

1. Identifikační údaje

Název vzdělávacího programu:

Školní vzdělávací program Základní školy

Motivační název:

Škola otevřená společnosti

Předkladatel:	
název školy	Základní škola, Nový Bydžov, F. Palackého 1240
REDIZO	600 023 982
IČ	70837538
adresa školy	F. Palackého 1240, 504 01 Nový Bydžov
ředitel	Mgr. Lenka Lusková, DiS.
Kontakty:	
telefon	495 490 318
e-mail	info@zspbydzov.cz
www	www.zspbydzov.cz
Datová schránka	tbg99wa
Zřizovatel:	
zřizovatel	Královéhradecký kraj
adresa zřizovatele	Pivovarské náměstí 1245/2, 500 03 Hradec Králové
koordinátor	Mgr. Marie Čapková

Platnost dokumentu od: 1. 9. 2023

Podpis ředitele: _____

č.j. ZSSNB/144/23

Datum : 28. 6. 2023

Výuka zahájena od 1. 9. 2023

Razítko školy

2. Charakteristika školy a ŠVP

2.1. Charakteristika školy

2.1.1. Úplnost a velikost školy

Základní škola, Nový Bydžov, F. Palackého 1240 (dále škola), příspěvková organizace, je plně organizovaná, má první a druhý stupeň, početně slabší ročníky mohou být spojeny do jedné třídy dle potřeby. Vedle tříd ZŠ jsou zde dvě třídy ZŠ speciální.

Škola poskytuje vzdělání a výchovu žákům s mentálním postižením od lehké, střední, až po těžkou, se souběžným postižením více vadami a s poruchami autistického spektra. Jedná se o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami uvedené v paragrafu 16 odst. 9 školského zákona, kterým byla přiznána podpůrná opatření 3. až 5. stupně. Škola rovněž zabezpečuje výuku žáků s hlubokým mentálním postižením, ti jsou vzděláváni zcela individuálně. Nejvyšší povolený počet žáků školy je 80.

Budova školy má výhodné umístění nedaleko centra Nového Bydžova, v klidné ulici a v bezprostřední blízkosti parku. V optimálním dosahu školy je vlakové a autobusové nádraží pro dojíždějící děti. Žáky se závažnějším postižením dopravují zákonní zástupci auty.

2.1.2 Vybavení školy

Škola je umístěna v samostatné budově, v oploceném areálu školy je školní dvůr, travnaté hřiště, okrasná zahrádka a školní pozemek na pěstební práce. Školní dvůr je při příznivém počasí využíván k trávení volného času žáky o velké přestávce, slouží také k různým kulturním a sportovním akcím pořádaných školou. V budově se nachází vedle běžných učeben čtyři odborné (počítačová učebna, cvičná kuchyňka, dílna a hudebna), místnost pro školní klub a školní družinu. Dvě učebny jsou určeny žákům základní školy speciální. Ve škole je rehabilitační místnost vybavená relaxačními a rehabilitačními pomůckami. Při větších akcích se mohou žáci scházet ve společenské místnosti, která slouží zároveň jako relaxační místo. Tělocvičnu si musí škola pronajímat. Díky Městské knihovně v Novém Bydžově mohou naši žáci využívat pro svou pracovní činnost její pozemky. V budově školy je zmodernizována jídelna s výdejnou. Je zde i nově vybavený interiér žákovské knihovny a vedle sborovny se nachází kabinet na pomůcky. Většina učeben je vybavena interaktivní tabulí a funkčním nábytkem.

2.1.3. Pedagogický sbor

Pedagogický sbor je tvořen převážně plně kvalifikovanými pedagogy v oboru speciální pedagogika. Jejich počet se mění podle počtu tříd. Součástí sboru je ředitelka, výchovný poradce, zástupce ředitelky, metodik prevence sociálně patologických jevů, koordinátor EVVO, koordinátor ICT a další vyučující. Ve škole pracuje vychovatel/ka jednoho oddělení školní družiny a jednoho oddělení školního klubu. Ve třídách spolupracují s vyučujícími pedagogičtí asistenti. Učitelé vedou také zájmové kroužky vlastní nabídky. Škola dbá na zvyšování úrovně pedagogické práce, cíleně podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků podle plánu DVPP. Pedagogický sbor je spolupracujícím týmem, který se snaží rozvíjet každého jednotlivého žáka s respektem k jeho individuálním možnostem, a podpořit ho tak v rámci vzdělávání v bezpečném školním prostředí na jeho cestě ke zdravému osobnostnímu rozvoji. Pedagogové jednají s respektem nejen se žáky, ale i jejich zákonnými zástupci, podporují dobré mezilidské vztahy, pozitivní školní klima a dobrou pověst školy.

2.1.4. Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

Projekty vyplývají ze zaměření naší školy na propojení se společností a se zaměřením výuky pro praktický život.

Dlouhodobými projekty zaměřené zejména na prevenci rizikového chování, zdravý životní styl. Každoročně jsou realizovány tematické projekty, které vyučující připravují pro žáky všech ročníků.

V současné době na škole neprobíhá projekt mezinárodní spolupráce.

2.1.5. Spolupráce se zákonnými zástupci a jinými subjekty

Při spolupráci s rodiči se soustředíme především na pozitivní komunikace všech zúčastněných stran, tj. žák – učitel – rodič, na prohlubování součinnosti školy a rodiny. Pro zákonné zástupce jsou organizovány dvakrát ročně třídní schůzky. Během roku se však mohou stavit kdykoli, a to nejen pro informace o svém dítěti, ale i se podívat na výuku. Informace mohou získat i průběžně prostřednictvím žákovských knížek nebo na webových stránkách školy, které jsou pravidelně aktualizovány. Pro rodiče a veřejnost škola pořádá Den otevřených dveří. Zákonní zástupci jsou tradičně zváni na různé akce školy, jako je vánoční besídka, Den matek atd.

Zástupce rodičů je také ve školské radě, která začala pracovat při škole v roce 2006.

Velmi dobrá je spolupráce s odborem sociálních věcí při Městském úřadu v Novém Bydžově, s městskou knihovnou, s místními mateřskými a základními školami, ale také např. s Policií ČR, SDH, s DSS v Humburkách a v Chotělicích, Oblastní charitou Královéhradeckého kraje atd.

2.2. Součásti školy

2.2.1 Školní družina zabezpečuje zájmovou činnost, odpočinek a rekreaci žáků 1. stupně mimo dobu vyučování. Plní funkci výchovnou, kdy vhodnou kombinací práce a odpočinku přispívá k odstranění únavy z předchozí školní činnosti, dále žáky učí ušlechtilé zábavě a pomáhá rozvíjet různé kulturní potřeby a zájmy žáků. Plní funkci sociální tým, že vykonává dohled nad žáky po určitou dobu před nebo po skončení vyučování.

2.2.2 Školní klub je doplňkovou činností školy, která zabezpečuje kvalitní způsob trávení volného času žáků pod odborným pedagogickým dohledem. Klub je určen zejména pro žáky II. stupně.

3. Charakteristika ŠVP

3.1. Zaměření školy

Zaměření školy vyplývá z motivačního názvu ŠVP „Škola otevřená společnosti“. Při realizaci výuky se zaměřujeme na spolupráci s různými společenskými organizacemi a institucemi.

Chceme, aby se žáci dobře orientovali v životě naší společnosti, uvědomovali si svá občanská práva i povinnosti a svým jednáním je naplňovali.

Za velmi důležité považujeme systematické rozvíjení komunikačních schopností žáků v osobním kontaktu, v telefonickém styku a i při využití internetu.

3.2. Vzdělávací priority

- 1) Poskytovat základní vzdělání zaměřené na praktické a aktivní využití v běžném životě.
- 2) Rozvíjet komunikační dovednosti žáků, a to v mateřském jazyce, v anglickém jazyce, v sociálních vztazích a v informačních a komunikačních technologiích.
- 3) Umožňovat žákům, jejichž intelekt je nerovnoměrně rozvinut, dosáhnout jeho optimálního využití.
- 4) Vytvářet u žáků kladný vztah k řemeslné práci a správné pracovní návyky.

3. 3. Výchovné a vzdělávací strategie

KOMPETENCE K UČENÍ

Na konci základního vzdělávání žák:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Dílčí kompetence	popis
Umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení	<ul style="list-style-type: none">- učíme žáka využívat informační a komunikační prostředky- při práci se žákem uplatňujeme individuální přístup zohledňující úroveň jeho schopností- k osvojování metod a vytváření vlastních strategií učení především využíváme her, soutěží, experimentů a názorných demonstrací- učíme žáka číst s porozuměním, orientovat se v textu a v učebních materiálech- motivujeme žáka k dalšímu učení kladným hodnocením, která umožní pocit radosti z učení a úspěchu a vedeme žáka k sebehodnocení a poznávání vlastních možností a schopností- vysvětlujeme a dbáme na aktivní a správné využívání obecných termínů, znaků a symbolů- umožňujeme žákovi prezentaci výsledků vlastní práce- exkurzemi a návštěvami organizací motivujeme žáky k následnému odbornému vzdělávání- vhodnými prostředky odstraňujeme jazykovou bariéru a rozdíly v rozvoji řeči

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Na konci základního vzdělávání žák:

- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Dílčí kompetence	popis
<p>Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů</p>	<ul style="list-style-type: none"> - společně se žáky řešíme problémové úlohy z praktického života, využíváme základních myšlenkových operací - vedeme žáky ke společnému řešení kázeňských a vztahových problémů - pomáháme žákům hledat vhodné pracovní postupy - uplatňujeme mezipředmětové vztahy, podněcujeme žáka k hledání souvislostí - podporujeme žáka vyjadřovat se k problémům kolektivu i školy a navrhopvat společná řešení - přehledným a srozumitelným výkladem práv a povinností učíme žáka přijímat důsledky svých rozhodnutí - soustavným povzbuzováním a kladným hodnocením se snažíme podněcovat žákovo sebevědomí a důvěru k vlastním rozhodnutím - na škole v rámci Minimálního preventivního programu probíhá prevence všech sociálně patologických jevů s ohledem k věkových zvláštnostem žáků - exkurzemi a besedami se členy IZS učíme žáky zvládat krizové situace

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

Na konci základního vzdělávání žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Dílčí kompetence	popis
Vést žáky k všestranné a účinné komunikaci	<ul style="list-style-type: none">- snažíme se, aby žák používal spisovnou, případně obecnou češtinu a omezil vulgárnosti- pomáháme žákovi odpovídat celými větami- dbáme o vhodnou komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu- učíme žáka formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory výstižně a v logickém sledu a vést je ke kultivovanému písemnému i ústnímu projevu a prostřednictvím diskuse umět obhajovat svůj názor- formou informační a komunikační techniky žák umí vyhledat potřebné informace o svém okolí- účastí při společenských hrách podporujeme komunikaci dětí k vytváření přátelských vztahů ve třídách a mezi sebou- pěstujeme u dětí zájem a schopnost spoluvytvářet a podílet se svými příspěvky na tvorbě školního časopisu- spoluprací s jinými školami a institucemi rozšiřujeme obzory žáků a integrujeme je do společnosti návštěvami kulturních akcí a prezentací školy

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

Na konci základního vzdělávání žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevnování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Dílčí kompetence	popis
<p style="text-align: center;">Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pozitivně hodnotíme jeho kladné vlastnosti, aby si dokázal uvědomit a prožít pocity své individuality - učíme a rozvíjíme u žáka nové modely chování a citlivosti k rodině a okolí, prostřednictvím dialogu a jeho vlastních prožitků - usnadníme žákovi pochopit odlišné názory a motivy druhých lidí, respektovat pravidla a rozpoznávat jeho vlastní chyby a nedostatky v chování, posílit sebeovládání a získat status ve vrstevnické skupině - zprostředkováním zajímavých besed, formou soutěží a her přiblížíme žákům nebezpečnost a záškodnost některých patologických vlivů a závislostí a jejich negativní dopad na osobnost dítěte - formou práce ve skupinách při vyučování přiblížit žákovi zásady spolupráce a života v týmu a svým vlastním přispěním ovlivnit kolektivní činnosti - při výuce společenských předmětů v modelových situacích vedeme žáky k pomoci slabším, pomalejším a k vnímání potřeb starých a nemocných lidí - citlivým přístupem pomáháme žákům uvědomit si nebezpečnost možného psychického a fyzického zneužívání v kruhu rodiny

KOMPETENCE OBČANSKÉ

Na konci základního vzdělávání žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Dílčí kompetence	popis
Připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti	<p>- žáky vedeme k dodržování zásad chování a pravidel soužití a pravidel daných řádem školy, vedeme je k aktivnímu postoji v obhajování a dodržování lidských práv a svobod, seznamujeme je s ústavou ČR, vyhláškami, zákony a vytváříme tak jejich právní povědomí. Vyučující využívá modelových situací, prvků dramatické výchovy, aktuálních situací ve třídě i ve škole.</p> <p>- umožňujeme žákům participovat na rozhodnutích celku s vědomím vlastní odpovědnosti za tato rozhodnutí, přispíváme ke kultivaci osobnosti žáků po stránce mravní, citové a volní, záměrem je co nejúspěšnější integrace do života společnosti, žáci se účastní školních výletů, soutěží, sportovních utkání atd.</p> <p>- komunikaci s úřady poznávají žáci prostřednictvím exkurzí do veřejných institucí, učí se pomocí navozených životních situací, pracují s běžnými dotazníky a formuláři</p> <p>- pořádáním tematických diskusí, projektů, besed s odborníky vedeme žáky k pochopení významu zdraví pro plnohodnotný život, nutnosti zdravého stravování, základních hygienických návyků, pohybu a vytvoření si vlastních zájmových aktivit. Seznamujeme je s důsledky zneužívání všech návykových látek.</p> <p>- vychováváme žáky k pravidelné a aktivní péči o životní prostředí, žáci třídí odpad, šetří energií, uklízí ve třídě, v okolí školy, účastní se sběru papíru. Žáci se seznamují s veškerými významnými výročími, které se zaměřují na zlepšení životního prostředí /Den Země apod./</p> <p>- žáky vedeme k vytváření humánních vztahů mezi lidmi, k vzájemné sounáležitosti a úctě, učíme je rozpoznávat projevy rasismu a xenofobie. Žáci spolupracují v multikulturním kolektivu, společně soutěží, účastní se veškerých sportovních a kulturních akcí a tak se učí vzájemnému soužití.</p>

KOMPETENCE PRACOVNÍ

Na konci základního vzdělávání žák:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení

Dílčí kompetence	popis
<p>Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci</p>	<p>- žáci používají při pracovních činnostech bezpečné a účinné materiály, nástroje a vybavení. Rozvíjejí tak jemnou i hrubou motoriku rukou.</p> <p>- žákům pomáháme poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s jejich reálnými možnostmi. Je nutné rozvíjet u nich schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých /ochrana památek, vztah k vlastnímu městu/. Pořádají se výstavy žakovských prací, soutěže, probíhá sběr přírodnin, pečují se o okolí školy, její výzdobu.</p> <p>- k výsledkům pracovní činnosti přistupujeme nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních i společenských hodnot. Opakovaně u žáků posilujeme znalost pracovního režimu, řádu odborných učeben, školního řádu, zásad první pomoci.</p> <p>- žáky učíme využívat znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech, důsledně dbáme na dodržování pravidel zásad bezpečnosti a hygieny práce. Úkoly zadáváme způsobem, který umožňuje volbu různých pracovních postupů.</p> <p>- vyučující vyžaduje dokončení práce v dohodnuté kvalitě a termínech, umožňuje diferencované výkony podle individuálních schopností žáků Umožňuje žákům spoluvytvářet kritéria hodnocení, učí je ohodnotit sebe i druhé, oceňuje jejich pokrok, podporuje sebedůvěru.</p> <p>- vyučující vede žáky k vhodnému výběru povolání vzhledem k jejich specifickým možnostem, společenským potřebám. Vytváří kladný vztah k budoucí profesi na základě exkurzí, besed a videozáznamů. Využívá zkušeností výchovného poradce.</p>

KOMPETENCE DIGITÁLNÍ

Na konci základního vzdělávání žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Pomáhat žákům orientovat se v digitálním prostředí a vést je k bezpečnému a tvořivému využívání digitálních technologií v osobním, společenském i pracovním životě

- seznamujeme žáky s užitečnými aplikacemi, které jim mohou pomoci vyhledat nejrůznější informace, usnadňují činnosti a současně jim vysvětlujeme postupy, jak odlišit důvěryhodné a nedůvěryhodné zdroje
- vedeme žáky k rozlišování faktů od domněnek a ke schopnosti stanovit jejich důležitost
- učíme žáky jak digitální technologie využívat k vlastnímu sebevzdělávání
- dbáme na dodržování kybernetických bezpečnostních zásad
- učíme žáky ovládat různé mobilní technologie, seznamujeme žáky s možnostmi tvorby vlastního digitálního obsahu
- vedeme žáky k uvědomění si rozdílů mezi skutečným a digitálním světem a mezi osobní a digitální komunikací
- směřujeme žáky k dodržování etických zásad - legální způsoby získávání, upravování a sdílení médií, aplikací
- vedeme žáky k rozlišování, které informace sdílet a s kým a které informace nesdílet
- upozorňujeme žáky, že internetové služby shromažďují jejich osobní data, která uvádějí
- vedeme žáky k zabezpečení svých digitálních zařízení a účtů

3. 4. Začlenění průřezových témat

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
OSOBNOSTNÍ ROZVOJ									
Rozvoj schopností poznávání						PRO 1E			
Sebepoznání a sebepojetí									
Seberegulace a sebeorganizace									
Psychohygiena									
Kreativita									
SOCIÁLNÍ ROZVOJ									
Poznávání lidí						PRO 1E			
Mezilidské vztahy									
Komunikace									
Kooperace a kompetice									
MORÁLNÍ ROZVOJ									
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti						PRO 1E			
Hodnoty, postoje, praktická etika									

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Tématické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Občanská společnost a škola				VL				VO	VO
Občan, občanská společnost a stát					VL			VO	VO D
Formy participace občanů v politickém životě					VL				
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování									D

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Tématické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Evropa a svět nás zajímá					VL INF			Z	
Objevujeme Evropu a svět								Z	
Jsme Evropané								Z	

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kulturní diference									D
Lidské vztahy	PRO 1B	PRO 1B	PRO 1B	PRO 1B	PRO 1B	PRO 1B	PRO 1B	PRO 1B	PRO 1B
Etnický původ								P	VO
Multikulturalita									VO
Princip sociálního smíru a solidarity								VO	

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Ekosystémy						P			
Základní podmínky života				PŘ PV		P	PV		
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	PRO 1A	PRO 1A	PRO 1A	PRO 1A	PRO 1A	PRO 1A	PRO 1A	PRO 1A	PRO 1A
Vztah člověka k prostředí	PRO 1A	PRO 1A	PRO 1A	PRO 1A	PRO 1A	PRO 1A	PRO 1A	PRO 1A	PRO 1A

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
RECEPTIVNÍ ČINNOSTI									
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení				ČJ			VV ČJ		VO
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality					ČJ				VO
Stavba mediálních sdělení								ČJ	
Fungování a vliv médií ve společnosti						INF		ČJ	
Vnímání autora mediálních sdělení						INF			
PRODUKTIVNÍ ČINNOSTI									
Tvorba mediálního sdělení					INF ČJ				ČJ VV
Práce v realizačním týmu									ČJ VV

Vysvětlivky:

PRO – projekt

Průřezová témata jsou realizována integrací do předmětů.

Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova na prvním stupni prolíná celým vyučovacím procesem, proto není blíže specifikováno

3.5. Projekty a akce školy

PRO 1A – Den Země – oslava dne Země – tématické dílny

Obsah projektu:

- připomínání významu přírody a ochrany krajiny
- práce ve skupinách zaměřených na ochranu přírody, způsob zpracování odpadů
- výukové programy vztahující se k ochraně přírody a úklid v blízkém i širším okolí školy

PRO 1B – Březen – Měsíc knihy – týden čtení

Obsah projektu:

- rozvoj čtenářských dovedností žáků
- posilování zájmu dětí o mimočítankovou četbu
- návštěva knihovny, péče o knihy
- rozhovory, besedy o knihách

PRO 1C - Kočičí zahrada

- nebezpečí užívání drog, následků na zdraví
- prevence jejich odmítání
- soutěž škol

PRO 1D, 2D Jak se chovat bezpečně

Den s Městskou Policií

Dny otevřených dveří u hasičů

První pomoc

Dopravní výchova ve spolupráci s Policií

PRO 1E - Preventivní programy

Programy jsou zaměřeny na rozvíjení sociálních rolí, ovládnání emocí, rozvoj vhodných komunikačních dovedností, kladných vztahů k ostatním lidem, spolupráci...

Semiramis

- socializační aktivity

MP – edu

- ochrana zdraví, zdravý životní styl

Úcta k životu

- prevence rizikového chování a utváření klima třídy
- prevence užívání návykových látek

Veselé zoubky

- prevence zdravého chrupu a zdravého životního stylu

Ovoce a mléko do škol

- vytvořit správné stravovací návyky ve výživě dětí

PO očima dětí

- výtvarná a literární soutěž vztahující se k práci hasičů

Zuřivec

- prevence šikany

Žijeme s tradicemi

Besídka ke Dni matek / I. stupeň/
Vánoční vystoupení

Čarodějnice

Žáci druhého stupně za pomoci učitelů připravují a organizují pro žáky I. stupně dopoledne her a soutěží

Kopidlenské poupě

Určeno pro žáky 7. - 9. ročníku, kteří se zajímají o přírodu. Zakončeno soutěží Kopidlenské poupě

Tonda - obal na cestách

- významu třídění odpadu
- určeno pro všechny ročníky

Pomáháme přírodě

Celoroční projekt zaměřený na třídění odpadu ve třídách
Určeno pro všechny ročníky

Den dětí

Žáci druhého stupně za pomoci učitelů připravují a organizují pro žáky I. stupně dopoledne plné her a soutěží

Realizace projektů ve školním roce

V rámci školy budou v průběhu jednoho školního roku realizovány minimálně 2 projekty. Stávající seznam projektů a akcí není konečný a bude doplňován a obměňován podle aktuálních potřeb žáků a školy.

4. Učební plány

4.1. Učební plán 1. stupeň

Vzdělávací oblasti (obory)	Ročník					ŠVP	RVP
	1.	2.	3.	4.	5.		
Jazyk a jazyková komunikace						42	42
Český jazyk a literatura	7	7	7	6	6	33	33
Anglický jazyk	0	0	3	3	3	9	9
Matematika a její aplikace						20 + 4	20
Matematika	4	4 + 1	4 + 1	4 + 1	4 + 1	20 + 4	20
Informatika						2	2
Informatika	0	0	0	1	1	2	2
Člověk a jeho svět						11 + 2	11
Prvouka	2	2	2	0	0	6	6
Přírodověda	0	0	0	1 + 1	2	3 + 1	3
Vlastivěda	0	0	0	1	1 + 1	2 + 1	2
Umění a kultura						12	12
Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	5
Výtvarná výchova	2	2	1	1	1	7	7
Člověk a zdraví						10	10
Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	10
Člověk a svět práce						5 + 10	5
Pracovní vyučování	1 + 2	1 + 2	1 + 2	1 + 2	1 + 2	5 + 10	5
Celkem základní	19	19	21	21	22	102	102
Celkem disponibilní	2	3	3	4	4	16	16
Celkem v ročníku	21	22	24	25	26	118	118

4.2. Učební plán 2. stupeň

Vzdělávací oblasti (obory)	Ročník				ŠVP	RVP
	6.	7.	8.	9.		
Jazyk a jazyková komunikace					33 + 2	33
Český jazyk a literatura	4 + 1	4 + 1	4	3	15 + 2	
Cizí jazyk	3	3	3	3	12	
Další cizí jazyk	0	1	2	3	6	
Matematika a její aplikace					15 + 5	15
Matematika	4 + 1	4 + 1	4 + 1	3 + 2	15 + 5	
Informatika					4 + 1	4
Informatika	1 + 1	1	1	1	4 + 1	
Člověk a společnost					10	10
Dějepis	1	1	1	2	5	
Výchova k občanství	1	1	1	2	5	
Člověk a příroda					20 + 1	20
Fyzika	1	1	1	1	4	
Chemie	0	0	1	1	2	
Přírodopis	2	2	2	2	8	
Zeměpis	2	2	1 + 1	1	6 + 1	
Umění a kultura					9	9
Hudební výchova	1	1	1	1	4	
Výtvarná výchova	2	1	1	1	5	
Člověk a zdraví					10	10
Výchova ke zdraví	0	1	1	0	2	
Tělesná výchova	2	2	2	2	8	
Člověk a svět práce					3 + 9	3
Pracovní vyučování	1 + 2	1 + 2	1 + 2	0 + 3	3 + 9	
Celkem základní	25	26	27	26	104	104
Celkem disponibilní	5	4	4	5	18	18
Celkem v ročníku	30	30	31	31	122	122

4.3. Poznámky k učebnímu plánu

Český jazyk

V 1. - 3. ročníku má komplexní charakter, od 4. do 9. ročníku je členěn na sloh, jazykovou výchovu a literární výchovu. V předmětu se realizují průřezová témata osobnostní a sociální výchova. V 6. – 7. ročníku je český jazyk posílen o 1 hodinu týdně z disponibilní časové dotace.

Matematika

Ve 2. – 5. ročníku byla hodinová dotace posílena o 1 hodinu týdně z disponibilní časové dotace. V 6. – 8. ročníku o 1 hodinu týdně a v 9. ročníku o 2 hodiny týdně.

Informatika

V 6. ročníku je předmět posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace.

Prvouka, vlastivěda, přírodověda

Tyto předměty zahrnují vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět. Předměty Vlastivěda v 5. ročníku a Přírodověda ve 4. ročníku jsou posíleny o 1 hodinu z disponibilní časové dotace.

Zeměpis

Zeměpis je v 8. ročníku posílen o 1 hodinu týdně z disponibilní časové dotace.

Pracovní vyučování

Vzdělávací obsah vychází z oboru Člověk a svět práce. Je posílena hodinová dotace v 1. - 8. ročníku o 2 hodiny týdně, v 9. ročníku o 3 hodiny týdně z disponibilní časové dotace.

Tělesná výchova

Součástí obsahu předmětu Tělesná výchova je výuka plavání, která je určena pro žáky 1. stupně. Výuka bude probíhat ve všech ročnících najednou tak, aby se každý žák během I. stupně účastnil dvou kurzů a splnil daný počet hodin plaveckého výcviku v rozsahu 20 hodin v jednom školním roce, tj. celkem 40 hodin povinné výuky plavání.

5. Učební osnovy

5.1. Jazyk a jazyková komunikace

5.1.1. Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu na I. stupni

Vyučovací předmět Český jazyk vychází ze vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura.

Výuka probíhá na I. stupni s touto časovou dotací :

1. až 3. ročník – 7 hodin týdně
4. až 5. ročník – 6 hodin týdně

Výuka probíhá zpravidla v budově školy v kmenových třídách, využívány jsou i výukové programy vztahující se k probírané látce. Filmová, divadelní představení, besedy apod. se realizují mimo budovu u pořádajících organizací. Dalším způsobem naplňování cílů předmětu jsou návštěvy knihoven, práce s knihou a texty na internetu.

Důraz je kladen na rozvoj komunikačních dovedností, tomu je podřízena i výuka gramatiky.

Na 1. stupni je naším prvořadým cílem naučit žáky správně číst a psát. Přitom klademe důraz na čtení s porozuměním. Snažíme se obohacovat jejich slovní zásobu a seznamovat je se spisovnou podobou českého jazyka. Učíme je správně využívat vyjadřovací prostředky při sociální komunikaci. Výuku gramatiky chápeme nikoliv jako cíl, ale jako cestu, jak díky poznávání struktury jazyka rozvíjet komunikační dovednosti.

V předmětu se realizují tematické okruhy těchto průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova prolíná celým vyučovacím předmětem.

Výchovně vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- rozvíjíme u žáků dovednosti čtení a psaní, které jsou potřebné k osvojování dalšího učiva
- předkládáme žákům možnosti používání osvojených dovedností z jazykového vzdělávání i v jiných oblastech
- vedeme žáky k aplikaci naučených pravidel pravopisu a jejich vzájemnému propojování
- seznamujeme žáky s mluvnickými a literárními termíny souvisejícími s probíraným učivem.
- učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k tomu, aby správně používali pravidla, kterými se řídí probírané mluvnické jevy
- vedeme žáky k tomu, aby uměli nalézat chyby v textu a odůvodnit správné řešení

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky ke správné formulaci sdělení
- nabízíme žákům dostatek příležitostí k porozumění probíraných literárních textů
- pomocí literárního i gramatického učiva rozšiřujeme slovní zásobu žáků
- vedeme žáky ke správné, srozumitelné stavbě větných celků, k vyprávění

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k tomu, aby dokázali požádat o pomoc
- učíme žáky hodnotit práci skupiny a svoji práci ve skupině

Kompetence občanské

- seznamujeme žáky s naším kulturním dědictvím a vysvětlujeme jim jeho význam
- podporujeme v žácích potřebu vyhledávat literární tvorbu

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k dodržování hygienických pravidel při čtení a psaní
- vedeme žáky k přípravě a udržování jejich učebního prostoru
- vedeme žáky k dokončení úkolu

Kompetence digitální

- dáváme žákům prostor ke čtení elektronických textů s hlubším porozuměním, včetně porozumění významu obrazných symbolů (piktogramů)
- vedeme žáky ke zjištění, které čtenářské strategie jsou vhodné i pro digitální čtení, a k využívání grafických organizérů pro třídění a uspořádání informací
- učíme žáky využívání navigace v různých prostředích obrazovky (např. šipky, mapy stránek, nelineární navigace)
- klademe důraz na hodnocení důvěryhodnosti digitálních informací, které žáci vyhledají, a na ověřování informací z více zdrojů
- podporujeme žáky v získání dovedností a návyků spojených s psaním na dotykovém displeji a v orientaci v rozložení jednotlivých znaků, velkých a malých písmen, číslic a symbolů na klávesnici vedeme žáky k dodržování základních hygienických návyků při práci s digitálními technologiemi
- učíme žáky vybírat vhodné technologie s ohledem na zvolený formát sdělení (SMS, e-mail, chat) a pro sdílení výsledků samostatné nebo společné práce
- motivujeme žáky k tvorbě příběhů prostřednictvím digitálního storytellingu
- umožňujeme žákům využívání online slovníků (slovník spisovné češtiny, slovník cizích slov)
- vedeme žáky k odlišení vlastního a cizího obsahu, k vnímání problematiky autorství

Charakteristika vyučovacího předmětu pro II. stupeň

Vyučovací předmět Český jazyk vychází ze vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura. Výuka probíhá na II. stupni s touto časovou dotací:

- 6. ročník - 5 hod týdně
- 7. ročník - 5 hod týdně
- 8. ročník - 4 hod týdně
- 9. ročník - 3 hod týdně

Pro výuku je nejvíce využívána kmenová třída v budově školy, využívá se i počítačová učebna pro práci s výukovými programy, které se vztahují k probíranému učivu. Mimo budovu školy se vyučuje v Městské knihovně v Novém Bydžově (literatura, besedy). Podle nabídek navštěvujeme filmová a divadelní představení v dalších kulturních zařízeních města.

Vedeme žáky ke kultivovanému projevu, schopnosti dorozumívat se ústně i písemně nejen ve škole, ale i v komunikaci s úřady (i využití PC).

Na II. stupni je naším hlavním cílem cestou rozvoje jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování vést žáky k přesnému a logickému myšlení, prohlubovat jejich obecné intelektové dovednosti.

Literární učivo se zde již stává nástrojem tvořivé interpretace, plynulá četba je velmi důležitá pro další vzdělávání v jiných předmětech, zvláště v naukových. Žáci se učí vybírat vhodné jazykové prostředky.

V předmětu se realizují tematické okruhy těchto průřezových témat: Mediální výchova – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, tvorba mediálního sdělení.

Výchovně vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- rozvíjíme u žáků dovednosti potřebné k osvojování učiva
- předkládáme žákům možnosti používání osvojených dovedností z jazykového vzdělávání v jiných oblastech
- vedeme žáky k systematickému vedení a ukládání informací
- vedeme žáky k aplikaci naučených pravidel pravopisu a jejich vzájemnému propojování
- seznamujeme žáky s mluvnickými a literárními termíny souvisejícími s probíraným učivem

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k tomu, aby samostatně nalézali pravidla, kterými se řídí probírané mluvnické jevy
- učíme žáky, aby poznali chyby v textu a uměli odůvodnit správné řešení

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke správné, srozumitelné stavbě vět, k samostatnému vyjadřování myšlenek, k plynulému vypravování
- pomocí probíraného učiva rozšiřujeme slovní zásobu žáků
- využíváme dostupné možnosti k porozumění probíraných literárních textů

Kompetence sociální a personální

- vytváříme dostatek příležitostí k tomu, aby žáci diskutovali o zadaném problému v rámci skupinové práce i v rámci celé třídy
- vedeme žáky k tomu, aby dokázali požádat o pomoc

Kompetence občanské

- seznamujeme žáky s naším kulturním dědictvím a vysvětlujeme jim jeho význam
- citlivě podporujeme v žácích potřebu vyhledávat literární tvorbu, osvojovat si ji recitací, četbou

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k dodržování hygienických pravidel pro čtení a psaní
- vedeme žáky k automatické přípravě a udržování jejich učebního prostoru

Kompetence digitální

- vedeme žáky k samostatnému a skupinovému kritickému posuzování spolehlivosti informačních zdrojů a informací, k dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví, zejména při tvorbě a naplňování portfolií a přípravě vlastních komunikátů v digitálním prostředí včetně tvorby nových digitálních obsahů
- navozujeme různé modelové komunikační situace (komunikace se spolužáky, učitelem, ostatními dospělými) a tímto způsobem vytváříme příležitosti, aby žáci rozvíjeli komunikační strategie a techniky s ohledem na komunikační situaci a záměr a volili vhodné jazykové a technologické prostředky; vedeme je také k praktickému využívání nových technologií a aplikací podle jejich aktuální vzdělávací a komunikační potřeby
- vedeme žáky ke slušnému chování a respektu k ostatním; při práci s informačními zdroji vedeme žáky k dodržování autorského práva, ochraně osobních údajů a vlastní bezpečnosti, dodržování licencí duševního vlastnictví atd.

Český jazyk a literatura 1. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Očekávané výstupy školy	Učivo	Minimální výstupy RVP ZV
Jazyková výchova			
ČJL-3 -2 -01 Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova Rozděluje slova na hlásky Rozlišuje dlouhé a krátké samohlásky Syntézou vytváří slabiky, slova a věty	Analýza a syntéza slov Dlouhé a krátké samohlásky	ČJL-3-2-01p rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy ČJL-3-2-01p rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky ČJL-3-2-01p tvoří slabiky ČJL-3-2-01p rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky
ČJL-3 -2-02 Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	Uvědomuje si význam slova	Přiřadí slovo k obrázku	
ČJL-3 -2-05 Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	V mluveném projevu užívá správné gramatické tvary	Dokáže vytvořit krátkou odpověď na otázku Krátká vypravování vlastních zážitků Reprodukce textu	

ČJL-3 -2-06 Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	Mluví ve větách, které spojuje do souvětí vhodnými spojkami nebo spojovacími výrazy		
Komunikační a slohová výchova			
ČJL- 3-1-01 Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	Čte s porozuměním jednoduchý text	Technika čtení Čtení slov, vět a krátkých textů.	ČJL-3-1-01p čte s porozuměním jednoduché texty
ČJL- 3-1-02 Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	Zdvořile a srozumitelně se vyjadřuje v kontaktu s jinou osobou Dokáže pozorně, soustředěně i aktivně naslouchat jiné osobě a zaznamenat slyšené Snaží se na informace reagovat otázkami	Praktické naslouchání Věcné naslouchání	ČJL-3-1-02p rozumí pokynům přiměřené složitosti
ČJL- 3-1-03 Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	Dodržuje základní pravidla dialogu	Základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci (pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz)	
ČJL- 3-1-04 Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	Dbá na správnou výslovnost Případné chyby výslovnosti si uvědomuje a snaží se o nápravu	Základy techniky mluveného projevu (výslovnost)	ČJL-3-1-04p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání
ČJL- 3-1-05 V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	Mluví klidně Správně využívá intonaci v řeči	Základy techniky mluvení (dýchání), tvoření hlasu	ČJL-3-1-05p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání

ČJL- 3-1-07 Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	Vyjádří se krátkým mluveným projevem	Samostatné vyjadřování na dané téma	
ČJL- 3-1-08 Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	Uplatňuje základní hygienické návyky při psaní (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem)	Psaní – nácvik základních hygienických návyků (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem)	ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
ČJL- 3-1-09 Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	Píše správné tvary písmen a číslic, správně je spojuje přiměřeně svému věku zkontroluje a opraví svoji práci Píše slova a věty podle diktátu	Technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu) Psaní krátkých slov a jednoduchých vět Opis podle předlohy, přepis, diktát	ČJL-3-1-09p píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen ČJL-3-1-09p spojuje písmena a slabiky ČJL-3-1-09p převádí slova z mluvené do psané podoby ČJL-3-1-09p dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost
ČJL- 3-1-10 Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	Blahopřání, pozdrav z prázdnin	ČJL-3-1-10p opisuje a přepisuje krátké věty
ČJL- 3-1-11 Seřadí ilustrace podle dějové	Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a dokáže podle nich	Obrázková osnova pohádky (správné seřazení a vyprávění podle	

posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	sestavit jednoduchý příběh	ni)	
Literární výchova			
ČJL- 3-3-01 Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	Osvojí si dovednost čtení Přednáší z paměti krátkou báseň, říkadlo, rozpočítadlo	Čtení (rozlišování znaků písmen a číslic, syntéza slabik, syntéza slova, čtení ve větách) Přednes vhodných literárních textů	ČJL-3-3-01p pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně
ČJL- 3-3-02 Vyjadřuje své pocity z přečteného textu	Vyjádří vlastními slovy pocity z četby	Poslech literárních textů Zážitkové čtení a naslouchání Volná reprodukce	ČJL-3-3-02p reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací - při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost
ČJL- 3-3-03 Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	Rozpozná báseň a prózu Rozliší pohádku od ostatních typů vyprávění	Próza a básně, pohádky	
ČJL- 3-3-04 Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	Tvořivě pracuje s textem podle svých schopností	Doplňování slov Doplňování křížovek a jiné didaktické hry Dramatizace	
Mezipředmětové vztahy –VV, M			

Český jazyk a literatura 2. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Očekávané výstupy školy	Učivo	Minimální výstupy RVP ZV
Jazyková výchova			
ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje krátké a dlouhé samohlásky	Graficky znázorní zvukovou podobu slov Rozdělí slova na slabiky	Dělení slov na konci řádku Krátké a dlouhé samohlásky	ČJL-3-2-01p rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy ČJL-3-2-01p rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky ČJL-3-2-01p tvoří slabiky ČJL-3-2-01p rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky
ČJL-3-2-03 porovnává a třídí slova zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	Uvědomuje si význam slova Tvoří věty na daná slova	Význam slov Přiřazování slov k ilustracím	
ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	Uvědomuje si význam slova Porovnává slova opačného významu a slova souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná	Slova protikladná, nadřazená, podřazená a souřadná	
ČJL-3-2-04 rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	Poznává podstatná jména, slovesa, předložky a spojky	Slovní druhy	
ČJL-3-2-05 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných	Rozlišuje správné a chybné tvary slov Užívá správné tvary slov	Mluvený projev Odpovědi na otázky Krátká vypravování vlastních	

jmen, přídavných jmen a sloves		zážitků	
ČJL-3-2-06 spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	Věty spojuje v souvětí vhodnými spojkami	Věta jednoduchá a souvětí	
ČJL-3-2-07 rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	Pochopí pojem „věta“ Dodržuje pořádek slov ve větě Užívá správnou větnou melodii Píše správnou interpunkci na konci vět	Druhy vět	
ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	Rozliší od sebe samohlásky a souhlásky a dvojhlásky Rozdělí souhlásky na tvrdé, měkké a obojetné Správně užívá i/y v měkkých a tvrdých slabikách Píše správně „ě“ ve slovech s slabikou dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě Píše správně ú/ů ve slovech Zdůvodňuje správné užívání dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě Na začátku věty píše velké písmeno Pochopí pojem věta a „vlastní jméno“ Na začátku vlastních jmen osob, zvířat a jednoduchých místních pojmenování	Dělení hlásek na samohlásky, souhlásky a dvojhlásky Slova s měkkými a tvrdými slabikami Párové souhlásky Slova se skupinami dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě v textu Slova s ú/ů Doplnění, tvoření slov Vlastní jména	ČJL-3-2-08p píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech

	píše velké písmeno		
Komunikační a slohová výchova			
ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	Orientuje se v textu Plynule čte texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	Praktické čtení Technika čtení (slabikování, čtení slov, čtení vět)	ČJL-3-1-01p čte s porozuměním jednoduché texty
ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	V textu vyhledá určitá slova a reprodukuje text podle otázek	Praktické naslouchání Věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní)	ČJL-3-1-02p rozumí pokynům přiměřené složitosti
ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	Uplatňuje základní pravidla slušného chování Uplatňuje komunikační pravidlo dialogu	Základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování)	-
ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	Dbá na správnou výslovnost všech hlásek	Základy techniky mluveného projevu (výslovnost)	ČJL-3-1-04p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání
ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	Mluví klidně Správně člení mluvu na celky Nadechuje se před větným celkem	Základy techniky mluvení (dýchání), tvoření hlasu a výslovnost	ČJL-3-1-05p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání
ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	Vyjadřuje se spisovně Využívá slovní zásobu úměrnou svému věku ve všech situacích Používá i nonverbální prostředky řeči (mimika, gesta) v případě, že to situace vyžaduje	Mimozajazykové prostředky řeči (mimika, gesta) Vyjadřování závislé na komunikační situaci	ČJL-3-1-06p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání
ČJL-3-1-07	Na základě vlastních zážitků sestaví	Samostatné vyjadřování na dané	

Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	krátký mluvený projev	téma	
ČJL-3-1-08 Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	Dodržuje základní hygienické návyky při psaní (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem) Před zahájením práce s digitálními technologiemi si připraví své pracovní místo podle nastavených pravidel Po dokončení práce s digitálními technologiemi provede relaxační protahovací cviky s pomocí učitele	Základní hygienické návyky Písemný projev – základní hygienické návyky při práci s digitálními technologiemi	
ČJL-3-1-09 Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	Píše čitelným a úhledným rukopisem Písmena správně napojuje	Technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu)	ČJL-3-1-09p píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen ČJL-3-1-09p spojuje písmena a slabiky ČJL-3-1-09p převádí slova z mluvené do psané podoby ČJL-3-1-09p dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost
ČJL-3-1-10 Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	Dodržuje formální úpravu textu	Opis, přepis, blahopřání, pozdrav z prázdnin, adresa, pozvánka, vzkaz, dopis	ČJL-3-1-10p opisuje a přepisuje krátké věty
ČJL-3-1-11 Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich	Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	Obrázková osnova pohádky (správné seřazení a vyprávění podle ní)	

jednoduchý příběh			
Literární výchova			
ČJL-3-3-01 Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	Osvojí si dovednost čtení Osvojí si z paměti krátké texty	Přednes vhodných literárních textů (báseň, říkanka)	ČJL-3-3-01p pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně
ČJL-3-3-02 Vyjadřuje své pocity z přečteného textu	Osvojí si dovednost čtení Naslouchá předčítání Vyjadřuje vlastní prožívání textu	Poslech literárních textů Tvořivé činnosti s literárním textem Volná reprodukce Dramatizace Vlastní výtvarný doprovod	ČJL-3-3-02p reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací - při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost
ČJL-3-3-03 Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	Odliší pohádku podle typických znaků	Základní literární pojmy – pohádka, bajka, spisovatel, kniha, čtenář, divadelní představení	
ČJL-3-3-04 Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	Pracuje tvořivě s daným textem podle pokynů učitele – odpovídá na otázky, dokončí příběh, ztvární text dramaticky	Volná reprodukce textu Doplňování slov do textu Didaktické hry Dramatizace Odpovědi na otázky	
Mezipředmětové vztahy –VV, PRV, M			

Český jazyk a literatura 3. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Očekávané výstupy školy	Učivo	Minimální výstupy RVP
Jazyková výchova			
ČJ-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	Určuje samohlásky a druhy souhlásek Rozlišuje dlouhé a krátké samohlásky Upevňuje si pravopis hláskové podoby Rozděluje slova na slabiky (slabikotvorné r-l)	Stavba slova a dělení slov na konci řádku Sluchové rozlišení hlásek	ČJL-3-2-01p rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy ČJL-3-2-01p rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky ČJL-3-2-01p tvoří slabiky ČJL-3-2-01p rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky
ČJ-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	Třídí slova podle významu Správně používá spisovné tvary slova a pozná tvary nespisovné	Nauka o slově	
ČJ-3-2-04 rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	Seznámí se se slovními druhy Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	Druhy slov	
ČJ-3-2-05 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	Užívá správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves U podstatných jmen určí číslo, rod a vyjmenuje pády	Podstatná jména Slovesa	

	Časuje slovesa		
ČJ-3-2-06 spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojky a jinými spojovacími výrazy	Pozná větu jednoduchou a souvětí Poznává spojky a spojovací výrazy	Věta a souvětí	
ČJ-3-2-07 rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	Rozlišuje druhy vět	Druhy vět	
ČJ-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo Morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	Ovládá pravopis i/y po měkkých, tvrdých a obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech Naučí se vyjmenovaná slova Přiřazuje příbuzná slova k vyjmenovaným slovům Ovládá pravopis dě/tě/ně/bě/pě/vě/mě Využívá abecedu k seřazování slov Aplikuje velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	Vyjmenovaná slova Skupiny dě, tě, ně, bě, pě, vě Abeceda Velká písmena	ČJL-3-2-08p píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech
Komunikační a slohová výchova			
ČJ-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	Plynule čte krátké texty a orientuje se v nich	Rozvoj čtenářských dovedností	ČJL-3-1-01p čte s porozuměním jednoduché texty

<p>ČJ-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti</p>	<p>Orientuje se v textu, vyhledává zadaná slova, doplňuje text</p> <p>Sestaví obrázkovou osnovu</p> <p>Vytvoří popis osoby, zvířat podle dané osnovy</p>	<p>Prosba a poděkování</p> <p>Psaní adresy</p> <p>Popis dle osnovy</p> <p>Vyprávění dle obrázkové osnovy</p> <p>Vyprávění bez předem dané osnovy</p> <p>Pozdrav z výletu dle osnovy</p>	<p>ČJL-3-1-02p rozumí pokynům přiměřené složitosti</p>
<p>ČJ-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru</p>	<p>Ovládá základní komunikační pravidla v rozhovoru</p> <p>Dodržuje pravidla společenského chování</p>		
<p>ČJ-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost</p>	<p>Snaží se pečlivě vyslovovat, opravuje svou výslovnost</p> <p>Snaží se o výrazný přednes</p>	<p>Základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost)</p>	<p>ČJL-3-1-04p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání</p>
<p>ČJ-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči</p>	<p>Správně dýchá a volí vhodné tempo řeči</p>	<p>Základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování)</p>	<p>ČJL-3-1-05p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání</p>
<p>ČJ-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích</p>	<p>Snaží se volit vhodné verbální a nonverbální prostředky řeči</p>	<p>Mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)</p>	<p>ČJL-3-1-06p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání</p>
<p>ČJ-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev</p>	<p>Vypráví o svém zážitku</p> <p>Převypráví přečtený příběh</p> <p>Vyjadřuje se celými větami</p>	<p>Vyjadřování závislé na komunikační situaci</p>	

<p>ČJ-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním</p>	<p>Dodržuje základní hygienické návyky při psaní</p> <p>Před zahájením práce s digitálními technologiemi si samostatně připraví své pracovní místo</p> <p>Po dokončení práce s digitálními technologiemi samostatně provede relaxační protahovací cviky</p> <p>Uplatňuje návyky při psaní na školních digitálních zařízeních</p> <p>Pracuje s textem v textovém editoru</p>	<p>Základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem)</p> <p>Písemný projev – základní hygienické návyky při práci s digitálními technologiemi</p> <p>Písemný projev – technika psaní na klávesnici a na dotykovém zařízení, úprava textu v textovém editoru,</p> <p>Práce v textovém editoru (mazání znaků, označování znaků, slov, částí textu atd.)</p>	
<p>ČJ-3-1-09 ČJ-3-1-10 žák píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení</p>	<p>Vyplní správně adresu na pohled či dopis</p> <p>Napíše kamarádovi pozdrav z výletu</p> <p>Sestaví popis předmětu podle osnovy</p>	<p>Žánry písemného projevu: adresa, pozdrav z výletu, popis</p>	<p>ČJL-3-1-09p píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen ČJL-3-1-09p spojuje písmena a slabiky</p> <p>ČJL-3-1-09p převádí slova z mluvené do psané podoby</p> <p>ČJL-3-1-09p dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost</p> <p>ČJL-3-1-10p</p>

			opisuje a přepisuje krátké věty
Literární výchova			
ČJ-3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	Čte plynule, člení text a prohlubuje si čtenářské dovednosti Reprodukuje literární text	Dobrodružná literatura, příběhy pro děti	ČJL-3-3-01p pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně
ČJ-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu	Chápe četbu jako zdroj informací	Četba umělecké, populární a naučné literatury, dětská poezie	ČJL-3-3-02p reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací - při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost
ČJ-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	Seznamuje se s místními a regionálními pověstmi Rozlišuje povídku, pohádku, báseň, rým	Pohádky, povídky, básně, říkanky, hádanky, rozpočítadla	
ČJ-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	Pokouší se o dramatizaci textu Tvoří ilustrace k přečtenému a slyšenému textu	Tvořivé činnosti s literárním textem – dramatizace, vlastní výtvarný doprovod	
Mezipředmětové vztahy – VV, M, PV. PRV			

Český jazyk a literatura 4. ročník

Jazyková výchova

Očekávané výstupy z RVP ZV	Očekávané výstupy školy	Učivo	Minimální Výstupy RVP
ČJL-5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	Rozlišuje, třídí a vybírá slova podle významu Rozpoznává slova jednoznačná a mnohoznačná, spisovná a nespisovná, citově zabarvená Nahradí slovo v textu slovem významově protikladným, podobným, citově zabarveným, nespisovné slovo slovem spisovným	Nauka o slově – stavba slova Zvuková stránka jazyka Slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma	- určuje samohlásky a souhlásky - seřadí slova podle abecedy
ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	Poznává kořen a rozlišuje část předponovou a příponovou Rozlišuje předpony a předložky Doplnuje předpony podle smyslu Vytváří slova odvozená Seznamuje se se skupinami slov s ě/je	Stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka) Tvarosloví - tvary slov Skupiny slov bě/bje, pě, vě/vje Pravopis slov s ú/ů	- správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě
ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	Rozeznává ohebné slovní druhy v základních tvarech Rozeznává většinu neohebných slovních druhů Usiluje o správné užívání všech tvarů slov	Tvarosloví - slovní druhy Pravopis koncovek podstatných jmen Pravopis koncovek sloves Pravopis vlastních jmen	ČJL-5-2-03p pozná podstatná jména a slovesa

	<p>Aplikuje základy morfologického pravopisu</p> <p>Určuje mluvnické kategorie podstatných jmen</p> <p>Poznává v písemném projevu víceslovná vlastní jména</p> <p>Rozlišuje vlastní jména a obecná pojmenování v názvech</p> <p>Určuje mluvnické kategorie sloves</p>	Mluvnické kategorie jmen a sloves	
ČJL-5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	<p>Poznává rozdíl mezi spisovnými a nespisovnými slovy</p> <p>Vhodně využívá spisovná a nespisovná slova</p> <p>Seznamuje se se slangy a nářečím</p>	<p>Spisovná a hovorová čeština</p> <p>Nespisovná čeština, slangy a nářečí</p>	
ČJL-5-2-05 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	<p>Seznamuje se s pojmy podmět a přísudek</p> <p>Vyhledává základní skladební dvojici ve větě</p> <p>Objevuje vedlejší skladební dvojice</p> <p>Nachází základ věty v neúplné základní skladební dvojici</p>	<p>Skladba – věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice</p> <p>Větné vzorce</p>	
ČJL-5-2-06 odlišuje větu jednoduchou a	Poznává rozdíl mezi větou jednoduchou a souvětím	Věta jednoduchá a souvětí	ČJL-5-2-06p dodržuje pořádek slov ve větě,

souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	Tvoří souvětí z vět jednoduchých s použitím vhodných spojovacích výrazů Popisuje stavbu souvětí	Větné vzorce Podmět, přísudek	pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího
ČJL-5-2-07 Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	Seznamuje se se spojkami a dalšími spojovacími výrazy Nahrazuje v jednoduchých souvětích spojovací výrazy	Věta jednoduchá a souvětí Slovní druhy	
ČJL-5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	Opakuje si pravidla psaní i/y po obojetných souhláskách Vytváří správné tvary odvozených slov	Vyjmenovaná slova Odvozování slov	ČJL-5-2-08p rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik
ČJL-5-2-09 Zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	Seznamuje se se shodou přísudku s podmětem - Aplikuje základní pravidla syntaktického pravopisu	Syntaktický pravopis (shoda přísudku s podmětem) Podmět, přísudek Mluvnické kategorie jmen a sloves	
Komunikační a slohová výchova			
ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	Čte odpovídající texty s porozuměním Posoudí, zda daná informace vyplývá/nevyplývá z textu Přečte s porozuměním elektronický text přiměřeného rozsahu Porozumí významu piktogramu	Analytické, vyhledávací a prožitkové čtení Čtení – vyhledávací čtení a využívání klíčových slov, čtení elektronických textů, význam piktogramů	

<p>ČJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává</p>	<p>Využívá čtení jako informačního zdroje</p> <p>Vyhledává v textu podstatné informace</p> <p>Dokáže podle svých schopností vyhledávat informace v učebnicích, encyklopediích a na internetu</p>	<p>Praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu)</p> <p>Věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova)</p>	
<p>ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení</p>	<p>Rozlišuje úplné a neúplné sdělení</p> <p>Dodržuje pravidla bezpečnosti při elektronické komunikaci</p> <p>Napíše SMS, vhodně využije emotikony</p>	<p>Orientace v textu</p> <p>Žánry písemného projevu – SMS</p>	
<p>ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta</p>	<p>Rozumí přiměřeně náročnému textu, umí ho vlastními slovy reprodukovat</p>	<p>Vyhledávací čtení Reprodukce textu</p>	
<p>ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku reflektuje důležitost prvků neverbální komunikace, eliminuje hrubé výrazy z verbální komunikace, zvládá položit vhodnou otázku</p>	<p>Vede zdvořilý dialog a dodržuje pravidla telefonického rozhovoru</p> <p>Volí vhodné verbální a neverbální prostředky řeči</p>	<p>Základní komunikační pravidla</p> <p>Telefonický rozhovor</p> <p>Neverbální prostředky řeči</p> <p>Praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem)</p> <p>Věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené)</p>	<p>ČJL-5-1-05p vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích ČJL-5-1-05p má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování</p>
<p>ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého</p>	<p>Pracuje s hlasem, intonací, přízvukem a tempem řeči</p>	<p>Základní techniky mluveného projevu</p>	<p>ČJL-5-1-07p v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy</p>

komunikačního záměru		Vyjadřování závislé na komunikační situaci (prosba, příkaz)	a tempo řeči
ČJL-5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	Pozná rozdíl mezi spisovným a nespisovným sdělením Seznamuje se s hovorovou češtinou a slangy	Spisovná a nespisovná čeština, slangy a nářečí Vyjadřování závislé na komunikační situaci	
ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	Zdokonaluje techniku psaní Trvale dbá na úpravu svých písemných prací Užívá různé žánry písemného projevu	Písemný projev – základní hygienické návyky, technika psaní, žánry písemného projevu (adresa, blahopřání, pozdrav, , zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, dopis, popis, jednoduché tiskopisy)	ČJL-5-1-09p popíše jednoduché předměty, činnosti a děje ČJL-5-1-09p opisuje a přepisuje jednoduché texty ČJL-5-1-09p píše správně a přehledně jednoduchá sdělení ČJL-5-1-09p píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy ČJL-5-1-09p ovládá hůlkové písmo - tvoří otázky a odpovídá na ně
ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti	Sestavuje jednoduchou osnovu Vypravuje vlastními slovy s pomocí osnovy Dodržuje časovou posloupnost komunikačního útvaru Prezentuje a obhájí svoji práci	Popis a vypravování	ČJL-5-1-10p vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo
Literární výchova			
ČJL-5-3-01 ČJL-5-3-02	Vyjadřuje své názory a pocity z přečteného textu	Zážitkové čtení a naslouchání	ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p dramatizuje jednoduchý příběh

vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	Volně reprodukuje přečtený nebo slyšený text Vytváří vlastní výtvarný doprovod k textu	Volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu Tvořivé činnosti s literárním textem	ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek ČJL-5-3-02p čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy ČJL-5-3-02p určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti
ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	Osvojuje si rozdíly mezi poezií, prózou, divadlem a filmem Poznává rozdíl mezi uměleckou a naučnou literaturou	Práce s různými typy uměleckých a neuměleckých textů	
ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	Seznamuje se s základními literárními pojmy Používá literární pojmy v rozborech literárních textů	Základní literární pojmy (rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka, spisovatel, básník, kniha, čtenář, divadelní představení, herec, režisér, verš, rým, přirovnání)	ČJL-5-3-04p rozlišuje prózu a verše - rozlišuje pohádkové prostředí od reálného - ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu
Mezipředmětové vztahy – INF, VV, M			
Průřezová témata: MV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení			

Český jazyk a literatura 5. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Očekávané výstupy školy	Učivo	Minimální výstupy dle RVP
Komunikační a slohová výchova			
ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	Interpretuje čtený text Provádí charakteristiku postav a popis děje Navrhne vhodný nadpis Posoudí na základě přečteného textu pravdivost/nepravdivost tvrzení Posoudí, zda daná informace vyplývá/nevyplývá z textu Vyhledá v textu odpověď na zadanou otázku Přečte s porozuměním elektronický text přiměřeného rozsahu Využívá orientační prvky v textu	Analytické, prožitkové a vyhledávací čtení Čtení – věcné čtení (porovnávání informací z více zdrojů), čtení elektronických textů	
ČJL-5-1- 02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	Vybere z nabídky vhodná slova vztahující se k textu Vypíše z textu požadovanou informaci	Praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu) Věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací)	

	<p>Rozhodne, které informace jsou pro daný text nepodstatné</p> <p>Vyhledá informace ve slovnících, dětských encyklopediích a v doporučených online zdrojích</p>	<p>Čtení elektronických textů</p> <p>Věcné čtení (porovnávání informací z více zdrojů)</p>	
<p>ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení</p>	<p>Rozlišuje úplné a neúplné sdělení</p> <p>Sestaví a napíše adresu, zprávu, vzkaz, oznámení, pozvánku</p> <p>Sestaví z vět nebo krátkých odstavců příběh s dodržáním dějové posloupnosti</p> <p>Vybere z nabídky vhodný závěr k dané ukázce</p>	<p>Dokončení sdělení (pozdávka), příběhu</p>	
<p>ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitě sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta</p>	<p>Zachovává ve vyprávění posloupnost děje</p> <p>Vyslechne nebo přečte vzkaz a reprodukuje ho ústně nebo písemně další osobě</p>	<p>Reprodukce textu</p>	
<p>ČJL-5-1-05 Vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku</p>	<p>Vyjádří se jasně a srozumitelně podle osnovy</p> <p>Správně využívá pravidel komunikace</p> <p>Na základě zadaných informací vede dialog, telefonický hovor (s dospělým, s kamarádem), zanechá vzkaz na záznamníku</p>	<p>Základní komunikační pravidla</p> <p>Telefonický rozhovor</p> <p>Neverbální prostředky řeči</p> <p>Praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem)</p> <p>Věcné naslouchání (pozorné,</p>	<p>ČJL-5-1-05p vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích</p> <p>ČJL-5-1-05p má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování</p>

	Posoudí, zda v uvedené ukázce (dialogu, telefonickém rozhovoru, vzkazu na záznamníku) nechybí některá z důležitých informací	soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami)	
ČJL-5-1-06 rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	Vybere z předložených ukázek tu, která chce upoutat, přesvědčit a ovlivnit rozhodování člověka (adresáta) Hledá prvky manipulace reklamy v časopisech, tisku, na internetu	Kritické čtení Čtení jako zdroj informací	
ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	Přečte/řekne s náležitou intonací, přízvukem a tempem řeči oznámení, příkaz, prosbu, omluvu a respektuje při tom rozdílného adresáta	Základní techniky mluveného projevu Vyjadřování závislé na komunikační situaci	ČJL-5-1-07p v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči
ČJL-5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	Pozná rozdíl mezi spisovným a nespisovným sdělením Vhodně využívá spisovná a nespisovná slova podle komunikační situace	Spisovná a hovorová čeština Nespisovná čeština, slangy	
ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	Píše vypravování obsahově i formálně správně, dodržuje dějovou posloupnost; pracuje podle rozvitě/heslované osnovy Sestaví popis předmětu (zvířete/osoby) a popis pracovního postupu, dodržuje logickou návaznost; pracuje podle otázkové osnovy	Písemný projev – základní hygienické návyky, technika psaní, Žánry písemného projevu Žánry písemného projevu – e-mail, elektronický formulář	ČJL-5-1-09p popíše jednoduché předměty, činnosti a děje ČJL-5-1-09p opisuje a přepisuje jednoduché texty ČJL-5-1-09p píše správně a přehledně jednoduchá sdělení ČJL-5-1-09p píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery

	V ukázce dopisu doplní, co chybí Vhodně se zapojí do elektronické komunikace, udržuje ji a ukončí ji Napíše e-mail		mezi slovy ČJL-5-1-09p ovládá hůlkové písmo - tvoří otázky a odpovídá na ně
ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti	Sestaví osnovu k popisu a vyprávění a podle ní se jasně a srozumitelně vyjadřuje Dodržuje časovou posloupnost komunikačního útvaru Zařadí do přečtené ukázky na vhodné místo nabízený text	Komunikační žánry (pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu) Mimojazykové prostředky řeči Žánry písemného projevu	ČJL-5-1-10p vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích
Jazyková výchova			
ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	Určuje kořen, předponu a příponu Rozlišuje předpony a předložky Odlišuje používání skupin bě/bje, pě/pje, vě/vje, mě/mně Seznamuje se s pravopisem předpon s, z, vz	Stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka) Skupiny slov bě/bje, pě, vě/vje Skupiny slov s mě/mně Předpony s, z, vz	- určuje samohlásky a souhlásky - seřadí slova podle abecedy - správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky
ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	Rozeznává slovní druhy Usiluje o správné užívání všech tvarů slov Určí rod, číslo, pád a vzor podstatných jmen	Tvarosloví - slovní druhy Podstatná jména Slovesa Přídavná jména	ČJL-5-2-03p pozná podstatná jména a slovesa

	<p>Skloňuje podstatná jména podle vzorů</p> <p>Určuje mluvnické kategorie sloves , časuje slovesa</p> <p>Určí druhy přídavných jmen</p> <p>Rozlišuje pravopis u přídavných jmen měkkých a tvrdých</p> <p>Pozná základní druhy zájmen a číslovek</p>	Zájmena a číslovky	
<p>ČJL-5-2-05 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty</p>	<p>Pojmenuje základní větné členy ve větě jednoduché</p> <p>Vyhledává základní větné členy v souvětí</p> <p>Rozeznává podmět vyjádřený a nevyjádřený</p> <p>Seznámí se s přísudkem jmenným a slovesným</p>	<p>Skladba –základní skladební dvojice</p> <p>Podmět nevyjádřený</p> <p>Přísudek jmenný, slovesný</p>	
<p>ČJL-5-2-06 odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí</p>	<p>Poznává rozdíl mezi větou jednoduchou a souvětím</p> <p>Tvoří souvětí z vět jednoduchých s použitím vhodných spojovacích výrazů</p> <p>Určí větu hlavní a vedlejší</p>	Věta jednoduchá a souvětí	<p>ČJL-5-2-06p dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího</p>
<p>ČJL-5-2-07</p>	Používá spojky a spojovací výrazy	Spojky	

užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	v souvětích Obměňuje spojovací výrazy v souvětích podle potřeby		
ČJL-5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	Zvládá pravopis psaní i/y po obojetných souhláskách	Vyjmenovaná slova Odvozování slov	ČJL-5-2-08p rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik
ČJL-5-2-09 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	Osvojuje si shodu přísudku s podmětem Seznamuje se se shodou s několikanásobným podmětem a přísudkem	Syntaktický pravopis (shoda přísudku s podmětem) Několikanásobný podmět a přísudek	
Literární výchova			
ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	Vyjadřuje své názory a pocity Volně dokončí příběh, udrží myšlenkovou linii Dramaticky vyjádří část příběhu vytvoří ilustraci k textu	Zážitkové čtení a naslouchání Volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu Dramatizace	ČJL-5-3-01p dramatizuje jednoduchý příběh ČJL-5-3-01p vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek
ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	Volně reprodukuje přečtený nebo slyšený text Vytváří vlastní literární text Přednáší báseň dle svého výběru	Tvořivé činnosti s literárním textem (přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu)	ČJL-5-3-02p dramatizuje jednoduchý příběh ČJL-5-3-02p vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek ČJL-5-3-02p čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy

			ČJL-5-3-02p určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti
ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	Poznává rozdíly mezi poezií, prózou, divadlem a filmem Poznává rozdíl mezi uměleckou a naučnou literaturou Seznamuje se s autory literatury pro děti k získání informací využívá školní knihovnu	Práce s různými typy uměleckých a neuměleckých textů	
ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	Seznamuje se s základními literárními pojmy Používá literární pojmy v rozbořech literárních textů Pojmenuje hlavní a vedlejší postavy	Základní literární pojmy (rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka, spisovatel, básník, kniha, čtenář, divadelní představení, herec, režisér, verš, rým, přirovnání)	ČJL-5-3-04p rozlišuje prózu a verše - rozlišuje pohádkové prostředí od reálného - ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu
Mezipředmětové vztahy – INF, VV			
Průřezová témata – MV - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - tvorba mediálního sdělení			

Český jazyk a literatura 6.ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Očekávané výstupy školy	Učivo	Minimální výstupy z RVP
Komunikační a slohová výchova			
ČJL-9-1-02 rolišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	Přečte text, vyjádří jeho výpovědní hodnotu a rozeznává subjektivní a objektivní sdělení	Práce s texty Řečová cvičení	ČJL-9-1-01p, ČJL-9-1-08p čte plynule s porozuměním; reprodukuje text
ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	Správně verbálně komunikuje a používá spisovný jazyk Rozliší nespisovné a spisovné jazykové prostředky v psaném i ústním projevu a používá je účelně a podřídí jejich užití komunikačnímu záměru	Slohová cvičení a práce	ČJL-9-1-05p komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk
ČJL-9-1-06 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	Seznamuje se s možnostmi nonverbální komunikace, jako je modulace hlasu, intonace věty, mimika, a v odpovídající míře je užívá ve vlastním projevu	Mluvní cvičení	
ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	Sám napíše text zadaného (probíraného) slohového útvaru Napíše osnovu, používá přímou, nepřímou řeč, člení text do odstavců	Vypravování Popis Zpráva a oznámení Výpisky, výtah	ČJL-9-1-10p píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou

		Dopis	pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma
Jazyková výchova			
ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	Uvede typy hlásek, rozliší souhlásky na znělé a neznělé Rozpozná, kde stojí slovní přízvuk v českém jazyce	Zvuková stránka jazyka	
ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	Orientuje se v základních typech jazykových příruček, použije vhodné příručky a samostatně s nimi pracuje	Práce s jazykovými příručkami	
ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	Rozlišuje správně slovní druhy Rozpozná slovní druhy v textu Na základě skloňování a časování slovních druhů tvoří spisovné tvary slov Objasní stavbu slova, rozpozná příbuzná slova	Tvarosloví, druhy slov, podstatná jména, přídavná jména, zájmena číslovky, slovesa	ČJL-9-2-04p pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa ČJL-9-2-04p rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk
ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	Upevňuje a rozšiřuje znalosti pravopisných jevů	Pravopisná cvičení, diktáty	ČJL-9-2-05p rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk
ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá		Pravopis – lexikální, morfologický, syntaktický	ČJL-9-2-07p správně píše slova s předponami a

pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí			předloškami ČJL-9-2-07p ovládá pravopis vyjmenovaných slov
ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	Objasní pojem národní jazyk Rozdělí útvary národního jazyka, lokalizuje nářečí v jazykové mapě Zařadí slova do jednotlivých vrstev národního jazyka	Jazyk a jeho útvary	
Literární výchova			
ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	Přednese vhodně literární text, porozumí textu Volně reprodukuje text Zaznamená hlavní myšlenky	Četba literárních ukázek Práce s textem	ČJL-9-3-01p orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku
ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	Písemnou (čtenářský deník) či ústní formou zaznamenává hlavní dějovou linii, postavy, myšlenky divadelních, filmových představení a především četby Vyjádří osobní názor na umělecké dílo	Četba literárních ukázek, divadelní a filmové představení	ČJL-9-3-03p ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení
ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	Osvojuje si teorii jednoduchých literárních žánrů Rozpoznává jednoduché literární	Literární teorie – pohádka, pověst, bajka	ČJL-9-3-06p rozezná základní literární druhy a žánry

	<p>žánry</p> <p>Najde v textu znaky těchto žánrů</p> <p>Seznamuje se s výraznými představiteli těchto žánrů v české i světové literatuře</p>		
<p>ČJL-9-3-08</p> <p>porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování</p>	<p>Srovnává literární, divadelní a filmová zpracování a jednoduchým způsobem obhájí vlastní názor</p>	<p>Literární ukázky, divadlo, film</p>	
<p>ČJL-9-3-09</p> <p>vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích</p>	<p>Orientuje se v knihovně, v katalogích, hledá na internetu informace týkající se četby</p>	<p>Návštěva knihovny; výukové programy v knihovně</p>	<p>ČJL-9-3-09p dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury, má pozitivní vztah k literatuře</p>
<p>Mezipředmětové vztahy – M, INF, P, Z</p>			

Český jazyk a literatura – 7.ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Očekávané výstupy školy	Učivo	Minimální výstupy z RVP ZV
Komunikační a slohová výchova			
ČJL-9-1-02 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	Na základě získaných dovedností porovná sdělení a zaujme stanovisko k obsahu sdělení, posoudí objektivnost a subjektivnost	Líčení (= subjektivně zbarvený popis)	
ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	Analyzuje text, porovná podstatné a méně důležité informace a vlastními slovy Formuluje hlavní myšlenku, kterou dokáže podložit citací z textu, reprodukuje text podle osnovy	Výtah, vypravování, popis a líčení	
ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	Tvoří vlastní životopis, pozvánku, sestaví žádost podle předlohy Používá naučené informace, pracuje s osnovou a na jejím základě sestaví text	Životopis, žádost, pozvánka Zpráva, oznámení	ČJL-9-1-04p ČJL-9-1-05p komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk
ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	Vybaví si naučené a vědomosti aplikuje při vytvoření vlastního textu		
Jazyková výchova			
ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	Analyzuje význam slov, sám vysvětlí původní i přenesený význam slova	Význam slov – metafora, metonymie, synonyma, antonyma, homonyma, rčení	
ČJL-9-2-02	Osvojí si definice, rozlišuje	Slovotvorba	

rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	základní způsoby tvoření slov a na základě naučeného sám vysvětluje, jak dané slovo vzniklo		
ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	Na základě získaných znalostí a dovedností samostatně pracuje s jazykovými příručkami	Tvarosloví, pravopis, význam slov	ČJL-9-2-03p orientuje se v Pravidlech českého pravopisu
ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	Pozná a určí slovní druhy – zdokonaluje se v určování neohebných slovních druhů	Tvarosloví, pravopis	ČJL-9-2-04p pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa ČJL-9-2-04p rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk
ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	Rozezná větu jednoduchou a souvětí Pozná základní větné členy	Skladba – větné členy, věty podle členitosti	ČJL-9-2-06p rozezná větu jednoduchou od souvětí
ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovo tvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	Vybaví si naučené, vysvětlí pravopisný jev a uvede správné zdůvodnění	Pravopisná cvičení, diktáty	ČJL-9-2-07p správně píše slova s předponami a předložkami ČJL-9-2-07p ovládá pravopis vyjmenovaných slov ČJL-9-2-07p zvládá pravopis podle shody přísudku s podmínkem
ČJL-9-2-08	Vlastními slovy vyjádří rozdíl	Práce s textem	

rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	mezi spisovným a nespisovným jazykem, popíše vhodnost užití jazykových prostředků v určitém kontextu		
Literární výchova			
ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	Interpretuje text, rozliší podstatné a méně důležité sdělení, zaujme vlastní stanovisko a obhájí je na základě citace z textu	Orientace v textu básně, povídky, pověsti	ČJL-9-3-01p orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku
ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora	Analyzuje text, odlišuje základní a přenesený význam slova; metafora, obrazná pojmenován	Literární teorie	
ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	Pokusí se interpretovat a analyzovat dílo a snaží se zaujmout vlastní stanovisko	Práce s literárním textem	ČJL-9-3-03p ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení
ČJL-9-3-04 tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	Vytvoří vlastní literární text I v elektronické podobě, volí vhodné jazykové prostředky	Tvůrčí psaní	
ČJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	Samostatně srovná pojetí tématu, uvede rozdíly ve zpracování, podloží svá tvrzení doklady v textu	Vlastní četba a návštěva kulturních zařízení	
Mezipředmětové vztahy – M, P, Z, Inf			
Průřezová témata - MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení			

Český jazyk – 8. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Očekávané výstupy školy	Učivo	Minimální výstupy z RVP ZV
Komunikační a slohová výchova			
ČJL-9-1-01 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	Podává přehledně, pomocí neutrálních jazykových prostředků, poučení o určitém problému nebo jevu	Výklad – odborné názvy (termíny), odstavce, osnova	ČJL-9-1-01p čte plynule s porozuměním; reprodukuje text
ČJL-9-1-03 rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	Obhajuje svůj názor, prosazuje své postoje v diskuzích Orientuje se ve slohových útvarech v závislosti na cíli a zaměření slovního projevu	Úvaha – aktuální společenské jevy; hodnocení, diskuse	
ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	Plynule hovoří na zadané téma přiměřeně své informovanosti a schopnostem	Mluvní cvičení Komunikační žánry – inzerát, oznámení, vzkaz	ČJL-9-1-04p komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk
ČJL-9-1-07 zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	Obhajuje svůj názor, prosazuje své postoje v diskuzích Orientuje se ve slohových útvarech v závislosti na cíli a zaměření slovního projevu	Shrnutí o slohu – základní styly, forma projevů, odlišnost mluvených projevů od popsaných	
ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení	Osvojuje si vědomosti samostudiem – podtrhávání, výpisky, výtah,	Výtah – citáty, základní informace z aktualit	ČJL-9-1-08p čte plynule s porozuměním;

– vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	formuluje klíčové skutečnosti		reprodukuje text
ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	Charakterizuje přehledně literární postavu díla, seznamuje se s postavami významných děl, uvědomuje si krásu kolem sebe, podle svých schopností tvoří odpovídající líčení skutečnosti	Charakteristika literárních postav – přirovnání, přenesené významy, rčení, přísloví Subjektivně zbarvený popis (líčení) – personifikace, epiteta, přirovnání	ČJL-9-1-10 p píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, o soby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracují zadané téma
Jazyková výchova			
ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	Zařadí češtinu mezi slovanské jazyky Porozumí běžným slovům cizího původu, správně je používá při komunikaci, nahrazuje je slovy domácími	Obecné výklady o českém jazyce, slovanské jazyky Slova přejatá, výslovnost a pravopis, skloňování	
ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	Rozeznává podoby českého jazyka, vyjadřuje se spisovně i v elektronické podobě	Útvary českého jazyka a jazyková kultura	
ČJL-9-2-03	Samostatně získává informace	Nauka o slovní zásobě, slovní zásoba	ČJL-9-2-03p orientuje se

<p>samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami</p>	<p>v různých typech slovníků, jazykových příručkách, na internetu</p>	<p>a tvoření slov</p>	<p>v Pravidlech českého pravopisu</p>
<p>ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci</p>	<p>Utvrzuje znalosti slovesných kategorií, nově rozlišuje slovesa dokonavá od nedokonavých, určuje třídu a vzor</p> <p>Užívá spisovných slovesných tvarů</p>	<p>Tvarosloví, slovesný vid, užívání spisovných tvarů; využití různých spisovných slovesných tvarů; pravopis koncovek sloves</p>	<p>ČJL-9-2-04p pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa ČJL-9-2-04p rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk</p>
<p>ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace</p>	<p>Klasifikuje větu jednoduchou podle různých kritérií</p> <p>Tvoří vlastní příklady k probíranému učivu</p>	<p>Skladba, věta jednoduchá podle členitosti, větný ekvivalent; základní a rozvíjející větné členy</p>	<p>ČJL-9-2-05p rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk</p>
<p>ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí</p>	<p>Rozlišuje různé druhy souvětí, věty hlavní a vedlejší</p> <p>Prohlubuje si znalosti o souvětí podřadném – důraz v pravopise na interpunkci</p>	<p>Souvětí podřadné, souřadně spojené věty vedlejší; interpunkce ve větě jednoduché a v souvětí podřadném, tvoření vět</p> <p>Souvětí souřadné, významový poměr mezi větami hlavními</p>	<p>ČJL-9-2-06p rozezná větu jednoduchou od souvětí</p>
<p>ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovo tvorný, morfológický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí</p>	<p>Ovládá a zdůvodní psaní velkých písmen</p> <p>V písemném projevu aplikuje pravopisné znalosti</p>	<p>Procvičování pravopisných jevů (průběžné) se zaměřením na obtížnější příklady</p> <p>Psaní velkých písmen</p>	<p>ČJL-9-2-07p správně píše slova s předponami a předložkami ČJL-9-2-07p ovládá pravopis vyjmenovaných slov ČJL-9-2-07p zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem</p>

Literární výchova			
ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora	Seznamuje se se zvláštními podobami psaného slova, zapojuje se do nabízených projektů školy	Hra se slovy, grafická podoba básně, fantazie – poetismus, autorské divadlo, hudebně-divadelní žánry	
ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	Vyjadřuje své pocity z přečteného textu Vybírá si přiměřenou četbu, hodnotí ji Vyjadřuje své hodnocení výkonů spolužáků podle určených kritérií	Nácvik výrazného přednesu, dramatizace textu, návštěva knihovny, účast na kulturních akcích, soutěže – český jazyk, literární projekty školy	ČJL-9-3-03p ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení
ČJL-9-3-04 tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	Rozumí literárním pojmům a používá je při tvůrčím psaní	Tvoření textů	
ČJL-9-3-05 rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	Má přehled o významných představitelích české i světové literatury (časové zařazení, literární směr), autory starověké a středověké literatury	Vývoj literatury od počátku po středověkou literaturu	
ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	Rozeznává základní literární žánry i umělecké jazykové prostředky, charakterizuje je Zapojuje se do diskuse o slyšených nebo zhlédnutých kulturních zážitcích	Odraz historických událostí v literatuře, žánry věcné literatury – literatura faktu, autobiografie, adaptace literárních děl, filmová, televizní tvorba	
Mezipředmětové vztahy – M, Z, P			
Průřezová témata – MV – stavba mediálních sdělení - fungování a vliv médií ve společnosti			

Český jazyk a literatura - 9. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Očekávané výstupy školy	Učivo	Minimální výstupy z RVP ZV
Komunikační a slohová výchova			
ČJL-9-1-01 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	Po přečtení textu vybere z nabízených možností ty, které vyjadřují některý z názorů pisatele textu Odpoví na otázku o jeho důvěryhodnosti, u získaného údaje hledá další pramen pro ověření	Čtení – věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací), kritické (analytické, hodnotící), prožitkové Publicistický styl – zpráva, fejeton - odborný a umělecký styl – zamyšlení, úvaha administrativní styl – životopis Druhy popisu – prakticky subjektivně zabarvený popis a charakteristika	ČJL-9-1-01p čte plynule s porozuměním; reprodukuje text
ČJL-9-1-02 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	Odliší v jednoduchém textu názor autora či postavy od faktů Najde v textu prvky (motivy nebo jazykové prostředky), které naznačují, co chce komunikační partner svou promluvou říct, kam směřuje		
ČJL-9-1-03 rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	Najde výrazný prostředek manipulace v textu Rozpozná alespoň jeden cíl sledovaný autorem textu Zaujme kritický postoj k cílům manipulace (k záměrům manipulátora		
ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	Najde slovo nevhodně užitá v dané komunikační situaci a nahradí je vhodnějším Rozhodne podle komunikační situace, zda je namístě mluvit spisovně	Mluvený projev – zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace), zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky	ČJL-9-1-04p komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk

	Změní své uvolněně nespisovné vyjadřování v řeč kultivovanou, se stylově neutrálními a společensky přijatelnými výrazy a s uspořádanou stavbou výpovědí, když se obrací k osobě váženější a v situacích formálních	nonverbální a intonační); komunikační žánry(životopis, dotazník, přihláška, objednávka): připravený i nepřipravený projev na základě poznámek, referát, diskuse	
ČJL-9-1-06 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	Zpětně zhodnotí, zda ve svém projevu hovořil přiměřeným tempem, zda vhodně frázoval, zda jeho intonace odpovídala druhům vět, zda všechna slova zřetelně vyslovoval po krátkém čase na rozmyšlenou O výběru tématu a o způsobu přednesení pronese souvislou a převážně spisovnou řečí krátké sdělení o něčem, čemu by ostatní měli podle něho věnovat pozornost Pojmenuje běžné rozdíly mezi tím, jak se vyjadřuje soukromě a jak je vhodné mluvit na veřejnosti		
ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	Vybere z nabízených možností text, který je pro danou komunikační situaci nejvhodnější V krátké ukázce najde nespisovné výrazy a nahradí je výrazy spisovnými Nahradí výrazy zjevně nevhodné pro jeho komunikační záměr výrazy vhodnějšími	Písemný projev – na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech; vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní (komunikační žánry: výpisek, žádost, soukromý a úřední dopis, objednávka, strukturovaný životopis, pozvánka, charakteristika, subjektivně zabarvený popis)	ČJL-9-1-05p komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk

<p>ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování</p>	<p>Uspořádá části textu tak, aby byla dodržena logická návaznost či dějová posloupnost</p> <p>Vytvoří souvislý a srozumitelný text, v němž se svou myšlenkou nebo pocitem a s vlastním záměrem osloví adresáta, kterého si sám zvolí.</p> <p>Délku textu přizpůsobí potřebě svého sdělení</p>		<p>ČJL-9-1-09p, ČJL-9-1-10p píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje ,jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma</p>
<p>ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů</p>	<p>Najde chybnou formulaci (nejednoznačné místo, stylistickou chybu) a navrhne vhodnou úpravu</p> <p>Rozpozná v textu místo, kde je zřetelně porušena jeho soudržnost, a navrhuje úpravu</p> <p>Před odevzdáním svého textu zajišťuje kontrolu správnosti pomocí příruček, konzultací a dalších/jiných zdrojů</p> <p>Rozpozná, zda předložený text nese převážně znaky stylu odborného, publicistického (žurnalistického), uměleckého, či prostě sdělovacího</p> <p>Vytvoří krátký smysluplný text; vysvětlí, komu je určen a jaký záměr má vyjádřit; svoje tvrzení doloží</p>		

	konkrétními jazykovými prostředky užitými v textu		
ČJL-9-1-07 zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	Formou dialogu zdramatizuje epizodu Ve vhodném textu se bez konfliktů a podstatných nedorozumění zapojí do řízené diskuse	Mluvený projev –komunikační žánry: diskuse, dialog Reprodukování textů z četby	
ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	Vyhledá v krátkém textu klíčová slova Posoudí, zda je daná informace obsažena v textu Vyhledá v textu odpověď na zadanou otázku Vytvoří/zapíše krátké shrnutí jednoduchého textu nebo vybere hlavní informaci z nabízených možností	Čtení – praktické (pozorné), věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací)	
Jazyková výchova			
ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	Umí spisovně vyslovit česká a běžně užívaná cizí slova	Spisovný a nespisovný jazyk, jazyk a komunikace Zvládá výslovnost a pravopis frekventovaných přejatých slov	
ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává	pozná slova, která jsou slovotvorně příbuzná k danému slovu doplní slova odvozená Vytvoří slova složená o rozliší je od slov odvozených	Nauka o slově – tvoření slov, slovní základ, předpony, přípony, pravopis bje-bě, vje-vě, mně-mě, pravopis po	

<p>přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh</p>	<p>Nahradí vyznačená slova přejatá českými ekvivalenty</p> <p>Vybere z nabídky slovo, které je přeneseným pojmenováním</p> <p>Prokáže schopnost interpretovat význam / porozumět významu přeneseného pojmenování</p> <p>Ovládá zásady tvoření slov</p>	<p>obojetných souhláskách</p>	
<p>ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami</p>	<p>Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami</p>	<p>Pravidla českého pravopisu a Slovník spisovné češtiny</p>	<p>ČJL-9-2-03p orientuje se v Pravidlech českého pravopisu</p>
<p>ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci</p>	<p>Přiřadí slovo ke slovnímu druhu</p> <p>Určí slovní druh u slov odvozených od stejného základového slova</p> <p>Užije ve větách slova v náležitých tvarech množného čísla (slova jsou uvedena v č. j. v 1. p.)</p> <p>Zařadí slova vyznačená v textu ke slovním druhům (stejně slovo může mít ve větě různou slovnědruhovou platnost)</p>	<p>Tvarosloví</p> <p>Slovní druhy</p> <p>Pádové otázky</p> <p>Vzory podstatných jmen</p> <p>Skloňování podstatných jmen</p> <p>Časování sloves</p> <p>Osobní zájmena</p> <p>Přídavná jména – druhy, vzory, skloňování, shoda s podstatným</p>	<p>ČJL-9-2-04p pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa ČJL-9-2-04-p rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk</p>

		jménem Číslovky základní a řadové	
ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	Využívá spisovný jazyk v projevu psaném i mluveném	Mluvený projev – zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace), spisovný jazyk, vyprávění	ČJL-9-2-05-p r ozlišuje spisovný a nespisovný jazyk
ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	Spojí větné členy ve větě do skladebních dvojic Nahradí jednoduchý větný člen větným členem několikanásobným, správně doplní interpunkční znaménko nebo spojku Doplní slovo podle naznačených syntaktických vztahů a určí doplněný větný člen (podmět, přísudek, předmět, přívlastek, příslovecné určení místa, času, způsobu) Vybere z několika vzorců ten, který odpovídá zadanému souvětí Vybere k zadanému vzorci z několika souvětí to, které je jím znázorněno	Skladba Základní větné členy Shoda přísudku s podmětem Pravopis koncovek příčestí minulého Věta jednoduchá a souvětí Souvětí souřadné a podřadné	ČJL-9-2-06p rozezná větu jednoduchou od souvětí
ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický	Píše bez pravopisných chyb Prohlubuje již osvojené učivo, reprodukuje a aplikuje je,	Zvuková stránka jazyka, tvarosloví	ČJL-9-2-07p správně píše slova s předponami a předložkami ČJL-9-2-07p

i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	zduvodňuje veškeré pravopisné jevy Prohlubuje a praxí utužuje získané znalosti z tvarosloví		ovládá pravopis vyjmenovaných slov ČJL-9-2-07p zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem
ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	V textu odliší jazykové prostředky útvarů národního jazyka (např.: spisovný jazyk x obecná čeština; spisovný jazyk x dialekt apod.) Nahradí typicky nespisovné vyjádření spisovným Posoudí vhodnost, či nevhodnost užití jazykových prostředků různých útvarů národního jazyka např. v umělecké literatuře, divadelní hře, veřejném projevu apod.	Spisovné a nespisovné útvary a prostředky jazyka Jazyková norma Kultura jazyka a řeči Jazykové příručky	
Literární výchova			
ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	Jmenuje (bez přeřikávání celého děje) hlavní postavy přečteného příběhu, řekne, kde se odehrává, stručně vystihne hlavní děj, případně které hlavní děje se proplétají – odliší vedlejší děj od hlavního V textu vyhledá místa, kde je vyjádřen pohled a názor vypravěče a kde je vyjádřen pohled nebo názor postavy Rozpozná v textu místa, která se liší od běžného dorozumívání svou formou	Tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, dramatizace	ČJL-9-3-01p orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku

	<p>nebo významem, a vysvětlí, jak na něj místo působí (i bez použití termínů)</p> <p>Vyjádří s pomocí učitele hlavní myšlenku díla (literárního, filmového, divadelního)</p>		
<p>ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora</p>	<p>Rozpozná výrazné rysy vypravěčského stylu, kterými se úryvek liší od neutrálního, neprofesionálního podání nějaké situace</p>	<p>Způsoby interpretace literárních a jiných děl</p>	
<p>ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo</p>	<p>Sdělí své dojmy z uměleckého díla a zformuluje důvody, proč se mu líbilo či nelíbilo, nebo čeho si na díle cení a proč</p>	<p>Volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu – vlastní zhodnocení díla</p>	<p>ČJL-9-3-03p ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení</p>
<p>ČJL-9-3-04 tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie</p>	<p>Vytvoří vlastní krátký prozaický nebo veršovaný text se zajímavým tématem a působivým vyjadřováním, které odpovídá tématu i záměru žáka jako autora, svůj záměr a volbu žánrové formy vysvětlí jako dodatek k textu</p>	<p>Vytváření vlastních textů</p> <p>Vlastní výtvarný doprovod k literárním textům</p>	
<p>ČJL-9-3-05 rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty</p>	<p>Posoudí a zdůvodní, co v literárním textu považuje za hodnotné a proč</p>		
<p>ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele</p>	<p>Uvede základní znaky několika běžných žánrů, doloží svůj názor několika příklady, nejlépe z vlastní četby</p> <p>Navrhne, ke kterému literárnímu druhu by mohl patřit čtený text</p>	<p>Literární druhy a žánry Poezie, próza, drama</p> <p>Žánry lyrické, epické, dramatické v proměnách času –</p> <p>Hlavní vývojová období národní a</p>	<p>ČJL-9-3-06p rozezná základní literární druhy a žánry</p>

	<p>Odliší, zda uvedený text je próza, poezie, nebo drama</p> <p>Vyjádří s pomocí učitele hlavní myšlenku díla (literárního textu, filmu, divadelního kusu)</p>	<p>světové literatury,</p> <p>Typické žánry a jejich představitelé</p>	
<p>ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře</p>	<p>Rozeznat román, drama, muzikál</p> <p>Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře</p>	<p>Literární druhy a žánry – poezie, próza, divadelní hra, literatura pro děti a mládež, významní autoři české a světové literatury</p> <p>Pojmy román, drama, divadelní hra, muzikál - srovnání s operetou</p> <p>Moderna (Prokletí básníci, realisté, anarchisté, impresionismus, naturalismus)</p> <p>Avantgarda (futurismus a dadaismus, poetismus)</p> <p>Literatura 20. století</p>	
<p>ČJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování</p>	<p>Žák uvede, proč upřednostňuje filmové zpracování díla nebo literární četbu, případně proč přijímá obojí</p>	<p>Způsoby interpretace literárních a jiných děl</p>	
<p>ČJL-9-3-09 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích</p>	<p>Uvede vedle internetových vyhledávačů (Google aj.) další zdroje, v nichž může najít určitý typ informace</p> <p>Odlišuje v médiích informační prameny, které mají rysy</p>	<p>Základy literární teorie a historie</p> <p>Struktura literárního díla (námět a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu),</p> <p>Jazyk literárního díla (obrazná pojmenování; zvukové prostředky</p>	<p>ČJL-9-3-09p dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury, má pozitivní vztah k literatuře</p>

	profesionální, od těch, které jsou zřetelně osobní Vyhledá v odborné publikaci místa, která pojednávají o zadaném pojmu	poezie: rým, rytmus; volný verš) Literatura umělecká a věcná (populárně- naučná, literatura faktu, publicistické žánry)	
Mezipředmětové vztahy -M , P, Z			
Průřezová témata – MV - tvorba mediálního sdělení - práce v realizačním týmu			

5. 1. 2. Cizí jazyk

5.1.2.1. Anglický jazyk

Charakteristika předmětu

Předmět směřuje k vybudování a posílení schopnosti dorozumět se s cizincem v běžných životních situacích a hovořit o jednoduchých tématech.

Výuka probíhá od třetího ročníku s touto časovou dotací:

3. – 5. ročník – 3 hodiny týdně

6. – 9. ročník – 3 hodiny týdně

V hodinách jsou žákům předkládány informace týkající se reálií anglicky hovořících zemí. Znalost jazyka vede žáky k pochopení jiných cizojazyčných kultur, prohlubuje v nich toleranci. Učitel se snaží vzbudit u žáků zájem o cizí jazyk, ale i o anglicky hovořící země. Snaží se též u žáků vybudovat a posilovat kladný vztah k cizím kulturám.

Vyučuje se gramatika, slovní zásoba, jazykové dovednosti - speaking, reading, listening, writing. Pozornost se věnuje především schopnosti použít daný cizí jazyk v běžných životních situacích. Ve výuce se užívají metody a formy práce založené na spolupráci žáků. Žáci často pracují ve dvojicích či malých skupinách. Využívá se počítačové učebny. Důraz je kladen na komunikační dovednosti žáků. V hodinách jsou používány dvojjazyčné i výkladové slovníky odpovídající jazykové úrovni žák. Důraz je též kladen na využití audiovizuální techniky, nahrávek živého soudobého anglického jazyka v běžných životních situacích.

Hodnocení žáka sleduje jeho schopnosti používat získané poznatky k dorozumění se s cizincem v běžných životních situacích, a to jak ústně, tak i písemně. Hodnocení je též založeno na výsledcích menších písemných a ústních testů zaměřených na dílčí slovní zásobu a gramatiku.

Výchovně vzdělávací strategie vedoucí k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- pochopit důležitost schopnosti komunikovat anglicky
- propojovat probraná témata a jazykové vjemy
- samostatně vyhledávat nástroje k odstraňování problémů při komunikaci v angličtině

Kompetence k řešení problémů

- řešit jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí
- nebát se mluvit anglicky s neznámým člověkem
- naučit se vyjádřit myšlenky, chybí-li přesná slovní zásoba

Kompetence komunikativní

- porozumět jednoduchému sdělení
- umět zformulovat jednoduché myšlenky
- využívat dovednosti osvojené v anglickém jazyce k navazování kontaktu

Kompetence sociální a personální

- vyžádat s poskytnout radu v jednoduchých situacích
- dodržovat pravidla slušného chování
- spolupracovat v anglicky hovořící skupině na jednoduchém úkolu

Kompetence občanské

- seznámit se zvyky a tradicemi anglicky hovořících zemí (především Spojené království a Spojených států) a porovnávat je se zvyky a tradicemi naší země
- získat představu o běžném životě občanů GB a USA a porovnávat ho se situací v ČR

Kompetence pracovní

- samostatně pracovat s dvojjazyčným i výkladovým slovníkem
- využívat anglického jazyka k získání informací, navázání pracovních vztahů, práci s počítačem

Kompetence digitální

- motivujeme žáky k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti
- vedeme žáky k využívání online aplikací pro seznámení s reáliemi, které se týkají probíraných témat
- vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti při práci s online aplikacemi a zásad ochrany osobních údajů

Anglický jazyk 3.ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Očekávané výstupy školy	Učivo	Minimální výstupy dle RVP ZV
<p>CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně</p>	<p>Osvojuje si správnou intonaci a výslovnost hlásek</p> <p>Používá jednoduché zdvořilostní fráze při pozdravu a představování</p> <p>Odpovídá na jednotlivé pozdravy, poděkuje</p> <p>Správně reaguje na jednoduché otázky a pokyny učitele</p> <p>Seznámí se se základními fonetickými znaky</p>	<p>Pravidla komunikace v běžných každodenních situacích</p> <p>Pozdravy</p> <p>Poděkování</p> <p>Představování</p> <p>My name is..., I´m..., What´s your name...</p>	<p>CJ-3-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka</p>
<p>CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal</p>	<p>Správně odpoví na otázky k jednoduchému obrázku</p> <p>Pojmenuje členy rodiny, vybrané druhy oblečení, domácí zvířata, barvy</p> <p>Porozumí jednoduchým údajům v textu s obrázky</p> <p>Pojmenuje běžné předměty ve třídě i doma a zeptá se na ně</p> <p>Pojmenuje vybrané druhy ovoce a zeleniny</p> <p>Používá číslovky 0-10</p>	<p>Osobní údaje</p> <p>Slovní zásoba (témata)</p> <p>Rodina, domov</p> <p>Školní potřeby</p> <p>Třída</p> <p>Hračky</p> <p>Oblečení</p> <p>Svátky</p> <p>Zvířata</p> <p>Barvy</p> <p>Ovoce, zelenina</p> <p>Čísla 0 - 10</p>	

CJ-3-1-03 rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu	Přiradí psaný text k obrázku		
CJ-3-1-05 přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	Přiřadí text k obrázku		
CJ-3-1-06 píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	Skládá slova podle vzoru Přepíše jednoduchý text		
CJ-3-1-04 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	Tvoří jednoduché otázky a odpovědi k danému tématu - zeptá se na jméno, věk spolužáka - zeptá se na počet ... Používá základní fráze z běžného života Rozumí informacím v jednoduché konverzaci Naučí se básničku, říkanku, zazpívá písničku v Aj	Jednoduché otázky Sloveso být Sloveso mít Osobní zájmena Větná struktura How much..., How many..., How old... What's your name..., What's this..., Can you..., Do you like..., Where is... Do you like? I like/ I don't like... I'm wearing...	

		What are you wearing?	
	Pro práci využívá vhodné elektronické aplikace	Interaktivní výukové materiály Práce s elektronickým slovníkem Terminologie daného jazyka pro práci s digitálními technologiemi	
Mezipředmětové vztahy – ČJ, VV, PŘ, Inf			

Anglický jazyk 4. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Očekávané výstupy školy	Učivo	Minimální výstupy RVP ZV
Poslech s porozuměním			
CJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	Správně reaguje na pokyny učitele odpovídá na jednoduché otázky	Věta jednoduchá Otázka a zápor Pořádek slov ve větě	CJ-5-1-01p rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně, a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Osvojí si slovní zásobu k daným tématům Rozumí slovům a jednoduchým větám, zejména s vizuální oporou – vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující význam daného slova nebo slovního spojení, vykoná činnost	Osobní údaje Slovní zásoba (témata) Rodina, domov Školní potřeby Třída Hračky Oblečení Svátky Zvířata Barvy Ovoce, zelenina Čísla 0 - 20	CJ-5-1-02p rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) - rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování
CJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	Porozumí tématu velmi krátkého a jednoduchého poslechového textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům, má-li k dispozici vizuální nebo zvukovou oporu (např. vybere, přiřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující téma nebo obsah daného textu)		
Mluvení			
CJ-5-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů	Vede jednoduchou konverzaci s druhou osobou		CJ-5-2-01p pozdraví a poděkuje

CJ-5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Jednoduchým způsobem sdělí základní informace o jeho osobě a dalších osvojovaných témat Nápodobou, opakováním a pamětným učením si osvojuje primární gramatické znalosti, zatím však bez znalostí gramatických pravidel	There is / There are Synonyma / antonyma Přítomný čas – klad, zápor, otázka I like ... / I don't like ... Neurčitý člen a, an	CJ-5-2-02p sdělí své jméno a věk
CJ-5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	Odpovídá na jednoduché otázky Tvoří jednoduché otázky	Tvoření vět a otázek Who are/is? What is? -	CJ-5-2-03p vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)
Čtení s porozuměním			
CJ-5-3-01 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	Vyhledává důležité informace v textu vyhledá danou informaci V přiměřeně dlouhém textu vyhledává dané slovo v textu	Jednoduché krátké texty	
CJ-5-3-02 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Vyjadřuje právě probíhající činnost Vypravuje probíhající děj podle obrázkové osnovy	Základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů	CJ-5-3-02p rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
Psaní			
CJ-5-4-01 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života	Doplní krátké sdělení o sobě, rodině	Rodina Osobní údaje	je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka

	Pro práci využívá vhodné elektronické aplikace	Interaktivní výukové materiály Práce s elektronickým slovníkem Terminologie daného jazyka pro práci s digitálními technologiemi	
Mezipředmětové vztahy – ČJ, VV, PR, VL			

Anglický jazyk – 5. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Očekávané výstupy školy	Učivo	Minimální výstupy z RVP ZV
Poslech s porozuměním			
CJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	Rozliší známá slova v poslechu Rozumí obsahu a smyslu ústních sdělení a otázek, které se vztahují k rodině, škole, volnému času a dalším známým tématům, v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně.	Základní gramatické struktury a typy vět	CJ-5-1-01p rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně, a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Reaguje na jednoduché pokyny Doplňuje informace z poslechu Orientuje se v poslechových cvičeních o různých tématech a zpracovává je dle pokynů	Slovní zásoba (témata) Volný čas Povolání, Lidské tělo, Jídlo, nákupy Dopravní prostředky Kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), Počasí	CJ-5-1-02p rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování
CJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	Reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace	Rodina, domov Škola Oblečení Svátky Zvířata Ovoce, zelenina Číslo 0 – 100	
Mluvení			

CJ-5-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů	Vede jednoduchou konverzaci s druhou osobou	Otázka a zápor Pořádek slov ve větě	CJ-5-2-01p pozdraví a poděkuje
CJ-5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Jednoduchým způsobem sdělí základní informace o jeho osobě Tvoří krátké vyprávění k osvojovaným tématům	Zápor ve větě Sloveso mít, být Používání slovesa mám rád Where is ...? Předložky	CJ-5-2-02p sdělí své jméno a věk
CJ-5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	Odpovídá na jednoduché otázky Tvoří kladnou i zápornou odpověď ☐ voří otázku pomocí změny pořadí podmětu a přísudku Časuje sloveso mít, být v kladné a záporné větě		CJ-5-2-03p vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)
Čtení s porozuměním			
CJ-5-3-01 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	Najde konkrétní informace (např. o předmětech, osobách, zvířatech, činnostech nebo číselných a časových údajích) v krátkém jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	Jednoduché krátké texty	
CJ-5-3-02 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Rozpozná známá slova a slovní spojení (např. předměty, osoby, zvířata, činnosti nebo číselné a časové údaje) v krátkém textu z běžného života Porozumí významu slov, slovních spojení a jednoduchých vět, které se vztahují k tématům z běžného života, má-li k	Vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	CJ-5-3-02p rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

	<p>dispozici vizuální oporu (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující význam daného slova nebo slovního spojení, vykoná činnost)</p> <p>Porozumí tématu krátkého textu, který se vztahuje k tématům z běžného života a je podpořen obrazem</p>		
Psaní			
<p>CJ-5-4-01 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života</p>	<p>Napíše pohlednici, neformální e-mail, blahopřání</p> <p>Popíše svůj den</p> <p>Popíše obrázek, používá předložky místní správně přepíše a doplní text</p>	<p>Konverzace, rozhovory a dialogy dané učebnice se slovní zásobou probraných témat: slovník, učebnice</p> <p>Práce se slovníkem</p>	<p>je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka</p>
<p>CJ-5-4-02 vyplní osobní údaje do formuláře</p>	<p>Vyplní formulář se všemi základními údaji</p>		
Mezipředmětové vztahy – HV, VV, M, INF			

Anglický jazyk 6. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Očekávané výstupy školy	Učivo	Minimální výstupy z RVP ZV
Poslech s porozuměním			
<p>CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně</p> <p>CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat</p>	<p>Porozumí, zejména má-li k dispozici vizuální oporu, jednoduchému ústnímu sdělení nebo krátké konverzaci týkající se probíraných tematických okruhů</p> <p>Rozvíjí dostatečně srozumitelnou výslovnost a schopnost rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonaci</p> <p>- Rozvíjí dostatečně slovní zásobu k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím, pracuje se slovníkem</p> <p>Rozvíjí používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)</p> <p>-</p> <p>- Vyhledá obrázek na základě slovního popisu</p>	<p>Zvuková a grafická podoba jazyka Tematické okruhy (opakování a rozšiřování učiva 1 a 2 období): domov, rodina, škola, volný čas, povolání, dopravní prostředky, měsíce a dny v týdnu...</p> <p>Nové učivo: sporty péče o zdraví pocity a nálady nákupy hodiny</p> <p>Gramatické jevy</p> <p>- to be, to have</p> <p>- přítomný čas průběhový (opakování)</p> <p>- přítomný čas prostý</p> <p>- some / any</p> <p>- much / many</p> <p>- articles</p> <p>- minulý čas prostý</p>	<p>CJ-9-1-01p rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů</p> <p>CJ-9-1-02p rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - Plní pokyny dle slovního zadání - Zaznamenává informace vyslovované jednoduše a zřetelně 		
Mluvení			
CJ-9-2-01 se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	Tvoří jednoduché otázky, pomocí kterých zjišťuje základní informace týkající se druhé osoby a tematických okruhů		CJ-9-2-01p odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby
CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	Užívá jednoduché obraty ke zdvořilému oslovení, představování, omluvě, pozdravu, rozloučení a poděkování		
CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	<p>Adekvátně reaguje, používá krátké odpovědi</p> <p>Sestaví ústně krátké sdělení na dané téma</p> <p>Popíše činnost právě probíhající</p> <p>Popíše děje minulé</p>		
Čtení s porozuměním			
CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	Rozumí obsahu krátkých a jednoduchých textů vztahujících se k probraným tematickým okruhům obsahující známé jazykové prostředky		

	Vybere z nabídky pravdivé odpovědi na otázky nebo vyhledá odpovědi přímo v textu		
Psaní			
CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	Do jednoduchého formuláře napíše údaje o své osobě		
CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	S využitím osvojené slovní zásoby sestaví krátké a jednoduché sdělení na dané téma		
Mezipředmětové vztahy – VV, VO, Inf			

Anglický jazyk 7.ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Očekávané výstupy školy	Učivo	Minimální výstupy z RVP ZV
Poslech s porozuměním			
CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	Porozumí pokynům, otázkám a promluvám vycházejícím ze známé slovní zásoby a gramatiky Přiřadí k sobě patřící informace, jako způsob pochopení slyšených informací	Zvuková a grafická podoba jazyka Tematické okruhy: domov, rodina, škola, volný čas, kultura, sporty, péče o zdraví, pocity a nálady, nákupy a móda, moderní technologie a média, realie zemí, příroda a město	CJ-9-1-01p rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů
CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	Odpovídá na podněty a pokyny v prostředí restaurace (požádá o jídelní lístek, nápoj, účet) Rozvíjí dostatečně srozumitelnou výslovnost a schopnost rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonaci, ovládá pravopis slov osvojené slovní zásoby Rozvíjí dostatečně slovní zásobu k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím, pracuje se slovníkem	Gramatické jevy - minulý čas prostý - minulý čas průběhový - určování množství - stupňování přídavných jmen - zájmena - příslovce	CJ-9-1-02p rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby
Mluvení			
CJ-9-2-01 se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních	Žák tvoří gramaticky správné věty a souvětí a používá je k ústním monologům a dialogům		CJ-9-2-01p odpoví na jednoduché otázky,

situacích	Představí svého kamaráda a uvede o něm základní informace		které se týkají jeho osoby
CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	Sestaví krátké rozhovory na téma tématických okruhů		
CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	Zeptá se na základní informace v minulosti a přítomnosti Vypráví chronologicky o životě svém a své rodiny		
Čtení s porozuměním			
CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	Najde v textu požadovanou informaci, odpoví na otázky Neznámé výrazy vyhledá ve slovníku	Orientace v textu Práce se slovníkem	
Psaní			
CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Žák popíše událost s použitím jednoduchých vět řazených za sebou nebo souvětí	Doplňování a dokončování textů skladba vět	
CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení	Pomocí jednoduchých vět reaguje na sdělení, otázky, které se týkají jeho samotného, každodenních činností	Tvorba vět k probíraným tématům	CJ-9-4-03p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby
Mezipředmětové vztahy – Z, ČJ, Inf,			

Anglický jazyk 8. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Očekávané výstupy školy	Učivo	Minimální výstupy z RVP ZV
Poslech s porozuměním			
CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	Žák zachytí konkrétní informace v pomalu a zřetelně pronášeném jednoduchém projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům Rozvíjí dostatečně slovní zásobu k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím, pracuje se slovníkem	Tematické okruhy: domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, nákupy a móda, moderní technologie a média, reálie zemí příslušných jazykových oblastí, příroda a město, volba povolání, cestování	CJ-9-1-01p rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů
CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojených témat	Vybere obrázek nebo text znázorňující téma nebo obsah daného textu	- minulý čas prostý a průběhový - (opakování) - vyjádření budoucnosti předpřítomný čas - rod trpný - used to - podmínovací způsob	CJ-9-1-02p rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby
Mluvení			
CJ-9-2-01 se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	Žák se zapojí pomocí slovních spojení a vět do krátkých, jasně strukturovaných rozhovorů, ve kterých se domluví na tom, co bude dělat, kam půjde, a na podobné výpovědi reaguje Poskytne a zjistí informace týkající se běžných témat v každodenních situacích (např. kde si co koupit a kolik co stojí, jakým prostředkem se		CJ-9-2-01p odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby

	dostane na určité místo, kde se co nalézá) za použití slovních spojení a vět		
CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	Mluví o svých zájmech, volnočasových aktivitách a cestování		
CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	Dokáže pomoci jednoduchých vět vyjádřit událost ze svého života		
Čtení s porozuměním			
CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	Vyhledá požadované informace v časopise, v novinách či v kulturním programu		CJ-9-3-01p rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	Rozumí obsahu jednoduchých anglických textů a článků, v nichž význam neznámých slov odhadne z kontextu nebo je vyhledá ve slovníku		
Psaní			
CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	Žák doplní informace týkající se jeho rodiny a kamarádů		
CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho	S využitím produktivně osvojené slovní zásoby a gramatických		

<p>samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</p>	<p>struktur sestaví písemné sdělení na dané téma</p>		
<p>CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení</p>	<p>Reaguje na jednoduché písemné sdělení – pozvánka na akci kulturní, sportovní, ...</p>		<p>CJ-9-4-03p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby</p>
<p>Mezipředmětové vztahy – VO, TV, P</p>			

Anglický jazyk 9. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Očekávané výstupy školy	Učivo	Minimální výstupy z RVP ZV
Poslech s porozuměním			
<p>CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně</p>	<p>Zachytí konkrétní informace číselné i nečíselné povahy (např. o osobách, prostředí, v němž žije, každodenních činnostech a potřebách, způsobu života) v pomalu a zřetelně pronášeném jednoduchém projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům</p>	<p>Tematické okruhy: domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, nákupy a móda, moderní technologie a média, realie zemí příslušných jazykových oblastí, příroda a město, volba povolání, cestování</p> <ul style="list-style-type: none"> - předpřítomný čas - předminulý čas - zájmena zvrtná - trpný rod - modální slovesa - zájmena - příslovce - nepřímá řeč - souslednost časů 	<p>CJ-9-1-01p rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů</p>
<p>CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat</p>	<p>Porozumí tématu/obsahu krátkého a jednoduchého projevu zřetelně pronášeného jednou či více osobami, který se vztahuje k osvojovaným tématům (např. vybere, přiřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující téma nebo obsah daného textu)</p>	<p>Poslech přednášeného textu učitelem, spolužáky, audionahrávek, videa</p>	<p>CJ-9-1-02p rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby</p>

Mluvení			
CJ-9-2-01 se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	V jednoduché konverzaci žádá o běžné informace a sám je poskytuje Žádá vhodnou formou o informace z každodenního života	Konverzace Slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním	CJ-9-2-01p odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby
CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	Krátce pohovoří na osvojené téma (např. podle předem připravené osnovy nebo s vizuální oporou)	Tematické okruhy: domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, nákupy a móda, moderní technologie a média, realie zemí příslušných jazykových oblastí, příroda a město, volba povolání, cestování	
CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	Za použití jednoduchých vět popíše danou osobu Vypráví jednoduchý příběh, událost, své plány jako sled jednotlivých událostí za použití vět řazených za sebou nebo propojených např. spojkami a, ale, nebo, protože a příslovci nejdříve, potom, nakonec	Rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenaruší smysl sdělení a porozumění)	
Čtení s porozuměním			
CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	Žák najde konkrétní informace číselné i nečíselné povahy (např. o prostředí, v němž žije, každodenních činnostech a potřebách, osobách ve svém okolí, způsobu života) v jednoduchém textu	Vyhledávací čtení Prožitkové čtení	CJ-9-3-01p rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených

			tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	<p>Porozumí obsahu krátkého a jednoduchého textu týkajícího se každodenních témat (např. vybere, přiřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující obsah daného textu)</p> <p>Porozumí běžným označením a nápisům na veřejných místech, které se týkají např. orientace, upozornění, varování, zákazu, časových údajů</p> <p>Shrne v přiměřeném rozsahu čtený text nebo obsah konverzace</p>	Čtení jako zdroj informací (práce s textem v učebnici, v časopise, v autentických materiálech)	
Psaní			
CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	<p>Zapíše/doplní informace, slovní spojení nebo jednoduché věty, které se týkají jeho osoby, rodiny a kamarádů, předmětů nebo činností, které běžně vykonává</p> <p>Vyhledává neznámá slovíčka v různých typech slovníků, na Internetu, v mobilním telefonu, v osobním diáři</p>	Mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka	
CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat	Vyjadřuje ústně i písemně základní informace o sobě a okolním světě	<p>Zapisování jednoduchých sdělení</p> <p>tvorba vět a textů k probíraným tématům</p> <p>Doplňování a dokončování textů</p>	

CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení	Žák odpoví písemně s použitím jednoduchých slovních spojení a vět na krátké sdělení či otázky, které se týkají např. jeho samotného, dalších osob, prostředí, v němž žije, každodenních činností a potřeb a způsobu života		CJ-9-4-03p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby
Mezipředmětové vztahy – Z, ČJ, VO			

5. 1. 2. 2. Ruský jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Časová dotace:

7. ročník - 1 hodina týdně

8. ročník - 2 hodiny týdně

9. ročník - 3 hodiny týdně

Předmět ruský jazyk naplňuje očekávané výstupy vzdělávacího oboru - další cizí jazyk rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Ruský jazyk je vyučován tak, aby logicky navazoval na výuku anglického a českého jazyka. Cílem je poskytnout žákům nástroj ústní i základní písemné komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa. Proto klademe důraz převážně na rozvoj komunikačních dovedností, kterým podřizujeme i výuku gramatické části vzdělávacího předmětu. Žáci se také učí a fixují výslovnost, gramatiku a slovní zásobu pomocí básniček, písniček a her na základě dosažené úrovně. V ruském jazyce se předpokládá dosažení úrovně A1.

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení následujících klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- podporujeme rozvoj tvořivého myšlení žáků
- vedeme žáky k práci s informačními zdroji, k samostatné práci s dvojjazyčnými i výkladovými slovníky
- vytváříme žákům dostatek komunikačních příležitostí pro používání ruského jazyka

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k porovnávání stavby českého a ruského jazyka, vyhledáváme shody a odlišnosti obou slovanských jazyků
- při výuce využíváme výpočetní techniku, začleňujeme práci ve skupinách
- předkládáme žákům konkrétní situace, k jejichž zvládnutí potřebují ruský jazyk

Kompetence komunikativní

- nabízíme žákům dostatek možností k porozumění rusky vedenému rozhovoru a psaným jednoduchým textům
- učíme žáky využívat informační prostředky ke komunikaci se světem
- dbáme na dobrou úroveň vyjadřování, současně však vedeme žáky, aby se nebáli používat i nedokonale zvládnutý cizí jazyk

Kompetence občanské

- vedeme žáky, aby pochopili důležitost tolerance a solidarity v lidských vztazích a snažili se vcítit do problémů minorit ve světě i u nás
- seznamujeme žáky s reáliemi rusky mluvících zemí

Kompetence sociální a personální

- učí se spolupracovat ve skupině
- dovede upevňovat dobré mezilidské vztahy
- umí v případě potřeby poskytnout pomoc nebo o ní požádá
- učí se přispívat do diskuze v malé skupině i k debatě celé třídy

- ovládá a řídí svoje jednání

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k uvědomělému a správnému používání studijních materiálů a jazykových příruček pro samostatné studium
- vedeme žáky ke spolupráci, zařazujeme výuku ve skupinách
- vedeme žáky k zodpovědnému a svědomitému přístupu k učení

Kompetence digitální

- vedeme žáky k využívání digitální technologie, aplikací, online služeb k učení RJ
- vedeme žáky k vyhledávání autentických dějů, které lze v průběhu zastavit, vracet (rozhovory, zprávy,..)
- vedeme žáky k samostatnosti při natáčení videa, kde se představí, popíše své koníčky a zájmy
- vedeme žáky k využívání el. slovníků

Ruský jazyk 7.ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Očekávané výstupy školy	Učivo	Minimální výstupy z RVP ZV
Poslech s porozuměním			
DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně.	Seznamuje se se zvukovou podobou ruského jazyka Vnímá fonetická pravidla a správnou intonaci.	Zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	DCJ-9-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka.
DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.	Rozumí známým výrazům, frázím a otázkám	Azbukové období Základy výslovnosti, ruská abeceda, jednoduché texty- učebnice, básničky a písničky.	DCJ-9-1-02p rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování.
DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	Pochopí a porozumí informaci obsažené v poslechu Interpretuje obsah poslechu	Poslech zaměřený na detailní porozumění.	DCJ-9-1-03p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku) rozumí jednoduchým pokynům učitele

Mluvení			
DCJ-9-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů	Požádá v jednoduchých větách o informace z každodenního života	Konverzace, diskuse	DCJ-9-2-01p pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas
DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Požádá o základní informace z běžného života a sám je v jednoduchých větách poskytuje	Tematické okruhy – rodina, volný čas, lidské tělo, zdraví	DCJ-9-2-02p sdělí své jméno a věk
DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	Adekvátně reaguje ve formálních a neformálních situacích	Téma: kde?, kdy?, jak? Otázka v ruštině – správná intonace Odlišnosti od češtiny při používání záporu	
Čtení s porozuměním			
DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům.	Pochopí význam autentických nápisů a orientačních pokynů a porozumí jejich obsahu.	Práce s krátkými texty typu pohlednice, formulář, email, zpráva, neformální dopis	
DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	Využívá kontext a znalosti klíčových slov k odhadu významu neznámých slov	Slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích Práce se slovníkem	P-9- DCJ-9-3-02p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	Chápe obsah čteného textu nebo konverzace. Soustředí se na nejdůležitější informace.	Čtení pro obecné porozumění, čtení pro detailní porozumění.	
Psaní			
DCJ-9-4-01	Seznamuje se s tiskací ruskou azbukou	Pohlednice, formulář, email,	

vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	Snaží se vyplnit základní údaje o sobě ve formuláři	zpráva, dopis.	
DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.	Pokouší se vytvořit krátký text na téma související s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy	Mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	DCJ-9-4-02p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby
DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení.	Napíše text ve formě odpovědi na zadaný úkol či otázku	Krátké texty zaměřené na věcný obsah a formu užití jazyka	
Mezipředmětové vztahy: Čj, Z			

Ruský jazyk 8.ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Očekávané výstupy školy	Učivo	Minimální výstupy z RVP ZV
Poslech s porozuměním			
DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně	Rozvíjí úroveň správné ruské výslovnosti, usiluje o plynulé čtení s porozuměním Používá správnou ruskou intonaci	Zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	DCJ-9-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka
DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky.	Poslech zaměřený na obecné porozumění	DCJ-9-1-02p rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování
DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	Pochopí a porozumí informaci obsažené v poslechu Interpretuje obsah poslechu	Poslech zaměřený na detailní porozumění	DCJ-9-1-03p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku) rozumí jednoduchým pokynům učitele
Mluvení			
DCJ-9-2-01 zapojí se do jednoduchých rozhovorů	Žádá vhodnou formou o informace z každodenního života	Konverzace, diskuse, dialog	DCJ-9-2-01p pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas

DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat	V jednoduché konverzaci žádá o běžné informace a sám je poskytuje.	Tematické okruhy – domov, škola, zvířata, příroda, realie zemí příslušných jazykových oblastí.	DCJ-9-2-02p sdělí své jméno a věk
DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	Adekvátně reaguje ve formálních a neformálních situacích	Správné použití přítomného a minulého času při vyprávění na zadané téma, tvorba otázek v přítomném a minulém čase	
Čtení s porozuměním			
DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	Pochopí význam autentických nápisů a orientačních pokynů a porozumí jejich obsahu	Práce s krátkými texty typu zpráva, dotazník, referát, ilustrovaný příběh	
DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	Využívá kontext a znalosti klíčových slov k odhadu významu neznámých slov	Slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem	DCJ-9-3-02p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	Shrne v přiměřeném rozsahu čtený text nebo obsah konverzace Vlastními slovy vyjádří podstatu textu	Čtení pro obecné porozumění, čtení pro detailní porozumění	
Psaní			
DCJ-9-4-01 Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	Na základě výchozího textu napíše několik vět o sobě.	Zpráva, dotazník, referát, příběh.	

<p>DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</p>	<p>Vytvoří krátký text na téma související s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy</p>	<p>Mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)</p>	<p>DCJ-9-4-02p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby</p>
<p>DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení</p>	<p>Písemně reaguje na krátké sdělení obsahující otázky</p>	<p>Krátké texty zaměřené na věcný obsah a formu užití jazyka</p>	
<p>Mezipředmětové vztahy - Čj, Z</p>			

Ruský jazyk 9.ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Očekávané výstupy školy	Učivo	Minimální výstupy z RVP ZV
Poslech s porozuměním			
DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně	Zdokonaluje úroveň své četby, čte plynule s porozuměním Dbá na správnou výslovnost a intonaci	Zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	DCJ-9-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka
DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky.	Poslech zaměřený na obecné porozumění	DCJ-9-1-02p rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování
DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	Pochopí a porozumí informaci obsažené v poslechu Interpretuje obsah poslechu	Poslech zaměřený na detailní porozumění	DCJ-9-1-03p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku) rozumí jednoduchým pokynům učitele
Mluvení			
DCJ-9-2-01 zapojí se do jednoduchých rozhovorů	Navazuje jednoduchou konverzací. Vhodnou formou zjišťuje informace týkající se každodenního života.	Konverzace, diskuse, dialog.	DCJ-9-2-01p pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas

DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.	Navazuje konverzaci, žádá o běžné informace a sám je poskytuje	Tematické okruhy – povolání, jídlo, oblékání, nákupy, obec, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny)	DCJ-9-2-02p sdělí své jméno a věk
DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	Adekvátně reaguje ve formálních a neformálních situacích	Správné používání sloves 1. a 2. časování v rámci konverzace na zadané téma	
Čtení s porozuměním			
DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	Pochopí význam autentických nápisů a orientačních pokynů a porozumí jejich obsahu	Práce s krátkými texty typu formální dopis, detailní popis události, poděkování, prosba.	
DCJ-9-3-02 Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	Využívá kontext a znalosti klíčových slov k odhadu významu neznámých slov	Slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem	DCJ-9-3-02p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci.	Interpretuje v přiměřeném rozsahu čtený text nebo obsah konverzace. Vlastními slovy vyjadřuje podstatu textu, zhodnotí ho, zaujímá stanovisko	Čtení pro obecné porozumění, čtení pro detailní porozumění	
Psaní			
DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve	Na základě výchozího textu napíše několik vět o sobě	Formální dopis, detailní popis události, poděkování, prosba.	

formuláři			
DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Vytvoří krátký text na téma související s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy	Mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	DCJ-9-4-02p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby
DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	Písemně reaguje na krátké sdělení obsahující otázky	Krátké texty zaměřené na věcný obsah a formu užití jazyka	
Mezipředmětové vztahy - Čj, Z			

5.2. Matematika a její aplikace

5.2.1. Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Matematika je realizována v 1. – 5. ročníku, vyučuje se jako samostatný předmět s touto časovou dotací:

1. ročník - 4 hodiny
2. ročník - 4 hodiny
3. ročník - 5 hodin
4. ročník - 5 hodin
5. ročník - 5 hodin

Ve 2.-5.ročníku je předmět posílen o jednu hodinu týdně z disponibilní časové dotace pro důkladné procvičení látky.

Předmět matematika poskytuje žákům vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost.

Žáci v něm mají získat početní dovednosti v oboru přirozených a racionálních čísel, aby si uměli poradit s praktickými úlohami denní potřeby, ve všech oblastech odvodit nové skutečnosti, naučit se rýsovat, pracovat s tabulkami a grafy, vyhledávat informace, ověřovat pravdivost svých tvrzení. Práce by měla být zajímavá a povzbuzující.

Ve vzdělávání je kladen důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Výuka probíhá ve třídách nebo v počítačové učebně. K učení využívají různé formy práce. Žáci mají k dispozici pracovní listy a dostatečné množství didaktických materiálů.

Vzdělávací obsah je rozdělen do dvou tematických okruhů:

1. **Aritmetika** – zahrnuje:

- Čísla a početní operace - dovednost provádět operaci-algoritmické porozumění, významové porozumění, získávání číselných údajů
- Závislosti, vztahy a práce s daty - rozpoznávání a uvědomění si určitých typů změn a závislostí, jejich analyzování z tabulek, diagramů a grafů
- Nestandardní aplikační úlohy a problémy - uplatňování logického myšlení, řešení problémových situací a úloh z běžného života
- Aplikační úlohy

2. **Geometrie**

Geometrie v rovině a prostoru - určování a znázorňování geometrických útvarů a modelování reálných situací, zkoumání tvarů a prostoru

Vyučovací předmět je úzce spjat s dalšími vyučovacími předměty.

V předmětu se realizují tematické okruhy těchto průřezových témat: Osobností a sociální výchova.

Výchovně vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- při práci se žákem uplatňujeme individuální přístup zohledňující úroveň jeho schopností
- vysvětlujeme a dbáme na aktivní a správné využívání obecných termínů, znaků a symbolů
- žáci jsou vedeni k ověřování výsledků
- žáci jsou k učivu motivováni častým zařazováním zajímavých matematických hádanek, her a kvízů

Kompetence k řešení problémů

- učitel vede žáky k samostatnému přístupu při řešení úkolů, podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- žák při zadání úkolu hledá nejvhodnější způsob řešení
- u žáků rozvíjíme důvěru ve vlastní schopnosti, vedeme je k sebekontrolě, k vytrvalosti a přesnosti

Kompetence komunikativní

- žáci se zapojují do diskuse a snaží se respektovat názory jiných
- vedeme žáky k přesnému a stručnému vyjadřování a užívání matematického jazyka včetně matematické symboliky
- vedeme žáky ke vhodnému dorozumívání při řešení společných úkolů

Kompetence sociální a personální

- učitel dodává žákům sebedůvěru a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- učitel svým kladným hodnocením dílčích úspěchů umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- učitel vede žáky k práci ve skupině
- učitel vede žáky k respektování práce druhých
- uplatňujeme individuální přístup ke každému žákovi, zohledňujeme jeho úroveň a míru jeho znevýhodnění

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky ke správnému způsobu užití matematických pomůcek
- učitel vede žáky ke správnému dodržování hygienických návyků při počítání a rýsování
- žáci jsou vedeni k dodržování dohodnuté kvality, postupu a termínů
- učitel vede žáky k využívání poznatků z různých předmětů
- žáci se učí využívat matematické poznatky a dovednosti v praktických činnostech
- učitel dbá na dokončení práce

Kompetence občanské

- učitel vyžaduje dodržování předem stanovených pravidel
- učitel podle potřeby žákům v činnostech pomáhá a umožňuje jim, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo své výsledky
- žáci jsou vedeni k ohleduplnosti a taktu

Kompetence digitální

- žák vyhledává a zpracovává informace na dané téma, dále procvičuje probírané učivo v různých aplikacích
- žáci se učí rozlišování obrazných symbolů, porozumění jejich významu (např. značky, piktogramy, šipky), odlišování symbolů s jednoznačným a nejednoznačným významem
- učitel vede žáky k posouzení úplnosti dat s ohledem na řešený problém, k dohledávání chybějících informací potřebných k řešení úloh nebo situací v doporučených online zdrojích a k ověřování informací z více zdrojů
- učitel seznamuje žáky s vhodnými aplikacemi, které jim pomáhají v životě

Charakteristika vyučovacího předmětu - II. stupeň

Týdenní hodinová dotace

6. třída - 5 hodin

7. třída - 5 hodin

8. třída - 5 hodin

9. třída - 5 hodin

Matematika

- vede k využívání poznatků a dovedností v praktickém životě
- rozvíjí paměť žáků a prostorovou představivost
- rozvíjí kombinatorické a logické myšlení
- podporuje rozvoj abstraktního a exaktního myšlení osvojováním si a využíváním základních matematických pojmů a vztahů
- pomáhá vnímat složitosti reálného světa a jeho porozumění
- učí žáky schopnosti spolupráce při řešení problémových úloh vyjadřujících situace z běžného života
- napomáhá při vytváření dovednosti vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu
- rozvíjí důvěru ve vlastní schopnosti a možnosti
- vede k sebekontrolě
- rozvíjí systematičnost, vytrvalost a přesnost

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka a pokusy s demonstračními pomůckami
- pokusy žáků a samostatná pozorování
- skupinová práce

Mezipředmětové vazby

- fyzika, zeměpis, chemie

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie
- plánuje, organizuje a řídí vlastní učení
- uvádí věci do souvislostí
- užívá různé metody a umí se rozhodnout, která je výhodnější
- umí rozpoznat důležitou informaci od nepodstatné
- umí v reálných situacích využít získaných znalostí a dovedností
- je schopen vlastního hodnocení a kritického přístupu k výsledkům své práce
- vytváří zásoby matematických nástrojů (pojmů a vztahů, metod řešení úloh)
- užívá metody, při kterých dochází sám k závěrům

Učitel:

- integruje učení do smysluplných celků
- rozvíjí u žáků schopnost samostatné práce (zadávání samostatných úkolů, ...)
- vede k návyku sebekontroly, vlastního sebehodnocení a kritického přístupu k výsledkům práce
- ve výuce zřetelně rozlišuje učivo základní (nezbytné, klíčové, kmenové) a učivo rozšiřující (doplňující)
- uplatňuje individuální přístup k žákovi, při hodnocení používá ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace
- učí trpělivosti, povzbuzuje
- neustále si dalším pedagogickým vzděláním rozšiřuje svou odbornost
- vede žáky ke správnému používání matematických termínů, symbolů a značek
- dává žákům možnost samostatně či ve skupinách formulovat závěry

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- vnímá různé problémové matematické situace
- provádí rozbor problému a plánu řešení, volí vhodné způsoby řešení
- své výsledky zhodnotí
- ví, že k dosažení cíle vede více cest
- objevuje a formuluje problém
- provádí rozboru problémů, vytváří plán řešení a odhaduje výsledek
- se nebojí problémů, ale bere je jako výzvu, kterou je nutno překonat a z úspěšného řešení má radost.
- je samostatný, tvořivý a logicky uvažující

Učitel:

- předkládá žákům problémy vázané na učební látku i každodenní život, učí žáky nebát se problémů
- podporuje u žáků využívání moderní techniky při řešení problémů
- dává žákům možnost volit různé způsoby řešení.
- dává možnost obhajovat svá rozhodnutí
- vede žáky k promýšlení pracovních postupů praktických cvičení
- klade důraz na aplikaci poznatků v praxi

Kompetence komunikativní

Žák:

- zdůvodňuje matematické postupy
- rozumí různým typům matematických zápisů
- umí pracovat s textem
- užívá správně terminologii a symboliku
- vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu

Učitel:

- klade důraz na stručné, logické a výstižné vyjadřování v písemném i ústním projevu
- seznamuje žáky se základními prostředky verbální i nonverbální komunikace
- vyvolává diskuze
- vede žáky ke správnému užívání matematických symbolů a značek
- podněcuje žáky k argumentaci
- zadává takové úkoly, při kterých mohou žáci navzájem komunikovat

Kompetence sociální a personální

Žák:

- účinně spolupracuje ve skupině
- respektuje názory jiného člena skupiny
- uvědomuje si odpovědnost za práci celé skupiny
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení problému

Učitel:

- zařazuje práci ve dvojicích i skupinách
- společně se žáky vytváří pravidla týmové práce a řídí se jimi
- upevňuje dobré mezilidské vztahy (organizování akcí společných pro více ročníků ...)
- podněcuje žáky ke smysluplné diskusi
- vytváří situace, při kterých se žáci učí respektovat názory jiných

Kompetence občanské

Žák:

- respektuje názory druhých lidí, je schopen vcítit se do situací ostatních
- je si vědom svých práv ve škole i mimo ni
- respektuje osobnost a práva svých spolužáků
- umí si vážit své práce i práce druhých
- zodpovědně se rozhoduje podle dané situace
- respektuje řády a předpisy, plní své povinnosti
- podílí se na tvorbě přátelské a otevřené atmosféry ve třídě

Učitel:

- podporuje vlastní sebedůvěru žáků
- vytváří potřebu pozitivních jevů v chování a jednání jedince
- umožňuje zapojení žáků do činností a aktivit školy
- jedná otevřeně se všemi dětmi bez rozdílu rasy, náboženství, kultury a rodinného zázemí
- kázeňské přestupky řeší individuálně, nepřipouští kolektivní vinu a potrestání, snaží se vždy zjistit jejich motiv (příčiny)
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování.

Kompetence pracovní

Žák:

- zdokonaluje svůj grafický projev
- efektivně organizuje vlastní práce, plní povinnosti a závazky
- umí si udržet pořádek na svém pracovišti
- uvědomuje, že za dobře odvedenou práci je pochválen
- je veden k dalšímu vzdělávání
- umí vyhledávat potřebné pracovní postupy a technologie
- umí zhodnotit výsledky práce ve skupině

Učitel:

- kvalitně odvedenou práci pochválí, žádnou práci netrestá
- při výuce vytváří podnětné a tvořivé pracovní prostředí, mění pracovní podmínky
- důsledně vede žáky k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků
- cíleně posiluje (motivuje) žáky k dosažení dobře odvedené práce
- příkladně si plní své pracovní povinnosti (nástupy do hodin, příprava na výuku, ...)
- zadává úkoly tak, aby žáci byli schopni využít poznatků v běžné praxi

Kompetence digitální

Žák:

- vyhledává a zpracovává informace na dané téma, dále procvičuje probírané učivo v různých aplikacích
- vytváří textové dokumenty, prezentace, tabulky aj.
- vyhledává a zpracovává reálné údaje z internetových zdrojů (vzorce, převodní vztahy, měřítko map,...)
- v oblasti finanční matematiky žáci vyhledávají a filtrují potřebná data k práci s bankovními a podobnými produkty, práci s grafy a tabulkami
- žák vyhledává a zpracovává informace na dané téma, dále procvičuje probírané učivo v různých aplikacích

Učitel:

- vytváří situace, kdy jim využití digitálních technologií napomůže k efektivnímu řešení matematického problému
- učitel vede žáky k využívání digitálních technologií pro správu a vyhodnocení dat, prezentaci a interpretaci výsledků
- motivuje žáky k využití digitálních technologií v situacích, kdy jim jejich použití usnadní činnost (např. převedení údajů z tabulky do diagramu v tabulkovém procesoru)

MATEMATIKA 1. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Očekávané výstupy školy	Učivo	Minimální výstupy z RVP ZV
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	Pozná číslo, číslici, určí množství předmětů, objektů v reálné situaci	Přirozená čísla 0-20	M-3-1-01p porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20
M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	Zapisuje a čte čísla, přiřadí k číslu konkrétní soubor prvků Vytvoří soubor o daném počtu prvků	Zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění	M-3-1-02p čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100 M-3-1-02p zná matematické operátory +, -, =, <, > a umí je zapsat
M-3-1-03 užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose	Ukáže číslo na číselné ose, na číselnou osu jej správně umístí Orientuje se na číselné ose, porovnává čísla, seřadí podle velikosti	Číselná osa Porovnávání čísel (vztahy menší, větší, rovno a znaménka <, >, =)	
M-3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	Sčítá a odčítá čísla bez přechodu desítky.	Pamětné sčítání a odčítání bez přechodu desítky	M-3-1-04p sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20
M-3-1-05 Řeší a tvoří slovní úlohy, ve	Řeší slovní úlohy na sčítání a odčítání	Řešení slovních úloh s využitím vztahů o n více, o n méně	M-3-1-05p řeší jednoduché slovní úlohy na

kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	Zapisuje a vytváří jednoduché slovní úlohy		sčítání a odčítání v oboru do 20 umí rozklad čísel v oboru do 20
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
M-3-2-01 Orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	Orientuje se v těchto základních pojmech – rok, měsíc, týden, den	Základní časové pojmy	
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU			
M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary, jednoduchá tělesa	Rozlišuje pojmy a orientuje se v prostoru pomocí slov: před, za, vedle, vlevo, vpravo... Rozezná a pojmenuje základní geometrické útvary v rovině Seznámí se se základními geometrickými útvary v prostoru	Geometrie: čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh Tělesa: krychle, kvádr, koule, válec	M-3-3-01p pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit M-3-3-01p rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují
M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	Porovnává předměty dle velikosti Skládá obrazce z geometrických tvarů	Pojmy: menší, větší, nízký, stejný, vysoký, široký, úzký Práce se stavebnicí	M-3-3-02p používá pravítko
Mezipředmětové vztahy: Čj, Prv, Pv, Vv			

MATEMATIKA 2.ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Minimální výstupy z RVP ZV
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	Vytváří soubory s daným počtem prvků Spočítá prvky v souboru do 100 Znázorňuje slovní úlohy (kolečka, modely peněz...)	Číselný obor do 100 Číslo a číslice Slovní úlohy na +, -	M-3-1-01p porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20
M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	Porovnává čísla Užívá znaménka nerovnosti Rozkládá čísla Čte a zapisuje čísla	Početních operace s přirozenými čísly Desítkové soustavy Číselná řada 0 – 100	M-3-1-02p čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100 M-3-1-02p zná matematické operátory +, -, =, <, > a umí je zapsat
M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	Orientuje se na číselné ose Zaokrouhluje čísla na desítky	Práce s číselnou osou Zaokrouhlování na 10	
M-3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	Provádí rozklady čísel Počítá po jednotkách a desítkách do 100 Sčítá a odčítá jednociferná a dvojciferná čísla v oboru do 100 Počítání s použitím závorek Sčítá a odčítá násobky deseti	Sčítání a odčítání s přechodem přes 10 do 20 Sčítání a odčítání v oboru do 100 Násobilka 1, 2, 3, 4, 5, 10	M-3-1-04p sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20

	Násobí a dělí v oboru 1-5		
M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	Řeší slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 100 bez přechodu i s přechodem desítky Řeší a tvoří slovní úlohy se vztahy o n - více, o n - méně v oboru do 100 Využívá modely peněz (hra na obchod) Řeší praktické úlohy	Slovní úlohy na sčítání a odčítání do 100 Násobilka 1, 2, 3, 4, 5, 10 Zaokrouhlování	M-3-1-05p řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20 - umí rozklad čísel v oboru do 20
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	Poznává časové údaje na hodinách Rozeznává časové jednotky (hod., min, sec.)	Orientace v čase	
M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života	Popisuje jednoduché závislosti z praktického života Rozlišuje mince a bankovky v hodnotě do sta korun Počítá s mincemi a bankovkami v hodnotě do sta korun	Mince a bankovky Počítání s penězi	M-3-2-02p modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek
M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	Orientuje se v jednoduchých schématech a tabulkách	Práce s tabulkou	M-3-2-03p doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20 - zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před,

			za, nahoře, dole, vpředu, vzadu - uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU			
M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	Rozezná, pojmenuje a vymodeluje rovinné útvary Rozvíjí prostorovou představivost s použitím stavebnic, souborů krychlí atd. Hledá příklady jednoduchých těles ve svém okolí	Rovinné obrazce čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh Tělesa – jehlan, kužel Práce se stavebnicí	M-3-3-01p pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit M-3-3-01p rozezná přímkou a úsečkou, narýsuje je a ví, jak se označují
M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	Pracuje s pojmem bod, přímka, čára, úsečka Narýsuje přímku, lomenou čáru, úsečku dané délky Porovná úsečky podle velikosti Měří délku úsečky Seznamuje se s jednotkami délky Seznamuje se s pravidly rýsování	Práce s pravítkem Úsečka, bod, přímka Čára křivá, rovná a lomená Jednotky délky	M-3-3-02p používá pravítko
M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	Užívá různé stavebnice ke stavbám podle obrázků Modeluje jednoduché souměrné tvary v rovině	Práce se stavebnicí Rozvoj prostorové představivosti	
Mezipředmětové vztahy: Čj, Prv, Pv, Vv			

MATEMATIKA 3.ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Minimální výstupy z RVP ZV
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	Vytváří soubory s daným počtem prvků Používá pojmy o n-více, o n-méně, n-krát více, n-krát méně	Numerace do 100 Numerace do 1000	M-3-1-01p porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20
M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	Čte a píše trojčiferná čísla Porovnává čísla, soubory Přiřadí znaménka nerovnosti Rozliší sudá a lichá čísla do 100	Zápis a porovnání čísel v číselném oboru do 1000 Sudá a lichá čísla	M-3-1-02p čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100 M-3-1-02p zná matematické operátory + , - , = , < , > a umí je zapsat
M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	Orientuje se na číselné ose Zaokrouhluje čísla na desítky a stovky	Práce na číselné ose Zaokrouhlování čísel	
M-3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	Sčítá a odčítá v oboru do 1000 Písemně sčítá a odčítá Násobí a dělí v oboru malé násobilky Počítá se závorkami Seznamuje se s písemným sčítáním a odčítáním dvou trojčiferných čísel	Písemné sčítání a odčítání do 1000 Násobilka do 100 Automatizace spojů	M-3-1-04p sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20
M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých	Řeší a tvoří slovní úlohy na sčítání a odčítání, násobení a dělení v daném	Slovní úlohy s využitím známých početních operací	M-3-1-05p řeší jednoduché slovní úlohy na

aplikuje a modeluje osvojené početní operace	oboru Řeší slovní úlohy se dvěma početními výkony	Odhad a kontrola výsledků	sčítání a odčítání v oboru do 20 - umí rozklad čísel v oboru do 20
--	--	---------------------------	---

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	Pracuje s jednotkami času, provádí převody (hodina, minuta, vteřina)	Čas Jednotky času	
M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života	Orientuje se v časových posloupnostech	Časová posloupnost	M-3-2-02p modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek
M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	Pracuje s tabulkami a schémata, jízdními řády	Práce s tabulkou, grafem	M-3-2-03p doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20 Bez čísla - zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu - uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi

GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU

M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	Kreslí a rýsuje rovinné obrazce Modeluje stavby ve tvaru kvádrů, krychle apod. Vypočítá obvod rovinného obrazce	Rovinné obrazce, tělesa Obvod rovinného obrazce	M-3-3-01p pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit M-3-3-01p rozezná přímku a úsečku, narýsuje je
---	---	--	--

			a ví, jak se označují
<p>M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky</p>	<p>Rýsuje přímky, polopřímky a úsečky dané délky</p> <p>Rozezná rovnoběžky a různoběžky</p> <p>Označí bod, krajní body úsečky a průsečík</p> <p>Odhaduje a měří velikost úsečky</p> <p>Používá jednotky délky – mm, cm, dm, m, km</p>	<p>Přímka</p> <p>Polopřímka</p> <p>Úsečka</p> <p>Rovnoběžky, různoběžky</p> <p>Jednotky délky</p>	<p>M-3-3-02p používá pravítko</p>
<p>M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině</p>	<p>Modeluje jednoduché souměrné tvary v rovině</p> <p>Pomocí stavebnic staví stavby dle obrázků</p>	<p>Práce se stavebnicí</p>	
<p>Mezipředmětové vztahy: Čj, Prv, Pv</p>			

MATEMATIKA 4.ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Očekávané výstupy školy	Učivo	Minimální výstupy RVP
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
M-5-1-01 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	Sčítá a odčítá do 10 000 Násobí a dělí v oboru malé násobilky Provádí početní operace do 10 000 Uplatňuje své znalosti při násobení a dělení 10, 100, 1 000	Početní operace do 10 000 Principy asociativnosti a komutativnosti (záměna činitelů při sčítání) Násobení a dělení Slovní úlohy	
M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	Zapisuje a čte čísla do 10 000 Pracuje s číselnou osou do 10 000 Písemně sčítá více přirozených čísel, odčítá dvě přirozená čísla Násobí a dělí jednociferným a dvojciferným číslem	Početní operace do 10 000 Násobení a dělení Slovní úlohy	M-5-1-02p čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000 M-5-1-02p sčítá a odčítá z paměti i písemně dvouciferná čísla M-5-1-02p zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100
M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	Zaokrouhluje přirozená čísla na desítky až na milióny Odhaduje a kontroluje výsledky	Zaokrouhlování Odhady	M-5-1-03p zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách M-5-1-03p tvoří a zapisuje příklady na

			násobení a dělení v oboru do 100
M-5-1-04 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	Řeší a tvoří jednoduché a složené slovní úlohy Hledá netradiční řešení slovních úloh z praxe Provádí zkrácený zápis s neznámou	Slovní úlohy	M-5-1-04p zapiše a řeší jednoduché slovní úlohy M-5-1-04p rozeznává sudá a lichá čísla - používá kalkulaátor - uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi
M-5-1-05 Modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	Seznamuje se se zlomky Aplikuje zlomky jako část celku	Zlomky	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
M-5-2-01 vyhledává, sbírá a třídí data	Získává data z prezentací, tabulek a grafů Třídí data podle důležitosti Vytváří slovní úlohy s využitím získaných dat	Tabulky, grafy Sběr a třídění dat Práce s daty v elektronické podobě	M-5-2-01p vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu
M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	Čte a sestavuje jednoduché tabulky Orientuje se v jízdním řádu Čte jednoduché grafy Doplní údaje, které chybí v tabulce	Tabulky, grafy, jízdní řády Práce s daty v elektronické podobě	M-5-2-02p orientuje se a čte v jednoduché tabulce Bez čísla - určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích - provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

<p>M-5-3-01 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici), užívá jednoduché konstrukce</p>	<p>Rýsuje základní rovinné útvary</p> <p>Poznává geometrické útvary v praktickém životě</p>	<p>Trojúhelník</p> <p>Čtverec</p> <p>Obdélník</p> <p>Kružnice</p>	<p>M-5-3-01p znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary</p> <p>- pozná základní tělesa</p>
<p>M-5-3-02 sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran</p>	<p>Sčítá a odčítá graficky úsečky</p> <p>Počítá obvod mnohoúhelníku</p> <p>Převádí jednotky délky</p>	<p>Délky úseček</p> <p>Obvod mnohoúhelníku</p> <p>Převody jednotek</p>	<p>M-5-3-02p měří a porovnává délku úsečky</p> <p>M-5-3-02p vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran</p>
<p>M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice</p>	<p>Rýsuje kolmice, rovnoběžky a různoběžky</p> <p>Určí vzájemnou polohu dvou přímek v rovině</p>	<p>Kolmice</p> <p>Rovnoběžky</p> <p>Různoběžky</p>	<p>M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice</p>
<p>M-5-3-04 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu</p>	<p>Pomocí čtvercové sítě určuje obsah obrazce</p> <p>Seznamuje se se základními jednotkami obsahu</p>	<p>Obsah rovinných útvarů</p> <p>Jednotky obsahu</p> <p>Čtvercová síť</p>	
<p>M-5-3-05 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru</p>	<p>Rýsuje osu souměrnosti úsečky</p> <p>Poznává osově souměrné útvary</p> <p>Určuje osu souměrnosti jednoduchých útvarů</p> <p>Pracuje se čtvercovou sítí</p>	<p>Osa souměrnosti</p> <p>Čtvercová síť</p>	<p>M-5-3-05p určí osu souměrnosti překládáním papíru</p>

Mezipředmětové vztahy: V1, Tv, Pv

Matematika 5.ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Očekávané výstupy školy	Učivo	Minimální výstupy RVP ZV
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
M-5-1-01 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	Sčítá a odčítá do 1 000 000 Násobí a dělí v oboru malé násobilky Provádí početní operace do 1 000 000 Uplatňuje své znalosti při násobení a dělení 10, 100, 1 000 Využívá komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	Početní operace do 1 000 000 Principy asociativnosti a komutativnosti (záměna činitelů při sčítání) Násobení a dělení Slovní úlohy Počítání se závorkami	M-5-1-02p čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000 M-5-1-02p sčítá a odčítá z paměti i písemně dvouciferná čísla M-5-1-02p zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100
M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	Zapisuje a čte čísla do 1 000 000 Pracuje s číselnou osou do 1 000 000 Písemně sčítá více přirozených čísel, odčítá dvě přirozená čísla Násobí a dělí jednociferným a dvojciferným číslem Zkouší násobit trojčiferným číslem Seznamuje se s římskými číslicemi	Početní operace do 1 000 000 Násobení a dělení Slovní úlohy Římské číslice	
M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla,	Zaokrouhluje přirozená čísla na 1 000, 10 000, 100 000	Zaokrouhlování	M-5-1-03p zaokrouhluje čísla na desítky i na

provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	Odhaduje a kontroluje výsledky	Odhady	stovky s využitím ve slovních úlohách M-5-1-03p tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100
M-5-1-04 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	Řeší jednoduché a složené slovní úlohy s jednou a dvěma početními operacemi Provádí zkrácený zápis	Slovní úlohy	M-5-1-04p zapiše a řeší jednoduché slovní úlohy M-5-1-04p rozeznává sudá a lichá čísla - používá kalkulátor
M-5-1-05 Modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	Používá zlomky jako část z celku Provádí zápis ve formě zlomku	Zlomky	
M-5-1-06 Porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel	Sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem	Práce se zlomky	
M-5-1-07 Přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty	Zapíše a přečte desetinné číslo v řádu desetin a setin Ukáže desetinné číslo na číselné ose	Desetinná čísla	
M-5-1-08 Porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	Zapisuje celá záporná čísla Vyznačí záporné číslo na číselné ose	Záporná čísla	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
M-5-2-01 Vyhledává, sbírá a třídí data	Získává data z prezentací, tabulek a grafů	Tabulky, grafy, diagramy Sběr a třídění dat	M-5-2-01p vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu

	Třídí data podle důležitosti Vytváří slovní úlohy s využitím získaných dat		
M-5-2-02 Čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	Čte a sestavuje jednoduché tabulky Orientuje se v jízdním řádu Čte a sestavuje jednoduché grafy Získá nebo dohledá chybějící data v doporučeném digitálním zdroji Využije pro uspořádání získaných dat tabulku, diagram, schema Navrhne způsob grafického záznamu informací za pomoci digitálních technologií	Grafy, tabulky, diagramy, jízdní řády Práce s doporučenými digitálními zdroji Třídění získaných nebo vyhledaných dat podle daných/zvolených kritérií Základy práce s daty v tabulkovém procesoru	M-5-2-02p orientuje se a čte v jednoduché tabulce - určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích - provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času - uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
M-5-3-01 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici), užívá jednoduché konstrukce	Rýsuje základní rovinné útvary Poznává geometrické útvary v praktickém životě Pozná a pojmenuje čtyřúhelník	Trojúhelník Obdélník Čtverec Mnohoúhelník Kruh Kružnice	M-5-3-01p znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary
M-5-3-02 sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, obvod	Počítá grafický součet a rozdíl úsečky	Délky úseček Obvod Jednotky délky	M-5-3-02p měří a porovnává délku úsečky

mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	Počítá obvod daného obrazce Převádí jednotky délky		M-5-3-02p vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice	Rýsuje kolmice, rovnoběžky a různoběžky Určí vzájemnou polohu dvou přímk v rovině	Kolmice Rovnoběžky Různoběžky	M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice
M-5-3-04 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	Pomocí čtvercové sítě určuje obsah obrazce Počítá obsah čtverce a obdélníka Pracuje s jednotkami obsahu	Čtvercová síť Obsah obrazců Jednotky obsahu	
M-5-3-05 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	Rýsuje osu souměrnosti úsečky Poznává osově souměrné útvary Určuje osu souměrnosti jednoduchých útvarů Pracuje se čtvercovou sítí	Osa souměrnosti Čtvercová síť	M-5-3-05p určí osu souměrnosti překládáním papíru - pozná základní tělesa
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY			
M-5-4-01 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	Řeší slovní úlohy s využitím svých znalostí Hledá řešení problémových úloh Řeší logické úlohy Vytváří si vlastní postupy řešení	Slovní úlohy Číselné a obrázkové řady Magické čtverce Prostorová představivost	M-5-4-01p řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech
Mezipředmětové vztahy: Čj, Tv, Pv			

Matematika 6. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Očekávané výstupy školy	Učivo	Minimální výstupy z RVP
ČÍSLO A PROMĚNNÁ			
M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	Zaokrouhluje Provádí početní operace s přirozenými čísly z paměti i písemně Používá kalkulátor při rutinních výpočtech odpovídajících učivu daného ročníku	Zobrazování na číselné ose Zaokrouhlování Početní operace Práce s kalkulačkou,	M-9-1-02p provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla M-9-1-02p píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000 - zvládá orientaci na číselné ose
M-9-1-03 modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	Zná pojmy násobek a dělitel Umí používat znaky dělitelnosti Rozumí pojmu prvočíslo a složené číslo Rozloží číslo na součin prvočísel Určuje a užívá násobky a dělitele včetně nejmenšího společného násobku a největšího společného dělitele	Dělitelnost přirozených čísel Násobek, dělitel, znaky dělitelnosti Prvočísla, složená čísla Nejmenší společný násobek Největší společný dělitel	
M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, zlomkem, desetinným číslem)	Čte a zapisuje zlomky Sčítá zlomky se stejnými jmenovateli	Čtení a zápis zlomků Znázornění zlomků	

		Sčítání zlomků se stejnými jmenovateli	
M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, sčítá, odčítá, dělí a násobí přirozená a desetinná čísla	Čte, zapisuje a porovnává desetinná čísla Zaokrouhluje Provádí početní operace s desetinnými čísly z paměti i písemně Umí vypočítat aritmetický průměr Převádí jednotky Provádí jednoduché výpočty (zapisuje jednoduché vzorce a používá funkci součtu, průměru) v prostředí tabulkového procesoru	Porovnávání a zaokrouhlování desetinných čísel Porovnávání podle velikosti Zaokrouhlování na celky Zobrazení na číselné ose Početní operace Aritmetický průměr Převody jednotek Seznámení s prací v tabulkovém procesoru (jednoduché výpočty, formát čísla)	- užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu
M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru přirozených čísel	Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla Umí zobrazit přirozené číslo na číselné ose	Rozšířené opakování - přirozená čísla Zápis v desítkové soustavě	- zvládá orientaci na číselné ose
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
M-9-3-01 Odhaduje a vypočítá objem a povrch krychle a kvádru	Ovládá jednotky objemu včetně jejich převodu Vypočítá objem a povrch kvádru a krychle	Jednotky objemu Objem a povrch kvádru a krychle	M-9-3-10p vypočítá povrch a objem kvádru, krychle, válce

<p>M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary</p>	<p>Užívá a rozlišuje pojmy přímka, polopřímka, úsečka</p> <p>Rýsuje lineární útvary</p> <p>Převádí jednotky délky, hmotnosti, obsahu</p> <p>Charakterizuje a třídí rovinné útvary</p>	<p>Rovinné obrazce: - rovina, bod, úsečka, přímka, polopřímka, kružnice, kruh</p> <p>Převody jednotek</p> <p>Určování obsahu (čtvercová síť)</p>	
<p>M-9-3-03 určuje velikost úhlu měřením a výpočtem</p>	<p>Rozumí pojmu úhel a dokáže jej narýsovat</p> <p>Změří velikost úhlu</p> <p>Umí graficky přenést úhel a sestrojí jeho osu</p> <p>Rozlišuje a pojmenuje druhy úhlů</p> <p>Provádí početní operace s velikostmi úhlů (ve stupních a minutách)</p> <p>Dokáže graficky sečíst a odečíst dva úhly</p>	<p>Pojem, rýsování a přenášení úhlu</p> <p>Osa úhlu</p> <p>Jednotky velikosti úhlu a měření úhlu</p> <p>Ostrý, pravý, tupý a přímý úhel</p> <p>Početní operace s velikostmi úhlů</p> <p>Vedlejší a vrcholové úhly</p> <p>Souhlasné a střídavé úhly</p>	<p>M-9-3-03p vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce</p>
<p>M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů</p>	<p>Vypočítá obvod a obsah čtverce, obdélníku a obvod trojúhelníku</p>	<p>Obsah a obvod čtverce a obdélníku</p>	<p>M-9-3-04p vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka a kruhu</p>
<p>M-9-3-06 načrtne a sestrojí rovinné útvary</p>	<p>Určí a znázorní různé druhy trojúhelníků a zná jejich vlastnosti</p>	<p>Základní rovinné útvary</p> <p>Trojúhelník - pojem, druhy</p>	<p>M-9-3-06p rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary</p>

	<p>Pojmenuje, znázorní a správně užívá základní pojmy (strana, výška, vnitřní a vnější úhly,...)</p> <p>Umí sestrojit těžnice, těžiště a výšky trojúhelníku</p> <p>Sestrojí kružnici trojúhelníku opsanou a vepsanou</p>	<p>Vnitřní a vnější úhly</p> <p>Konstrukce trojúhelníku - těžnice, výšky</p> <p>Kružnice opsaná a vepsaná</p>	<p>Bez čísla</p> <ul style="list-style-type: none"> - odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky - umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami - používá technické písmo
<p>M-9-3-08 načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti, určí osově souměrný útvar</p>	<p>Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti</p> <p>Pozná útvary osově souměrné</p> <p>Pozná shodné rovinné útvary</p>	<p>Osová souměrnost</p> <p>Shodnost geometrických útvarů</p> <p>Osově souměrné obrazce</p>	<p>M-9-3-08p sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osově souměrnosti</p>
<p>M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti</p> <p>M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině</p>	<p>Zobrazí tělesa ve volném rovnoběžném promítání</p> <p>Charakterizuje tělesa krychle a kvádr</p> <p>Odhaduje a počítá povrch kvádrů a krychle</p> <p>Črtá a rýsuje síť kvádrů a krychle</p>	<p>Objem a povrch kvádrů a krychle - zobrazení ve volném rovnoběžném promítání</p> <p>Síť, objem a povrch</p>	<p>Bez čísla</p> <ul style="list-style-type: none"> - umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami - čte jednoduché technické výkresy a rozumí jim <p>M-9-3-12p zobrazuje jednoduchá tělesa</p>
<p>Mezipředmětové vztahy: Pv, Inf, Vv, F</p>			

Matematika 7. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Očekávané výstupy školy	Učivo	Minimální výstupy z RVP
ČÍSLO A PROMÉNNÁ			
<p>M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel</p>	<p>Rozlišuje kladná a záporná čísla</p> <p>Zobrazí kladná a záporná čísla na vodorovné i svislé číselné ose</p> <p>Porovnává celá čísla podle velikosti</p> <p>Rozumí pojmu racionální číslo</p> <p>Zobrazuje racionální čísla na číselné ose</p> <p>Porovnává racionální čísla podle velikosti</p> <p>Vyjadřuje racionální čísla zlomkem nebo desetinným číslem</p>	<p>Celá čísla</p> <p>Kladná a záporná čísla</p> <p>Absolutní hodnota</p> <p>Znázornění celých čísel na číselné ose</p> <p>Porovnávání celých čísel podle velikosti</p> <p>Racionální čísla</p> <p>Opakování důležitých poznatků o zlomcích, číslech přirozených, celých a desetinných</p> <p>Racionální čísla a jejich zobrazení na číselné ose</p> <p>Porovnávání racionálních čísel podle velikosti</p>	<p>M-9-1-01p písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem</p> <p>M-9-1-01p pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek - část (zlomek, desetinné číslo, procento)</p>
<p>M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor</p>	<p>Zaokrouhlí desetinné číslo a odhadne výsledek, používá kalkulátor</p>	<p>Desetinná čísla</p>	<p>M-9-1-02p provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla</p> <p>M-9-1-02p</p>

			píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000
M-9-1-03 modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	Rozezná prvočíslo a číslo složené, stanoví společný násobek a dělitel, vyřeší slovní úlohy z praxe	Dělitelnost přirozených čísel	- používá kalkulátor
M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	Modeluje a zapisuje zlomkem část celku Dokáže znázornit zlomky na číselné ose Dokáže krátit zlomky na základní tvar a rozšířit zlomek Porovnává zlomky podle velikosti Umí převádět smíšené číslo na zlomek a naopak Dovede převádět zlomek na desetinné číslo a naopak Provádí početní operace se zlomky Řeší slovní úlohy	Zlomky – opakování Rozšiřování a krácení zlomků, základní tvar zlomku Čísla přirozená a zlomky, převrácené číslo, společná jmenovatel zlomků, čísla smíšená a zlomky Rovnost zlomků, porovnávání zlomků, znázornění zlomků na číselné ose Operace se zlomky Slovní úlohy	
M-9-1-05 řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů	Dělí celek na části v daném poměru Pracuje s měřítky map a plánů	Poměr převrácený, postupný poměr Rozšiřování a krácení poměru Měřítko plánu a mapy	M-9-1-05p používá měřítko mapy a plánu

	Řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem Rozumí a využívá pojmu úměra		
M-9-1-06 řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	Chápe pojem 1% a 100% Užívá základní pojmy procentového počtu Vyjádří část celku pomocí procent Zná a dokáže vyřešit tři základní typy úloh o procentech Dovede znázornit procenta diagramem Rozumí pojmu promile	Procenta, Úroky Pojem procenta - tři typy základních úloh na procenta Jednoduché úrokování Procenta na diagramech Promile	M-9-1-06p řeší jednoduché úlohy na procenta
M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných	Využívá trojčlenku při řešení slovních úloh	Změna v daném poměru Pravoúhlá soustava souřadnic Trojčlenka	
M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	Určí absolutní hodnotu daného čísla a chápe její geometrický význam Určí opačné číslo k danému číslu Provádí početní operace s celými čísly	Celá čísla Sčítání a odčítání celých čísel Násobení a dělení celých čísel Početní výkony s racionálními čísly	

	<p>Provádí početní výkony s racionálními čísly</p> <p>Řeší slovní úlohy v oboru racionálních čísel</p>		
	<p>Používá kalkulačku při rutinních výpočtech odpovídajících učivu daného ročníku</p> <p>Využívá digitální technologie k ulehčení výpočtů algoritmických úloh odpovídajících učivu daného ročníku</p>	Využití digitálních technologií pro rutinní výpočty (kalkulačka, tabulkový procesor a další nástroje odpovídající učivu v daném ročníku)	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
M-9-2-03 určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti	<p>Umí vyjádřit poměr mezi danými hodnotami</p> <p>Zvětšuje a zmenšuje veličiny v daném poměru</p>	<p>Poměr</p> <p>Přímá a nepřímá úměrnost</p>	
M-9-2-04 vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	Vyjádří funkční vztah tabulkou, grafem, rovnicí	<p>Přímá úměrnost a její graf</p> <p>Nepřímá úměrnost a její graf</p>	M-9-2-04p vypracuje jednoduchou tabulku
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	<p>Rozlišuje jednotlivé druhy čtyřúhelníků</p> <p>Dokáže charakterizovat pojem rovnoběžník</p> <p>Rozlišuje různé typy rovnoběžníků</p>	<p>Čtyřúhelníky</p> <p>Rovnoběžník a jeho vlastnosti</p>	

	<p>Umí sestrojít rovnoběžník</p> <p>Odhaduje a vypočítává obvod a obsah rovnoběžníku</p> <p>Rozpozná a pojmenuje lichoběžník</p>		
<p>M-9-3-03 určuje velikost úhlu měřením a výpočtem</p>	<p>Rozumí pojmu úhel a dokáže jej narýsovat</p> <p>Změří velikost úhlu</p> <p>Umí graficky přenést úhel a sestrojí jeho osu</p> <p>Rozlišuje a pojmenuje druhy úhlů</p> <p>Provádí početní operace s velikostmi úhlů (ve stupních a minutách)</p> <p>Dokáže graficky sečíst a odečíst dva úhly</p>	<p>Úhel a jeho velikost</p>	<p>M-9-3-03p vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce</p>
<p>M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů</p>	<p>Odhaduje a vypočítá obvod a obsah trojúhelníku</p> <p>Vypočítá obvod a obsah lichoběžníku, rovnoběžníku</p>	<p>Obvod a obsah trojúhelníku</p> <p>Lichoběžník a jeho vlastnosti</p> <p>Trojúhelník, výšky, těžnice, těžiště</p>	<p>M-9-3-04p vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce</p>
<p>M-9-3-05 řeší konstrukční úlohy</p>	<p>Rozliší, zda jsou dva útvary shodné či nikoli; shodnost zdůvodní</p> <p>Pozná osově a středově souměrné obrazce, určí jejich osu či střed souměrnosti</p> <p>Charakterizuje vlastnosti středové souměrnosti</p>	<p>Kružnice opsaná a vepsaná trojúhelníku</p> <p>Osová souměrnost</p>	<p>M-9-3-05p provádí jednoduché konstrukce</p>

	Zkonstruuje rovinný útvar ve středové či osově souměrnosti		
M-9-3-06 načrtne a sestrojí rovinné útvary	Sestrojí lichoběžník	Lichoběžník	M-9-3-06p rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary
M-9-3-07 užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	Rozpozná a pojmenuje věty o shodnosti trojúhelníků Dovede zjistit, zda jsou dva trojúhelníky shodné	Věta sss, sus, usu Popis konstrukce trojúhelníku dle dané věty	
M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	Rozumí pojmu hranol Načrtne a narýsuje obraz tělesa v rovině	Hranoly a jejich zvláštní případy – krychle a kvádr	Čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům
M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	Vypočítá objem a povrch kváдру a krychle Odhadne a vypočítá povrch a objem hranolu	Objem a povrch kváдру a krychle Výpočet povrchu a objemu kolmých hranolů	M-9-3-10p vypočítá povrch a objem kváдру, krychle a válce Používá technické písmo
M-9-3-11 načrtne a sestrojí síť základních těles	Charakterizuje čtyřboký hranol (podstava lichoběžník) a trojboký hranol s podstavou trojúhelníka a sestaví odpovídající síť hranolu	Čtyřboký hranol Trojboký hranol	M-9-3-11p sestrojí síť základních těles Umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami
M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	Načrtne a narýsuje obraz tělesa v rovině	Prostorové útvary	M-9-3-12p zobrazuje jednoduchá tělesa M-9-3-12p načrtne základní tělesa
Mezipředmětové vztahy: Inf, F, Pv			

Matematika 8. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Očekávané výstupy školy	Učivo	Minimální výstupy z RVP
ČÍSLO A PROMĚNNÁ			
<p>M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu</p>	<p>Určí druhou mocninu a odmocninu výpočtem</p> <p>Dovede určit třetí mocninu pomocí tabulek</p> <p>Umí určit vyšší mocninu pomocí kalkulačky</p> <p>Provádí početní operace s mocninami s přirozenými mocniteli</p>	<p>Druhá mocnina a odmocnina</p> <p>Práce s kalkulátorem</p> <p>Práce s tabulkami</p> <p>Mocniny s přirozenými mocniteli a operace s nimi</p> <p>Mocniny s přirozenými mocniteli</p> <p>Určování třetích mocnin pomocí tabulek</p> <p>Mocnina záporného čísla, nuly a kladného čísla</p> <p>Sčítání a odčítání mocnin</p> <p>Násobení a dělení mocnin</p> <p>Mocnina součinu, zlomku a mocniny</p> <p>Mocniny s nekladným celým mocnitelem</p>	<p>M-9-1-01p čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace</p>
<p>M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá</p>	<p>Určí druhou mocninu a odmocninu výpočtem</p>	<p>Zaokrouhlování čísel</p> <p>Práce s kalkulátorem</p>	<p>M-9-1-02p provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla</p>

kalkulátor	Umí určit vyšší mocninu pomocí kalkulačky	Určování třetích a vyšších mocnin pomocí kalkulačky	
M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	Rozumí pojmu výraz Určí hodnotu číselného výrazu Zapíše pomocí výrazu s proměnnou slovní text Dosadí do výrazu s proměnnou Provádí početní operace s výrazy	Výrazy a jejich užití Proměnná a výraz, číselný výraz Jednočlen a mnohočlen Sčítání a odčítání jednočlenů Přičítání a odčítání mnohočlenů Násobení jednočlenů Násobení mnohočlenu jednočlenem Druhá mocnina dvojčlenu, rozdíl druhých mocnin Dělení jednočlenu jednočlenem a mnohočlenu jednočlenem Úpravy mnohočlenů na součin	M-9-1-07 p matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním
M-9-1-08 formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	Utváří a zapisuje vztah rovnosti Řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav, provádí zkoušku řešení Řeší slovní úlohy (pomocí lineárních rovnic, úvahou)	Lineární rovnice Rovnost a její vlastnosti Lineární rovnice s jednou neznámou Slovní úlohy řešené rovnicemi	M-9-1-08p formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav

	Ověří výsledek řešení Dokáže vyjádřit neznámou ze vzorce	Výpočet neznámé veličiny ze vzorce	
	Používá kalkulačku při rutinních výpočtech odpovídajících učivu daného ročníku Využívá digitální technologie k ulehčení výpočtů algoritmických úloh odpovídajících učivu daného ročníku	Využití digitálních technologií pro rutinní výpočty (kalkulačka, tabulkový procesor a další nástroje odpovídající učivu v daném ročníku)	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
M-9-2-01 vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	Čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy Zaznamená výsledky jednoduchých statistických šetření do tabulek Vyhledá a vyhodnotí jednoduchá statistická data v grafech a tabulkách	Základy statistiky Postavení a úkoly statistiky, základní statistické pojmy Aritmetický průměr Další statistické pojmy Diagramy	M-9-2-01p vyhledává a třídí data
M-9-2-02 porovnává soubory dat	Vyhledá a vyhodnotí jednoduchá statistická data v grafech a tabulkách Provádí jednoduchá statistická šetření a zapisuje jejich výsledky do tabulek; vyhodnocuje a zpracovává zjištěná data: vypočítá aritmetický průměr	Závislosti a data – příklady závislosti z praktického života a jejich vlastnosti, nákresy, schémata, diagramy, grafy, tabulky; četnost znaku, aritmetický průměr	M-9-2-02p porovnává data

	<p>Na základě tabulky s výsledky statistického šetření sestrojí sloupkový či kruhový diagram</p> <p>Orientuje se v různých typech tabulek a diagramů, porovnává soubory dat a interpretuje jejich výsledky</p>		
<p>M-9-2-05 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů</p>	<p>Chápe pojem funkce</p> <p>Rozlišuje lineární a kvadratickou funkci</p> <p>Sestaví tabulku a zakreslí graf dané funkce</p> <p>Užívá funkční vztahy při řešení úloh</p> <p>Řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými (metoda sčítací a dosazovací)</p> <p>Řeší slovní úlohy pomocí soustav lin. rovni</p>	<p>Funkce – pravoúhlá soustava souřadnic</p> <p>Lineární funkce (přímá a nepřímá úměrnost úměrnost)</p> <p>Soustava dvou lineárních rovnic se dvěma</p> <p>Slovní úlohy řešené pomocí soustav lineárních rovnic</p>	<p>Bez čísla - užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu - zvládá početní úkony s penězi</p>
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
<p>M-9-3-05 využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh</p>	<p>Pomocí množiny všech bodů dané vlastnosti charakterizuje osu úhlu, osu úsečky a sestrojí je;</p> <p>Využívá Thaletovu kružnici při řešení úloh, sestrojí tečnu ke kružnici z bodu vně kružnice</p>	<p>Množiny všech bodů dané vlastnosti</p> <p>Thaletova kružnice</p>	<p>M-9-3-05p provádí jednoduché konstrukce</p>
<p>M-9-3-06</p>	<p>Sestrojí rovinné útvary dle</p>		<p>M-9-3-06p</p>

načrtne a sestrojí rovinné útvary	zadaných prvků; při řešení konstrukční úlohy provádí rozbor úlohy, načrt, diskusi o počtu řešení, zapisuje postup konstrukce s využitím matematické symboliky (případně ji kombinuje se slovním vyjádřením); Narýsuje kružnici opsanou a vepsanou trojúhelníku;	Konstrukce trojúhelníků a čtyřúhelníků , kružnice	rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary
M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (kruh, kružnice), analyzuje jejich vlastnosti	Rozpozná kružnici a kruh Určí vzájemnou polohu kružnice a přímky (tečna, sečna, vnější přímka), vzájemnou polohu dvou kružnic (body dotyk) a narýsuje je Charakterizuje válec	Kružnice a kruh Základní pojmy Vzájemná poloha kružnice a přímky Vzájemná poloha dvou kružnic Válec Základní pojmy	
M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	Vypočítá povrch a objem válce Vypočítá obvod a obsah kruhu Vypočítá délku kružnicového oblouku a obsah kruhové výseče	Povrch válce Objem válce Délka kružnice a obsah kruhu Kružnicový oblouk, kruhová výseč	
M-9-3-11 načrtne a sestrojí síť základních těles	Dovede narýsovat síť válce	Síť těles	M-9-3-11p sestrojí síť základních těles
M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz	Umí provést nárys jednoduchých	Obraz jednoduchých těles v rovině	M-9-3-12p

jednoduchých těles v rovině	těles v rovině Sestrojí obraz těles v rovině		zobrazuje jednoduchá tělesa
M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	Řeší úlohy Rýsuje čtyřúhelníky Zná věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků Umí používat Pythagorovu větu Zná význam Thaletovy věty a dovede ji použít v konstrukčních úlohách Thaletova věta	Čtyřúhelník (lichoběžník, rovnoběžník) Pravidelné mnohoúhelníky Vzájemná poloha přímek v rovině (typy úhlů) Shodnost a podobnost (věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků) Metrické vlastnosti v rovině – druhy úhlů Vzdálenost bodu od přímky Trojúhelníková nerovnost Pythagorova věta	
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY			
M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	Řeší slovní úlohy	Číselné a logické řady Číselné a obrázkové analogie	M-9-4-01p samostatně řeší praktické úlohy M-9-4-01p hledá různá řešení předložených situací
M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	Řeší slovní úlohy na prostorovou představivost	Číselné a logické řady Logické a netradiční geometrické úlohy	M-9-4-02p aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí bez čísla - využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh
Mezipředmětové vztahy: Pv, Inf, Vv, F, Z			

Matematika 9. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Očekávané výstupy školy	Učivo	Minimální výstupy z RVP
ČÍSLO A PROMĚNNÁ			
<p>M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu</p>	<p>Opakování učiva 8.r.</p> <p>Práce se zlomky</p> <p>Základní početní operace s desetinnými čísly</p> <p>Naučí se mocniny se záporným mocnitelem</p>	<p>Rozšíření učiva z algebry</p> <p>Druhá mocnina a odmocnina</p> <p>Zlomky</p> <p>Desetinná čísla</p>	<p>M-9-1-01p písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem</p> <p>M-9-1-01p pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek - část (zlomek, desetinné číslo, procento)</p> <p>M-9-1-01p čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace</p>
<p>M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním</p>	<p>Pozná lomený výraz s písmeny</p> <p>Dovede po rozložení určit podmínky, kdy má výraz smysl</p> <p>Najde společný násobek a dělitel,</p> <p>Zvládne krácení a rozšiřování lomených výrazů</p> <p>Zvládne sčítání, odčítání, násobení a dělení</p> <p>Složené lomené výrazy</p>	<p>Lomené výrazy</p> <p>Krácení a rozšiřování</p> <p>Sčítání, odčítání, násobení a dělení lomených výrazů</p>	

<p>M-9-1-08 formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav</p>	<p>Zopakuje jednodušší slovní úlohy</p> <p>Naučí se řešit úlohy o pohybu</p> <p>Úlohy o směsích</p> <p>Pochopí výpočet neznámé ze vzorce</p> <p>Naučí se řešení metodou sčítací</p> <p>Řešení metodou dosazovací</p> <p>Provádí zkoušku u soustavy rovnic</p> <p>Naučí se řešit slovní úlohy 2 rovnicemi</p>	<p>Řešení lineárních rovnic s neznámou ve jmenovateli</p> <p>Soustava 2 lineárních rovnic se dvěma neznámými</p> <p>Co je soustava rovnic</p> <p>Řešení soustav</p> <p>Úlohy na pohyb, směsi a roztoky</p>	
	<p>Používá kalkulačku při rutinních výpočtech odpovídajících učivu daného ročníku</p> <p>Využívá digitální technologie k ulehčení výpočtů algoritmických úloh odpovídajících učivu daného ročníku</p>	<p>Využití digitálních technologií pro rutinní výpočty (kalkulačka, tabulkový procesor a další nástroje odpovídající učivu v daném ročníku)</p>	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
<p>M-9-2-01 vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data</p>	<p>Dokáže vypočítat jednoduché úrokování</p> <p>Naučí se rozeznat funkci sinus, kosinus, tangens</p>	<p>Základy finanční matematiky</p> <p>Goniometrické funkce</p>	<p>M-9-2-01p vyhledává a třídí data</p> <p>- zvládá početní úkony s penězi</p>
<p>M-9-2-02</p>	<p>Naučí se hledat hodnoty</p>	<p>Funkce sin</p>	<p>M-9-2-02p</p>

porovnává soubory dat	v tabulkách Sestrojí grafy funkcí Dokáže funkce použít v praktických úlohách	Funkce cos Funkce tg Výpočty v pravoúhlém trojúhelníku Užití goniometrických funkcí	porovnává data
M-9-2-03 určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti	Rozezná funkční vztahy Dokáže sestavit tabulku	Funkce Přímá a nepřímá úměrnost a jejich grafy	
M-9-2-04 vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	Umí sestavit graf funkce lineární, nepřímé úměrnosti a kvadratické	Závislosti a data – příklady závislosti z praktického života a jejich vlastnosti Nákresy, schémata, diagramy, grafy, tabulky Četnost znaku, aritmetický průměr	M-9-2-04p vypracuje jednoduchou tabulku
M-9-2-05 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	Rozezná, zda jde o funkci rostoucí či klesající	Lineární funkce, rostoucí a klesající funkce Kvadratická funkce	
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	Zopakuje si druhy čar a jejich použití Provede okótování obrazce Naučí se rýsovat sdružené průměty těles	Základy rýsování Vlastnosti těles Odhad	- odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky - používá technické písmo

M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	Naučí se podle vzorců vypočítat objemy Naučí se podle vzorců vypočítat povrchy	Tělesa jehlan, kužel, koule Objemy těles Povrch těles	M-9-3-10p vypočítá povrch a objem kvádrů, krychle a válců - umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami - používá technické písmo
M-9-3-11 načrtne a sestrojí síť základních těles	Dovede narýsovat síť a zhotovit model Umí načrtnout a sestrojit síť základních těles	Rýsování sítě těles Síť základních těles	M-9-3-11p sestrojí síť základních těles - umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami
M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	Umí načrtnout a sestrojit síť jednoduchých těles v rovině	Síť jednoduchých těles v rovině	- čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům
M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	Dokáže využít goniometrické funkce při výpočtech u těles	Výpočty objemu, povrchu těles Řešení úloh	
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY			
M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	Řeší slovní úlohy	Číselné a logické řady Číselné a obrázkové analogie	M-9-4-01p samostatně řeší praktické úlohy M-9-4-01p hledá různá řešení předložených situací
M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	Řeší slovní úlohy na prostorovou představivost	Číselné a logické řady Logické a netradiční geometrické úlohy	M-9-4-02p aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí - využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh
Mezipředmětové vztahy: Z, Inf, Pv, Vv			

5.3. Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět informatika je zařazen samostatně ve 4. - 9. ročníku. Vychází ze vzdělávací oblasti Informatika.

Vzdělávací oblast Informatika se zaměřuje především na rozvoj inforatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají inforatické postupy a pojmy. Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači. Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání.

Časová dotace na I. stupni

4. ročník – 1 h týdně

5. ročník – 1 h týdně

Na prvním stupni základního vzdělávání si žáci prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat, a objevují inforatické aspekty světa kolem nich. Postupně si žáci rozvíjejí schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověřují algoritmické postupy. Informatika také společně s ostatními obory pokládá základy uživatelských dovedností. Poznáváním, jak se s digitálními technologiemi pracuje, si žáci vytvářejí základ pro pochopení inforatických konceptů. Součástí je i bezpečné zacházení s technologiemi a osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování.

Časová dotace na II. stupni

6. ročník – 1 h týdně

7. ročník – 1 hodina

8. ročník – 1 hodina

9. ročník – 1 hodina

I na druhém stupni základního vzdělávání žáci tvoří, experimentují, prověřují své hypotézy, objevují, aktivně hledají, navrhuji a ověřují různá řešení, diskutují s ostatními a tím si prohlubují a rozvíjejí porozumění základním inforatickým konceptům a principům fungování digitálních technologií. Při analýze problému vybírají, které aspekty lze zanedbat a které jsou podstatné pro jeho řešení. Učí se vytvářet, formálně zapisovat a systematicky posuzovat postupy vhodné pro automatizaci, zpracovávat i velké a nesourodé soubory dat. Díky poznávání toho, jak a proč digitální technologie fungují, žáci chápou základní principy kódování, modelování a s větším porozuměním chrání sebe, své soukromí, data i zařízení.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- zadávanými úkoly jsou žáci vedeni k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě, pro toto poznávání využívají spolupráci s ostatními žáky, nápovědu (help) u jednotlivých programů apod.

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou vedeni zadáváním úloh k tvořivému přístupu při jejich řešení, učí se chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více
- vyučující v roli konzultanta – žáci jsou vedeni nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce

Kompetence komunikativní

- žáci se také učí pro komunikaci na dálku využívat vhodné technologie
- při komunikaci se učí dodržovat vžitá konvence a pravidla (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.)

Kompetence sociální a personální

- při práci jsou žáci vedeni ke kolegiální radě či pomoci, učí se pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram apod.
- žáci jsou přizváni k hodnocení prací – žák se učí hodnotit svoji práci i práci ostatních, při vzájemné komunikaci jsou žáci vedeni k ohleduplnosti a taktu, učí se chápat, že každý člověk je různě chápavý a zručný

Kompetence občanské

- žáci jsou seznamováni s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost hesla...) tím, že je musí dodržovat (citace použitého pramene, ve škole není žádný nelegální SW, žáci si chrání své heslo ...)
- při zpracovávání informací jsou žáci vedeni ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím Internetu i jinými cestami

Kompetence pracovní

- žáci dodržují bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou

Informatika 4. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Očekávané výstupy školy	Učivo	Minimální výstupy RVP
DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ			
<p>I-5-1-02 popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji</p> <p>I-5-1-03 vyčte informace z daného modelu</p>	<p>sdělí informaci obrázkem</p> <p>předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel</p> <p>zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text</p> <p>zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky</p> <p>obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček</p>	<p>Piktogramy, emodži</p> <p>Kód</p> <p>Přenos na dálku, šifra</p> <p>Pixel, rastr, rozlišení</p> <p>Tvary, skládání obrazce</p>	<p>I-5-1-02p popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví</p>
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ			
<p>I-5-2-01 sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů</p> <p>I-5-2-02 popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení</p> <p>I-5-2-04 ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu</p>	<p>sestaví postup pro robota, aby došel k cíli</p> <p>opraví chybný postup pro robota</p> <p>přečte postup pro robota a rozhodne, do jakého cíle dorazí</p> <p>přečte postup pro robota a rozhodne o jeho startovní pozici</p> <p>sestavuje různé postupy ke stejnému cíli</p>	<p>Bee-bot: základní ovládání</p> <p>Hledání postupu k zadanému cíli</p> <p>Hledání nejkratší cesty</p> <p>Více cest vede k cíli</p> <p>Hledání koncového stavu</p> <p>Hledání počátečního stavu</p> <p>Čtení a psaní kódu</p>	<p>I-5-2-01p sestavuje symbolické zápisy postupů</p> <p>I-5-2-02p popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení</p>

		Tematické úlohy s mezipředmětovými aplikacemi	
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE			
I-5-4-01 najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu	<p>pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží</p> <p>pro svou práci používá doporučené aplikace, nástroje, prostředí</p> <p>edituje digitální text, vytvoří obrázek</p> <p>přehraje zvuk či video</p> <p>uloží svoji práci do souboru, otevře soubor</p> <p>používá krok zpět, zoom</p> <p>řeší úkol použitím schránky</p> <p>dodržuje pravidla nebo pokyny při práci s digitálním zařízením</p> <p>uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů</p> <p>najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci</p> <p>propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým</p>	<p>Ovládání digitálního zařízení Digitální zařízení</p> <p>Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace</p> <p>Ovládání myši</p> <p>Kreslení čar, vybarvování</p> <p>Používání ovladačů</p> <p>Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom)</p> <p>Kreslení bitmapových obrázků</p> <p>Psaní slov na klávesnici</p> <p>Editace textu</p> <p>Ukládání práce do souboru</p> <p>Otevírání souborů</p> <p>Přehrávání zvuku</p> <p>Práce ve sdíleném prostředí</p>	I-5-4-01p najde a spustí známou aplikaci, pracuje s daty různého typu
I-5-4-02			

<p>propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí</p> <p>I-5-4-03 dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi</p>	<p>propojením souvisejí</p> <p>pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj</p> <p>při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace</p> <p>u vybrané fotografie uvede, jaké informace z ní lze vyčíst</p> <p>v textu rozpozná osobní údaje</p> <p>rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého</p>	<p>Bezpečná práce s digitálními technologiemi</p> <p>Práce s aplikacemi</p>	<p>I-5-4-03p popíše bezpečnostní a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi</p>
<p>Mezipředmětové vztahy – ČJ, Vv, M, AJ</p>			
<p>Průřezová témata</p>			

Informatika 5. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Očekávané výstupy školy	Učivo	Minimální výstupy RVP
DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ			
<p>I-5-1-02 popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji</p> <p>I-5-1-03 vyčte informace z daného modelu</p>	<p>pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty</p> <p>pomocí obrázku znázorní jev</p> <p>pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy</p>	<p>Graf, hledání cesty</p> <p>Schémata, obrázkové modely</p> <p>Model</p>	<p>I-5-1-02p popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví</p>
INFORMAČNÍ SYSTÉMY			
<p>I-5-3-01 v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi</p>	<p>nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky</p> <p>určí, jak spolu prvky souvisí</p>	<p>Systém, struktura, prvky, vztahy</p>	<p>I-5-3-01p v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky</p>
<p>I-5-1-01 uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat</p> <p>I-5-3-02 pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data</p>	<p>pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech</p> <p>doplní posloupnost prvků</p> <p>umístí data správně do tabulky</p> <p>doplní prvky v tabulce</p> <p>v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný</p>	<p>Data, druhy dat</p> <p>Doplňování tabulky a datových řad</p> <p>Kritéria kontroly dat</p> <p>Řazení dat v tabulce</p> <p>Vizualizace dat v grafu</p>	<p>I-5-1-01p uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na otázky, které se týkají jeho osoby na základě dat</p> <p>I-5-3-02p pro vymezený problém, který opakovaně řešil, zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná</p>

			data
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ			
<p>I-5-2-01 sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů</p> <p>I-5-2-02 popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení</p> <p>I-5-2-03 v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy</p> <p>I-5-2-04 ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu</p>	<p>v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program řídící chování postavy</p> <p>v programu najde a opraví chyby</p> <p>rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát</p> <p>rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj</p> <p>vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky</p> <p>přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky</p> <p>rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit</p> <p>cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů</p> <p>používá události ke spuštění činnosti postav</p> <p>upraví program pro obdobný problém</p> <p>ovládá více postav pomocí zpráv</p>	<p>Příkazy a jejich spojování</p> <p>Opakování příkazů</p> <p>Pohyb a razítkování</p> <p>Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy</p> <p>Vlastní bloky a jejich vytváření</p> <p>Kombinace procedur</p> <hr/> <p>Pevný počet opakování</p> <p>Ladění, hledání chyb</p> <p>Vlastní bloky a jejich vytváření</p> <p>Změna vlastností postavy pomocí příkazu</p> <p>Náhodné hodnoty</p> <p>Čtení programů</p> <p>Programovací</p> <p>Ovládání pohybu postav</p> <p>Násobné postavy a souběžné reakce</p>	<p>I-5-2-01p sestavuje symbolické zápisy postupů</p> <p>I-5-2-02p popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení</p> <p>I-5-2-03p rozpozná opakující se vzory, používá opakování známých postupů</p>

		<p>Modifikace programu</p> <p>Animace střídáním obrázků</p> <p>Spouštění pomocí událostí</p> <p>Vysílání zpráv mezi postavami</p> <p>Čtení programů</p> <p>Programovací projekt projekt</p>	
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE			
<p>I-5-4-01 najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu</p>	<p>uvede různé příklady využití digitálních technologií, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží</p> <p>pro svou práci používá doporučené aplikace, nástroje, prostředí</p> <p>Vytvoří a naformátuje tabulku</p> <p>uloží svoji práci do souboru, otevře soubor</p> <p>používá krok zpět, zoom</p>	<p>Ovládání digitálního zařízení Využití digitálních technologií</p> <p>Používání ovladačů</p> <p>Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom...)</p> <p>Vytváření tabulek a grafů</p> <p>Ukládání práce do souboru</p> <p>Kreslení čar bitmapových obrázků Psaní slov na klávesnici Editace textu</p> <p>Práce ve sdíleném prostředí</p> <p>Počítačová data, práce se soubory</p>	<p>I-5-4-01p najde a spustí známou aplikaci, pracuje s daty různého typu</p> <p>I-5-4-03p popíše bezpečnostní a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi</p>
<p>I-5-4-03 dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi</p>	<p>řeší úkol použitím schránky</p> <p>edituje digitální text, vytvoří obrázek</p> <p>přehraje zvuk či video</p> <p>dodržuje pravidla nebo pokyny při práci s</p>		

	<p>digitálním zařízením</p> <p>najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci</p> <p>pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj</p> <p>při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace</p> <p>rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého</p>	<p>Úložiště, mazání dat, koš</p> <p>Technické problémy a přístupy k jejich řešení</p>	
<p>Mezipředmětové vztahy – ČJ, Vv, M</p>			
<p>Průřezová témata</p>			

Informatika 6. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Očekávané výstupy školy	Učivo	Minimální výstupy z RVP
DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ			
<p>I-9-1-01 získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat</p>	<p>Odpoví na otázky na základě dat v tabulce</p> <p>Doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy</p> <p>Navrhne tabulku pro záznam dat propojí data z více tabulek či grafů</p>	<p>Kontrola hodnot v tabulce</p> <p>Filtrování, řazení a třídění dat</p> <p>Porovnání dat v tabulce a grafu</p> <p>Data v grafu a tabulce</p>	<p>I-9-1-01p získá z dat informace, interpretuje data, z oblastí, se kterými má zkušenosti</p>
<p>I-9-1-02 navrhne a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu</p>	<p>Rozpozná zakódované informace kolem sebe</p> <p>Zakóduje a dekoduje znaky pomocí znakové sady</p> <p>Zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer</p> <p>Zakóduje v obrázku barvy více způsoby</p> <p>Zakóduje obrázek pomocí základních geometrických tvarů</p> <p>Zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu</p>	<p>Přenos informací, standardizované kódy</p> <p>Znakové sady</p> <p>Přenos dat, symetrická šifra</p> <p>Identifikace barev, barevný model</p> <p>Vektorová grafika</p> <p>Zjednodušení zápisu, kontrolní součet</p> <p>Binární kód, logické A a NEBO</p>	<p>I-9-1-02p zakóduje a dekoduje jednoduchý text a obrázek</p>

	Ke kódování využívá i binární čísla		
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ			
I-9-2-01 po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešení	Po přečtení programu vysvětlí, co vykoná Používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování, vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech	Vytvoření programu (například příběhy, hry, simulace, roboti) Opakování s podmínkou	I-9-2-01p po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řešil, uvede příklad takové činnosti
INFORMAČNÍ SYSTÉMY			
I-9-3-01 vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů	Popíše pomoci modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují Pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva	Školní informační systém, uživatele, činnosti, práva, databázové relace	I-9-3-01p popíše účel informačních systémů, které používá
I-9-3-04 sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu	Najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) Popíše pravidla uspořádání v existující tabulce	Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce Řešení problémů s daty	

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

<p>I-9-4-01 popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě</p>	<p>Nainstaluje a odinstaluje aplikaci</p> <p>Správně popíše jednotlivé části PC/tabletu, popíše výhody/nevýhody při jejich použití</p> <p>Popíše funkci operačního systému</p> <p>Popíše, jak lze získat aplikaci pro bezpečné využití, vybere vhodnou šablonu v textovém editoru pro své účely; umí použít základní formát textu ve vybrané šabloně</p>	<p>Hardware a software: pojmy hardware a software, součásti počítače a principy jejich společného fungování</p> <p>Operační systémy – funkce, typy, typické využití; datové a programové soubory, instalace aplikací; fungování nových technologií kolem žáka</p>	<p>I-9-4-01p rozlišuje funkce počítače po stránce hardwaru i operačního systému</p>
<p>I-9-4-02 ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos</p>	<p>Uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory</p> <p>Vybere vhodný formát pro uložení dat</p> <p>Spravuje sdílení souborů</p>	<p>Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému</p> <p>Správa souborů, struktura složek</p>	<p>I-9-4-02p ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu</p>
<p>I-9-4-03 vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše</p>	<p>Nainstaluje a odinstaluje aplikaci, aktualizuje</p> <p>Vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě</p>	<p>Instalace aplikací, aktualizace</p> <p>Domácí a školní počítačová síť</p> <p>Fungování a služby internetu</p> <p>Princip e-mailu</p>	<p>I-9-4-03p pracuje v online prostředí; propojí podle návodu digitální zařízení a na příkladech popíše možná rizika, která s takovým propojením souvisejí</p>

jejich charakteristické znaky	Pomoci modelu znázorní cestu přenosu dat		
I-9-4-04 poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače	Porovná různé metody zabezpečení účtů	Zabezpečení přístupu, role a přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva), digitální stopa	I-9-4-04p rozpozná typické závady a chybové stavy počítačů a obrátí se s žádostí o pomoc na dospělou osobu
I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	Zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy	Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatně nastavení, hlášení / dialogová okna)	I-9-4-05p dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat
Mezipředmětové vztahy – ČJ, M, Z, PŘ, É=			
Průřezová témata - MV – fungování a vliv médií ve společnosti - vnímání autora mediálních sdělení			

Informatika 7. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Očekávané výstupy školy	Učivo	Minimální výstupy z RVP
DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ			
I-9-1-03 vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní	vysvětlí známé modely jevů, situací, činností pomocí orientovaných grafů řeší problémy vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností	Standardizovaná schémata a modely Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu Orientované grafy, automaty	I-9-1-03p popíše problém podle nastavených kritérií a na základě vlastní zkušenosti určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; k popisu problému používá grafické znázornění
I-9-1-04 zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji	v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku pomocí hodnocených grafů řeší problémy	Modely, paralelní činnost	I-9-1-04p stanoví podle návodu, zda jsou v popisu problému všechny informace potřebné k jeho řešení
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ			
I-9-2-01 po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešení	po přečtení programu vysvětlí, co vykoná používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování, vytváří vlastní bloky a používá je v dalších	Vytvoření programu (například příběhy, hry, simulace, roboti) Opakování s podmínkou	I-9-2-01p po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řešil, uvede příklad takové činnosti

	programech		
I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému	vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní diskutuje různé programy pro řešení problému	Události, vstupy (například krokováním) tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu	I-9-2-03p navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal
I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za něj; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné	v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost	Opakování (bloků) Objekty a komunikace mezi nimi	
I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby	Podprogramy	
INFORMAČNÍ SYSTÉMY			
I-9-3-01 vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich	popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole	Školní informační systém, uživatele, činnosti, práva, databázové relace	I-9-3-01p popíše účel informačních

<p>jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů</p>	<p>aktivně pracují</p> <p>pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva</p>		<p>systémů, které používá</p>
<p>I-9-3-04 sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu</p>	<p>najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf)</p> <p>popíše pravidla uspořádání v existující tabulce</p>	<p>Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce</p> <p>Řešení problémů s daty</p>	
<p>DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE</p>			
<p>I-9-4-01 popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě</p>	<p>nainstaluje a odinstaluje aplikaci</p> <p>správně popíše jednotlivé části PC/tabletu, popíše výhody/nevýhody při jejich použití</p> <p>popíše funkci operačního systému</p> <p>popíše, jak lze získat aplikaci pro bezpečné využití, vybere vhodnou šablonu v textovém editoru pro své účely; umí použít základní formát textu ve vybrané šabloně</p>	<p>Hardware a software: pojmy hardware a software, součásti počítače a principy jejich společného fungování</p> <p>Operační systémy – funkce, typy, typické využití; datové a programové soubory, instalace aplikací; fungování nových technologií kolem žáka</p>	<p>I-9-4-01p rozlišuje funkce počítače po stránce hardwaru i operačního systému</p>

<p>I-9-4-02 ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos</p>	<p>uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory</p> <p>vybere vhodný formát pro uložení dat</p> <p>spravuje sdílení souborů</p>	<p>Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému</p> <p>Správa souborů, struktura složek</p>	<p>I-9-4-02p ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu</p>
<p>I-9-4-03 vybírání nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě;</p> <p>uveďte příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky</p>	<p>nainstaluje a odinstaluje aplikaci, aktualizuje</p> <p>vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě</p> <p>pomocí modelu znázorní cestu přenosu dat</p>	<p>Instalace aplikací, aktualizace</p> <p>Domácí a školní počítačová síť</p> <p>Fungování a služby internetu</p> <p>Princip e-mailu</p>	<p>I-9-4-03p pracuje v online prostředí; propojí podle návodu digitální zařízení a na příkladech popíše možná rizika, která s takovým propojením souvisejí</p>
<p>I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení</p>	<p>zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy</p>	<p>Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatně nastavení, hlášení / dialogová okna)</p>	<p>I-9-4-05p dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat</p>
<p>Mezipředmětové vztahy: VV, ČJ</p>			

Informatika 8. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Očekávané výstupy školy	Učivo	Minimální výstupy z RVP
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ			
I-9-2-01 po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem	Po přečtení programu vysvětlí, co vykoná Používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna Spouští program myši, klávesnici, interakci postav Používá souřadnice pro programování postav Vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu	Grafický výstup, souřadnice	I-9-2-01p po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řešil, uvede příklad takové činnosti
I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému	Hotový program upraví pro řešení příbuzného problému Diskutuje různé programy pro řešení problému	Větvení programu, rozhodování	I-9-2-03p navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal
I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří	V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému Používá parametry v blocích, ve vlastních	Proměnné	

<p>přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné</p>	<p>blocích</p>		
<p>I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu</p>	<p>Ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby</p>	<p>Podprogramy s parametry</p>	
<p>INFORMAČNÍ SYSTÉMY</p>			
<p>I-9-3-03 vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat</p>	<p>při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky</p> <p>používá k výpočtům funkce</p> <p>pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když)</p> <p>připíše do tabulky dat nový záznam</p> <p>žák doplní podle pravidel do tabulky záznamy, navrhne tabulku pro záznam dat, propojí data z více tabulek</p>	<p>Relativní a absolutní adresy buněk</p> <p>Použití vzorců u různých typů dat</p> <p>Vkládání záznamu do databázové tabulky</p> <p>Zpracování výstupů z velkých souborů dat</p>	<p>I-9-3-03p na základě doporučeného návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat</p>

	<p>zapiše do tabulky nový záznam</p> <p>ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat</p>		
<p>I-9-3-02 nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat</p>	<p>seřadí data v tabulce podle daného kritéria</p> <p>řeší problémy výpočtem s daty</p> <p>používá filtr na výběr dat z tabulky</p>	<p>Filtrování dat v tabulce</p> <p>Řazení dat v tabulce</p> <p>Funkce s číselnými vstupy</p> <p>Funkce s textovými vstupy</p>	<p>I-9-3-02p nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce</p>
<p>Mezipředmětové vztahy – ČJ, VV, Z, P, D</p>			
<p>Průřezová témata - MV– fungování a vliv médií ve společnosti - vnímání autora mediálních sdělení</p>			

Informatika 9. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Očekávané výstupy školy	Učivo	Minimální výstupy z RVP
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ			
<p>I-9-2-02 rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení</p>	<p>Diskutuje různé programy pro řešení problému</p> <p>Hotový program upraví pro řešení příbuzného problému</p> <p>Zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně</p>	<p>Programovací projekt a plán jeho realizace</p> <p>Pohyb v souřadnicích</p> <p>Ovládání myši, posílání zpráv</p> <p>Nástroje zvuku, úpravy seznamu</p> <p>Import a editace kostýmů, podmínky</p> <p>Animace kostýmů postav, události</p> <p>Tvorba hry s ovládáním, více seznamů</p>	<p>I-9-2-02p rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a popíše podle návodu kroky k jejich řešení</p>
<p>I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problému a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému</p>	<p>Řeší sestavením algoritmu</p> <p>Vybere z více možností vhodný program pro řešení problému a svůj výběr zdůvodní</p>	<p>Popsání problému</p>	<p>I-9-2-03p navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal</p>
<p>I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho</p>	<p>V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému</p>	<p>Analýza a návrh hry, střídání pozadí</p> <p>Tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy</p>	

možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné	Řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků	Výrazy s proměnnou Vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu	
I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	Ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby	Návrh postupu, klonování. Testování, odladění, odstranění chyb	
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE			
I-9-4-01 popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě	Pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí Vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením Popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní	Hardware a software Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí Fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věci, umělá inteligence)	I-9-4-01p rozlišuje funkce počítače po stránce hardwaru i operačního systému
I-9-4-02 ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos	Na schematickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti Na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat	Komprese a formáty souborů Princip cloudové aplikace (např. e-mail, e-shop, streamování) Zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat	I-9-4-02p ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu
I-9-4-03 vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě;	Vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu	Sítě Typy, služby a význam počítačových sítí Fungování sítě: klient, server, switch,	I-9-4-03p pracuje v online prostředí; propojí podle návodu digitální zařízení a

<p>uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky</p>	<p>Diskutuje o cílech a metodách Hackerů</p> <p>Diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu</p> <p>Stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL</p>	<p>paketový přenos dat, IP adresa</p> <p>Digitální identita Digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat Fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies</p>	<p>na příkladech popíše možná rizika, která s takovým propojením souvisejí</p>
<p>I-9-4-04 poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače</p>	<p>Diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich</p>	<p>Operační systémy: funkce, typy, typické využití</p>	<p>I-9-4-04p rozpozná typické závady a chybové stavy počítačů a obrátí se s žádostí o pomoc na dospělé osobu</p>
<p>I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení</p>	<p>Vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat</p>	<p>Struktura a principy internetu, datacentra, cloud</p> <p>Bezpečnost Bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy</p>	<p>I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat</p>
<p>Mezipředmětové vztahy – ČJ, M, VV, Z, P, D</p>			
<p>Průřezová témata - MV– fungování a vliv médií ve společnosti - vnímání autora mediálních sdělení</p>			

5.4. Člověk a jeho svět

5. 4. 1. Prvouka

Charakteristika vyučovacího předmětu

Prvouka je předmět 1.- 3. ročníku vycházející ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět, který je členěn do pěti tematických okruhů:

Místo, kde žijeme

Lidé kolem nás

Lidé a čas

Rozmanitost přírody

Člověk a jeho zdraví

Časová dotace:

1.- 3. ročník 2 hodiny týdně

V tomto období si žák utváří prvotní ucelený obraz světa, důraz je kladen na pozorování a pojmenování věcí, jevů, dějů a na jejich vzájemné vztahy. Charakter předmětu je prožitkový, žák si plněji uvědomuje sám sebe, poznává nejbližší okolí, uvědomuje si důsledky lidské činnosti. Začíná vnímat místně a časově vzdálenější osoby a jevy.

Všímá si podstatných stránek a krásy lidských výtvorů a přírodních jevů. Získávání vědomostí v této vzdělávací oblasti je propojeno s reálným životem, s praktickou zkušeností žáků a s osobním příkladem učitelů.

Napomáhá rozumovému rozvoji žáků postupným přechodem od převážně názorného poznávání okolního světa k poznávání racionálního, abstraktnímu.

V předmětu se realizují tematické okruhy těchto průřezových témat: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Celým vyučovacím procesem prolíná průřezové téma Osobnostní a sociální výchova, proto není blíže specifikováno.

Formuje základní vědomí odpovědnosti žáků za vlastní zdraví a bezpečnost, za své chování, jednání a rozhodování, za plnění zadaných úkolů, za svěřené a společné předměty, rostliny nebo zvířata. Pěstuje tak u nich jak základy uvědomování si vlastní individuality (individuální výlučnosti), tak i potřebné vědomí sounáležitosti s lidmi, přírodou, věcmi a ději kolem nich.

Výchovně vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- začíná poznávat smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení
- učí se posoudit vlastní pokrok a začíná si uvědomovat překážky bránící v učení
- pozoruje jednoduché úkazy a pod vedením učitele experimentuje
- začíná si utvářet první komplexnější pohled na přírodní, společenské a kulturní jevy
- s pomocí učitele vyhledává a třídí jednoduché informace

Kompetence k řešení problémů

- vyhledá jednoduché informace vhodné k řešení problému, nenechá se odradit případným neúspěchem
- samostatně řeší velmi jednoduché problémy (i pod dohledem pedagoga)
- vnímá jednoduché problémové situace ve škole i mimo ni

Kompetence komunikativní

- přiměřeně svým schopnostem formuluje a vyjadřuje myšlenky týkající se osvojovaných témat
- je veden k samostatnému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci
- naslouchá promluvám druhých, vhodně na ně reaguje
- ve vztahu k sobě a okolí vyjadřuje pozitivně své city, myšlenky a názory
- užívá informační a komunikační prostředky (encyklopedie, výukové programy na CD-R)

Kompetence sociální a personální

- učí se spolupracovat ve skupinách
- v případě potřeby umí požádat o pomoc
- jsou vedeni k respektování názorů druhých žáků
- podílí se na utváření příjemné atmosféry ve třídě, kolektivu
- učí se diskutovat a věcně argumentovat

Kompetence občanské

- vedeme žáky k respektování určitého řádu a pravidel
- probouzíme v žácích kladný citový vztah ke své osobě, rodině a obci
- učitel vede žáky k utváření ohleduplného vztahu k přírodě a kulturním památkám
- je veden k odmítání fyzického násilí a hrubého jednání
- je si vědom svých práv a povinností ve škole, respektuje školní řád a pravidla třídy
- vedeme žáky k aktivní ochraně životního prostředí a svého zdraví

Kompetence pracovní

- při praktických činnostech se učí dbát na bezpečnost a zdraví druhých osob
- pod vedením učitele používá jednoduché nástroje
- adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky (vycházka do přírody apod.)
- využívá počítačovou techniku při práci s výukovými programy

Kompetence digitální

- klademe důraz na vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování
- vedeme žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chvil
- dáváme žákům prostor k plánování a realizaci pozorování a pokusů s účelným využitím digitálních technologií

Prvouka 1. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Očekávané výstupy školy	Učivo	Minimální výstupy RVP ZV
Místo, kde žijeme			
<p>ČJS – 3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí</p>	<p>Má povědomí o cestě do školy a zpět</p> <p>Zná název školy a blízké okolí školy</p> <p>Zná jméno třídní učitelky a ředitelky školy</p> <p>Orientuje se ve škole</p> <p>Snaží se dodržovat bezpečnostní pravidla ve škole i mimo školu</p> <p>Označí a popíše na obrázku nebezpečná místa</p>	<p>Domov</p> <p>Škola, školní prostředí, činnosti ve škole</p> <p>Základní dopravní předpisy, dopravní značky</p> <p>Osobní bezpečí</p>	<p>ČJS-3-1-01p Orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy</p> <p>ČJS-3-1-01p Popíše a zvládne cestu do školy</p>
Lidé kolem nás			
<p>ČJS -3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatků</p>	<p>Umí vyprávět o rodině</p> <p>Rozlišuje blízké členy rodiny, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi</p> <p>Dodržuje pravidla slušného chování</p>	<p>Rodina</p> <p>Členové rodiny, role, příbuzenské vztahy</p> <p>Mezilidské vztahy</p> <p>Pravidla slušného chování</p>	<p>ČJS-3-2-01p rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy</p> <p>ČJS-3-2-01p dodržuje základní pravidla společenského chování</p>

			<p>ČJS-3-2-01p při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně</p> <p>ČJS-3-2-01p projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům</p>
<p>ČJS – 3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností</p>	<p>Vysvětlí pojem povolání</p> <p>Pojmenuje běžná povolání</p> <p>Rozliší pracovní činnosti v domácnosti</p>	<p>Povolání , pracovní činnosti</p>	<p>ČJS-3-2-02p pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti</p>
Lidé a čas			
<p>ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti</p>	<p>Vyjmenuje dny v týdnu, roční období, části dne</p> <p>Určí celé hodiny</p> <p>Orientuje se v denním režimu</p> <p>Chápe pojem včera, dnes a zítra</p> <p>Rozlišuje čas k práci a odpočinku</p>	<p>Orientace v čase</p> <p>Současnost a minulost v našem životě</p> <p>Denní režim</p>	<p>ČJS-3-3-01p pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase</p> <p>ČJS-3-3-01p zná rozvržení svých denních činností</p>
<p>ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a</p>	<p>Vypráví o sobě, rodině, svých kamarádech</p> <p>Vysvětlí význam Vánoc a Velikonoc, poznává jejich zvyky a tradice</p>	<p>Rodina, kultura, zvyky, tradice</p> <p>Lidské činnosti</p>	<p>ČJS-3-3-03p rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti</p> <p>ČJS-3-3-03p poznává různé lidské činnosti</p>

současnosti			
Rozmanitost přírody			
ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	Orientuje se v ročních obdobích podle viditelných změn Rozeznává změny v přírodě, počasí	Roční období	ČJS-3-4-01p pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
ČJS-3-4-02 roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	Třídí přírodniny na rostliny a zvířata Poznává a rozlišuje domácí a volně žijící zvířata a jejich význam pro člověka Učí se pojmenovat jejich mláďata Pojmenuje nejznámější rostliny Pojmenuje části rostlin	Domácí zvířata Volně žijící zvířata, domácí zvířata a jejich mláďata Rostliny	ČJS-3-4-02p pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat ČJS-3-4-02p pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami
Člověk a zdraví			
ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	Dodržuje základní hygienické návyky Zná základy správné životosprávy – jídlo, vitamíny, pitný režim, odpočinek, spánek Pojmenuje a ukáže základní části lidského těla Rozpozná běžná onemocnění a úraz	Lidské tělo, jeho základní části Zásady zdravé výživy Péče o zdraví Úrazy Nemoci Chování u lékaře	ČJS-3-5-01p uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění ČJS-3-5-01p pojmenuje hlavní části lidského těla

	Popíše pravidla dodržování léčebného režimu		
ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	Dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a jiných Tráví volný čas na bezpečném místě Dodržuje základní pravidla pro chodce, pravidla účastníka silničního provozu a jedná tak, aby neohrožoval své zdraví či zdraví jiných	Volný čas, sporty a hry Základní pravidla silničního provozu Rizikové situace Ochrana zdraví	ČJS-3-5-02p rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných ČJS-3-5-02p uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu
ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	Učí se správně reagovat při setkání s neznámým člověkem Učí se odmítnout nebezpečné látky a jiné Zná čísla tísňového volání	Osobní bezpečí – chování k neznámým lidem Čísla tísňového volání	ČJS-3-5-03p chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek
ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	Respektuje pokyny dospělých v případě nebezpečí	Mimořádné události	ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech
Mezipředmětové vztahy – VV, PV, TV			

Prvouka 2. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Očekávané výstupy školy	Učivo	Minimální výstupy RVP
Místo, kde žijeme			
ČJS – 3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	Popíše cestu do školy a zpět Zná název školy a blízké okolí školy Rozlišuje nebezpečí v okolí svého bydliště a v silničním provozu	Místo, kde žijeme Domov, místo, kde bydlím Základní dopravní předpisy - dopravní značky, předcházení rizik. situací v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky) Osobní bezpečí Hromadné dopravní prostředky	ČJS-3-1-01p Orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy ČJS-3-1-01p Popíše a zvládne cestu do školy
ČJS – 3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	Začlení svou obec do příslušného kraje, pozoruje změny v nejbližším okolí Jmenuje rozdíly mezi městem a vesnicí - určí své bydliště, adresu, orientuje se v obci, v okolí obce, v krajině	Obec, město, kraj Místní krajina Životní prostředí Ochrana přírody Poloha města v kraji a republice	
Lidé kolem nás			
ČJS -3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy	Umí vyprávět o svém bydlišti, domově a rodině	Rodina	ČJS-3-2-01p rozlišuje role rodinných

<p>v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatků</p>	<p>Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy, vysvětlí role členů rodiny; dodržuje pravidla soužití mezi dětmi ve třídě a škole</p> <p>Toleruje chování ostatních, umí rozlišit slušné a špatné jednání</p>	<p>Členové rodiny</p> <p>Příbuzenské vztahy</p> <p>Mezilidské vztahy</p> <p>Pravidla slušného chování</p>	<p>příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy</p> <p>ČJS-3-2-01p</p> <p>dodržuje základní pravidla společenského chování</p> <p>ČJS-3-2-01p</p> <p>při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně</p> <p>ČJS-3-2-01p</p> <p>projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům</p>
<p>ČJS – 3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností</p>	<p>Zná zaměstnání rodičů</p> <p>Rozpozná nejdůležitější povolání, která zajišťují bezpečný život</p> <p>Poznává význam a potřebu nástrojů, přístrojů, náradí a zařízení v domácnosti (televize, pračka, žehlička apod.)</p>	<p>Povolání - rodičů a nejbližších příbuzných</p> <p>Policisté, zdravotníci, hasiči ...</p> <p>Suroviny a výrobky</p>	<p>ČJS-3-2-02p pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti</p>
<p>Lidé a čas</p>			
<p>ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti</p>	<p>Umí se orientovat v čase – rok, měsíc, týden, den, hodina</p> <p>Vyjmenuje dny v týdnu</p> <p>Vyjmenuje roční období a umí je charakterizovat</p>	<p>Orientace v čase</p> <p>Současnost a minulost v našem životě</p> <p>Představy o budoucím životě</p>	<p>ČJS-3-3-01p pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase</p> <p>ČJS-3-3-01p zná rozvržení svých denních činností</p>
<p>ČJS-3-3-02 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu,</p>	<p>Poznává nejdůležitější historické památky v obci</p> <p>Dovede interpretovat nejznámější</p>	<p>Významné osobnosti regionu</p> <p>Nejdůležitější kulturní a historické památky v obci</p>	<p>ČJS-3-3-02p rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti</p>

	<p>pověst regionu</p> <p>Pojmenuje některé významné osobnosti regionu</p> <p>Seznámí se s některými základními údaji z historie a současnosti obce</p>	<p>Místní pověsti</p>	
<p>ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost</p>	<p>Aktivně se účastní významných rodinných svátků, vyjadřuje blahopřání</p> <p>Podle názoru popisuje život a práci lidí v minulosti a jednoduchým způsobem je porovná se současností</p> <p>Vyjmenuje a vysvětlí význam některých lidových zvyků</p>	<p>Rodina, kultura</p> <p>Významné dny, státní svátky</p> <p>Významné rodinné události</p> <p>Lidové zvyky (Vánoce, Velikonoce)</p>	<p>ČJS-3-3-03p rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti ČJS-3-3-03p poznává různé lidské činnosti</p>
Rozmanitosti přírody			
<p>ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích</p>	<p>Pozoruje a popíše proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích</p>	<p>Roční období</p> <p>Živá a neživá příroda</p> <p>Ochrana životního prostředí</p>	<p>ČJS-3-4-01p pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích</p>
<p>ČJS-3-4-02 roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě</p>	<p>Rozeznává stromy jehličnaté, listnaté a jejich plody - učí se poznat zástupce jednotlivých rostlin, označí některé okrasné, užitkové</p> <p>Poznává obecně známé houby a pojmenuje je</p> <p>Poznává zástupce jednotlivých</p>	<p>Živočichové, rostliny, houby – znaky života, průběh a způsob života, výživa, stavba těla</p> <p>Živá a neživá příroda</p> <p>Suroviny a výrobky</p>	<p>ČJS-3-4-02p pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat</p> <p>ČJS-3-4-02p pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami</p>

	skupin živočichů - popíše stavbu těla čtyřnohých zvířat a ptáků		
ČJS-3-4-03 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	Vysvětlí pojem látka, uvede příklady Popíše vlastnosti látek Formou jednoduchých pokusů se učí ohleduplnosti k přírodě a způsobům, jak se podílet na její ochraně S pomocí učitele používá nástroje, přístroje i digitální technologie k měření těchto veličin	Látky a jejich vlastnosti Jednoduché pokusy Měření látek	ČJS-3-4-03p provede jednoduchý pokus podle návodu
Člověk a jeho zdraví			
ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	Zná základní hygienické návyky Pozná části lidského těla, lidské orgány, najde je v jednoduchém schématu Orientuje se v pojmech úraz a nemoc, pozná nejčastější dětské nemoci a jejich příznaky	Lidské tělo, jeho části, vnitřní orgány Péče o zdraví Úrazy Nemoci Smysly	ČJS-3-5-01p uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsahu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění ČJS-3-5-01p pojmenuje hlavní části lidského těla

<p>ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných</p>	<p>Rozezná místa pro bezpečné trávení volného času</p> <p>Dodržuje základní pravidla pro chodce a cyklisty</p> <p>Vysvětlí význam základních dopravních značek</p> <p>Chová se bezpečně v rizikovém prostředí</p>	<p>Volný čas</p> <p>Základní pravidla silničního provozu</p> <p>Rizikové situace</p> <p>Ochrana zdraví</p>	<p>ČJS-3-5-02p rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných</p> <p>ČJS-3-5-02p uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu</p>
<p>ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek</p>	<p>Umí správně reagovat při setkání s neznámým člověkem</p> <p>Umí odmítnout nebezpečné látky a jiné</p> <p>Umí se vyhnout rizikovým místům a situacím</p> <p>Zná a dovede použít čísla tísňového volání, vede správně telefonický rozhovor na tísňovou linku</p>	<p>Osobní bezpečí – chování k neznámým lidem</p> <p>Riziková místa a situace</p> <p>Čísla tísňového volání</p>	<p>ČJS-3-5-03p chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek</p>
<p>ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech</p>	<p>Respektuje pokyny dospělých v případě nebezpečí</p>	<p>Mimořádné situace (povodeň, únik chemických látek, požár) - vyhlášení poplachu, evakuace, evakuační zavazadlo</p>	<p>ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech</p>
<p>Mezipředmětové vztahy – PV, TV, ČJ, M</p>			

Prvouka 3. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Očekávané výstupy školy	Učivo	Minimální výstupy RVP
Místo, kde žijeme			
<p>ČJS – 3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí</p>	<p>Čte jednoduchý plánec okolí školy a svého bydliště</p> <p>V plánu obce vyznačí místo svého bydliště a školy</p> <p>Označí nebezpečná místa na cestě do školy</p> <p>Určí hlavní světové strany</p> <p>Určí hlavní světové strany podle kompasu nebo buzoly</p>	<p>Domov</p> <p>Škola, školní prostředí</p> <p>Obec, místní krajina</p> <p>Mapa města a blízkého okolí</p> <p>Práce s mapou, orientace v ní</p> <p>Světové strany</p>	<p>ČJS-3-1-01p Orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy</p> <p>ČJS-3-1-01p Popíše a zvládne cestu do školy</p>
<p>ČJS – 3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a oblužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)</p>	<p>Začlení svou obec do příslušného kraje, pozoruje změny v nejbližším okolí (budování marketů, silnic, obytných domů...)</p> <p>Pojmenuje nejdůležitější místa v obci a okolí</p>	<p>Obec, město, kraj</p> <p>Poloha města v kraji a republice</p>	
Lidé kolem nás			
<p>ČJS -3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných</p>	<p>Dodržuje pravidla soužití mezi spolužáky</p> <p>Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi</p>	<p>Rodina</p> <p>Členové rodiny</p> <p>Pravidla chování</p>	<p>ČJS-3-2-01p rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy</p> <p>ČJS-3-2-01p</p>

lidí, jejich přednostem i nedostatků	Respektuje odlišné názory a zájmy jiných (za pomoci rodičů a učitele) Poukáže na nevhodné chování, diskutuje o něm, nepoužívá hrubé a neslušné výrazy Podílí se na vytvoření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s počítačem, tabletem, interaktivní tabulí, mobilním telefonem apod. a pravidla dodržuje	Pravidla týmové spolupráce Pravidla při práci s digitálními technologiemi	dodržuje základní pravidla společenského chování ČJS-3-2-01p při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně ČJS-3-2-01p projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům
ČJS – 3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	Zná zaměstnání rodičů Vysvětlí význam práce pro lidskou společnost	Zaměstnání a povolání Práce fyzická a duševní Pracovní návyky	ČJS-3-2-02p pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti
Lidé a čas			
ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	Orientuje se v čase – rok, měsíc, týden, den, hodina Určí čas na minuty Zhodnotí svůj režim dne a náplň volného času, střídá plnění povinností s aktivním odpočinkem	Orientace v čase	ČJS-3-3-01p pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase ČJS-3-3-01p zná rozvržení svých denních činností
ČJS-3-3-02 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije	Zná historické památky v obci orientuje se v kulturním vyžití obce Zná významné osobnosti region Interpretuje pověst, která jse vztahuje k místu bydliště či školy	Historie obce Kultura v obci Místní kulturní památky, pověsti	ČJS-3-3-02p rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti

<p>ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost</p>	<p>Porovnává způsob života společnosti v minulosti a současnosti</p> <p>Vysvětlí význam některých lidových zvyků</p>	<p>Současnost a minulost, způsob života, předměty denní potřeby, průběh lidského života</p> <p>Vánoční a velikonoční zvyky</p>	<p>ČJS-3-3-03p rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti</p> <p>ČJS-3-3-03p poznává různé lidské činnosti</p>
<p>Rozmanitosti přírody</p>			
<p>ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích</p>	<p>Dovede popsat a porovnat přírodu v ročních obdobích</p>	<p>Roční období</p>	<p>ČJS-3-4-01p pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích</p>
<p>ČJS-3-4-02 roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě</p>	<p>Rozlišuje mezi živou a neživou přírodou</p> <p>Pozná a roztřídí vybrané přírodniny podle nápadných znaků</p> <p>Třídí organismy podle místa výskytu</p> <p>Rozliší domácí a volně žijící zvířata</p> <p>Dodržuje zásady chování v přírodě (ochrana životního prostředí, třídění odpadu, životní styl)</p>	<p>Živá a neživá příroda</p> <p>Suroviny a výrobky</p> <p>Život v přírodě</p> <p>Živočichové, rostliny, houby</p> <p>Ochrana přírody</p>	<p>ČJS-3-4-02p pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat</p> <p>ČJS-3-4-02p pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami</p>
<p>ČJS-3-4-03 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů</p>	<p>Umí pozorovat, rozlišovat a popisovat některé vlastnosti a změny látek</p> <p>Změří čas, vzdálenost a teplotu s využitím digitálních technologií</p> <p>Naplánuje pokus, s využitím digitálních technologií jej provede</p>	<p>Vlastnosti a skupenství látek</p> <p>Voda a vzduch</p> <p>Jednoduché pokusy</p> <p>Měření látek</p>	<p>ČJS-3-4-03p provede jednoduchý pokus podle návodu</p>
<p>Člověk a jeho zdraví</p>			

<p>ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví</p>	<p>Dodržuje základní hygienické návyky</p> <p>Zná základy správné životosprávy – jídlo, vitamíny, pitný režim, odpočinek, spánek</p> <p>Pozná základní části lidského těla, lidské orgány, stavbu těla</p>	<p>Lidské tělo – stavba těla</p> <p>Zásady zdravé výživy</p> <p>Péče o zdraví</p> <p>Kostra člověka</p>	<p>ČJS-3-5-01p uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění</p> <p>ČJS-3-5-01p pojmenuje hlavní části lidského těla</p>
<p>ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných</p>	<p>Dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných</p> <p>Přivolá první pomoc</p> <p>Dodržuje pravidla pro chodce a pro cyklisty</p> <p>Vysvětlí význam základních dopravních značek</p>	<p>Rizikové situace</p> <p>Ochrana zdraví</p> <p>Úraz, nemoc - drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních</p> <p>Pravidla silničního provozu</p>	<p>ČJS-3-5-02p rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných</p> <p>ČJS-3-5-02p uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu</p>
<p>ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek</p>	<p>Předvede v modelové situaci jak komunikovat s neznámými lidmi, kteří mu něco nabízejí nebo jej někde zvou, diskutuje o účinných způsobech ochrany</p> <p>Zná čísla tísňového volání, použije správný způsob komunikace s operátory tísňové linky</p>	<p>Osobní bezpečí – chování k neznámým lidem</p> <p>Riziková místa a situace</p> <p>Čísla tísňového volání</p>	<p>ČJS-3-5-03p chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek</p>
<p>ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech</p>	<p>Uvede příklady mimořádných situací a možnou ochranu před nimi</p> <p>Nacvičuje reakce na pokyny dospělých</p>	<p>Mimořádné události</p>	<p>ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech</p>

	v případě nebezpečí		
Mezipředmětové vztahy – M, ČJ, PV, TV			

5. 4. 2. Přírodověda

Charakteristika vyučovacího předmětu

Přírodověda je předmět 4. - 5. ročníku vycházející ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět, který je členěn do pěti tematických okruhů:

- Místo, kde žijeme
- Lidé kolem nás
- Lidé a čas
- Rozmanitost přírody
- Člověk a jeho zdraví

Časová dotace: 4. a 5. ročník – 2 hodiny týdně

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Přírodověda navazuje na učivo prvouky v 1. až 3. ročníku a vytváří základ pro vyučovací předmět Přírodopis ve vyšších ročnících základní školy. Jednotlivá témata lze přeskupovat vzhledem k sezónnímu principu a podmínkám pro vyučování mimo školní budovu.

Vzdělávací obsah předmětu je členěn do dvou základních tematických okruhů: **Rozmanitost přírody** - žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, poznávají rozmanitost živé a neživé přírody České republiky i v různých částech světa, důraz je kladen na praktické poznávání okolní krajiny. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Učí se sledovat vliv lidské činnosti na přírodu a hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody a zlepšení životního prostředí.

V druhém tematickém okruhu **Člověk a jeho zdraví** žáci získávají základní poučení o zdraví, o svém těle, vývoji, potřebách. Poznávají, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů, zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci by si měli postupně uvědomit, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a za zdraví jiných lidí.

Cíleně jsou vedeni k poznání, že zdraví je nejcennější hodnota v životě člověka.

V předmětu se realizují tematické okruhy těchto průřezových témat: Enviromentální výchova – Základní podmínky života.

Výchovně vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- s pomocí učitele vyhledává a třídí jednoduché informace
- učitel vede žáky k používání vhodných učebních pomůcek, encyklopedií, výukových programů a internetu
- snaha o pozitivní vztah k učení, posouzení vlastního pokroku (za pomoci pedagoga a spolužáků)
- žáci získávají informace o přírodě, učí se pozorovat přírodu

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky vyjadřovat svůj postoj k získaným informacím

- žáci se učí řešit zadané úkoly, správně se rozhodovat v různých situacích, učí se vyhledávat informace vhodné k řešení problémů, nenechat se odradit případným nezdarem
- učí se vnímat nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni
- snaží se samostatně řešit jednoduché problémy (např. formou projektu, pokusu, modelovou situací apod.)

Kompetence komunikativní

- přiměřeně svým schopnostem formuluje a vyjadřuje myšlenky týkající se osvojovaných témat
- využívá informační a komunikační prostředky (internet, encyklopedie, CD-R)
- je veden k samostatnému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci
- naslouchá promluvám druhých, vhodně na ně reaguje, zapojuje se do diskuze
- ve vztahu k sobě a okolí vyjadřuje pozitivně své city, myšlenky a názory

Kompetence sociální a personální

- učí se pracovat efektivně ve skupinách, podílí se s pedagogy na utváření pravidel ve třídě, skupině
- jsou vedeni k respektování názorů druhých žáků
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy
- učí se diskutovat a věcně argumentovat
- učitel se zajímá o náměty, názory a zkušenosti žáků

Kompetence občanské

- učitel vede žáky k utváření ohleduplného vztahu ke své osobě, přírodě a ochraně životního prostředí
- je si vědom svých práv a povinností ve škole (školní řád, pravidla třídy)
- je veden k odmítání fyzického násilí a hrubého jednání
- částečně chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy

Kompetence pracovní

- při praktických činnostech začíná dbát na bezpečnost a zdraví druhých osob
- adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky (exkurze, výlet, vycházka apod.)
- učitel vede žáky ke správným způsobům užití pomůcek, vybavení, techniky
- využívá počítačovou techniku při práci s výukovými programy

Kompetence digitální

- klademe důraz na vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování
- vedeme žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč
- vedeme žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací
- vedeme žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chviliek
- motivujeme žáky ke zkoumání přírody s využitím online aplikací a ke vhodnému využívání digitálních map a navigací
- dáváme žákům prostor k plánování a realizaci pozorování a pokusů s účelným využitím digitálních technologií

Přírodověda 4.ročník

Očekávané výstupy RVP ZV	Očekávané výstupy školy	Učivo	Minimální výstupy dle RVP
Rozmanitost přírody			
ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	Poznává základní horniny a nerosty Poznává rozdíly mezi společenstvem rostlin a živočichů Rozlišuje rozdíly mezi výrobky a přírodninami	Horniny a nerosty Rostliny - znaky, popis, dělení, změny během ročních období Živočichové - znaky, stavba těla, dělení do hlavních skupin	ČJS-5-4-01p na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody
ČJS-5-4-02 vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	Seznamuje se s pojmy vesmír, planeta, hvězda, družice, zemská přitažlivost Má základní informace o postavení Země ve vesmíru Vysvětluje význam Slunce pro život na Zemi	Vesmír a Země Sluneční soustava Střídání dne a noci Roční období Změny počasí v průběhu roku	ČJS-5-4-02p popíše střídání ročních období
ČJS-5-4-03 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy	Poznává, co znamená rovnováha v přírodě a uvádí důsledky jejího porušení	Ohleduplné chování v přírodě a ochrana přírody - živelné pohromy a ekologické katastrofy Rovnováha v přírodě – vzájemné vztahy mezi organismy Životní podmínky	ČJS-5-4-03p zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí
ČJS-5-4-04 porovnává na základě	Seznamuje se s důležitými nerosty a horninami	Rozmanitost přírody - nerosty a horniny	ČJS-5-4-04p zvládá péči o pokojové rostliny a

pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	Určuje a zařazuje některé živočichy a rostliny do biologického systému	Půda - vznik půdy a její význam Péče o pokojové rostliny Péče o domácí zvířata	zná způsob péče o drobná domácí zvířata
ČJS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	Seznamuje se s pravidly chování v CHKO a v přírodě Uvědomuje si prospěšnost a škodlivost zásahů člověka do přírody a krajiny a uvádí příklady Poznává zdroje elektrické energie	Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody Osobní bezpečí (bezpečné používání elektrických spotřebičů) Činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují	ČJS-5-4-05p chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí ČJS-5-4-05p popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují
ČJS-5-4-06 založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	Poznává jednoduché stroje a jejich praktické použití	Člověk a technika Jednoduché pokusy	ČJS-5-4-07p provádí jednoduché pokusy se známými látkami
Člověk a jeho zdraví			
ČJS-5-5-01 využívá poznatků o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života	Zná základní části lidského těla Zvládá základní hygienické Návyky Uvědomuje si zdravotní rizika při dlouhodobým využívání digitálních technologií Ví, co je zdraví, seznamuje se s příčinami nemocí a infekcí	Lidské tělo Nemoci, infekce Základní hygienické návyky Pravidla při práci s digitálními technologiemi Návykové látky a jejich škodlivost První pomoc	ČJS-5-5-01p uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu

		Modelové situace	
ČJS-5-5-02 rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	Poznává způsob rozmnožování Charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka	Člověk a jeho zdraví - lidské tělo Základy lidské reprodukce, vývoj jedince Základy sexuální výchovy, sexuální a jiné zneužívání	ČJS-5-5-02p rozlišuje jednotlivé etapy lidského života
ČJS-5-5-03 účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	Sestaví denní režim, vymezí čas pro učení, práci, zábavu, odpočinek	Zdravý životní styl Denní režim	
ČJS-5-5-04 uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	Seznamuje se s živelnými pohromami a ekologickými katastrofami Učí se adekvátně reagovat na pokyny dospělých při mimořádných událostech Zná čísla tísňového volání Má základní vědomosti o pravidlech silničního provozu Zná nejznámější dopravní značky, umí je použít v praxi	Mimořádné události a s nimi spojená rizika ohrožení – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace) Požáry – příčiny a prevenci vzniku požárů (ochrana a evakuace při požáru) Čísla tísňového volání Dopravní hřiště Dopravní výchova	ČJS-5-5-04p uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události ČJS-5-5-04p uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti
ČJS-5-5-05 předvede v modelových situacích osvojené jednoduché	Předvede v modelových jednoduché způsoby odmítání návykových látek	Návykové látky a zdraví	ČJS-5-5-05p odmítá návykové látky

způsoby odmítání návykových látek			
ČJS-5-5-06 uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	Uvědomuje si škodlivost kouření, užívání drog a alkoholu Žák uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky	Péče o zdraví, výživa	
ČJS-5-5-07 rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	Ošetřuje drobná poranění a ví, jak zajistit lékařskou pomoc Zná čísla tísňového volání	Zdravověda – ošetření drobného poranění Čísla tísňového volání	ČJS-5-5-07p ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc
Mezipředmětové vztahy – PV, M, Inf			
Průřezová témata – Enviromentální výchova - Základní podmínky života			

Přírodověda 5.ročník

Očekávané výstupy RVP ZV	Očekávané výstupy školy	Učivo	Minimální výstupy dle RVP
Rozmanitost přírody			
ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	Seznamuje se se vznikem půdy a jejím významem Poznává nejvýznamnější horniny nerosty Charakterizuje vztah člověka k přírodě	Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	ČJS-5-4-01p na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody
ČJS-5-4-02 vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	Učí se základní informace o postavení Země ve vesmíru Získává povědomí o podmínkách života na Zemi Rozpozná rozdíl mezi planetou a hvězdou Vysvětlí střídání dne a noci, ročních období jako důsledek pohybu Země ve vesmíru	Vesmír a Země Sluneční soustava Roční období Základní pohyby Země	ČJS-5-4-02p popíše střídání ročních období
ČJS-5-4-03 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí	Rozlišuje a pojmenuje stromy jehličnaté a listnaté Seznamuje se s jednotlivými rostlinnými patry Rozliší základní rostliny a živočichy žijících na poli, louce, v potocích, řekách a rybnících	Stromy jehličnaté a listnaté Lesy Rostlinná patra Ekosystém les Ekosystém pole	ČJS-5-4-03p zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí

	<p>Vyjmenuje základní zástupce obilnin, okopanin, luskovin, olejnin, píce a textilních plodin</p> <p>Objasní pojem plevel, pozná některé zástupce - uvede základní byliny a trávy na louce, objasní pojem léčivé a jedovaté byliny</p> <p>Dělí zeleninu podle částí těla Rozeznává vodní toky a vodní nádrže</p> <p>Rozlišuje základní znaky řek, potoků, jezer, rybníků a přehrad</p> <p>Rozeznává a umí vyjmenovat ryby, obojživelníky a plazy našich vod, ptáky a savce u našich vod</p>	<p>Ekosystém louka</p> <p>Ekosystém rybník</p> <p>Ekosystém potok a řeka</p>	
<p>ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy</p>	<p>Pozoruje, porovnává základní projevy života na konkrétních organismech</p> <p>Vyhledá základní informace o rostlinstvu</p> <p>Zaznamená výsledky pozorování s využitím digitálních technologií</p> <p>Využije digitální technologie k vyhledání informací o vybraném organismu</p>	<p>Atlasy</p> <p>Rostliny, houby, živočichové</p> <p>Třídění živočichů (podle stavby těla, podle způsobu života, pohybu, přijímání potravy)</p> <p>Třídění rostlin (byliny, dřeviny, stromy, keře, jednoleté, trvalé)</p> <p>Záznam pozorování s využitím digitálních technologií</p>	<p>ČJS-5-4-04p zvládá péči o pokojové rostliny a zná způsob péče o drobná domácí zvířata</p>

		Vyhledávání informací v doporučených digitálních zdrojích	
ČJS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	Seznamuje se základními pravidly chování v přírodě Poznává některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	Vztah člověka k přírodě Ochrana přírody	ČJS-5-4-05p chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí ČJS-5-4-05p popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují
ČJS-5-4-06 stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit	Dovede rozlišit případná rizika ohrožení Umí se chránit při mimořádných událostech	Povodně, požáry, bouřka, blesk, krupobití, vichřice Modelové situace	ČJS-5-4-06p reaguje vhodným způsobem na pokyny dospělých při mimořádných událostech
ČJS-5-4-07 založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	Pod vedením učitele provede jednoduchý pokus Učí se vyhodnotit a vysvětlit výsledky pokusů (měření) I s použitím digitálních technologií Změří čas, vzdálenost a teplotu s využitím digitálních technologií	Látky a jednoduché pokusy s nimi	ČJS-5-4-07p provádí jednoduché pokusy se známými látkami
Člověk a jeho zdraví			
ČJS-5-5-01 využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých	Vysvětlí funkce jednotlivých orgánových soustav	Orgánové soustavy lidského těla a jejich funkce Části lidského těla	ČJS-5-5-01p uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a

orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života			zdravého životního stylu
ČJS-5-5-02 rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	Charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka Popíše vývoj dítěte	Hlavní etapy vývoje člověka Vývoj dítěte Základy lidské reprodukce	ČJS-5-5-02p rozlišuje jednotlivé etapy lidského života
ČJS-5-5-03 účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	Dovede si naplánovat rozvržení svého času pro učení, zábavu a odpočinek	Režim dne Vhodné a nevhodné pracovní prostředí	
ČJS-5-5-04 uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	Zná nejčastěji používané dopravní značky Umí se správně orientovat v silničním provozu Rozpozná situace ohrožující zdraví Ošetří drobná poranění Umí přivolat záchranu	Dopravní výchova Chodec – cyklista Modelové situace Dopravní hřiště Dopravní značky Bezpečnost na silnici	ČJS-5-5-04p uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události ČJS-5-5-04p uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti
ČJS-5-5-05 předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	Uvědomuje si škodlivost kouření, užívání drog, alkoholu Učí se na názorných příkladech odmítání návykových látek Vyjmenuje návykové látky, které jsou	Návykové látky a zdraví	ČJS-5-5-05p odmítá návykové látky

	<p>legálně v prodeji (alkohol, nikotin v cigaretách, event. potraviny obsahující kofein apod.)</p> <p>Uvede příklady nemocí způsobených užíváním alkoholu a drog</p>		
<p>ČJS-5-5-06 uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou</p>	<p>Vysvětlí význam pravidelných preventivních zubních prohlídek a preventivních prohlídek u praktického či dětského lékaře</p> <p>Uvede příklady infekčních nemocí a způsob jejich přenosu</p> <p>Rozliší potraviny vhodné ke každodenní konzumaci, které je zvykem označovat jako „zdravé“, a potraviny nevhodné k časté konzumaci</p> <p>Dbá o pravidelnou tělesnou a intimní hygienu</p>	<p>Péče o zdraví</p> <p>Zdravá výživa</p>	
<p>ČJS-5-5-07 rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc</p>	<p>Rozliší lehké zranění od zranění ohrožujícího lidský život</p> <p>Dovede ošetřit drobné poranění a zajistit lékařskou pomoc</p> <p>Předvede simulovaný telefonický rozhovor – přivolání záchranné služby</p>	<p>První pomoc</p> <p>Úrazy</p> <p>Čísla záchranné služby</p>	<p>ČJS-5-5-07p ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc</p>
Mezipředmětové vztahy – TV, PV			

5. 4. 3. Vlastivěda

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vlastivěda je předmět 4.- 5.ročníku vycházející ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět, který je členěn do pěti tematických okruhů:

Místo, kde žijeme
Lidé kolem nás
Lidé a čas
Rozmanitost přírody
Člověk a jeho zdraví

Časová dotace:

4. ročník – 1 hodina týdně

5. ročník – 2 hodiny týdně

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Vlastivěda navazuje na učivo prvouky v 1. až 3. ročníku a vytváří základ pro vyučovací předmět Zeměpis, Občanská výchova a Dějepis ve vyšších ročnících základní školy.

Předmět rozvíjí poznatky, dovednosti a zkušenosti žáků získané v předmětu Prvouka. Při osvojování poznatků a dovedností se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných. Důležité je propojení s reálným životem a s praktickými zkušenostmi žáků.

Výuka probíhá převážně v kmenových třídách, část i mimo budovu školy, v přírodě. Součástí jsou tematické vycházky a exkurze, návštěvy památek, sbírek regionálních muzeí, veřejné knihovny, vlastivědná putování apod. Využívány jsou filmy, obrazové materiály z vlastních cest a odborné literatury.

V předmětu Vlastivěda jsou realizována tato témata:

- Místo, kde žijeme – žáci si prohlubují znalosti o svém nejbližším okolí, seznamují se s historickými a kulturními památkami obce a blízkého okolí, rozšiřují si své znalosti o státě, ve kterém žijí a vytvářejí si pozitivní vztah k vlasti.
- Lidé kolem nás – upevňují si základy vhodného chování a jednání v rodině a mezi lidmi, seznamují se základními právy a povinnostmi člověka ve společnosti, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí a celé společnosti.
- Lidé a čas – žáci se učí orientovat v dějích a v čase, učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám v čase podléhají, učitel se snaží u žáků vyvolat zájem o minulost a kulturní bohatství země. Jedná se o zcela elementární přiblížení některých významných osobností a událostí českých dějin a hlavních etap vývoje české společnosti.

V předmětu se realizují tato průřezová témata:

Výchova demokratického občana – Občanská společnost a škola

Občan a občanská společnost a stát

Formy participace občanů v politickém životě

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá

Výchovně vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- učí se orientovat v jednoduchém plánu obce, místa bydliště, školy, vyhledávat cestu na určené místo
- vytváří si komplexnější pohled na přírodní a společenské jevy
- učí se orientovat v mapě
- učí se začlenit obec (město) do příslušného kraje
- učitel vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky

Kompetence k řešení problémů

- učitel umožňuje, aby žáci v hodině pracovali s odbornou literaturou, encyklopediemi apod.
- učitel podporuje samostatné získávání informací, žák se nenechá odradit případným nezdarem
- rozpozná a pochopí jednoduchý problém a naplánuje jednoduché řešení, využívá k tomu vlastního úsudku
- žák rozlišuje děje v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k verbálnímu popisu získaných vizuálních informací
- vedeme žáky k tomu, aby předávali své zkušenosti a poznatky z cestování svým spolužákům
- žák využívá informační a komunikační prostředky (encyklopedie, internet, CD-R)
- učitel podněcuje žáky k argumentaci

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k rozlišování vztahů mezi členy rodiny a lidmi
- odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností
- podílí se na vytváření příjemné atmosféry v týmu, pomůže spolužákovi
- učitel vytváří příležitosti k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů
- učíme žáky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy

Kompetence občanské

- žáci se seznamují s rodáky obce, kulturními či historickými památkami, významnými událostmi v ČR
- žák oceňuje naše kulturní i historické dědictví
- učíme žáky tolerovat přirozené odlišnosti lidské společnosti
- učitel vede žáky k hodnocení vlastních výsledků

Kompetence pracovní

- uplatňuje elementární poznatky o lidské společnosti, soužití a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost
- umí se adaptovat na změněné nebo nové pracovní podmínky (exkurze, vycházka apod.)
- odměňujeme aktivitu žáků související s obsahem výuky konanou mimo vyučování
- učitel se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků
- učitel vede žáky k plánování úkolů a postupů

- učitel zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují

Kompetence digitální

- klademe důraz na vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování
- vedeme žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč
- vedeme žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací
- vedeme žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chvil
- motivujeme žáky ke zkoumání přírody s využitím online aplikací a ke vhodnému využívání digitálních map a navigací
- dáváme žákům prostor k plánování a realizaci pozorování a pokusů s účelným využitím digitálních technologií

Vlastivěda 4.ročník

Očekávané výstupy RVP ZV	Očekávané výstupy školy	Učivo	Minimální výstupy RVP ZV
Místo, kde žijeme			
ČJS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	Popíše polohu svého bydliště na mapě Začlení svou obec do příslušného kraje	Poloha bydliště, školy Okolní krajina Větší města (obce) v okolí	ČJS-5-1-01p popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje ČJS-5-1-01p orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany
ČJS-5-1-02 určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	Učí se orientaci v mapě Určí světové strany pomocí buzoly, slunce, mraveniště ... Seznamuje se se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	Seznámení s mapou Vyhledávání v mapě Seznámení s buzolou Zásady bezpečného pobytu v přírodě	ČJS-5-1-02p řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
ČJS-5-1-03 rozdělí mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy	Seznamuje se s různými typy map Vyhledává v mapě jednoduché údaje Ukáže na mapě Evropy ČR a její sousední státy	Typy map Hledání v mapě – pohoří, řeky, nížiny Mapa Evropy -poloha ČR, hlavní město Velká města ČR	ČJS-5-1-03p má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě
ČJS-5-1-04 vyhledá typické regionální	Seznamuje se s pamětihodnostmi, zvláštnosti a zajímavostmi regionu, ve	Regionální zvláštnosti přírody, města	ČJS-5-1-04p uveče pamětihodnosti,

zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z	<p> kterém bydlí</p> <p>Pozná název kraje, ve kterém žije, název okresního města a charakterizuje je</p> <p>Vyhledává na mapě ostatní krajská města a určuje jejich vzájemnou polohu (z hlediska světových stran i měřítka na mapě)</p> <p>Ukáže na mapě hlavní město Prahu a vybrané oblasti ČR</p>	<p>Stát, hlavní město</p> <p>Pamětihodnosti, zvláštnost a zajímavosti region</p> <p>Členění ČR na kraje</p> <p>Praha a vybrané oblasti ČR</p>	zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí
ČJS-5-1-05 porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	Snaží se o porovnání přírodních podmínek a způsobu života u nás a jinde	<p>Cestování – vlastní zážitky</p> <p>Cestopisné dokumenty v médiích</p>	ČJS-5-1-05p sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest
ČJS-5-1-06 rozdlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	<p>Pojmenuje státními symboly ČR</p> <p>Zná jméno prezidenta ČR</p> <p>Uvede místa a situace, kde státní symboly používáme</p>	<p>Státní symboly</p> <p>Práce s mapou ČR</p> <p>Osobnost prezidenta ČR</p>	ČJS-5-1-06p pozná státní symboly České republiky
Lidé kolem nás			
ČJS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)	<p>Chápe základní rozdíly mezi dospělými, vrstevníky, v rodině dodržuje školní řád</p> <p>Dodržuje společenské normy chování ve škole i mimo ni</p>	<p>Modelové situace vztahů mezi lidmi – spolužáci, rodina, chlapec, dívka</p> <p>Uvědomění si rizikové situace v online prostředí</p>	ČJS-5-2-01p dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)

	Uvede na příkladech možná nebezpečí, která jsou spojena se vstupem do online prostředí		
ČJS-5-2-02 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat	Zná pravidla slušného chování Odmítne nepříjemnou nebo rizikovou komunikaci v digitálním světě Umí si odůvodnit svůj názor Dovede přijmout kritiku vlastní osoby Poučí se z omylů a je ochoten přijmout správné řešení	Pravidla slušného chování Komunikace v digitálním světě (např. SMS) Výchova ke slušnosti, k seberealizaci, ke smyslu pro odpovědnost a ohleduplnost	ČJS-5-2-02p uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy
ČJS-5-2-03 orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	Snaží se o orientaci v druzích vlastnictví Zná mince a bankovky naší měny Umí odhadnout cenu nákupu a zkontrolovat vrácené peníze Uvede možnosti placení v obchodě, objasní výhody a nevýhody bezhotovostních a hotovostních plateb Umí vysvětlit proč spořit, kdy si půjčit a jak vrátit dluh Na příkladech objasní rizika půjčování peněz	Druhy vlastnictví Hospodaření v rodině – příjmy a výdaje v domácnosti Peníze – mince a bankovky Banka – půjčky, úspory, dluhy	ČJS-5-2-03p používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze ČJS-5-2-03p porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz ČJS-5-2-03p sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů

Lidé a čas			
<p>ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy</p>	<p>Charakterizuje svými slovy způsob života v pravěku, starých Slovanů - vyjádří rozdíl mezi pověstí a historickou skutečností</p> <p>Jmenuje první státní útvary na našem území</p> <p>Charakterizuje hospodářský a kulturní rozvoj Českého státu za vlády Karla IV.</p> <p>Popíše období husitských válek, jmenuje významné osobnosti této doby (Hus, Žižka)</p> <p>Nastíní způsob života za vlády Jiřího z Poděbrad</p> <p>Popíše způsob života lidí, nejvýznamnější události a osobnosti období habsburské monarchie</p>	<p>Časová osa – století, tisíciletí</p> <p>Dějiny jako časový sled událostí</p> <p>Letopočet</p> <p>Pravěk</p> <p>Dávni Slované</p> <p>Velká Morava</p> <p>Přemyslovci</p> <p>Cyril a Metoděj</p> <p>Sv. Václav</p> <p>Karel IV.</p> <p>Husité</p> <p>Jiří z Poděbrad</p> <p>Habsburská monarchie</p>	
<p>ČJS-5-3-02 využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti;</p>	<p>Využívá knihovny a muzea jako informační zdroj pro pochopení minulosti</p> <p>Uvede příklady kulturních a přírodních</p>	<p>Návštěva knihovny, muzea</p> <p>Památky ČR</p> <p>Historické památky regionu</p>	

	památek ČR a příklad kulturní a přírodní památky z okolí svého bydliště		
ČJS-5-3-03 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	<p>Snaží se pochopit rozdíly mezi lidmi dříve a nyní</p> <p>S využitím obrazového či textového materiálu porovná způsob života dříve a nyní</p> <p>S využitím obrazového a textového materiálu porovná způsob obživy dříve a nyní</p>	Kultura v životě lidí dříve a dnes	<p>ČJS-5-3-03p rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách</p> <p>ČJS-5-3-03p uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji</p> <p>ČJS-5-3-03p vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště</p>
Mezipředmětové vztahy – VV, INF			
Průřezová témata – VDO – Občanská společnost a škola			

Vlastivěda 5.ročník

Očekávané výstupy RVP ZV	Očekávané výstupy školy	Učivo	Minimální výstupy dle RVP
Místo, kde žijeme			
ČJS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	Vyhledá své bydliště na mapě Zařadí svou obec do příslušného kraje	Obec, město Místní krajina Povrch okolní krajiny Kraje ČR	ČJS-5-1-01p popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje ČJS-5-1-01p orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany
ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy	Najde a ukáže poledníky a rovnoběžky Rozlišuje kontinenty na mapě Ukáže a pojmenuje jednotlivé světadíly a oceány Ukáže na mapě Evropy ČR a její sousední státy Vyjmenuje jejich hlavní města, nejznámější geografické názvy	Hledání v mapě Geografické značky Pohoří, vodstvo, nížiny Evropa a svět - kontinenty, evropské státy, EU	ČJS-5-1-03p má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě
ČJS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam	Orientuje se v náčrtech a mapách Vyhledává v mapě jednoduché údaje Uvede příklady přírodních a kulturně cenných míst ve svém okolí	Česká republika – poloha, povrch, podnebí, obyvatelstvo, CHKO Regiony ČR – povrch, města, zemědělství, průmysl,	ČJS-5-1-04p uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí

	Z nabídky vybere informace charakterizující danou oblast	zajímavosti	
ČJS-5-1-05 porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	Porovná způsob života i přírodu naší a vybrané zahraniční země Vystihne charakteristické znaky způsobu života v naší vlasti a v jiných zemích	Život a příroda v jiných zemích Předávání osobních zkušeností	ČJS-5-1-05p sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest
ČJS-5-1-06 rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	Zná správný název svého státu Zná jméno prezidenta ČR a premiéra ČR Rozlišuje hlavní orgány státní moci Uvede příklad/y orgánů státní moci a jejich zástupců Z nabídky vybere a přiřadí odpovídající činnost k orgánu státní moci	Základy státního zřízení	ČJS-5-1-06p pozná státní symboly České republiky
Lidé kolem nás			
ČJS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)	Rozlišuje základní vztahy mezi dospělými, vrstevníky, v rodině dodržuje školní řád Dodržuje společenské normy chování ve škole i mimo ni Uvede příklady pravidel, kterými se	Mezilidské vztahy Školní řád Společenské normy chování Komunikace v digitálním světě, digitální identita	ČJS-5-2-01p dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)

	<p>lidé v osobních, pracovních a právních vztazích řídí</p> <p>Rozliší a pojmenuje blízké i vzdálenější příbuzenské vztahy v rodině a objasní vzájemné rodinné vazby</p> <p>Pojmenuje rozdíly v komunikaci ve fyzickém a digitálním světě</p> <p>Uvede na příkladu rozdíly mezi reálnou a digitální identitou</p>		
<p>ČJS-5-2-02 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat</p>	<p>Uvede příklady správného a nesprávného řešení situace či jednání lidí</p> <p>Objasní principy protiprávního jednání (přestupek, trestný čin)</p> <p>Uvede, které údaje o sobě může zveřejnit a své tvrzení zdůvodní</p> <p>Vyhledá svou digitální stopu a porovná ji s jinou digitální stopou (např. známé osobnosti, spolužáka)</p> <p>Uvědomuje si, že zveřejněné informace lze jen obtížně odstranit</p>	<p>Pravidla chování</p> <p>Osobní bezpečí – ochrana osobních údajů, digitální stopa</p>	<p>ČJS-5-2-02p rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých</p> <p>ČJS-5-2-02p uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy</p>
<p>ČJS-5-2-03 orientuje se v základních formách vlastnictví; používá</p>	<p>Orientuje se v druzích vlastnictví</p> <p>Používá mince a bankovky naší měny</p>	<p>Formy vlastnictví</p> <p>Mince a bankovky ČR</p>	<p>ČJS-5-2-03p používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje</p>

<p>peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy</p>	<p>Umí přibližně stanovit cenu nákupu a dovede zkontrolovat vrácené peníze</p> <p>Uvede příklady příjmů a výdajů domácnosti</p> <p>Sestaví jednoduchý osobní rozpočet a rozhodne, na kterých položkách je možné ušetřit a jak</p>	<p>Formy platebního styku</p> <p>Rodinný rozpočet</p>	<p>cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze</p> <p>ČJS-5-2-03p</p> <p>porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz</p> <p>ČJS-5-2-03p</p> <p>sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů</p>
---	---	---	--

Lidé a čas

<p>ČJS-5-3-01</p> <p>pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy</p>	<p>Posoudí změny ve způsobu života v novověku</p> <p>Vyloží význam vědy a techniky pro rozvoj výroby</p> <p>Charakterizuje svými slovy společenský, politický a kulturní život českých zemí koncem 19. a poč. 20. stol.</p> <p>Objasní vznik Československé republiky a posoudí s porozuměním demokratické principy budování státu - uvede nejvýznamnější osobnosti (T.G.Masaryk, E. Beneš)</p> <p>Posoudí život v českých zemích v době nacistické okupace a význam obnovení Československé republiky</p>	<p>Orientace v čase a časový řád - určování času</p> <p>Dějiny jako časový sled událostí</p> <p>České země- součást Rakouska Rakousko- Uhersko</p> <p>První světová válka</p> <p>Samostatné Československo</p> <p>Druhá světová válka</p> <p>Obnovená Československá republika</p> <p>Návrat k demokracii</p> <p>Česká republika</p>	
--	---	--	--

	Charakterizuje způsob života v poválečném období, v období totality a po obnovení demokracie		
ČJS-5-3-02 využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti;	Využívá knihovny a muzea jako informační zdroj pro pochopení minulosti Seznamuje se s historií své země	Návštěva knihovny a muzea Beseda s pracovníky těchto zařízení Vycházka – poznávání kulturních památek v obci	
ČJS-5-3-03 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	Zná významná místa a kulturní památky Nového Bydžova Orientuje se v časové ose srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území	Časová osa a orientace v ní Současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života Kulturní památky obce (Nového Bydžova)	ČJS-5-3-03p rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách ČJS-5-3-03p uveče významné události, které se vztahují k regionu a kraji ČJS-5-3-03p vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště
Mezipředmětové vztahy – VV, PV, ČJ			
Průřezová témata – VMEGS – Evropa a svět nás zajímá VDO – Občan, občanská společnost a stát Formy participace občanů v politickém životě			

5.5. Člověk a společnost

5.5.1. Dějepis

Charakteristika vyučovacího oboru

Vyučovací předmět dějepis je zařazen samostatně v 6. – 9. ročníku v hodinové dotaci 1 hodina týdně.

Časová dotace:

6. ročník – 1 hod týdně

7. ročník – 1 hod týdně

8. ročník – 1 hod týdně

9. ročník – 1 hod týdně

Tato vzdělávací oblast má nezastupitelnou roli v přípravě žáků na občanský život. Svým obsahem navazuje na předmět vlastivěda na prvním stupni. Využívá vazeb na další vzdělávací oblasti a obory na 2. stupni, zejména na vyučovací předměty zeměpis a občanská výchova. Seznamuje žáky s historií našeho národa v kontextu s významnými událostmi světových dějin a učí je poznávat a vážit si hodnot kulturního dědictví. Objasňuje principy existence a fungování demokratické společnosti, utváří a rozvíjí osobnost žáků po stránce mravní a estetické, formuje jejich vnitřní postoje k důležitým oblastem lidského života a pomáhá orientovat se v mezilidských vztazích.

Vzdělávací obor dějepis poskytuje žákům základní poznatky o dějinném vývoji lidstva u vlastního národa, seznamuje je s významnými historickými událostmi a osobnostmi, které ovlivňují život v minulosti a mají význam pro současnost. Při výuce je využívána kmenová učebna, návštěvy v muzeích (např. v Městském muzeu Nový Bydžov, v Loretě v Chlumci nad Cidlinou, Krajské muzeu v Hradci Králové, v Národním muzeu v Praze aj.).

Žák je veden k samostatné práci, k práci ve skupině. Učí se samostatně vyhledávat, interpretovat a zpracovávat informace z různých zdrojů, zároveň se učí utvářet si vlastní názor, který rozvíjí diskusi.

Cílem hodnocení a sebehodnocení žáka je motivace k dalšímu rozvíjení klíčových kompetencí. Hodnotí se zejména schopnost využít nabytých dovedností a vědomostí při řešení konkrétních problémů.

V předmětu se realizují tematické okruhy těchto průřezových témat: Multikulturní výchova – Kulturní diference, Výchova demokratického občana – Občan, občanská společnost a stát, Principy demokracie jako druh formy vlády a způsobu rozhodování.

Ve vzdělávací předmětu dějepis chceme rozvíjet klíčové kompetence strategiemi, které žákovi umožní:

Kompetence k učení

- chápat probírané oblasti v dějepisně-zeměpisném kontextu
- vyhledávat a třídit informace o probíraných oblastech podle zadaných kritérií
- seznámit se s obecně používanými znaky, termíny a symboly vzdělávacího oboru dějepis a dávat je do vzájemných souvislostí

Kompetence k řešení problémů

- při řešení problémů objevovat paralely s historií
- svá řešení posuzovat z nejrůznějších společenských aspektů
- vnímat nejrůznější společenské problémy v jejich vývoji

Kompetence komunikativní

- pokusit se formulovat své názory na společenské dění
- pochopit potřebu vyslechnout odlišný názor a zabývat se jím
- osvojit se postupy při užívání informačních a komunikačních prostředků a naučit se je tvořivě využívat jako nástroje poznání
- využívat získané komunikační dovednosti k vytváření kvalitních vztahů

Kompetence sociální a personální

- naučit se diskutovat
- seznámit se s možnostmi utváření příjemné atmosféry při práci ve skupinách
- chápat význam skupinové práce a postavení samostatné práce

Kompetence občanské

- poznat naše kulturní tradice a historické dědictví a tímto poznáním cítit potřebu je chránit
- přijmout základní principy, na kterých spočívají zákona a společenské normy
- respektovat přesvědčení druhých lidí a vážit se jejich vnitřních hodnot
- učit se nacházet nenásilné cesty k řešení konfliktů

Kompetence digitální

- vedeme žáky k volbě a účelnému využívání vhodných digitálních technologií při plánování, realizaci a hodnocení činností s digitálními historickými zdroji, prameny a programy
- seznamujeme žáky s různými možnostmi, jak komunikovat činnosti a výsledky práce s digitalizovanými historickými reáliemi prostřednictvím různých digitálních technologií a nástrojů pro komunikaci a sdílení
- klademe důraz na bezpečnou a efektivní komunikaci žáků, učíme je odpovědnému chování a jednání v digitálním prostředí.

Dějepis 6.ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Očekávané výstupy školy	Učivo	Minimální výstupy z RVP
ČLOVĚK V DĚJINÁCH			
D-9-1-01 uveďte konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků	Učí se chápat důležitost a potřebnost dějepisných poznatků a jejich vliv na současný svět Využívá k orientaci v historické realitě pravěkých a starověkých dějin aktivně, účelně a kriticky digitální zdroje, portály, databáze, výukové kanály, pořady, aplikace a webové stránky institucí	Význam zkoumání lidských dějin	D-9-1-01p chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti
D-9-1-02 uveďte příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány	Pozná poslání a hlavní úkoly muzeí a archivů Využívá k orientaci v historické realitě pravěkých a starověkých dějin digitální zdroje, portály, databáze, výukové kanály, pořady, aplikace a webové stránky institucí	Získávání informací o dějinách, historické prameny, databáze, portály, kanály a pořady s výukovými dějepisnými materiály	
D-9-1-03 orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	Orientuje se v historickém čase, určuje jednotlivé epochy a vyhledává na historické mapě	Historický čas a prostor	
POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI			
D-9-2-01	Popíše vývoj člověka	Člověk a lidská společnost v pravěku	D-9-2-01p rozliší základní rozdíly ve

charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu	Poznává nástroje, způsob obživy a Začlenění člověka v průběhu jeho vývoje Charakterizuje jednotlivá období doby kamenné		způsobu života pravěkých a současných lidí D-9-2-01p podle obrázků popíše pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a kultovní předměty
D-9-2-02 objasní význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro lidskou společnost	Popíše počátky zemědělství, osídlení a chovu domácích zvířat Vysvětlí rozvoj obchodování a řemesel Seznamuje se s objevením a využitím kovů, jejich dopadem na vývoj společnosti	Keltové, Slované, stěhování národů	
NEJSTARŠÍ CIVILIZACE, KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY			
D-9-3-01 rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací	Časově i místně vymezí starověk Uvede příklady nejstarších starověkých civilizací Vysvětlí vliv přírodních poměrů na vývoj starověkých států Objasní přínos starověkých států pro rozvoj světové civilizace Popíše vznik a přínos písma Vysvětlí pojem městské státy a chrámové hospodářství Vysvětlí rozvrstvení společnosti a popíše	Nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz (Mezopotámie, Egypt, Indie, Čína)	D-9-3-01p uvědomuje si souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států

	jednotlivá náboženství		
D-9-3-02 uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví	Pojmenuje nejznámější stavební a kulturní starověké památky s pomocí názorných pomůcek	Nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz	
D-9-3-03 demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a zrod křesťanství	Objasní úlohu bájí, pověstí a náboženství Vysvětlí přínos řecké a římské kultury pro rozvoj evropské civilizace Objasní námořní obchod, kolonizaci, státní zřízení a způsob života v městských státech Sparta, Athény Uvede příklady antických osobností a jejich přínos definuje počátky křesťanství Pomocí vizuálních digitálních zdrojů prezentuje nejvýznamnější příklady a lokace antických památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví a příklady předmětů denní potřeby antického člověka	Starověké Řecko a Řím Střední Evropa a její styky s antickým Středomořím Digitalizované historické zdroje: prameny, archiválie, mapy, ilustrace, simulace a animace historických událostí	D-9-3-03p, D-9-3-04p popíše život v době nejstarších civilizací
D-9-3-04 porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie	Vysvětlí pojem demokracie, popíše principy demokratické společnosti, orientuje se ve vývoji sociálního uspořádání a forem vlády v jednotlivých etapách řeckých a římských dějin a srovná je s orientálními despociemi	Starověké Řecko a Řím, antická demokracie	
Mezipředmětové vztahy: VO, ČJ			

Dějepis 7.ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Očekávané výstupy školy	Učivo	Minimální výstupy z RVP
KŘESŤANSKÁ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA			
<p>D-9-4-01 popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států</p>	<p>Objasní důvody stěhování národů a vytváření nových států</p> <p>Orientuje se v příčinách a následcích velkých etnických změn v raném středověku</p> <p>Zdůvodní význam křesťanství pro vznik středověkých států</p> <p>Popíše význam církve v raném středověku</p>	<p>Stěhování národů Vytváření středověké Evropy Nový etnický obraz Evropy Utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj</p>	
<p>D-9-4-02 objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech</p>	<p>Časově a prostorově zařadí Velkou Moravu a uvede do souvislosti s vývojem českého státu a Evropy</p> <p>Dokáže časově vymežit období, zařadit panovníky</p> <p>Charakterizuje stredoevropský model státu, společnost a kulturu</p> <p>Dokáže popsat vývoj středověkých měst</p> <p>Orientuje se v historických souvislostech – vymření Přemyslovců a nástup Lucemburků</p> <p>Využívá k orientaci v historické realitě středověkých dějin aktivně, a účelně a</p>	<p>Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě</p> <p>Vznik českého státu</p> <p>Rozmach českého státu za vlády Přemyslovců a Lucemburků</p> <p>Historické prameny, databáze, portály,</p>	<p>D-9-4-02p uvede první státní útvary na našem území</p> <p>D-9-4-02p uvede základní informace z období počátků českého státu</p>

	<p>kriticky digitální zdroje, portály, databáze, výukové kanály, pořady, aplikace a webové stránky institucí</p> <p>Pracuje s rozšířenou (virtuální) realitou – s virtuálními 3D materiály, prohlídkami, animacemi a aplikacemi pro znázornění kontextu středověkých dějin</p>	<p>kanály a pořady s výukovými dějepisnými materiály</p> <p>Prostorové informace z digitálních zdrojů – příklady využití v dějepise</p> <p>Virtuální 360° prohlídky, animace a 3D rekonstrukce významných a vybraných dobových objektů, historických krajin, kulturních a technických památek, sbírek muzeí</p>	
<p>D-9-4-03 vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí</p>	<p>Posoudí hodnotu víry v životě člověka raného středověku</p> <p>Uvede vztah mezi církví a světskou mocí</p> <p>Popíše příklady vztahu křesťanské církve k nekřesťanům a proticírkevním učení</p> <p>Porovná křesťanské a arabské náboženství</p>	<p>Křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy</p>	<p>D-9-4-03p popíše úlohu a postavení církve ve středověké společnosti D-9-4-03p charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí</p>
<p>D-9-4-04 ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury</p>	<p>Popisuje uspořádání společenských vrstev ve středověku a vysvětlí sociální rozdíly mezi nimi</p> <p>Uvede základní znaky románské a gotické kultury</p> <p>Vybere příklady kulturních památek z tohoto období</p>	<p>Struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých jejích vrstev. Románská a gotická kultura</p>	<p>D-9-4-04p rozeznává období rozkvětu českého státu v době přemyslovské a lucemburské D-9-4-04p uvede nejvýraznější osobnosti přemyslovského a lucemburského státu</p>
<p>Mezipředmětové vztahy: VO, ČJ</p>			

Dějepis 8.ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Očekávané výstupy školy	Učivo	Minimální výstupy z RVP
OBJEVY A DOBÝVÁNÍ, POČÁTKY NOVÉ DOBY			
<p>D-9-5-01 vysvětlí znovuzrození antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve</p> <p>D-9-5-02 vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život</p>	<p>Charakterizuje humanismus a renesanci Vyjmenuje nejznámější představitele humanismu a renesance a některá jejich díla</p> <p>Objasní příčiny, průběh a výsledky husitského hnutí</p> <p>Chápe význam husitské tradice, hodnotí její vliv na český kulturní a politický život</p> <p>Charakterizuje dobu vlády Jiřího z Poděbrad</p> <p>Vysvětlí vznik reformace žádající nápravu církve a její šíření v Evropě, zároveň také objasní reakci katolické církve na reformaci</p>	<p>Humanismus a Renaissance</p> <p>Husitství, reformace a jejich šíření Evropou</p>	
<p>D-9-5-03 popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky</p>	<p>Vyjmenuje některé významné mořeplavce, objasní příčiny objevných cest, uvede důsledky zámořských objevů pro evropské hospodářství a kulturu</p>	<p>zámořské objevy a počátky dobývání světa</p>	<p>D-9-5-03p popíše důsledky objevných cest a poznávání nových civilizací pro Evropu</p>
<p>D-9-5-04 objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie</p>	<p>Popíše poměry v českých zemích po nástupu Habsburků</p> <p>Charakterizuje českou stavovskou společnost</p> <p>Popíše a zhodnotí vládu habsburských panovníků a jejich vztah k českým zemím</p>	<p>Český stát a habsburská monarchie a její postavení v podmínkách Evropy</p>	<p>D-9-5-04p, D-9-5-05p uvede zásadní historické události v naší zemi v daném období</p> <p>D-9-5-04p D-9-5-05p pojmenuje nejvýraznější</p>

	Posoudí postavení českého státu v rámci habsburské monarchie		osobnosti českých dějin v novověku
D-9-5-05 objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky	Uvede příčiny českého stavovského povstání, jeho průběh a následky Vlastními slovy popíše průběh třicetileté války Vyvodí příčiny a důsledky třicetileté války	České stavovské povstání Třicetiletá válka	
D-9-5-06 rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek	Objasní změny v myšlení barokního člověka Uvede příklady barokních kulturních památek, vyjmenuje představitele barokního výtvarného umění a hudby Charakterizuje myšlenkový základ osvícenství a principy osvícenského absolutism Využívá k orientaci v historické realitě novověkých dějin aktivně, účelně a kriticky digitální zdroje, portály, databáze, výukové kanály, pořady, aplikace a webové stránky institucí Pracuje s rozšířenou (virtuální) realitou – s virtuálními 3D materiály, prohlídkami, animacemi a aplikacemi pro znázornění kontextu novověkých dějin	Barokní kultura a osvícenství Historické prameny, databáze, portály, kanály a pořady s výukovými dějepisnými material Digitalizované historické zdroje: prameny, archiválie, mapy, ilustrace, simulace a animace historických událostí	
MODERNIZACE SPOLEČNOSTI			
D-9-6-01	Popíše podstatné ekonomické, sociální,	Politické, hospodářské, sociální a	

vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti	politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti	kulturní změny, modernizace společnosti na přelomu 18. a 19. století	
D-9-6-02 objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbitím starých společenských struktur v Evropě	Objasní hospodářské a sociální příčiny francouzské revoluce Popíše průběh francouzské revoluce a reakce ostatní Evropy na události a požadavky francouzské revoluce Orientuje se v událostech napoleonských válek a v jejich důsledcích pro mocenské uspořádání Evropy	Velká francouzská revoluce a napoleonské války, jejich vliv na Evropu a svět, vznik USA	
D-9-6-03 porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů	Charakterizuje české národní obrození, uvede jeho hlavní osobnosti a požadavky v kontextu politické a národní situace v habsburském soustátí Uvede styčné body mezi českým národním obrozením a národně osvobozeným hnutím utlačovaných evropských národů	Národní hnutí v 19. století, utváření novodobého českého národa	D-9-6-03p uvede základní historické události v naší zemi v 19. století D-9-6-03p vyjmenuje nejvýznamnější osobnosti českých dějin 19. století
D-9-6-04 vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezení význam	Popisuje důsledky vědeckotechnické revoluce a modernizace Vysvětlí příčiny nerovnoměrného tempa vývoje evropských zemí vedoucího ke konfliktům	Konflikty mezi velmocemi, kolonialismus	

kolonií			
---------	--	--	--

Mezipředmětové vztahy: VO, HV			
--------------------------------------	--	--	--

Dějepis 9.ročník			
-------------------------	--	--	--

Očekávané výstupy z RVP ZV	Očekávané výstupy školy	Učivo	Minimální výstupy z RVP
-----------------------------------	--------------------------------	--------------	--------------------------------

MODERNÍ DOBA			
<p>D-9-7-01 na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky</p>	<p>Zhodnotí vztahy mezi velmocemi před vypuknutím první světové války</p> <p>Objasní, popíše a vysvětlí příčiny a důsledky války</p> <p>Vysvětlí použití a následky technických vynálezů ve válce</p>	<p>První světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky</p> <p>Úloha USA ve světě</p>	<p>D-9-7-1, D-9-7-03p, D-9-7-04p uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky 1.světové války</p> <p>D-9-7-01p, D-9-7-05p uvede základní informace o vzniku samostatné Československé republiky</p>
<p>D-9-7-02 rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů</p>	<p>Popíše poválečné uspořádání Evropy</p> <p>Na konkrétních příkladech vysvětlí klady a nedostatky demokratických systémů</p> <p>Objasní okolnosti vzniku Československa</p> <p>Zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a její sociální a hospodářské prostředí</p>	<p>Nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě; vznik Československa, jeho hospodářsko-politický vývoj, sociální a národnostní problémy</p> <p>Demokratické státy v meziválečném období</p>	
<p>D-9-7-03 charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu</p>	<p>Vyvodí sociální a politické důsledky hospodářské krize</p> <p>Objasní politické, sociální a hospodářské příčiny vzniku totalitních režimů, popíše společné rysy a specifika jednotlivých fašistických režimů</p> <p>Popíše konflikty mezi demokratickými mocnostmi a nedemokratickými totalitními státy ústící do 2. světové války</p>	<p>Mezinárodněpolitická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech; totalitní systémy – komunismus, fašismus, nacismus – důsledky pro Československo a svět</p>	<p>D9-7-1, D9-7-03p, D9-7-04p uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky 1.světové války</p>

<p>D-9-7-04 na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv</p>	<p>Na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv</p> <p>Charakterizuje a vysvětlí holocaust II.světová válka</p>	<p>Ideologie totalitních režimů</p> <p>Druhá světové válka, holocaust; situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj; politické, mocenské a ekonomické důsledky války</p>	
<p>D-9-7-05 zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí</p>	<p>Popíše situaci a život v meziválečném Československu</p> <p>Objasní období okupace</p> <p>Popíše domácí a zahraniční odboj chápe důsledky války</p> <p>Využívá k orientaci v historické realitě moderních dějin digitální zdroje, portály, databáze, výukové kanály, pořady, aplikace a webové stránky institucí, například: <i>webové stránky HistoryLab, Moderní dějiny, Asociace učitelů dějepisu, Muzeum holocaustu ve Washingtonu, Asociace nositelů legionářských tradic, Centrum orální historie ÚSD AV ČR, Holocaust, Příběhy bezpráví, Památník Terezín, Paměť národa, Totalita, Ústav pro studium totalitních režimů (ÚSTR), My jsme to nevzdali, Školákem v protektorátu-Památník Terezín apod.</i></p>	<p>II.světová válka Odboj Důsledky války</p> <p>Historické prameny, databáze, portály, kanály a pořady s výukovými dějepisnými materiály</p>	<p>D9-7-01p, D9-7-05p uvede základní informace o vzniku samostatné Československé republiky</p>
<p>ROZDĚLENÝ A INTEGRUJÍCÍ SE SVĚT</p>			
<p>D-9-8-01 vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků</p>	<p>Vysvětlí uspořádání světa jako důsledek II.světové války</p> <p>Popíše soupeření mezi velmocemi</p> <p>Definuje pojem studená válka</p>	<p>Studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi; politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření</p>	<p>D9-8-01p, D9-8-02p popíše průběh a důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě</p>
<p>D-9-8-02 vysvětlí a na příkladech doloží</p>	<p>Vysvětlí politickou a hospodářskou situaci v poválečném Československu a odsun</p>	<p>Vnitřní situace zemí východního bloku ve srovnání se západními</p>	

<p>mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce</p>	<p>Němců</p> <p>Doloží mocenské a politické důvody vzniku východního bloku</p> <p>Vysvětlí příčiny a důsledky únorového převratu v Československu</p> <p>Uvede způsoby a formy protikomunistického odboje</p> <p>Vysvětlí průběh tzv.Pražského jara a příčiny sovětské okupace</p> <p>Objasní příčiny a průběh sametové revoluce</p> <p>Vyhodnotí mezinárodní vývoj po roce 1989</p>	<p>státy; vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989, vznik České republiky</p>	
<p>D-9-8-03 posoudí postavení rozvojových zemí</p>	<p>Popíše proces dekolonizace ve 2. polovině 20. století a odhadne politické a hospodářské postavení rozvojových zemí</p>	<p>Rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět</p>	
<p>D-9-8-04 prokáže základní orientaci v problémech současného světa</p>	<p>Dokáže se orientovat v problematice současného světa</p> <p>Popíše proces evropské integrace</p> <p>Vyjmenuje globální problémy na přelomu 20. a 21. století</p>	<p>Problémy současného světa, evropská integrace; věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje současného světa; vstup do EU</p>	<p>D-9-8-04p chápe význam událostí v roce 1989 a vítězství demokracie v naší vlasti</p>
<p>Mezipředmětové vztahy: D, VO, INF</p>			
<p>Průřezová témata – MV – Kulturní diference VDO - Občan, občanská společnost a stát Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p>			

5.5.2 Výchova k občanství

Charakteristika vyučovacího oboru

Časová dotace:

6. - 9. ročník - 1 hodina týdně

Svým pojetím navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět na 1. stupni.

Žáci jsou vedeni k pochopení lidského jedince, jeho chování, jednání a prožívání, jeho zařazení, postavení a funkci v lidské společnosti, k pochopení sociálních vztahů a jejich možných komplikací, k lásce k vlasti, respektování jejích zákonů, k odpovědnosti vůči vlastnímu životu, i životům ostatních, k politickému uvědomění a aktivnímu přístupu v otázkách regionální, národní i mezinárodní politiky, k toleranci a především spolupráci s okolím, ke schopnosti orientovat se v základních ekonomických, ekologických, politických a právních otázkách.

Žák je veden k možnosti vytvářet si samostatně úsudek a schopnost domýšlet daná fakta, porovnávat, hledat shody a rozdíly, souvislosti i možná praktická řešení, tvořit samostatná rozhodnutí a být schopen je odůvodnit, samostatně vyhledat požadované informace a pracovat s nimi.

Při výuce se využívá skupinové a párové práce, diskuse, exkurze. Doplňkovou formou jsou také projekty, které se osvědčily v minulých obdobích.

V předmětu se realizují tematické okruhy těchto průřezových témat: Výchova demokratického občana, Multikulturní výchova a Mediální výchova.

Výchovně vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- dovede vyhledat a třídit informace a na základě jejich pochopení je efektivně využívá v procesu učení a v praktickém životě
- používá obecně platné termíny z různých oblastí (např. kultury, práva), uvádí věci do souvislostí, a na základě celkových poznatků si vytváří komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy
- dovede posoudit výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

- vyhledává informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- snaží se samostatně řešit problémy a volit vhodné způsoby řešení
- svá rozhodnutí je schopen obhájit
- uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a dovede své činy zhodnotit

Kompetence komunikativní

- pokouší se co nejsrozumitelněji vyjadřovat své myšlenky a postoje
- získané komunikativní dovednosti využívá k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi
- dovede naslouchat promluvám cizích lidí, učí se vhodně zapojovat do diskuse a vhodně reagovat

Kompetence sociální a personální

- učí se spolupracovat ve skupině, podílí se na vytváření pravidel práce v týmu, pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na vytváření příjemné atmosféry v týmu, na základě úcty a ohleduplnosti při jednání s druhými lidmi přispívá k upevnování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo ni
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne podle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka

Kompetence pracovní

- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti i z hlediska ochrany společenských hodnot
- využívá znalosti a zkušenosti v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky

Kompetence digitální

- vedeme žáky k zapojování se do společnosti a do občanského života prostřednictvím digitálních technologií
- vedeme žáky k rozvíjení a uplatňování odpovědného chování a jednání v digitálním světě
- podporujeme utváření a rozvíjení etického a právního povědomí pro situace v digitálním prostředí

VÝCHOVA K OBČANSTVÍ 6. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Očekávané výstupy školy	Učivo	Minimální výstupy z RVP
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI			
<p>VO-9-1-01 objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání</p>	<p>Pojmenuje státní symboly, vysvětlí způsob jejich používání</p> <p>Zaznamená všechny státní svátky a významné dny</p>	<p>Naše vlast – pojem vlasti a vlastenectví; zajímavá a památná místa, co nás proslavilo, významné osobnosti; státní symboly, státní svátky, významné dny</p>	
<p>VO-9-1-03 kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí</p>	<p>Definuje pojem masová kultura a prostředky masové komunikace, masmédia, reklama a propaganda, veřejné mínění</p> <p>Vyhledává reklamy a snaží se vyjádřit vlastní postoj</p>	<p>Kulturní život – masová kultura, prostředky masové komunikace, masmédia</p>	
<p>VO-9-1-04 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích</p>	<p>Uplatňuje zásady společenského chování v různých životních situacích</p> <p>V různých životních situacích používá vhodnou komunikaci</p> <p>Seznamuje se s různými druhy chování</p> <p>Pokusí se navrhnout správné řešení konfliktních situací</p>	<p>Vztahy mezi lidmi – osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace; konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti, pravidla chování</p> <p>Naše škola – život ve škole, práva a povinnosti žáků, význam a činnost žákovské samosprávy, společná pravidla a normy; vklad vzdělání pro život</p>	<p>VO-9-1-04p respektuje mravní principy a pravidla společenského chování</p> <p>VO-9-1-04p uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem</p>

<p>VO-9-1-05 objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám</p>	<p>Vysvětlí pojem tolerance, přátelství, solidarita, předsudek, stereotyp</p> <p>Popíše situace, kdy je ve společnosti potřebná tolerance</p> <p>Vysvětlí přínos kulturních rozmanitostí</p>	<p>Lidská setkání – přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen; lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti</p>	<p>VO-9-1-05p rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům</p> <p>VO-9-1-05p respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti</p>
<p>VO-9-1-06 rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti</p>	<p>Popíše projevy netolerance, rasismu, xenofobie a extremismu</p> <p>Objasní důsledky lidské nesnášenlivosti</p> <p>Navrhne, jak čelit projevům lidské nesnášenlivosti</p>	<p>Projevy lidské nesnášenlivosti</p> <p>Rasismus</p> <p>Xenofobie</p> <p>Extremismus</p> <p>Netolerance</p> <p>Vztahy mezi lidmi – osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace; konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti</p>	<p>VO-9-1-06p je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie</p>
<p>ČLOVĚK JAKO JEDINEC</p>			
<p>VO-9-2-01 objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy</p>	<p>Seznámí se s pojmy – sebevědomí, sebehodnocení, temperament, vlohy a schopnosti, osobní vzory a žebříček hodnot</p>	<p>Vnitřní svět člověka – vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, systém osobních hodnot, sebehodnocení;</p>	<p>VO-9-2-01p chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním</p>

s druhými lidmi i kvalitu života	Pokusí se vysvětlit význam vzdělání, společných pravidel a norem ve školním kolektivu	stereotypy v posuzování druhých lidí	
VO-9-2-02 posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek	Pokusí se rozpoznat své přednosti a nedostatky Snaží se objasnit pojmy osobní vlastnosti, vůle a cíle	Osobní rozvoj – životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna; význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji	
ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ			
VO-9-3-01 rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady	Objasní na příkladech různé druhy vlastnictví	Majetek, vlastnictví – formy vlastnictví; hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana; hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví	
VO-9-3-02 sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti	Vysvětlí pojmy příjem a výdaj domácnosti Seznámí se s riziky hospodaření	Hospodaření – rozpočet domácnosti, úspory Peníze – formy placení;	VO-9-3-02p stručně popíše sociální, právní a ekonomické otázky rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků VO-9-3-02p sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti
ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO			

<p>VO-9-4-01 rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky</p>	<p>Popíše nejčastějšími typy a formy států</p> <p>Pojmenuje složky státní moci, jejich orgány a instituce</p> <p>Seznámí se s Ústavou ČR</p>	<p>Právní základy státu – znaky státu, typy a formy státu; státní občanství ČR; Ústava ČR; složky státní moci, jejich orgány a instituce</p>	
<p>VO-9-4-02 rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě</p>	<p>Seznámí se s orgány zákonodárné, výkonné a soudní moci a jejich činností</p> <p>Objasní význam institucí a orgánů, které se podílejí na správě obce a kraje</p> <p>Zjistí, kde najde kontakty na obecní úřad nebo úřad městské části</p>	<p>Státní správa a samospráva – orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly</p> <p>Státní symboly</p> <p>Internetové stránky obce / městské části, včetně kontaktů, obec / městská část na sociálních sítích</p>	<p>VO-9-4-02p uvede základní prvky fungování demokratické společnosti</p> <p>VO-9-4-02p chápe státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy</p> <p>VO-9-4-02p uvede symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání</p>
<p>VO-9-4-03 objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů</p>	<p>Uvede příklady základních principů demokratického řízení státu</p> <p>Vysvětlí pojem volební právo a volby</p>	<p>Principy demokracie – znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu; význam a formy voleb do zastupitelstev</p>	
<p>MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT</p>			
<p>VO-9-5-01 popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování</p>	<p>Popíše vznik EU a začlenění a začlenění ČR do EU</p> <p>Reprodukuje příklady práv občanů ČR v EU a jejich uplatňování</p>	<p>Evropská integrace – podstata, význam, výhody; Evropská unie a ČR</p>	<p>VO-9-5-01p uvede příklady základních práv občanů ČR v rámci EU a způsoby jejich uplatňování</p>
<p>Mezipředmětové vztahy: D, INF</p>			

VÝCHOVA K OBČANSTVÍ 7. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Očekávané výstupy školy	Učivo	Minimální výstupy z RVP
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI			
VO-9-1-01 objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání	Pojmenuje významná místa regionu s pomocí názorných pomůcek Určí státní symboly a v kalendáři vyhledá významné svátky a dny	Naše vlast – zajímavá a památná místa, co nás proslavilo, významné osobnosti; státní symboly, státní svátky, významné dny	
VO-9-1-02 rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	Definuje pojem stát, národ, menšina, vlast, vlastenectví	Naše vlast – pojem vlasti a vlastenectví, nacionalismus	
VO-9-1-07 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem	Uplatňuje zásady společenského chování Zná práva i povinnosti žáka Respektuje mravní principy Konflikty a neshody s druhými řeší nenásilnou formou Seznámí se s pojmy asertivní, pasivní a agresivní chování Snaží se řešit různé životní situace	Naše škola – život ve škole, práva a povinnosti žáků, význam a činnost žákovské samosprávy, společná pravidla a normy; Základní pravidla komunikace řešení konfliktních situací nenásilnou formou chování asertivní, pasivní a agresivní Vztahy mezi lidmi – osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace; konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti Zásady lidského soužití – morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování; dělba práce a činností, výhody spolupráce lidí	VO-9-1-07p respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití VO-9-1-07p uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem

<p>VO-9-1-08 objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám</p>	<p>Vysvětlí pojem mezilidské vztahy a tolerance</p> <p>Definuje pojem menšina</p> <p>Objasní vztahy v rodině a ve třídě</p> <p>Respektuje kulturní zvláštnosti, odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení</p> <p>Popíše vztah k nemocným, starým a postiženým spoluobčanům</p>	<p>Kulturní život – rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice</p> <p>Kultura – její rozmanitosti, podoby a projevy chování, vyjadřování stolování, bydlení, odívání a v architektuře</p> <p>Minoritní skupiny ve společnosti</p> <p>Vztahy mezi lidmi</p> <p>Sociální vztahy v rodině a ve školním kolektivu</p> <p>Mezigenerační konflikt</p> <p>Konflikty mezi vrstevníky</p> <p>Komunikace ve vypjatých situacích</p> <p>Asertivní chování</p> <p>Postižení spoluobčané</p>	<p>VO-9-1-08p rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům</p> <p>VO-9-1-08p respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti</p>
<p>VO-9-1-09 rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti</p>	<p>Popíše projevy netolerance, rasismu, xenofobie a extremismu</p> <p>Objasní svůj postoj proti projevům lidské nesnášenlivosti</p> <p>Objasní, které skupiny lidí potřebují zvýšenou ochranu a pomoc</p> <p>Popíše situace ohrožení a nouze,</p>	<p>Projevy lidské nesnášenlivosti</p> <p>Rasismus</p> <p>Xenofobie</p> <p>Extremismus</p> <p>Netolerance</p>	<p>VO-9-1-09p je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie</p>

	<p>kdy je potřeby pomáhat druhým</p> <p>Popíše projevy lidské solidarity</p> <p>Navrhne, jak může konkrétně pomoci lidem v nouzi, v případě ohrožení nebo při obraně státu</p>	<p>Lidská setkání – přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen; lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti</p> <p>Vztahy mezi lidmi – osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace; konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti</p>	
ČLOVĚK JAKO JEDINEC			
<p>VO-9-2-01 objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života</p>	<p>Popíše složky osobnosti, které ji charakterizují</p> <p>Vysvětlí pojem sebevědomí</p> <p>Popíše svůj temperament</p> <p>Pojmenuje své vlohy a schopnosti Popíše svůj osobní vzor a jakou profesí by se v budoucnu chtěl zabívat</p> <p>Seznámí se s žebříčkem hodnot</p>	<p>Podobnost a odlišnost lidí – projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání; osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter; vrozené předpoklady, osobní potenciál</p> <p>Vztahy mezi lidmi – mezilidská komunikace, konflikty v mezilidských vztazích</p>	<p>VO-9-2-01p chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním</p>
<p>VO-9-2-02 posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání</p>	<p>Seznámí se s pojmem cíl a plán</p> <p>Pokusí se stanovit si cíl</p> <p>Vysvětlí pojem vůle a motivace a osobní vlastnosti</p>	<p>Osobní rozvoj – životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna; význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji</p>	

překážek			
VO-9-2-03 kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání	Definuje pojem charakter a charakterové vlastnosti Pokusí se dokázat kriticky hodnotit a korigovat své chování a jednání Snaží se dokázat řešit klidnou formou konflikty v mezilidských vztazích	Vnitřní svět člověka – vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, systém osobních hodnot, sebehodnocení; stereotypy v posuzování druhých lidí Vztahy mezi lidmi - mezilidská komunikace, konflikty v mezilidských vztazích	
ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ			
VO-9-3-01 rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady	Definuje druhy vlastnictví na konkrétních příkladech Popíše, jak lze chránit majetek, vlastnictví	Majetek, vlastnictví – formy vlastnictví; hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana;	
VO-9-3-02 sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti	Vysvětlí pojem výdaj, příjem, deficit, přebytek, pravidelné a jednorázové příjmy, zbytné a nezbytné výdaje Sestaví rozpočet domácnosti	Majetek, vlastnictví - hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví Peníze – formy placení; Hospodaření – rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry	VO-9-3-02p stručně popíše sociální, právní a ekonomické otázky rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků VO-9-3-02p sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti
VO-9-3-03	Definuje a na příkladech vysvětlí	Banky a jejich služby - aktivní a pasivní	VO-9-3-03p ukáže na

na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení	pojem hotovostní a bezhotovostní placení, debetní a kreditní karta, bankovní účet	operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků Majetek, vlastnictví - hospodaření s penězi	příkladech vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet
VO-9-3-04 vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využit	Vysvětlí funkci bank v životě jedince i státu Popíše pojem úrok, pojištění, spoření...	Banky a jejich služby - aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků	VO-9-3-04p uvede příklady služeb, které banky nabízejí
ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO			
VO-9-4-04 vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	Definuje význam voleb Seznámí se s příklady činností jednotlivých zastupitelstev Dokáže vyjmenovat základní práva a povinnosti občanů	Právní základy státu – znaky státu, typy a formy státu; Ústava ČR; složky státní moci, jejich orgány a instituce, Státní správa a samospráva – orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly Principy demokracie – znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu; politický pluralismus, význam a formy voleb do zastupitelstev Právo v každodenním životě – styk s úřady	VO-9-4-04p vyjmenuje základní práva a povinnosti občanů
VO-9-4-05 přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávnění	Seznámí se se základními lidskými právy a svobodami Na příkladu uvede povinnost	Lidská práva – základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana; úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech; poškozování lidských práv, šikana,	VO-9-4-05p uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele

<p>zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod</p>	<p>občana při obraně státu</p> <p>Respektuje práva a zájmy druhých osob</p> <p>Seznámí se s orgány právní ochrany občanů</p> <p>Dokáže si najít publikované právní předpisy</p> <p>Popíše, jak se bránit v případě porušení práv občana</p>	<p>diskriminace</p> <p>Právní řád České republiky – význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů; právní norma, předpis, publikování právních předpisů</p> <p>Protiprávní jednání – druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postižitelnost; porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví</p> <p>Právo v každodenním životě – význam právních vztahů; důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající; základní práva spotřebitele; styk s úřady</p>	<p>VO-9-4-05p na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu</p>
<p>VO-9-4-06 objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství</p>	<p>Seznámí se s pojmem pracovní poměr, uzavření pracovního poměru, pracovní smlouva</p> <p>Na příkladu vysvětlí vznik a zánik vlastnictví</p> <p>Objasní právní a společenskou roli manželství</p>	<p>Právo v každodenním životě – význam právních vztahů; důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající; základní práva spotřebitele; styk s úřady</p>	
<p>MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT</p>			
		<p>Globalizace – projevy, významné globální</p>	

<p>VO-9-5-02 uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky</p>	<p>Definuje některé globální problémy</p> <p>Seznamuje se s příčinami a důsledky globálních problémů</p>	<p>problémy</p>	
<p>VO-9-5-03 objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu</p>	<p>Snaží se najít projevy globálních problémů ve svém okolí</p>		
<p>Mezipředmětové vztahy: D</p>			

VÝCHOVA K OBČANSTVÍ - 8. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Očekávané výstupy školy	Učivo	Minimální výstupy z RVP
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI			
<p>VO-9-1-05 objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám</p>	<p>Na příkladech objasní, jak nesnášenlivost narušuje mezilidské vztahy</p> <p>Diskutuje o předsudcích a stereotypch narušujících mezilidské vztahy</p> <p>Popíše situace, kdy je ve společnosti potřebná tolerance</p> <p>Projevuje respekt ke kulturním rozmanitostem a právům druhých</p> <p>Představí, jak může zlepšit prostředí ve své škole nebo v obci a jaké digitální nástroje k tomu může využít</p>	<p>Vztahy mezi lidmi – osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace; konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivost</p> <p>Naše škola – život ve škole, práva a povinnosti žáků, význam a činnost žákovské samosprávy, společná pravidla a normy; vklad vzdělání pro život</p> <p>Zásady lidského soužití – morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování; dělba práce a činností, výhody spolupráce lidí</p> <p>Vliv digitálních technologií na různé oblasti života (např. oblast vztahů, spolupráce, vzdělávání, práce, zábavy) nebo vliv na různé sociální skupiny (např. podle věku, profese)</p>	<p>VO-9-1-05p respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti</p> <p>VO-9-1-05p rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům</p>
<p>VO-9-1-03 kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy</p>	<p>Definuje pojem masová kultura a prostředky masové komunikace, masmédia, reklama a propaganda, veřejné mínění</p>	<p>Kulturní život – masová kultura, prostředky komunikace</p> <p>Dezinformace a manipulace v</p>	

<p>a reklamy na veřejné mínění a chování lidí</p>	<p>Vyhledává reklamy a snaží se vyjádřit vlastní postoj</p> <p>Rozpozná propagaci, dezinformaci a manipulaci v digitálním prostředí a zhodnotí, jak to ovlivňuje chování a jednání lidí</p>	<p>digitálním prostředí – reklama, hoax, fake news, volební kampaň, product placement</p>	
<p>VO-9-1-06 rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti</p>	<p>Popíše projevy netolerance, rasismu, xenofobie a extremismu</p> <p>Objasní důsledky lidské nesnášenlivosti</p> <p>Navrhne, jak čelit projevům lidské nesnášenlivosti</p>	<p>Vztahy mezi lidmi – osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace; konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti</p> <p>Zásady lidského soužití – morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování; dělba práce a činností, výhody spolupráce lidí</p>	<p>VO-9-1-06p je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie</p>
<p>VO-9-1-04 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích,</p>	<p>Definuje zásady společenského chování</p> <p>Respektuje mravní principy a normy dané společnosti</p> <p>V různých situacích používá vhodnou komunikaci</p> <p>Definuje pojem – asertivní, pasivní a agresivní chování</p> <p>Snaží se řešit konflikty a neshody nenásilnou formou</p>	<p>Vztahy mezi lidmi – osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace; konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti</p> <p>Zásady lidského soužití – morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování;</p>	<p>VO-9-1-04p respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití</p> <p>VO-9-1-04p uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem</p>

ČLOVĚK JAKO JEDINEC			
<p>VO-9-2-01 objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života</p>	<p>Definuje složky osobnosti, pojem sebevědomí</p> <p>Seznamuje se s druhy temperamentu</p> <p>Popíše své vlohy a schopnosti</p> <p>Snaží se definovat svůj žebříček hodnot</p> <p>Popíše svůj vzor</p>	<p>Osobní rozvoj – životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny</p> <p>Vnitřní svět člověka – systém osobních hodnot, sebehodnocení; stereotypy v posuzování druhých lidí</p>	<p>VO-9-2-01p chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním</p>
<p>VO-9-2-04 popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru</p>	<p>Objasní pojem sebeovládání, motivace, cíle a plány</p> <p>Pokusí se formulovat své nejbližší cíle a plány</p> <p>Popíše, jak lze překonávat osobní nedostatky a rozvíjet osobní přednosti</p>	<p>Osobní rozvoj – životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna; význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji</p> <p>Podobnost a odlišnost lidí – vrozené předpoklady, osobní potenciál, osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter</p>	<p>VO-9-2-04p formuluje své nejbližší plány</p>
ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ			
<p>VO-9-3-05 uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu</p>	<p>Pokusí se vysvětlit pojem – úspory, investice, volné finanční prostředky, rozpočet domácnosti, příjmy a výdaje, deficit domácnosti</p>	<p>Majetek, vlastnictví – formy vlastnictví; hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana; hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví</p> <p>Peníze – formy placení;</p> <p>Banky a jejich služby - aktivní a</p>	

		<p>pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků</p> <p>Hospodaření – rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing; rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti; význam daní</p>	
<p>VO-9-3-06 na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz</p>	<p>Vysvětlí pojem nabídka, poptávka, inflace, trh a tvorba ceny</p>	<p>Principy tržního hospodářství – nabídka, poptávka, trh; tvorba ceny, inflace; podstata fungování trhu;</p>	
<p>VO-9-3-07 rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané</p>	<p>Definuje pojem příjem a výdaj, státní rozpočet, daně</p> <p>Pojmenuje dávky a příspěvky, které občané mohou žádat ze státního rozpočtu</p> <p>Na příkladech vysvětlí význam sociální péče o potřebné občany</p>	<p>Hospodaření – rozpočet domácnosti typy rozpočtu a jejich odlišnosti; význam daní</p>	<p>VO-9-3-07p uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany</p>
ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO			
VO-9-4-07	Definuje pojem jednoduchý právní	Právní řád České republiky –	

<p>uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci</p>	<p>úkon, smlouva, spotřebitel, koupě, pronájem, oprava, osobní přeprava</p> <p>Pokusí se vysvětlit důsledky jednoduchých právních úkonů</p>	<p>význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů; právní norma, předpis, publikování právních předpisů</p> <p>Právo v každodenním životě – význam právních vztahů; důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající; základní práva spotřebitele; styk s úřady</p>	
<p>VO-9-4-08 dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování</p>	<p>Dokáže pojmenovat právní ustanovení, která se na něho vztahují Seznamuje se s riziky porušování právních ustanovení</p>	<p>Lidská práva – základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana; úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech; poškozování lidských práv, šikana, diskriminace</p> <p>Protiprávní jednání – druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postižitelnost; porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví</p> <p>Právo v každodenním životě – význam právních vztahů; důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající; základní práva spotřebitele; styk s úřady</p>	<p>VO-9-4-08p uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání</p>
<p>VO-9-4-09 rozděluje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů,</p>	<p>Seznámí se s orgány právní ochrany občanů a snaží se popsat jejich činnost</p>	<p>Právní řád České republiky – význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů,</p>	<p>VO-9-4-09p uvede základní informace o sociálních, právních a</p>

<p>uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů</p>	<p>Vysvětlí spolupráci orgánů právní ochrany</p> <p>Popíše správnou komunikaci s úřady</p> <p>Definuje úlohu rodiny v životě jednotlivých členů a její postavení v životě státu</p>	<p>soustava soudů; právní norma, předpis, publikování právních předpisů</p> <p>Protiprávní jednání – druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postižitelnost; porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví</p>	<p>ekonomických otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků</p> <p>VO-9-4-09p</p> <p>vyřizuje své osobní záležitosti včetně běžné komunikace s úřady; požádá v případě potřeby vhodným způsobem o radu</p>
<p>VO-9-4-10</p> <p>rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady</p>	<p>Seznámí se s pojmem protiprávní jednání, přestupek a trestný čin</p> <p>Pojmenuje organizace, které pomáhají v krizových situacích</p> <p>Dokáže rozeznat nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy</p>	<p>Lidská práva –poškození lidských práv, šikana, diskriminace</p> <p>Protiprávní jednání – druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postižitelnost; porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví</p>	<p>VO-9-4-10p</p> <p>rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy</p> <p>VO-9-4-10p</p> <p>v krizových situacích využívá služby pomáhajících organizací</p>
<p>VO-9-4-11</p> <p>diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání</p>	<p>Seznámí se s pojmem korupce a korupčního jednání</p> <p>Popíše korupční jednání a jeho důsledky</p>	<p>Protiprávní jednání – druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postižitelnost; porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví</p>	
<p>Mezipředmětové vztahy: D</p>			
<p>Průřezová témata- VDO – občanská společnost a škola - občan, občanská společnost a stát MKV - princip solidárního smíru a solidarity</p>			

VÝCHOVA K OBČANSTVÍ - 9. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Očekávané výstupy školy	Učivo	Minimální výstupy z RVP
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI			
VO-9-1-01 objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání	Pozná a popíše státní a národní symboly Vysvětlí, kdy a proč se používají státní symboly	Naše vlast – státní symboly, státní svátky, významné dny	
VO-9-1-02 rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	Na příkladu objasní, co je nacionalismus Diskutuje o kladných a záporných projevech vztahu k vlasti a národu	Naše vlast – pojem vlasti a vlastenectví; zajímavá a památná místa, co nás proslavilo, významné osobnosti; Kulturní život – rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice Naše obec, region, kraj – důležité instituce, zajímavá a památná místa, významní rodáci, místní tradice	
VO-9-1-03 kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	Rozlišuje fakta, názory a manipulativní prvky v mediálním sdělení Diskutuje o vlivu propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	Kulturní život - masová kultura, prostředky komunikace	
VO-9-1-04 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích,	Uplatňuje zásady společenského chování v různých životních situacích V různých životních situacích používá vhodnou komunikaci	Vztahy mezi lidmi – osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace; konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti	VO-9-1-04p respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití VO-9-1-04p

	<p>Na příkladech objasní asertivní, pasivní a agresivní chování</p> <p>Navrhne, jak efektivně a nenásilně řešit neshody nebo konflikty</p> <p>Zjistí, jak si osobně nebo elektronicky sjednat schůzku k vybraným službám obecního úřadu nebo úřadu městské části</p>	<p>Naše škola – život ve škole, práva a povinnosti žáků, význam a činnost žákovské samosprávy, společná pravidla a normy; vklad vzdělání pro život</p> <p>Postup, jak si sjednat schůzku k vybraným službám obecního úřadu / úřadu městské části; rezervace termínu pro vybranou službu obecního úřadu / úřadu městské části (např. pro vydání občanského průkazu)</p>	<p>uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem</p>
<p>VO-9-1-05 objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám</p>	<p>Na příkladech objasní, jak nesnášenlivost narušuje mezilidské vztahy</p> <p>Diskutuje o předsudcích a stereotypch narušujících mezilidské vztahy</p> <p>Popíše situace, kdy je ve společnosti potřebná tolerance</p> <p>Projevuje respekt ke kulturním rozmanitostem a právům druhých</p>	<p>Vztahy mezi lidmi – osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace; konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivost</p> <p>Naše škola – život ve škole, práva a povinnosti žáků, význam a činnost žákovské samosprávy, společná pravidla a normy; vklad vzdělání pro život</p> <p>Zásady lidského soužití – morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování;</p>	<p>VO-9-1-05p respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti VO-9-1-05p rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům</p>
<p>VO-9-1-06 rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti</p>	<p>Popíše projevy netolerance, rasismu, xenofobie a extremismu</p> <p>Objasní důsledky lidské nesnášenlivosti</p> <p>Navrhne, jak čelit projevům lidské nesnášenlivosti</p>	<p>Vztahy mezi lidmi – osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace; konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti</p> <p>Zásady lidského soužití – morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování; dělba práce a činností, výhody spolupráce lidí</p>	<p>VO-9-1-06p je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie</p>

	<p>Na příkladech objasní výhody spolupráce v rodině, ve škole, v obci</p> <p>Rozliší individuální práci, spolupráci a soutěživost</p>	<p>Zásady lidského soužití – dělba práce a činností, výhody spolupráce lidí</p> <p>Naše škola – život ve škole, práva a povinnosti žáků, společná pravidla a normy; vklad vzdělání pro život</p> <p>Naše obec, region, kraj – ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku</p>	
ČLOVĚK JAKO JEDINEC			
<p>VO-9-2-01 objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života</p>	<p>Uvede složky osobnosti, které ji charakterizují</p> <p>Vysvětlí, jak se projevuje zdravé a nepřiměřené sebevědomí</p> <p>Popíše chování osob s různým temperamentem</p> <p>Objasní, jak se projevují vlohy a schopnosti</p> <p>Objasní, jak osobní vzory ovlivňují život jedince</p> <p>Sestaví žebříček hodnot</p>	<p>Podobnost a odlišnost lidí – projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání; osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter; vrozené předpoklady, osobní potenciál</p>	<p>VO-9-2-01p chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním</p>
<p>VO-9-2-02 posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle</p>	<p>Uvede příklady osobních vlastností, které se projevují při spolupráci a vlastní práci Objasní vliv svých osobních vlastností na spolupráci a vlastní práci</p>	<p>Podobnost a odlišnost lidí – projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání; osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter; vrozené předpoklady, osobní potenciál</p>	

při dosahování cílů a překonávání překážek	Uvede, proč je vůle důležitá při dosahování cílů a překonávání překážek Vysvětlí, kdy je potřeba mít pevnou vůli		
VO-9-2-03 kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání	V modelových situacích určuje charakterové vlastnosti a popíše jejich projevy navrhne, jak může usměrňovat své chování	Vnitřní svět člověka – vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, systém osobních hodnot, sebehodnocení; stereotypy v posuzování druhých lidí	
VO-9-2-04 popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	Uvede příklady sebeovládání Objasní potřebu motivace pro rozvoj osobních předností Objasní, jak lze překonávat osobní nedostatky a rozvíjet zdravou sebedůvěru Popíše své životní cíle a plány	Osobní rozvoj – životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna; význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji	VO-9-2-04p formuluje své nejbližší plány
ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ			
VO-9-3-01 rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady	Uvede různé druhy vlastnictví Diskutuje o různých možnostech ochrany vlastnictví	Majetek, vlastnictví – formy vlastnictví; hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana; hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví	VO-9-3-02p stručně popíše sociální, právní a ekonomické otázky rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků
VO-9-3-02 sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží	Uvede příklady příjmů a výdajů domácnosti Objasní rozdíl mezi vyrovnaných, schodkovým a přebytkovým rozpočtem domácnosti	Hospodaření – rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing; rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti; význam daní	VO-9-3-02p sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží

nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti	<p>Vysvětlí rozdíl mezi pravidelnými a jednorázovými příjmy a výdaji</p> <p>Rozliší zbytné a nezbytné výdaje domácnosti</p> <p>Vysvětlí zásady hospodárnosti na jednoduchém rozpočtu domácnosti</p>		nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti,
VO-9-3-03 na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení	<p>Na příkladech objasní možnosti hotovostního a bezhotovostního placení</p> <p>Vysvětlí k čemu slouží bankovní účet</p> <p>Vysvětlí rozdíl v používání debetní a kreditní platební karty</p> <p>Diskutuje o výhodách a rizicích různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení</p>	<p>Banky a jejich služby - aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků</p> <p>Peníze – formy placení;</p>	VO-9-3-03p ukáže na příkladech vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet
VO-9-3-04 vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít	<p>Popíše funkce banky a uvede příklady jejich služeb</p> <p>Na příkladu vysvětlí rozdíl mezi úrokem placeným a přijatým</p> <p>Uvede příklady pojištění pro konkrétní rizikové situace</p>	<p>Banky a jejich služby - aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků</p>	VO-9-3-04p uvede příklady služeb, které banky nabízejí
VO-9-3-05 uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí	<p>Uvede příklady úspor, investic a spotřeby při nakládání s volnými prostředky</p> <p>Na příkladech objasní, jak lze krýt deficit rozpočtu domácnosti v různých situacích</p>	<p>Hospodaření – rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing; rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti; význam daní</p>	

deficitu	opatřeními na straně příjmu či výdajů		
VO-9-3-06 na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz	Objasní princip nabídky a poptávky Na příkladu vysvětlí, jak nabídka a poptávka ovlivňuje cenu Na příkladu vysvětlí, jak se stanovuje cena na základě nákladů a z čeho se skládá Na příkladu vysvětlí, co je inflace a jaký je její vliv na reálnou hodnotu peněz	Principy tržního hospodářství – nabídka, poptávka, trh; tvorba ceny, inflace; podstata fungování trhu; nejčastější právní formy podnikání	
VO-9-3-07 rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu	Uvede příklady příjmů a výdajů státního rozpočtu Uvede příklady situací, ve kterých mohou občané žádat o dávky a příspěvky ze státního rozpočtu	Hospodaření – rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing; rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti; význam daní	VO-9-3-07p uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany
ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO			
VO-9-4-01 rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky	Uvede příklady unitárního státu a federace, popíše a porovná jejich základní znaky Vlastními slovy vyjádří rozdíl mezi monarchií a republikou	Právní základy státu – znaky státu, typy a formy státu; státní občanství ČR; Ústava ČR; složky státní moci, jejich orgány a instituce, obrana státu	
VO-9-4-02 rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady	Vyjmenuje orgány zákonodárné moci ČR a popíše jejich činnost Vyjmenuje orgány výkonné moci ČR a popíše její činnost	Právní základy státu – znaky státu, typy a formy státu; státní občanství ČR; Ústava ČR; složky státní moci, jejich orgány a instituce, obrana státu	VO-9-4-02p uvede základní prvky fungování demokratické společnosti VO-9-4-02p chápe státoprávní uspořádání

institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu	<p>Vyjmenuje orgány soudní moci ČR a popíše její činnost</p> <p>Uvede příklady státní správy a samosprávy na úrovni obce</p> <p>Objasní rozdíl mezi hejtmanem, primátorem a starostou</p>	Státní správa a samospráva – orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly	České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy VO-9-4-02p uvede symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání
VO-9-4-03 objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů	<p>Uvede příklady základních principů demokratického řízení státu</p> <p>Diskutuje o výhodách a nevýhodách demokratického způsobu řízení státu</p> <p>Uvede příklady demokratického způsobu řízení státu v každodenním životě</p>	Principy demokracie – znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu; politický pluralismus, význam a formy voleb do zastupitelstev	
VO-9-4-04 vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	<p>Vlastními slovy vyjádří význam voleb do zastupitelstev</p> <p>Vlastními slovy objasní, proč je důležité účastnit se voleb</p> <p>Uvede příklady činnosti místního zastupitelstva</p>	<p>Principy demokracie – význam a formy voleb do zastupitelstev</p> <p>Státní správa a samospráva – orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly</p>	VO-9-4-04p vyjmenuje základní práva a povinnosti občanů
VO-9-4-05 přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod,	<p>Na příkladu objasní, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele</p> <p>Popíše postup při reklamaci výrobku nebo služby</p> <p>Uvede příklady základních lidských práv</p>	<p>Lidská práva – základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana; úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech; poškozování lidských práv, šikana, diskriminace</p> <p>Právní řád České republiky – význam a funkce právního řádu,</p>	VO-9-4-05p uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele VO-9-4-05p na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu

	<p>Diskutuje o ochraně základních práv a svobod</p> <p>Na příkladu uvede povinnosti občana při obraně státu</p>	<p>orgány právní ochrany občanů, soustava soudů; právní norma, předpis, publikování právních předpisů</p>	
<p>VO-9-4-06 objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství</p>	<p>Vysvětlí, proč je důležitá právní úprava společenských vztahů</p> <p>Popíše způsoby vzniku a zániku vlastnictví</p> <p>Popíše vznik a zánik pracovního poměru</p> <p>Pojmenuje podstatné náležitosti pracovní smlouvy</p> <p>Vlastními slovy objasní právní a společenskou roli instituce manželství</p>	<p>Právo v každodenním životě – důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající; základní práva spotřebitele; styk s úřady</p>	
<p>VO-9-4-07 uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci</p>	<p>Na příkladu objasní práva a povinnosti při osobní přepravě</p> <p>Na příkladu objasní práva a povinnosti při nákupu</p> <p>Na příkladu objasní práva a povinnosti při opravě či pronájmu věci</p> <p>Na příkladu objasní důsledky jednoduchých právních úkonů</p>	<p>Právo v každodenním životě – význam právních vztahů; důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající; základní práva spotřebitele; styk s úřady</p>	

<p>VO-9-4-08 dodržíme právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování</p>	<p>Uvede příklady právních ustanovení, která se na něj vztahují</p> <p>Uvede příklady jednání, která jsou porušením právních ustanovení</p> <p>Diskutuje o důsledcích porušování právních ustanovení</p>	<p>Protiprávní jednání – druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postizitelnost; porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví</p> <p>Právní řád České republiky – význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů; právní norma, předpis, publikování právních předpisů</p>	<p>VO-9-4-08p uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání</p>
<p>VO-9-4-09 rozdělí a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů</p>	<p>Vyjmenuje orgány právní ochrany občanů</p> <p>Na příkladu popíše činnost konkrétního orgánu právní ochrany občanů</p> <p>Žák uvede příklad spolupráce orgánů právní ochrany</p>		<p>VO-9-4-09p vyřizuje své osobní záležitosti včetně běžné komunikace s úřady; požádá v případě potřeby vhodným způsobem o radu</p> <p>VO-9-4-09p uvede základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků</p>
<p>VO-9-4-10 rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady</p>	<p>Vysvětlí, co je protiprávní jednání, co je přestupek a co je trestný čin</p> <p>Uvede příklady protiprávního jednání v podobě přestupků</p> <p>Uvede příklady protiprávního jednání v podobě trestných činů</p>		<p>VO-9-4-10p rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy</p> <p>VO-9-4-10p v krizových situacích využívá služby pomáhajících organizací</p>
<p>VO-9-4-11 diskutuje o příčinách a důsledcích</p>	<p>Uvede příklady korupčního jednání</p> <p>Diskutuje o příčinách, které vedou osoby</p>	<p>Korupce a její příčiny a důsledky</p>	

korupčního jednání	ke korupčnímu jednání a o důsledcích, které z tohoto jednání plynou pro všechny zúčastněné		
MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT			
VO-9-5-01 popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	Uvede příklady svobody pohybu osob, zboží, práce a kapitálu EU Uvede příklady situací, ve kterých může občan EU uplatňovat svá práva	Evropská integrace – podstata, význam, výhody; Evropská unie a ČR	VO-9-5-01p uvede příklady základních práv občanů ČR v rámci EU a způsoby jejich uplatňování
VO-9-5-02 uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva	Popíše některé globální problémy Zformuluje názor na některé globální problémy Diskutuje o hlavních příčinách a možných důsledcích globálních problémů	Globalizace – projevy, významné globální problémy	
VO-9-5-03 objasní souvislosti globálních a lokálních problémů	Popíše, jak se některé globální problémy projevují v jeho okolí Diskutuje o možnostech řešení globálních problémů na lokální úrovni		
Mezipředmětové vztahy: VO - D			
Průřezová témata- VDO – občanská společnost a škola - občan, občanská společnost a stát MKV - etnický původ - multikulturalita MV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality			

5.6. Člověk a příroda

5.6.1. Fyzika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Časová dotace:

6. —9. ročník - 1 hodiny týdně.

Výuka předmětu fyzika předpokládá, že si žák osvojil výstupy vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a to hlavně z tematického celku Rozmanitosti přírody. V 6.ročníku se prohlubuje a upevňuje učivo o látkách a tělesech. Dále je hodně prostoru věnováno základním fyzikálním veličinám a jejich jednotkám a zejména pak jejich měření. V 7.ročníku se žáci budou zabývat skupenstvím látek, pohyby těles, mechanickými vlastnostmi kapalin a základními zvukovými ději. V 8.ročníku se seznámí s různými druhy energií, jejich vlastnostmi, výrobou a přenosem, zejména elektrické. Seznámí se se základními elektrotechnickými pojmy a vlastnostmi světla. V 9.ročníku je učivo zaměřeno na elektromagnetické a světelné děje a učivo o vesmíru.

Žáci si hlavně na základě měření, pozorování a experimentování osvojují základní fyzikální pojmy, zákonitosti a veličiny, aby mohli porozumět fyzikálním jevům probíhajícím v přírodě, v běžném životě i technické praxi. Studium předmětu směřuje k tomu, aby žáci poznali souvislosti mezi jevy probíhajícími v přírodě i v běžném životě a zároveň si uvědomili i možnost jejich pozitivního ovlivňování, které by vedlo k optimálnímu soužití člověka s přírodou. Přispívá k rozvoji rozumových schopností žáků, učí je přesnému vyjadřování a rozvíjí jejich specifické zájmy. Studium fyziky má kladný vliv i na osobnostní a sociální rozvoj žáků. Naučí se schopnosti soustředit se, vyřešit problém samostatně i ve skupině, při provádění pokusů a měření získávat nejrůznější dovednosti, ocenit práci ostatních.

Hodnocení žáka ve fyzice vychází z jeho schopnosti aplikovat získané vědomosti a dovednosti v praxi. Hodnotí se také jeho schopnost pracovat s různými nástroji (učebnice, odborná literatura, veřejná média, internet). Posuzuje se umění rozčlenit poznatky na důležité a méně důležité, samostatně se vyjadřovat a umět vysvětlit problém ostatním. Nedílnou součástí je hodnocení manuální zručnosti při práci s fyzikálními pomůckami. Posuzuje se míra přesnosti měření fyzikálních veličin pomocí měřících přístrojů.

Výchovně vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- skupinová práce, projektové vyučování, referáty, laboratorní práce
- práce s různými informačními zdroji (učebnice, pracovní listy, odborná literatura, časopisy, internet, média)
- rozlišení nejpodstatnějších informací
- snaha rozpoznat a posoudit seriózní a objektivní zdroje
- vysvětlování a náprava chyb
- používání odborné terminologie

Kompetence k řešení problémů

- využití vlastních pozitivních i negativních zkušeností při řešení problémů

- demonstrační a frontální pokusy
- problémové vyučování
- zodpovědnost za svou roli a rozhodnutí při skupinové práci
- metody kritického myšlení soustavně doplňované pochvalou
- samostatné pozorování jevů, jejich vyhodnocování a vyvozování praktických závěrů
- odhad svých možností a sil při řešení různě obtížných úkolů

Kompetence komunikativní

- prezentace vlastní práce
- hodnocení a sebehodnocení
- umění naslouchání, tolerance názorů druhých, kompromis
- rozvíjení komunikativních dovedností (asertivní chování)
- diskuze, dialog, ankety
- sebevyjádření a tvoření

Kompetence sociální a personální

- skupinová práce, laboratorní práce (dělba rolí při práci)
- vedení k přátelským meziosobním vztahům
- sebehodnocení, přijímání pochvaly i kritiky
- učení vidět daný problém z více úhlů
- modelové situace v uplatnění vědomostí a dovedností v praktickém životě
- schopnost hájit a prosazovat svůj názor

Kompetence občanské

- výchova k zodpovědnosti za své zdraví a zdravé životní prostředí
- uvědomování si i negativních následků některých vědeckých objevů
- zdůraznění a ocenění aktivit eliminujících negativní dopady na životní prostředí
- nácvik první pomoci
- nácvik k chování v krizových situacích

Kompetence pracovní

- laboratorní práce, frontální pokusy
- samostatnost při práci, spolupráce ve skupině
- příprava a prezentace demonstračních pokusů
- výroba jednoduchých pomůcek
- dodržování pravidel bezpečnosti práce
- přesnost při měření fyzikálních veličin
- výchova k zodpovědnosti

Kompetence digitální

- vedeme žáky k využívání digitální technologie tak, aby si usnadnili práci, zjednodušili či zefektivnili své pracovní postupy
- podporujeme využívání digitálních technologií při měření a zpracování naměřených dat
- vedeme žáky k týmové práci při řešení problému a k diskusi o výsledcích
- vedeme žáky k efektivnímu používání digitálních komunikačních prostředků (distanční výuka)

Fyzika 6. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Očekávané výstupy školy	Učivo	Minimální výstupy RVP
LÁTKY A TĚLESA			
<p>F-9-1-01 změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa</p>	<p>Rozezná měřené veličiny a jejich jednotky</p> <p>Měří vhodně zvolenými digitálními měřidly některé důležité fyzikální veličin</p> <p>Sleduje změnu venkovní teploty v závislosti na čase; k pozorování, měření, záznamu a zpracování výsledků použije efektivně digitální technologie</p>	<p>Měřené veličiny – délka, objem, hmotnost, teplota a její změna, čas</p> <p>Měření digitálními měřidly</p>	<p>F-9-1-01p změří v jednoduchých konkrétních případech vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa – délku, hmotnost, čas</p>
<p>F-9-1-02 uveče konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí</p>	<p>Rozlišuje látku a těleso, dovede uvést příklady látek a těles</p> <p>Popíše rozdíl mezi látkou pevnou, kapalnou a plynnou a vlastnosti, kterými se od sebe liší</p> <p>Správně používá pojem atom, molekula, iont</p> <p>Má představu o tom, z čeho se skládá atom</p> <p>Orientuje se v pojmech difúze a Brownův pohyb</p>	<p>Složení atomu (jádro, obal, proton, neutron a elektron)</p>	

<p>F-9-1-03 předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty</p>	<p>Předpoví, zda se délka či objem tělesa při změně teploty zvětší nebo zmenší</p>	<p>Teplotní roztažnost těles</p>	
<p>POHYBY TĚLES, SÍLY</p>			
<p>F-9-2-01 rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu</p>	<p>Rozhodne, zda je dané těleso v klidu či v pohybu vzhledem k jinému tělesu</p> <p>Změří dráhu uraženou tělesem a odpovídající čas</p> <p>Určí průměrnou rychlost z dráhy uražené tělesem za určitý čas</p>	<p>Pohyby těles – pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný; pohyb přímočarý a křivočarý.</p>	<p>F-9-2-01p rozeznává, že je těleso v klidu, či pohybu vůči jinému tělesu</p>
<p>F-9-2-02 využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles</p>	<p>Používá s porozuměním vztah $v=s/t$ pro rychlost rovnoměrného pohybu tělesa při řešení úloh a úloh se vztahem k běžnému životu, např. využije digitální plánovač tras k naplánování delší cesty autem do zahraničí vč. průměrných rychlostí, určí průměrnou rychlost při cestování dle jízdního řádu</p> <p>Znázorní grafem závislost dráhy rovnoměrného pohybu na čase a určí z něj k danému času dráhu a naopak</p> <p>Rozpozná, zda na dané těleso působí síla</p> <p>Užívá s porozuměním vztah mezi gravitační silou působící na těleso a</p>	<p>Rovnoměrný pohyb těles</p> <p>Gravitační pole</p> <p>Gravitační síla a její měření, síla, jakou působí Země na těleso dané hmotnosti</p> <p>Sledování pohybu těles s použitím digitální techniky a počítačového software</p> <p>Měření a výpočet rychlosti rovnoměrného pohybu s použitím digitálních měřicích přístrojů a počítačového softwaru</p>	<p>F-9-2-02p zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného přímočarého pohybu těles při řešení jednoduchých problémů</p>

	<p>hmotností tělesa při řešení jednoduchých úloh</p> <p>K měření použije siloměr a digitální váhy</p>		
<p>F-9-2-03 určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici</p>	<p>Graficky znázorní známou sílu</p> <p>Používá vztah mezi gravitační silou a hmotností</p> <p>Vypočte numericky i graficky velikost a směr výslednice dvou sil stejných či opačných směrů</p> <p>Určí pokusně těžiště tělesa a pro praktické situace využívá fakt, že poloha těžiště závisí na rozložení látky v tělese</p>	<p>Výslednice dvou sil stejných a opačných směrů</p> <p>Přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa</p>	<p>F-9-2-03p rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla</p>
<p>Mezipředmětové vztahy : VO, M, PV, TV</p>			

Fyzika 7. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Očekávané výstupy školy	Učivo	Minimální výstupy RVP
LÁTKY A TĚLESA			
F-9-1-04 využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů	Fyzikální veličiny dokáže vyjádřit v různých jednotkách Z hmotnosti a objemu vypočítá hustotu Měří hustoměrem a vyhledá hustoty látek v tabulkách Seznámí se s pojmem, označením, jednotkou a měřidly dráhy Seznámí se s pojmem, označením, jednotkou a měřidly rychlosti	Skupenství látek – souvislost skupenství látek s jejich částicovou stavbou; difuze.	
POHYBY TĚLES, SÍLY			
F-9-2-03 určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	V jednoduchých případech určí velikost a směr působící tlakové síly Užívá s porozuměním vztah mezi tlakem, takovou silou a obsahem plochy, na níž síla působí Změří třecí sílu Užívá s porozuměním poznatek, že třecí síla závisí na druhu materiálu a drsnosti třecích ploch, ale nikoli na jejich obsahu	Tlaková síla a tlak – vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na níž síla působí. Třecí síla – smykové tření, ovlivňování velikosti třecí síly v praxi.	F-9-2-03p rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla

	Navrhne způsob zvětšení nebo zmenšení třecí síly		
MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN			
F-9-3-01 využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů	<p>Vyjmenuje základní vlastnosti kapalin Užívá Pascalův zákon k vysvětlení funkce hydraulických zařízení</p> <p>Vysvětlí vznik hydrostatického tlaku</p> <p>Objasní vznik vztlakové síly a určí její velikost a směr v konkrétní situaci</p> <p>Vyjádří svými slovy Archimédův zákon</p> <p>Vysvětlí na základě experimentu nebo jeho videozáznamu poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách</p> <p>Porovnáním vztlakové a gravitační síly dokáže předpovědět, zda se těleso v kapalině potopí, zda se v ní bude vznášet nebo zda bude plovat na hladině</p> <p>Vysvětlí vznik atmosférického tlaku a změří ho</p> <p>Určí tlak plynu v uzavřené nádobě</p>	<p>HYDROSTATIKA Pascalův zákon – hydraulická zařízení</p> <p>Hydrostatický a atmosférický tlak – souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny; souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře</p> <p>Archimédův zákon – vztlaková síla; potápění, vznášení se a plování těles v klidných tekutinách</p>	F-9-3-01p využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů
ZVUKOVÉ DĚJE			
F-9-5-01 rozpozná ve svém okolí zdroje	Určí v jeho okolí zdroj zvuku	Vlastnosti zvuku – látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku,	F-9-5-01p rozpozná zdroje zvuku, jeho

<p>zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku</p>	<p>Pozná, že k šíření zvuku je nezbytnou podmínkou látkové prostředí</p> <p>Chápe odraz zvuku jako odraz zvukového vzruchu od překážky a dovede objasnit vznik ozvěny</p> <p>Využívá s porozuměním poznatek, že rychlost zvuku závisí na prostředí, kterým se zvuk šíří</p> <p>Zjistí, že výška tónu je tím větší, čím větší je jeho kmitočet</p>	<p>rychlost šíření zvuku v různých prostředích; odraz zvuku na překážce, ozvěna</p>	<p>šíření a odraz</p>
<p>F-9-5-02 posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí</p>	<p>Rozumí pojmu hlasitost zvuku a má představu, jak hlasité jsou různé zdroje zvuku v jeho okolí</p> <p>Určí možnosti, jak omezit nepříznivý vliv nadměrně hlasitého zvuku na člověka</p>	<p>Pohlcování zvuku; výška zvukového tónu.</p>	<p>F-9-5-02p posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka</p>
<p>Mezipředmětové vztahy : VO, M, PV, TV</p>			

Fyzika 8. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Očekávané výstupy školy	Učivo	Minimální výstupy RVP
ENERGIE			
<p>F-9-4-01 využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem</p>	<p>Rozumí pojmu mechanická práce a výkon, dokáže určit, kdy těleso ve fyzice práci koná</p> <p>S porozuměním používá vztah $W=F*s$ a $P=W/t$ při řešení problémů a úloh</p> <p>Z vykonané práce určí v jednoduchých případech změnu polohové a pohybové energie, uvede a komentuje příklady výkonů zvířat, lidí a strojů nalezené v otevřených zdrojích dat</p> <p>Je schopen porovnat pohybové energie těles na základě jejich rychlostí a hmotností</p> <p>Vysvětlí změnu vnitřní energie tělesa při změně teploty</p> <p>Rozpozná v přírodě a v praktickém životě některé formy tepelné výměny (vedením, tepelným zářením)</p>	<p>Formy energie – pohybová a polohová energie; vnitřní energie</p> <p>Elektrická energie a výkon;</p> <p>Výroba a přenos elektrické energie</p>	<p>F-9-4-01p uvede vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (bez vzorců)</p>
<p>F-9-4-02 zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska</p>	<p>Dokáže určit množství tepla přijatého a odevzdaného tělesem, zná-li hmotnost, měrnou tepelnou kapacitu a změnu teploty tělesa (bez změny skupenství)</p>	<p>Přeměny skupenství – tání a tuhnutí, vypařování a kapalnění; hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny</p>	<p>F-9-4-02p pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní</p>

vlivu na životní prostředí			prostředí
ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE			
<p>F-9-6-01 sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu</p>	<p>Správně sestaví jednoduchý a rozvětvený elektrický obvod podle schématu</p> <p>Odliší zapojení spotřebičů v obvodu za sebou a vedle sebe a určí výsledné elektrické napětí, výsledný elektrický proud a výsledný odpor spotřebičů</p> <p>Ve stejnosměrném obvodu změří digitálními měřicími přístroji elektrický proud a napětí na spotřebiči, určí elektrický odpor součástky nebo spotřebiče</p>	<p>Elektrický obvod – zdroj napětí, spotřebič, spínač.</p>	<p>F-9-6-01p sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod</p>
<p>F-9-6-03 rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností</p>	<p>Na základě znalosti druhu náboje rozhodne, zda se budou dvě tělesa elektricky přitahovat či odpuzovat</p> <p>Podle počtu protonů a elektronů v částici pozná, zda jde o kladný či záporný iont</p> <p>Ověří, jestli na těleso působí elektrická síla a zda v jeho okolí existuje elektrické pole</p> <p>Pokusně ověří, za jakých podmínek prochází obvodem elektrický proud</p> <p>Rozliší pokusně vodič od izolantu</p>	<p>El. a mag.síla, el. náboj, bezpečné chování při práci s el. přístroji a zařízeními.</p>	<p>F-9-6-03p rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností; zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními; zná druhy magnetů a jejich praktické využití; rozpozná, zda těleso je, či není zdrojem světla</p>

	<p>Objasní účinky elektrického proudu (tepelné, světelné, pohybové)</p> <p>Změří elektrický proud ampérmetrem a elektrické napětí voltmetrem</p> <p>Dodržuje pravidla bezpečné práce při zacházení s elektrickými zařízeními, objasní nebezpečí vzniku zkratu a popíše možnosti ochrany před zkratem</p>		
<p>F-9-6-05 využívá zákon o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh</p>	<p>Rozpozná ve svém okolí různé zdroje světla</p> <p>Rozliší mezi zdrojem světla a tělesem, které světlo pouze odráží</p> <p>Využívá poznatku, že se světlo šíří přímočaře, objasní vznik stínu</p> <p>Zná měsíční fáze</p> <p>Objasní vznik zatmění Měsíce i Slunce</p> <p>Vyhledá hodnotu rychlosti světla v tabulkách pro vakuum a pro další optická prostředí</p> <p>Využívá zákona odrazu světla na rozhraní dvou optických prostředí k nalezení obrazu v rovinném zrcadle</p> <p>Pokusně určí rozdíl mezi dutým a</p>	<p>Vlastnosti světla – zdroje světla; stín, zatmění Slunce a Měsíce; zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle (kvalitativně);</p>	<p>F-9-6-05p zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí; rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití</p>

	<p>vypuklým zrcadlem a dokáže uvést příklad jejich využití v praxi</p> <p>Najde pokusně ohnisko dutého zrcadla V otevřených zdrojích vyhledá informace o optických zařízeních využívajících různé typy zrcadel</p>		
<p>F-9-6-06 rozhodne ze znalosti rychlosti světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami</p>	<p>Rozhodne na základě znalostí o rychlostech světla ve dvou prostředích, zda se světlo při přechodu z jednoho prostředí do druhého bude lámat ke kolmici nebo od kolmice</p> <p>Rozliší pokusně spojku a rozptylku, najde pokusně ohnisko tenké spojky a určí její ohniskovou vzdálenost</p> <p>Dokáže popsat, z čeho jsou složeny jednoduché optické přístroje a jak se využívají v běžném životě</p> <p>Porozumí pojům krátkozrakost a dalekozrakost a způsobu nápravy těchto očních vad brýlemi</p> <p>Pokusně objasní rozklad bílého světla optickým hranolem, vysvětlí vznik duhy v přírodě</p> <p>V otevřených zdrojích vyhledá informace o optických zařízeních využívajících různé typy čoček</p>	<p>Rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích; zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou (kvalitativně); rozklad bílého světla hranolem.</p>	
<p>Mezipředmětové vztahy: VO, M, PV, TV</p>			

Fyzika 9. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Očekávané výstupy školy	Učivo	Minimální výstupy RVP ZV
ENERGIE			
F-9-4-02 zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	Rozliší a zhodnotí klady a zápory při různých způsobech výroby elektrické energie	Jaderná energie, štěpná reakce, jaderný reaktor, jaderná elektrárna; ochrana lidí před radioaktivním zářením Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie	F-9-4-02p pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí
ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE			
F-9-6-02 rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí	Rozliší stejnosměrný proud od střídavého na základě jejich časového průběhu Ověří pokusem, na čem závisí velikost indukovaného proudu v cívce a objasní vznik střídavého proudu Pojmenuje fyzikální veličiny popisující průběh stř. proudu Pochopí, že odpor vodiče se zvětšuje s rostoucí délkou a teplotou vodiče, zmenšuje se se zvětšujícím obsahem jeho průřezu a souvisí s materiálem, ze	Tepelné účinky elektrického proudu; elektrický odpor; stejnosměrný elektromotor El. odpor Pravidla bezpečného používání elektrických spotřebičů a jejich zdůvodnění, vyhledání potřebných informací z otevřených zdrojů a jejich hodnocení	F-9-6-02p vyjmenuje zdroje elektrického proudu

	<p>kterého je vodič vyroben</p> <p>Zdůvodní pravidla bezpečné práce s elektrickými zařízeními, k doložení pravidel použije data z otevřených zdrojů</p>		
<p>F-9-6-04 využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní</p>	<p>Popíše funkci transformátoru a jeho využití při přenosu elektrické energie</p> <p>Dokáže popsat způsob výroby a přenosu elektrické energie</p> <p>Popíše některé nepříznivé vlivy při výrobě elektrické energie v elektrárnách na životní prostředí</p> <p>Pojmenuje základní vlastnosti polovodičů</p>	<p>Transformátor</p> <p>Polovodiče</p>	
VESMÍR			
<p>F-9-7-01 objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet</p>	<p>Popíše Sluneční soustavu (planety, měsíce, planetky, komety) a má představu o pohybu vesmírných těles (na základě poznatků o gravitačních silách)</p> <p>Má představu, jaké děje se odehrávají na Slunci</p> <p>Objasní střídání dne a noci, ročních období a vznik jednotlivých měsíčních fází</p>	<p>Sluneční soustava – její hlavní složky; měsíční fáze</p> <p>Hvězdy – jejich složení</p> <p>Sběr, třídění a analýza dat z otevřených zdrojů</p>	<p>F-9-7-01p objasní pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země</p> <p>- zná planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci</p> <p>- osvojí si základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese a jejím postavení ve vesmíru</p>

	<p>Odliší planetu a hvězdu</p> <p>Prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů, k tomu využije dat a animací z otevřených zdrojů</p> <p>Vysvětlí (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a pohyb měsíců planet kolem planet, svůj výklad podloží animací pohybu planet a měsíců ve Sluneční soustavě vybranou z otevřených zdrojů, výklad případně doplní výběrem dat o pohybu planet získaných z otevřených zdrojů</p>		
<p>Mezipředmětové vztahy: VO, M, PV, TV</p>			

5.6.2. Chemie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Týdenní hodinová dotace:

8. třída	1 hodina
9. třída	1 hodina

Chemie

- rozvíjí schopnosti žáka exaktně popsat a pojmenovat okolní svět a přírodní děje
- vede k porozumění = odpovídá na otázky proč, jak, co se stane když ...?
- rozvíjí logické myšlení a schopnost řešit problémové úkoly
- podporuje manuální zručnost, vztah k práci
- učí žáky zkoumat, experimentovat
- vede k pečlivosti, trpělivosti

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka a pokusy s demonstračními pomůckami
- pokusy žáků a samostatná pozorování
- skupinová práce

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

- pozornost a soustředění
- řešení problémů
- plánování práce
- kreativita v řešení problémů

Environmentální výchova

- pochopení souvislostí základních podmínek života na Zemi
- posouzení dopadu lidské činnosti a průmyslu na krajinu

Výchova demokratického občana

- kritické myšlení, navrhování způsobů řešení problémů, ochota pomoci a spolupracovat

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

Vést žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání, umožnit jim osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení.

Žák:

- pracuje s informacemi
- používá odbornou terminologii, znaky a symboly
- plánuje a organizuje
- samostatně pozoruje a experimentuje

Učitel:

- vede žáky k systematickému pozorování jako základní formě zjišťování chemických vlastností látek, jejich přeměn a podmínek, za kterých tyto přeměny nastávají, k jejich popisu, hledání souvislostí mezi jevy a jejich vysvětlení.
- vede žáky ke správnému používání chemických termínů, symbolů a značek.
- dává žákům možnost samostatně či ve skupinách formulovat závěry na základě pozorování a pokusů.

Kompetence k řešení problémů

Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů.

Žák:

- hledá informace k řešení
- samostatně řeší problém s využitím empirických postupů
- ověřuje správnost řešení

Učitel:

- předkládá problémové situace související s učivem chemie
- dává žákům možnost volit různé způsoby řešení.
- dává možnost obhajovat svá rozhodnutí
- vede žáky k promýšlení pracovních postupů praktických cvičení
- vede žáky k nacházení příkladů chemických dějů a jevů z běžné praxe, k vysvětlování jejich chemické podstaty.
- klade důraz na aplikaci poznatků v praxi

Kompetence komunikativní

Vést žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci.

Žák:

- vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu
- naslouchá druhým
- rozumí textům, grafům, schémátům

Učitel:

- vede žáky ke správnému užívání chemických symbolů a značek
- podněcuje žáky k argumentaci
- zadává takové úkoly, při kterých mohou žáci navzájem komunikovat

Kompetence sociální a personální

Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých.

Žák:

- spolupracuje ve skupině
- respektuje názory jiného člena skupiny
- uvědomuje si odpovědnost za práci celé skupiny
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení problému

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- podněcuje žáky ke smysluplné diskusi
- vytváří situace, při kterých se žáci učí respektovat názory jiných

Kompetence občanské

Vychovávat žáky jako svobodné občany, plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých.

Vychovávat žáky jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí, jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích.

Žák:

- respektuje názory druhých lidí, je schopen vcítit se do situací ostatních
- je si vědom svých práv ve škole i mimo ni
- respektuje osobnost a práva svých spolužáků
- umí si vážit své práce i práce druhých
- zodpovědně se rozhoduje podle dané situace
- respektuje řády a předpisy, plní své povinnosti
- podílí se na tvorbě přátelské a otevřené atmosféry ve třídě

Učitel:

- společně s žáky respektujeme pravidla pro práci s chemickými látkami, řád učebny a laboratorní řád
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování.
- učí žáky chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí
- vedeme žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích (přivolat pomoc a poskytnout první pomoc).

Kompetence pracovní

Vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci, naučit je používat při práci vhodné nástroje, materiály a technologie, naučit žáky chránit své zdraví při práci, pomoci žákům při volbě jejich budoucího povolání.

Žák:

- používá bezpečně a účinně pomůcky a přístroje
- chová se hospodárně, ekonomicky a ekologicky
- umí si udržet pořádek na svém pracovišti
- uvědomuje, že za dobře odvedenou práci je pochválen
- je veden k dalšímu vzdělávání
- umí vyhledávat potřebné pracovní postupy a technologie
- umí zhodnotit výsledky práce ve skupině

Učitel:

- vede žáky k bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů a vybavení.
- vyžaduje dodržování vymezených pravidel a povinností z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých a ochrany životního prostředí
- zadává úkoly tak, aby žáci byli schopni využít poznatků v běžné praxi

Digitální kompetence

- vedeme žáky k využívání elektronických zdrojů pro své učení, různé aplikace a technologie, které přispívají k učení
- vedeme žáky k využívání vhodných digitálních technologií při plánování, sestavování a provádění chemického experiment
- zařazujeme do výuky práci s aplikacemi a webovými stránkami umožňujícími pozorovat obtížně realizovatelné chemické pokusy

Chemie 8. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Očekávané výstupy školy	Učivo	Minimální výstupy RVP
POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE			
<p>CH-9-1-01 určí společné a rozdílné vlastnosti látek</p>	<p>Definuje chemii jako vědu, určí její význam</p> <p>Odliší chemické látky a fyzikální tělesa</p> <p>Správně určí vlastnosti látek pomocí smyslů</p>	<p>Látky a fyzikální tělesa</p> <p>Chemie a její význam poznávání vlastností látek</p>	<p>CH-9-1-01p rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek</p> <p>- rozpozná přeměny skupenství látek</p>
<p>CH-9-1-02 pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí</p>	<p>Vyjmenuje zásady bezpečné práce s chemickými látkami</p> <p>Identifikuje nebezpečné látky a přípravky</p> <p>Pro práci s chemickými látkami volí vhodné ochranné pomůcky a správně je využívá</p> <p>V modelové situaci uvede způsob chování při úniku nebezpečných chemických látek</p> <p>Pracuje s videoexperimenty obtížně realizovatelných chemických pokusů</p> <p>Shromažďuje údaje naměřené z realizovaného experimentu či sledovaného videoexperimentu, analyzuje a vyhodnocuje je i s pomocí</p>	<p>Bezpečnost ve školní pracovně (laboratoři) i v běžném životě</p> <p>Varovné značky a jejich význam</p>	<p>CH-9-1-02p pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami</p>

	digitálních technologií, výsledky interpretuje		
SMĚSI			
CH-9-2-01 rolišuje směsi a chemické látky	Definuje směs a chemicky čistou látku Rozliší dvousložkové směsi Teoreticky i prakticky oddělí od sebe složky dvousložkových směsí Poznají stejnorodou směs = roztok	Směsi, metody oddělování složek směsí	CH-9-2-01p pozná směsi a chemické látky
CH-9-2-02 vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení	Spočítají procentuální složení roztoků Uvede příklady roztoků a vyřeší výpočty jejich koncentrací Pojmenuje vlastnosti roztoků Navrhne přípravu roztoku daného složení v domácnosti Rozumí termínům: složka roztoku, rozpuštěná látka a rozpouštědlo, koncentrovanější a zředěný roztok Rozlišuje mezi pojmy nasycený a nenasycený roztok	Roztoky a jejich složení koncentrace roztoku; koncentrovanější, zředěný, nasycený a nenasycený roztok; vliv teploty a míchání na rychlost rozpouštění pevné látky	CH-9-2-02p rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě
CH-9-2-03 navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování	Na konkrétním příkladu vysvětlí princip usazování a destilace Provede oddělení složek směsí, které využívá v běžném životě (filtrace, krystalizace)	Směsi, roztoky	

složek v praxi			
<p>CH-9-2-04 rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití, uvede příklady znečišťování vody a vzduchu</p>	<p>Popíše koloběh vody v přírodě</p> <p>Popíše různá skupenství vody a jejich názvy</p> <p>Uvede základní fyzikální a chemické vlastnosti vody</p> <p>Rozlišuje pojmy pitná voda, užitková, odpadní a destilovaná</p> <p>Popíše způsob čištění znečištěné vody</p> <p>Vyjmenuje využití vody v domácnosti, v průmyslu a v zemědělství a vysvětlí vliv využití vody na životní prostředí, při získávání informací využívá tištěné i online dostupné relevantní informační zdroje</p> <p>Uvede složení vzduchu, jeho vlastnosti</p> <p>Vyjmenuje zdroje znečištění vzduchu ve svém okolí a regionu, ve kterém žije</p> <p>Navrhne způsob ochrany vody a ovzduší</p> <p>Vysvětlí význam meteorologických pojmů teplotní inverze, smog</p> <p>Hodnotí využití a význam vzduchu pro</p>	<p>Voda, druhy podle obsahu minerálních látek a obsahu nečistot</p> <p>Vzduch, vlastnosti vzduchu a průmyslová výroba kyslíku</p> <p>Práce s relevantními informačními zdroji, včetně zdrojů digitálních, při sběru dat; využití digitálních technologií při zpracování a vyhodnocování dat; tvorba prezentace na dané téma</p>	<p>CH-9-2-04p rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich použití, uvede zdroje znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí</p>

	život, při získávání informací využívá tištěné i online dostupné relevantní informační zdroje		
ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY			
CH-9-3-01 používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech	Definuje pojem atom, molekula, prvek, sloučenina Vysvětlí zápisy atomů, molekul, prvků, sloučenin	Částicové složení látek (atom, molekula, prvek, sloučenina) protony, neutrony, elektronový obal a jeho změny v chemických reakcích, elektrony	
CH-9-3-02 orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	Zapíše správně značku prvku a určí název vybraných prvků Na základě vlastností prvků rozdělí prvky na kovy, nekovy a polokovy Z každé skupiny prvků vyjmenuje aspoň 5 prvků, u kterých uvede název, značku, vlastnosti, výskyt, výrobu a použití Vybrané prvky zařadí do periodického systému Definuje Periodický zákon Popíše vznik chemické vazby a rozliší jednotlivé typy	Periodická soustava prvků a periodický zákon Chemické prvky (značka, název, protonové číslo) - rozdělení na kovy, nekovy a polokovy	CH-9-3-02p rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti
CHEMICKÉ REAKCE			
CH-9-4-01 rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky	Definuje chemickou reakci, rozdělí chemickou reakci na reaktanty a produkty	Chemická vazba Zákon zachování hmotnosti	CH-9-4-01p pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí

důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání	<p>Určí činitele, kteří ovlivňují průběh chemické reakce K chemické veličině - látkové množství určí jednotku, definuje ji a v tabulkách vyhledá hodnoty molární hmotnosti prvků, molekul sloučenin</p> <p>Dopočítá hmotnost produktů nebo reaktantů z chemické rovnice</p>	<p>Látkové množství, molární hmotnost</p> <p>Výpočet hmotnosti látek z chemických rovnic</p> <p>Chemická rovnice jako zápis chemické reakce</p>	
CH-9-4-02 aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	Popíše vliv teploty, plošného obsahu povrchu, koncentrace reaktantů a katalyzátorů na rychlost chemické reakce	Faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí –teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza	
ANORGANIČKÉ SLOUČENINY			
CH-9-5-01 porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	<p>U vybraných dvouprvkových sloučenin určí výskyt, přípravu, výrobu, použití</p> <p>Vytvoří k danému vzorci název nebo k názvu vzorec</p> <p>Definují pojem kyselin a zásad (hydroxidů)</p> <p>Popíše vznik kyselých dešťů, včetně látek, jež je způsobují</p> <p>Posoudí vliv kyselých dešťů na životní prostředí a věci kolem nás</p>	<p>Dvouprvkové sloučeniny - oxidy, sulfidy, halogenidy, výskyt, příprava, výroba, použití</p> <p>Kyseliny a hydroxidy (rozlišení kyselin a zásad pomocí indikátoru, vznik kyselin a hydroxidů)</p> <p>Názvosloví kyselin a hydroxidů</p>	CH-9-5-01p popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a zná vliv těchto látek na životní prostředí

	Navrhne příklady opatření, kterými lze předcházet vzniku kyselých dešťů		
CH-9-5-02 orientuje se na stupnici pH, změní reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	Rozliší kyselinu od hydroxidů pomocí indikátoru K danému názvu určí vzorec nebo k vzorci určí název K vybraným solím vyjmenují vlastnosti, výskyt, přípravu a použití Zapíše neutralizaci kyseliny a zásady pomocí chemické rovnice Poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem	Soli kyslíkaté a nekyslíkaté, jejich vlastnosti, výskyt, názvy, vzorce, použití a příprava Neutralizace	CH-9-5-02p orientuje se na stupnici pH, změní pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem - poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem
Mezipředmětové vazby - P, F, M, INF			

Chemie 9. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Očekávané výstupy školy	Učivo	Minimální výstupy RVP
ORGANICKÉ SLOUČENINY			
CH-9-6-01 rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	Zařadí uhlovodíky mezi organické látky Popíše vlastnosti nejjednodušších uhlovodíků a uvede příklady jejich použití Uvede příklady zdrojů	Opakování učiva 8. ročníku (názvosloví prvků, sloučenin), typy chemických látek, chemické rovnice	
CH-9-6-02 zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy	Rozlišuje mezi fosilními a ostatními palivy Uvede příklady kladů a záporů při využívání paliv s ohledem na životní prostředí a vyčerpatelnost zdrojů Uvede příklady produktů získaných zpracováním ropy	Fosilní a ostatní paliva Ropa, význam, zpracování	CH-9-6-02p zhodnotí užívání paliv jako zdrojů energie CH-9-6-02p vyjmenuje některé produkty průmyslového zpracování ropy
CH-9-6-03 rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	Rozpozná jednotlivé uhlovodíky podle názvu a podle vzorce Definuje jednotlivé kyslíkaté deriváty, jejich vlastnosti, použití zapíše pomocí chemické rovnice vznik esterů = esterifikaci uvede význam esterů Definuje halogenderiváty,	Uhlovodíky (vlastnosti uhlíku, rozdělení uhlovodíků Halogenderiváty Alkohol	

	<p>vyjmenuje 5 halogenderivátů, u kterých určí název, vlastnosti a použití</p> <p>Definuje alkoholy, jejich vlastnosti a společenskou nebezpečnost</p>		
<p>CH-9-6-04 uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů</p>	<p>Definuje jednotlivé přírodní látky a jejich význam</p> <p>Uvede výskyt bílkovin a vitaminů v potravě</p> <p>Vyjmenuje známé druhy bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů</p> <p>Orientuje se v rostlinných a živočišných tucích a ve způsobech jejich uchovávání</p>	<p>Přírodní látky –zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů</p>	<p>CH-9-6-04p uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v potravě</p>
CHEMIE A SPOLEČNOST			
<p>CH-9-7-01 zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi</p> <p>CH-9-7-02 aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení</p>	<p>Uvede pomocí chemické rovnice vznik makromolekuly a význam makromolekulárních látek v běžném používání</p> <p>Uvede vlastnosti plastů s využitím v běžném životě a jejich likvidaci</p> <p>Vyjmenuje příklady léčiv</p> <p>Uvede rizika nevhodného užití léčiv</p> <p>Uvede rozdíl mezi látkami</p>	<p>Plasty a makromolekulární látky a přírodní makromolekulární vlákna - vlastnosti, použití, likvidace</p> <p>Hořlaviny –význam tříd nebezpečnosti</p> <p>Látky zachraňující a ohrožující život</p> <p>Suroviny pro chemický průmysl</p>	<p>CH-9-7-01p uvede příklady využívání prvotních a druhotných surovin</p> <p>CH-9-7-03p zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka</p>

<p>modelových situací z praxe</p> <p>CH-9-7-03</p> <p>orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka</p>	<p>zachraňujícími a ohrožujícími život a rozdělí je do skupin</p> <p>Rozdělí hnojiva podle původu a složení</p> <p>Rozdělí pesticidy podle užití</p> <p>Popíše rizika nadměrného užití hnojiv a pesticide</p> <p>Popíše složení, vlastnosti a použití nejznámějších stavebních hmot</p> <p>Orientuje se ve využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka</p>	<p>Průmyslová hnojiva</p> <p>Tepelně zpracovávané materiály - cement, vápno, sádra, keramika</p>	
<p>Mezipředmětové vazby - P, F, M, INF</p>			

5. 6. 3. Přírodopis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Časová dotace:

6. až 9. ročník - 2 hodiny týdně

Vyučovací předmět přírodopis na 2. stupni navazuje na předmět přírodověda na 1. stupni. Přírodopisné učivo směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům. Umožňuje žákům poznat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování. Učí aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě. Vede k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích. Seznamuje žáka se stavbou živých organismů.

Při výuce je využívána frontální výuka s demonstračními pomůckami, skupinová práce (s využitím přírodnin, pracovních listů, odborné literatury), přírodovědné vycházky s pozorováním, přírodovědné výukové programy, videopomůcky a krátkodobé projekty (např. Zdravý životní styl). Žáci pracují v kmenové učebně, v počítačové učebně a na vycházkách. V předmětu se realizují průřezová témata : Multikulturní výchova – etnický původ, Enviromentální výchova – ekosystémy, základní podmínky života.

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení následujících klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- pracuje s obecně užívanými termíny, uvádí věci do souvislostí a propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí, vytváří se komplexnější pohled na přírodní jevy
- kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

- vyhledá informace vhodné k řešení problému
- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení problémů – logické a empirické postupy
- sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- učí se obhájit svá rozhodnutí a zhodnotit je

Kompetence komunikativní

- dovede formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu
- je veden ke kultivovanému ústnímu projevu
- rozumí obrazovým materiálům
- využívá získané komunikativní dovednosti ke kvalitní spolupráci

Kompetence občanské

- uvědomuje si své povinnosti ve škole i mimo ni
- učí se vcítit do situace ostatních lidí
- chová se zodpovědně v kritických situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- chápe základní ekologické souvislosti a enviromentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí

Kompetence sociální a personální

- učí se spolupracovat ve skupině

- dovede upevňovat dobré mezilidské vztahy
- umí v případě potřeby poskytnout pomoc nebo o ní požádá
- učí se přispívat do diskuze v malé skupině i k debatě celé třídy
- ovládá a řídí svoje jednání

Kompetence pracovní

- dodržuje vymezená pravidla
- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje
- chrání životní prostředí

Kompetence digitální

- vedeme žáky k využívání elektronických zdrojů pro své učení a k využívání aplikací a technologií
- vedeme žáky ke správnému používání elektronických pomůcek při výuce i samostatné práci
- vedeme žáky ke zkoumání přírody s využitím online aplikací a k využívání digitální mapy a navigace
- vedeme žáky k posuzování získaných informací, k uvědomění si správného používání moderních technologií
- vedeme žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací

Přírodopis 6.ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Očekávané výstupy školy	Učivo	Minimální výstupy z RVP ZV
OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA			
P-9-1-01 rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů	Seznámí se s názory na vznik Země i života Rozliší vybrané organické a anorganické látky Odliší atmosféru, hydrosféru Vysvětlí význam ozónové vrstvy, Slunce, vody, kyslíku, oxidu uhličitého pro život na Zemi, projevy života	Vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam Výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin a reakce na podněty Názory na vznik života	bez č. - má základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích - pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka P-9-1-01p orientuje se v přehledu vývoje organismů a rozliší základní projevy a podmínky života
BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ			
P-9-4-01 porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	Charakterizuje stručně znaky, stavbu a život vybraných živočichů Popíše stavbu těla, stavbu a funkci jednotlivých částí těla a vnitřních orgánových soustav	Stavba těla Stavba a funkce jednotlivých částí těla	P-9-4-01p porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů
P-9-4-02 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	Vysvětlí význam mezi strunatci a obratlovci Určí vybrané zástupce jednotlivých skupin (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci)	Význam a zásady třídění organismů Významní zástupci jednotlivých skupin živočichů	P-9-4-02p rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce

<p>P-9-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí</p>	<p>Vysvětlí výrazné rysy jednotlivých skupin živočichů a jejich přizpůsobování prostředí</p> <p>Zná hospodářsky i epidemiologicky významné druhy a druhy člověku nebezpečné</p>	<p>Projevy chování živočichů</p> <p>Rozšíření, význam a ochrana živočichů</p> <p>Hospodářsky a epidemiologicky významné druhy</p>	<p>P-9-4-03 odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí</p>
<p>P-9-4-04 zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy</p>	<p>Objasní principy biologické rovnováhy v přírodě a její narušování</p> <p>Hodnotí význam živočichů v přírodě</p> <p>Hodnotí význam živočichů pro člověka. Uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy</p>	<p>Péče o vybrané domácí živočichy</p> <p>Chov domestikovaných živočichů. Živočišná společenstva.</p>	<p>P-9-4-04p ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy</p>
<p>PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY</p>			
<p>P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody</p>	<p>Aplikuje praktické metody poznávání přírody</p> <p>Dodržuje pravidla bezpečnosti při pozorování přírody</p> <p>S pomocí aplikací umožňujících provádět různé techniky animace zachycuje vybrané projevy života organismů (např. růst a vývin, pohyb, dráždivost)</p>	<p>Pozorování lupou a mikroskopem</p> <p>Atlasy a sbírky, ukázky některých živočichů</p> <p>Významní biologové a jejich objevy</p> <p>Bezpečný pohyb v přírodě</p> <p>Modely a multimediální aplikace, různé techniky animace životních projevů organismů, časosběry</p>	<p>P-9-8-01p využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu</p>
<p>Mm Mezipředmětové vztahy: Čj, Z, Inf, Vv</p>			
<p>Průřezová témata: EV – ekosystémy - základní podmínky života</p>			

PŘÍRODOPIS 7.ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Očekávané výstupy školy	Učivo	Minimální výstupy z RVP ZV
BIOLOGIE ROSTLIN			
<p>P-9-3-01 odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům</p>	<p>Rozliší základní orgány vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod) – jejich stavbu a význam</p> <p>Pozná a zařadí dané zástupce běžných druhů mechorostů, kaprad'orostů, nahosemenných a krytosemenných rostlin</p> <p>Seznámí se s využitím hospodářsky významných druhů rostlin</p>	<p>Stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod)</p> <p>System rostlin – poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas, mechorostů, kaprad'orostů, nahosemenných a krytosemenných rostlin</p> <p>Využití hospodářsky významných rostlin</p>	
<p>P-9-3-02 vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin</p>	<p>Vysvětlí základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu a rozmnožování</p> <p>Vysvětlí význam rostlin pro přírodu i pro lidi, význam lesa</p> <p>Zdůvodní nutnost ochrany přírody</p>	<p>Základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu a rozmnožování</p> <p>Význam rostlin a jejich ochrana</p>	<p>P-9-3-02p rozlišuje základní rostlinné fyziologické procesy a jejich využití</p> <p>P-9-3-02p uvede význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování</p>
<p>P-9-3-03 rozlišuje základní systematické skupiny rostlin</p>	<p>Pracuje s atlasy a klíči k určování rostlin</p>	<p>System rostlin</p> <p>Poznávání a zařazování daných</p>	<p>P-9-3-03p rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich</p>

a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů		zástupců běžných druhů	zástupce
BIOLOGIE HUB			
P-9-2-01 rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků	Popíše stavbu těla a rozmnožování hub Pozná několik vybraných druhů Rozeznává jedlé a jedovaté houby Zná zásady sběru, konzumace a první pomoci při otravě houbami	Nejznámější jedlé a jedovaté houby – jejich poznávání Stavba, výskyt, význam hub s plodnicemi a bez plodnic Zásady sběru hub Konzumace a první pomoc při otravě houbami	P-9-2-01p rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků
PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY			
P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody	Aplikuje praktické metody poznávání přírody S využitím tištěných i online určovacích klíčů a mobilních aplikací pro identifikaci rostlin určuje v regionu běžně se vyskytující rostliny	Pozorování lupou a mikroskopem Zjednodušené určovací klíče a atlasy Založení herbáře a sbírek Práce s určovacími klíči a aplikacemi, mapování výskytu rostlin	P-9-8-01p využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu
Mezipředmětové vztahy: Čj, Pv, Inf, Vv			

Přírodopis 8.ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Očekávané výstupy školy	Učivo	Minimální výstupy z RVP ZV
BIOLOGIE ČLOVĚKA			
P-9-5-01 určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy	Stručně popíše stavbu a funkci těla člověka (včetně vnitřních orgánů) Pomocí názorných multimediálních prostředků vysvětluje funkci orgánových soustav a metabolické procesy v lidském těle	Anatomie a fyziologie Stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla Orgány, orgánové soustavy Vyšší nervová činnost Multimediální aplikace pro zobrazování orgánových soustav člověka	P-9-5-01p popíše stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla a jejich funkce
P-9-5-02 orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	Rozliší základní projevy a podmínky života Orientuje se v daném přehledu vývoje organismů Seznamuje se s názory na vznik člověka Stručně charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka	Fylogeneze a ontogeneze člověka	P-9-5-02p charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka
P-9-5-03 objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří	Objasňuje vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří Seznamuje se s fyziologickými změnami v období dospívání	Ontogeneze člověka Rozmnožování člověka	P-9-5-03p popíše vznik a vývin jedince

<p>P-9-5-04 rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života</p>	<p>Rozpozná běžná onemocnění, způsoby přenosu a léčby</p> <p>Objasní důležité pojmy týkající se zdraví člověka – imunita, transfúze, alergie</p> <p>S využitím mobilní aplikace změří srdeční tep</p>	<p>Nemoci, úrazy a prevence - příčiny, příznaky, závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie</p> <p>Postupy při léčení běžných nemocí</p> <p>Měření metabolických funkcí</p>	<p>P-9-5-04p rozliší příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby</p>
<p>OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA</p>			
<p>P-9-1-02 vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti</p>	<p>Chápe příčiny odlišnosti jedinců</p>	<p>Dědičnosti a proměnlivost organismů</p> <p>Gen, křížení</p>	
<p>P-9-1-03 uvede příklady dědičnosti v praktickém životě</p>	<p>Vysvětlí základní pojmy v oblasti dědičnosti a genetiky</p>	<p>Podstata dědičnosti a přenos dědičných informací</p>	
<p>P-9-1-04 uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka</p>	<p>Zná známá virová onemocnění člověka, zvířat a rostlin</p> <p>Zná nebezpečí choroboplodných bakterií, hygienické zásady a prevenci</p>	<p>Viry a bakterie – výskyt, význam a praktické využití</p>	<p>P-9-1-04p uvede na příkladech vliv virů a bakterií v přírodě a na člověka</p>
<p>Mezipředmětové vztahy: Čj, Pv, Tv, Inf, Vv</p>			
<p>Průřezová témata: MKV – etnický původ</p>			

Přírodopis 9.ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Očekávané výstupy školy	Učivo	Minimální výstupy z RVP ZV
NEŽIVÁ PŘÍRODA			
P-9-6-01 pozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek	Určí a stručně popíše běžné nerosty a horniny a vysvětlí jejich původ Rozdělí hlavní půdní typy a půdní druhy Uvědomí si význam půdy pro pěstování rostlin	Nerosty a horniny – vznik, vlastnosti, třídění, praktický význam a využití Určování vzorků Půda – složení, vlastnosti, význam	P-9-6-01p pozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny
P-9-6-02 rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody	Chápe vliv Slunce a zemského jádra na geologické pochody Objasní vznik hornin, proces zvětrávání, zemětřesení, sopečné činnosti, pohyb kontinentů Chápe důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, jejich nebezpečí Rozpozná vliv počasí a podnebí na přetváření krajiny Chápe význam koloběhu vody v přírodě Na základě poznatků chápe vznik a vývoj života na Zemi, vzájemné vztahy mezi organismy, vliv prostředí na život organismů	Vnitřní a vnější geologické procesy – příčiny a důsledky Vývoj zemské kůry a organismů na Zemi Geologické změny Vznik života Výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí	P-9-6-02p rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů
P-9-6-03 uvede význam vlivu podnebí	Uvádí příklady vlivů počasí a podnebí pro život na Zemi (přírodní světové katastrofy,	Podnebí a počasí ve vztahu k životu	P-9-6-03p na příkladech uvede

a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	mimořádné přírodní události v ČR) Seznámí se s ochranou a využitím přírodních zdrojů Zná význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život	Ochrana před přírodními katastrofami	význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi
--	---	--------------------------------------	--

ZÁKLADY EKOLOGIE

P-9-7-01 uveďte příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	Uvádí příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	Organismy a prostředí Vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím	P-9-7-01 uveďte příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi
P-9-7-02 na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému	Objasňuje základní princip existence živých a neživých složek ekosystému Vzájemný vztah mezi organismy Rušivý vliv člověka na přírodu (globální oteplování, vznik ozonové díry)	Vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím Přirozené a umělé ekosystémy Rovnováha v ekosystému	P-9-7-02p objasní základní princip některého ekosystému
P-9-7-03 vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	Chápe princip potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	Potravní řetězce Rovnováha v ekosystému	P-9-7-03p vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech
P-9-7-04 uveďte příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní	Seznámí se se základními pravidly chování při poznávání živé a neživé přírody	Ochrana přírody a životního prostředí Globální proměny a jejich řešení. Chráněná území	P-9-7-04p popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky P-9-7-04p

		Významní biologové a jejich objevy	pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí
Mezipředmětové vztahy: Z, F, Čj, Inf, Vv			

5. 6. 4. Zeměpis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět zeměpis navazuje na předmět vlastivěda na 1. stupni.

Zeměpis je zařazen na 2. stupni samostatně v 6. - 9. ročníku v hodinové dotaci 2 hodina týdně.

Zeměpis spojuje základní poznatky z přírodních a společenských věd, techniky i kultury a vytváří komplexní pohled na problematiku zejména v regionálním i politickém zeměpisu. Žáci si osvojují vědomosti a dovednosti o Zemi, učí se orientovat v mapách a prakticky využívat jejich možnosti, rozumějí některým jevům v přírodě a ve společnosti, vytvářejí i vztah k přírodě a lidské společnosti, jsou schopni respektovat odlišnosti života jiných národů, chápou význam mezinárodní spolupráce. Komplexní zeměpisné poznávání reality pomáhá žákovi postupně si vytvářet postoj ke světu, názory na jeho vznik a vývoj.

Pokud učivo zeměpisu předchází učivu v jiném předmětu, bude učitel seznamovat žáky pouze s problémem v zeměpisných souvislostech a upozorní je na pozdější prohloubení jejich znalostí.

Při výuce využívá metod a forem práce založených na schopnostech žákům používat získané znalosti, orientovat se v mapách, informačních zdrojích, schopnosti spolupracovat, vzájemně se učit a aplikovat již zvládnuté vědomosti a dovednosti pro další objevování. Výuka probíhá v kmenové třídě a počítačové učebně, kde jsou využívány zeměpisné výukové programy. Pro žáky jsou pořádány poznávací výlety po České republice.

V předmětu se realizují tematické okruhy těchto průřezových témat: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Výchovně vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- učíme žáky využívat poznatků a dovedností v praktických činnostech, porovnávat informace a vyvozovat z nich závěry
- vedeme žáky k tomu, aby uměli kriticky zhodnotit výsledky svého učení
- učíme žáky používat odborné termíny, znaky, symboly, spojovat je do souvislostí

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky přistupovat bez obav k řešení problému, přemýšlet o jeho příčinách a samostatně hledat řešení
- vedeme žáky k zodpovědnosti za svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

- klademe důraz na úroveň komunikace, formulaci názorů a myšlenek, kultivovaný ústní projev
- učíme žáky naslouchat druhým, zapojovat se vhodně do diskuse
- učíme žáky využívat informační a komunikační prostředky a technologie ke komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

- podporujeme vzájemnou pomoc žáků, učíme je pracovat v týmech, dodržovat stanovená pravidla, být ohleduplný k druhým
- podle vhodnosti zařazujeme při výuce skupinovou práci

Kompetence občanské

- vedeme žáky k chápání společenských norem, vlastních práv a povinností
- vylučujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé chování žáků
- vedeme žáky k chápání tradic a kulturního dědictví, nutnosti tvorby kvalitního životního prostředí a udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci, dodržování vymezených pravidel, plnění povinností a závazků, ochraně zdraví
- motivujeme žáky k uplatnění svých znalostí a zkušeností při dalším vzdělávání v učebním oboru

Kompetence digitální

- podporujeme žáky k využívání digitální technologie při vyhledávání i zpracování informací
- učíme je vyhledávat v online atlasu, pracovat s digitálními mapami
- vedeme je k vyhledávání a kritickému posuzování získaných dat
- snažíme se, aby žáci chápali význam digitálních technologií pro zjednodušení práce

Zeměpis 6. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Očekávané výstupy školy	Učivo	Minimální výstupy z RVP ZV
PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ			
Z-9-2-01 prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů	Charakterizuje na elementární úrovni vesmír a sluneční soustavu	Země jako vesmírné těleso Tvar, velikost a pohyby Země	Z-9-2-01p objasní důsledky pohybů Země
Z-9-2-02 Rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu	Posuzuje postavení Země ve vesmíru, tvar a rozměry Země Objasňuje důsledky pohybů Země kolem zemské osy a kolem Slunce pro život na Zemi, pro střídání dne a noci i střídání ročních období	Tvar, velikost a pohyby Země Střídání dne a noci Střídání ročních období Světový čas, časová pásma, datová hranice	
Z-9-2-03 Porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost	Určuje jednotlivé složky přírodní sféry Orientuje se v objektech, jevech a procesech v litosféře, atmosféře, hydrosféře, pedosféře a biosféře	Krajinná sféra – přírodní sféra, společenská a hospodářská sféra, složky a prvky přírodní sféry Systém přírodní sféry na planetární úrovni – geografické pásy, geografická (šířková) pásma, výškové stupně	Z-9-2-03p Uvede příklady působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost Z-9-2-03p uvede příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu
GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE			

<p>Z-9-1-01 Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů</p>	<p>Rozeznává druhy map podle měřítka a obsahu</p> <p>Vyjadřuje způsob znázornění výškopisu a polohopisu na mapách</p> <p>Charakterizuje vysvětlivky map</p> <p>Aplikuje na konkrétních příkladech praktické činnosti s mapami</p> <p>Rozliší na příkladech rozdíl mezi digitální a analogovou mapou, uvede výhody a nevýhody jednotlivých druhů</p>	<p>Komunikační geografický a kartografický jazyk – vybrané obecně používané pojmy</p> <p>Hlavní kartografické produkty – plán, mapa</p> <p>Jazyk mapy – symboly, smluvené značky, vysvětlivky</p> <p>Statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky</p> <p>Digitální mapy, mapové portály – charakteristiky, příklady užití v geografii i v běžném životě, příklady digitálních map a příklady mapových portálů ve vztahu k poloze školy, rozdíl mezi digitální a analogovou mapou, výhody a nevýhody digitálních map</p>	
<p>Z-9-1-02 Používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii</p>	<p>V činnostech prokazuje porozumění pojmům glóbus, měřítko glóbu, poledníky, rovnoběžky, zeměpisná síť, zeměpisné souřadnice</p> <p>Určuje zeměpisnou polohu na mapách podle údajů zeměpisné šířky a délky</p> <p>Orientuje se v zeměpisných atlasech</p> <p>Hodnotí význam navigačních přístrojů a aplikací pro orientaci na Zemi v rámci</p>	<p>Glóbus, měřítko glóbu, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice</p> <p>Určování zeměpisné polohy</p> <p>Měřítko a obsah plánů a map</p> <p>Orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám</p> <p>Praktická cvičení</p>	<p>Z-9-1-02p rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii</p>

	života lidí, uvádí konkrétní příklady jejich využití;		
TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE			
Z-9-7-01 Ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu	Ovládá základy orientace v terénu Určuje světové strany pomocí kompasu, busoly i jinými způsoby Odhaduje vzdálenosti Pracuje s mapami	Cvičení a pozorování v terénu místní krajiny Orientační body, jevy. Pomůcky a přístroje Určování hlavních a vedlejších světových stran	Z-9-7-01p ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu
REGIONY SVĚTA			
Z-9-3-01 lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	Vyjmenuje a vyhledává na mapě světa jednotlivé světadíly a oceány na Zemi	Světadíly Oceány Určující a porovnávací kritéria	Z-9-3-02p vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ			
Z-9-5-01 porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny	Určuje jednotlivé složky přírodní sféry Vysvětluje pojem krajinná sféra, funkce krajiny	Krajina Přírodní a společenské prostředí Typy krajiny	Z-9-5-01p umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny
Z-9-5-02 uvádí konkrétní příklady	Krajina – přírodní a společenské prostředí	Vztah příroda a společnost, ekologie krajiny	Z-9-5-02p uvede příklady přírodních a

přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)	Uvádí konkrétní příklady typů krajin Vyjadřuje vlastními slovy hlavní zásady ochrany přírody a životního prostředí Uvádí příklady chráněných území přírody a národních parků	Principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí Chráněná území přírody	kulturních krajinných složek
Z-9-5-03 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	Objasňuje vlivy a dopady urbanizace, dopravy, zemědělství, průmyslu, těžby nerostných surovin a cestovního ruchu na krajinu a životní prostředí Používá s porozuměním pojem ekologie	Vztah příroda a společnost Ekologie Globální ekologické a enviromentální problémy lidstva	Z-9-5- 03p uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních společenských vlivů na životní prostředí
SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ			
Z-9-4-01 posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa	Zhodnotí vývoj počtu obyvatel a objasní pojmy porodnost, úmrtnost a přirozený přírůstek Porovná územní rozdíly v hustotě zalidnění, objasní přelidnění a vliv přírodních a společenských podmínek na rozmístění, uvádí příklady migrace Rozliší rozdíly mezi lidmi	Obyvatelstvo světa, vývoj počtu obyvatel Rozmístění obyvatel, pohyb obyvatelstva Rasy, národy, náboženství	
Z-9-4-02 posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel	Popíše znaky sídel Vysvětlí pojem urbanizace Uvádí příklady různých funkcí měst Vyhodnotí společné a rozdílné aspekty v životním prostředí měst a venkova	Sídla Urbanizace Funkce sídel Venkovská a městská sídla	Z-9-4-02p uvede příklady, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace

	Vyhledá na mapě nejznámější oblasti cestovního ruchu		
Z-9-4-03 zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje	Seznámí se s vývojem hospodářských vztahů Posoudí význam zemědělství pro výživu lidstva Seznámí se se základním členění průmyslu Rozlišuje nerostné suroviny Rozlišuje dopravu podle funkce a druhu	Světové hospodářství Světové zemědělství Průmysl Nerostné suroviny Doprava a cestovní ruch	
Mezipředmětové vztahy: F, VO, Tv			

Zeměpis 7.ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Očekávané výstupy školy	Učivo	Minimální výstupy z RVP ZV
GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE			
<p>Z-9-1-02 používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii</p>	<p>V činnostech prokazuje porozumění pojmům glóbus, měřítko glóbu, poledníky, rovnoběžky, zeměpisná síť, zeměpisné souřadnice</p> <p>Určuje zeměpisnou polohu na mapách podle údajů zeměpisné šířky a délky</p> <p>Orientuje se v zeměpisných atlasech</p> <p>Využívá vybraný geografický informační systém pro znázornění a hodnocení vybraných složek přírodního obrazu a vybraných společenských a hospodářských jevů České republiky</p> <p>Analyzuje s pomocí dostupných digitálních map a mapových portálů vybrané složky a prvky konkrétních geografických míst, lokalit a regionů v České republice</p>	<p>Glóbus, měřítko glóbu, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice</p> <p>Určování zeměpisné polohy</p> <p>Měřítko a obsah plánů a map</p> <p>Orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám</p> <p>Praktická cvičení</p> <p>Digitální mapy, digitální zdroje pro znázornění, vyjádření a hodnocení prvků, jevů a procesů v geografickém prostředí, digitální vzdělávací zdroje, databáze, kanály a portály pro výuku zeměpisu</p> <p>Užití databázových systémů – zdroj informací (rozloha, počet obyvatel), zpracování dat (např. hustota obyvatelstva), výstupy (tvorba jednoduchých tematických map: kraje ČR)</p>	<p>Z-9-1-02p rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii</p>

ČESKÁ REPUBLIKA			
Z-9-6-01 vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy	Zhodnotí zeměpisnou polohu místního regionu v rámci vyššího územního celku i v rámci státu	Místní region Zeměpisná poloha Kritéria pro vymezení místního regionu	Z-9-6-01p vymezí a lokalizuje území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy
Z-9-6-02 hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům	Charakterizuje přírodní, sídelní, hospodářské, kulturní a ekologické poměry místní oblasti (regionu)	Místní region Vztahy k okolním regionům Základní přírodní a socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika regionu důležitá pro jeho další rozvoj (potenciál x bariéry)	Z-9-6-02 charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu
Z-9-6-03 hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu	Charakterizuje zeměpisnou polohu a rozlohu území České republiky Orientuje se v přírodních podmínkách České republiky Hodnotí údaje o rozmístění hlavních hospodářských v České republice Určuje a vyhledává na mapě nejvýznamnější města	Česká republika – zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry a zdroje, obyvatelstvo Základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky, sídelní poměry, rozmístění hospodářských aktivit Transformační, společenské, politické a hospodářské procesy a jejich dopady	Z-9-6-03p určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední státy Z-9-6-03p rozlišuje přírodní podmínky ČR, popíše povrch a jeho členitost Z-9-6-03p uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva
Z-9-6-04 lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové	Vyhledává na mapách jednotlivé kraje České republiky Posuzuje současnou funkci	Regiony České republiky Územní jednotky státní správy a samosprávy	Z-9-6-04p vyhledá na mapách jednotlivé kraje České republiky a charakterizuje

a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit	jednotlivých oblastí České republiky	Krajské členění Kraj místního regionu Přeshraniční spolupráce se sousedními státy v euroregionech	hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti
Z-9-6-05 uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států	Uvede významné mezinárodní organizace, ke kterým má ČR vztah Objasní výhody vstupu ČR do EU a NATO	Hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě Zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu	
Mezipředmětové vztahy: Čj, VO, Tv, F			

Zeměpis 8. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Očekávané výstupy školy	Učivo	Minimální výstupy z RVP ZV
REGIONY SVĚTA			
Z-9-3-01 lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	Vyjmenuje a vyhledává na mapě světa jednotlivé světadíly a oceány na Zemi	Světadíly Oceány Určující a porovnávací kritéria	Z-9-3-01p vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány
Z-9-3-02 porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států	Zhodnotí na základě práce s mapou polohu, rozlohu, povrch, podnebí a vodstvo světadílu Určí rozšíření vegetačních pásů a uvede významné zástupce rostlinstva a živočišstva včetně hospodářsky významných druhů Zjistí počet obyvatel Zhodnotí rozmístění, charakteristiku a hospodářskou vyspělost Uvede a ukáže na mapě významné státy a sídla regionů, uvede jejich základní charakteristiku Objasní výhody digitálních	Evropa – rozloha a poloha Evropa – povrch, podnebí, vodstvo Evropa – vegetační pásy (přírodní krajiny) Evropa – obyvatelstvo Evropa – hospodářství (přírodní zdroje, zemědělství, průmysl) Střední Evropa, Severní Evropa, Západní Evropa, Jižní Evropa, Jihovýchodní Evropa, Východní Evropa Užití databázových systémů – zdroj	Z-9-3-02p rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů Z-9-3-02p charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států

	tematických map pro zobrazení a hodnocení geografické reality a geografického prostředí vybraných společenských, hospodářských a environmentálních jevů	informací (rozloha, počet obyvatel), zpracování dat (např. hustota obyvatelstva), výstupy (tvorba jednoduchých tematických map: kraje ČR, sousední státy a další regiony), propojení s využitím jednoduchého online GIS	
Z-9-3-03 zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	Vyvozuje a vyhodnocuje společenské události, hledá souvislosti		
TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE			
Z-9-7-02 aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny	<p>Orientuje se podle mapy</p> <p>Odhaduje vzdálenosti a výšky objektů v terénu</p> <p>Čte pochodové a turistické značky</p> <p>Určuje objekty v terénu podle mapy</p> <p>Určuje vlastní stanoviště</p> <p>Využívá vybrané produkty satelitního a leteckého snímkování Země pro hodnocení krajiny a prezentaci důsledků přírodních a společenských vlivů na životní prostředí</p>	<p>Pohyb podle mapy</p> <p>Odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu</p> <p>Jednoduché panoramatické náčrtky krajiny</p> <p>Situační plány, schematické náčrtky</p> <p>Hodnocení přírodních jevů a ukazatelů</p> <p>Užití produktů DPZ ve vybraných oblastech lidských činností, letecké a družicové snímky, způsoby pořizování leteckých a družicových</p>	

	Pracuje s rozšířenou (virtuální) realitou, s virtuálními 3D materiály, virtuálními 360 ° prohlídkami, s animacemi a aplikacemi pro znázornění a hodnocení geografických reálií	snímků, význam snímků pro kartografii – vznik map, užití snímků pro vybrané charakteristiky planety Země	
Z-9-7-03 uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	Posuzuje aktuální otázky životního prostředí na území České republiky Dodržuje pravidla bezpečného pobytu a pohybu ve volné přírodě	Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života Živelné pohromy Opatření, chování a jednání při nebezpečí živelných pohrom v modelových situacích	Z-9-7-03p uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě
Mezipředmětové vztahy: Čj, VO, Tv			
Průřezová témata – VMEGS - Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané			

Zeměpis 9. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Očekávané výstupy školy	Učivo	Minimální výstupy z RVP ZV
GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE			
<p>Z-9-1-02 používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii</p>	<p>V činnostech prokazuje porozumění pojmům glóbus, měřítko glóbu, poledníky, rovnoběžky, zeměpisná síť, zeměpisné souřadnice</p> <p>Určuje zeměpisnou polohu na mapách podle údajů zeměpisné šířky a délky. Orientuje se v zeměpisných atlasech</p> <p>Uvádí konkrétní příklady navigačních přístrojů a aplikací pro orientaci na Zemi v rámci života lidí</p> <p>Objasní výhody digitálních tematických map pro zobrazení a hodnocení geografické reality</p> <p>Vytváří jednoduchou digitální tematickou mapu přírodního, společenského nebo hospodářského jevu vybraných států</p>	<p>Glóbus, měřítko glóbu, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice</p> <p>Určování zeměpisné polohy. Měřítko a obsah plánů a map</p> <p>Orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám</p> <p>Praktická cvičení</p> <p>Navigační přístroje a systémy v dopravě, digitální mapy, digitální zdroje pro znázornění</p> <p>Analyzuje s pomocí dostupných digitálních map a mapových portálů vybrané složky a prvky konkrétních geografických míst, lokalit a regionů</p>	<p>Z-9-1-02p rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii</p>
<p>Z-9-1-04 vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy při orientaci v konkrétních regionech,</p>	<p>Orientuje se v terénu</p> <p>Chová se podle zásad bezpečnosti při pohybu a pobytu ve volné přírodě</p>	<p>Praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě</p>	<p>Z-9-1-04p získá osobní představu o prostředí, které nás obklopuje, umí ho popsat a určit jednoduché vazby, vyjádří, co</p>

pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu			mu prospívá a škodí
REGIONY SVĚTA			
Z-9-3-01 rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa	Vymezí polohu světadílů Zjistí rozlohu světadílů a porovná s ostatními světadíly	Asie, Amerika, Afrika, Austrálie, Antarktida poloha, rozloha	
Z-9-3-02 lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	Vyjmenuje a vyhledává na mapě světa jednotlivé světadíly a oceány na Zemi Seřadí je dle velikosti, popíše polohu a členitost	Světadíly Oceány Určující a porovnávací kritéria	Z-9-3-02p vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány
Z-9-3-03 porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států	Zhodnotí na základě práce s mapou povrch, podnebí a vodstvo světadílu Určí rozšíření vegetačních pásů a uvede významné zástupce rostlinstva a živočišstva včetně hospodářsky významných druhů Zjistí počet obyvatel Zhodnotí rozmístění, charakteristiku a hospodářskou vyspělost	Asie, Amerika, Afrika, Austrálie, Antarktida: - povrch, podnebí, vodstvo - vegetační pásy (přírodní krajiny) - obyvatelstvo - hospodářství (přírodní zdroje, zemědělství, průmysl) Významné státy jednotlivých	Z-9-3-03p rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů Z-9-3-03p charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států

	Uvede a ukáže na mapě významné státy a sídla regionů, uvede jejich základní charakteristiku	světadílů a jejich hlavní města	
Z-9-3-04 zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	Vyvozuje a vyhodnocuje společenské události, hledá souvislosti Popíše postavení Antarktidy v současném světě	Antarktida -život v Antarktidě, mezinárodní uspořádání	
SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ			
Z-9-4-04 porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit	Zhodnotí rozmístění, charakteristiku a hospodářskou vyspělost	Asie, Amerika, Afrika, Austrálie - hospodářství (přírodní zdroje, zemědělství, průmysl)	
Z-9-4-05 porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků	Rozlišuje státy podle státního zřízení a formy vlády a jmenuje konkrétní příklady Porovnává státy světa na základě podobných a odlišných znaků	Státy podle státního zřízení a správního členění Státy na Zemi, poloha, rozloha, lidnatost	
Z-9-4-06 lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech	Seznámí se s politickými problémy ve světě Uvede základní údaje o vzniku a struktuře OSN, příklady působení OSN ve světě Zhodnotí význam mezinárodního obchodu, uvede příklady	Vztahy mezi národy a státy OSN Zahraniční obchod	
Mezipředmětové vztahy: Čj, VO, Tv, Vv			

5.7. Umění a kultura

5.7.1. Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět hudební výchova se vyučuje jako samostatný předmět v 1. až 9. ročníku následovně:

1. – 5. ročník – 1 hodina týdně

6. – 9. ročník – 1 hodina týdně

Vyučovací předmět Hudební výchova vychází ze vzdělávací oblasti Umění a kultura a umožňuje žákům poznávání okolního i svého vnitřního světa prostřednictvím hudebních činností a dovedností.

Výuka probíhá v kmenových třídách, ve kterých jsou používány různé pomůcky pro hudební výchovu (hudební nástroje, včetně sady Orffových nástrojů, zpěvníky, odbornou literaturu, robotické pomůcky a jiné. Dalšími organizačními formami jsou návštěvy koncertů, divadel, příprava vánoční besídky pro rodiče i seniory. Výuka napomáhá ke kladnému vztahu k hudbě, rozvíjí jejich hudebnost, podporuje schopnosti hudbu emocionálně prožít a poskytuje vhled do hudební kultury. Hudební činnosti podporují u žáků rozvoj hudebních schopností a individuálních hudebních dovedností – sluchových, rytmických, pěveckých, intonačních, instrumentálních, hudebně tvořivých, poslechových a pohybových. Důraz je kladen na dodržování hygieny hlasu.

Žák může uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, své individuální instrumentální dovednosti při souborové hře a doprovodu zpěvního projevu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby a v neposlední řadě je mu dána příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření.

Žáci se učí vyjadřovat vlastní postoj k hudbě a tanci. V jejich hudebním vyjádření by se měla projevit jejich osobnost, citění a chápání životní reality. Ve výuce 1. až 3. ročníku převládají hravé činnosti a experimentování, ve 4. a 5. ročníku přecházejí žáci již ke ztvárnění hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest, k aktivnímu vnímání znějící hudby, při níž poznávají hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách. V 6. až 9. ročníku se obsah předmětu zaměřuje na posilování sebevědomí žáků a podněcování jejich zájmu o hudbu a umění vůbec. Žákům je umožněno uplatnit jejich individuální pěvecký potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, jejich individuální instrumentální dovednosti při doprovodu zpěvního projevu, pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby.

Vzdělávací obsah předmětu je rozpracován pro jednotlivá období do konkrétních ročníků, samotné činnosti však volí učitel sám podle svého uvážení s ohledem na podmínky výuky, schopnosti a zkušenosti žáků.

Vyučovací předmět hudební výchova je úzce spjat s ostatními předměty různých vzdělávacích oblastí.

Výchovně vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- při práci se žákem učitel uplatňuje individuální přístup zohledňující úroveň jeho schopností
- učitel vede žáky k samostatnému pozorování a vnímání reality
- vhodnou motivací učitel vede žáky k aktivnímu sluchovému vyjádření
- žáci využívají svých poznatků k dalším hudebním činnostem
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- učitel vede žáky k rozvíjení schopností vyhledávání a třídění informací z různých zdrojů

Kompetence k řešení problémů

- učitel vede žáky k tvořivému přístupu při řešení hudebních úkolů a činností, podle potřeby žákům pomáhá
- žáci využívají získaná poznání při vlastní tvorbě
- učitel zadává úkoly žákům způsobem, který umožňuje volbu různých postupů, technik a pomůcek
- učitel vede žáky k vzájemnému naslouchání

Kompetence komunikativní

- žáci se zapojují do diskuse a snaží se respektovat názory jiných
- učitel vede žáky k obohacování slovní zásoby, osvojení si terminologie hudebního jazyka
- žáci čerpají poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- žáci rozumějí různým textům, obrazovým materiálům a jiným informačním prostředkům – žáci přispívají k diskusi ve třídě

Kompetence sociální a personální

- učitel dodává žákům sebedůvěru povzbuzováním a samostatným výstupem
- učitel svým kladným hodnocením dílčích úspěchů umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- učitel vede žáky k práci ve skupině
- učitel vede žáky k respektování práce druhých
- učitel vede žáky k vzájemnému naslouchání

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky ke správnému způsobu užívání různých hudebních nástrojů a vybavení
- učitel vede žáky ke správnému dodržování hygienických návyků při zpěvu
- učitel sleduje při hodině pokrok všech žáků
- učitel vede žáky k používání obecně známých termínů, znaků a symbolů

Kompetence občanské

- učitel pomáhá žákům vytvořit si postoj k hudebním dílům
- učitel vede žáky k sebeúctě a úctě k druhým lidem a toleranci jejich uměleckých projevů
- učitel umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků
- učitel připravuje pro žáky návštěvy divadel a koncertů, besídky pro rodiče a účastní se vystoupení

Kompetence digitální

- učitel vede žáky k aktivnímu a smysluplnému využívání digitálních aplikací i dostupných programů jako nástrojů pro vlastní tvůrčí počiny
- učitel vede žáky k vyhledávání a sdílení interpretačních zdrojů uměleckých děl a běžné produkce s ohledem k autorství a autorským právům

Hudební výchova 1. - 3. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Očekávané výstupy školy	Učivo	Minimální výstupy z RVP ZV
HV-3-1-01 zpívá v jednohlase	Provádí dechová, artikulační a jednoduchá hlasová cvičení Upevňuje a dodržuje pěvecké návyky (držení těla, dýchání, výslovnost) Zpívá sólově nebo ve skupině	Hlasová hygiena Pěvecké dovednosti Zpěv lidových a umělých písní	HV-3-1-01p zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty
HV-3-1-02 rytmizuje a melodizuje jednoduché texty	Formou hry na ozvěnu melodizují a rytmizují říkadla Zpěvem odpovídá na hudební otázku	Melodizace a rytmizace říkadel Hudební hry	HV-3-1-02p hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu
HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	Z nabízených způsobů doprovodu vybere ten, který se mu zdá pro danou píseň nejvhodnější a případně píseň doprovodit zvoleným způsobem Porovná různé doprovody k písním včetně doprovodu elektronickým nástrojem	Jednoduchý rytmický a melodický doprovod na akustické i elektronické nástroje nebo vytvořené v hudebních aplikacích Zdůvodnění výběru (líbí–nelíbí, proč – hra s hudební barvou)	
HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	Tleská, pleská, podupává do rytmu. Účastní se tanečních her Snaží se taktovat (2/4, 3/4), mazurka. Pochoduje do rytmu	Hra na tělo Hudebně pohybové a taneční hry Taktování, mazurka Pochod do rytmu	HV-3-1-04p reaguje pohybem na tempové a rytmické změny

HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	Znázorní pohybem stoupání, klesání melodie a dynamické změny Rozlišuje jednotlivé kvality tónů Poslouchá hudbu	Kvality tónů (síla, výška, barva, délka) Poslechové činnosti	HV-3-1-05p rozliší sílu zvuku - pozorně vnímá jednoduché skladby
HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	Rozezná zpěv mužský, ženský a dětský Snaží se poznat hudební nástroje Rozliší zpívanou a hranou hudbu	Poslechové skladby Hudební pohádky Sledování průběhu melodie	
Mezipředmětové vztahy: Čj, M, Prv, Tv, Vv, Inf			

Hudební výchova 4. - 5. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Očekávané výstupy školy	Učivo	Minimální výstupy z RVP ZV
HV-5-1-01 Zpívá-v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	Zvládá základy hlasové výchovy Zpěv přizpůsobí charakteru písni	Hlasová výchova Zpěv lidových a umělých písní v dur a moll	HV-5-1-01p zpívá písni v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem
HV-5-1-02 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou)jednoduchou melodii či písni zapsanou pomocí not	Realizuje známou melodii nebo písni dle svých schopností a dovedností	Nota jako grafický znak Taktování Hudebně pohybové činnosti	HV-5-1-02p propojí vlastní pohyb s hudbou
HV-5-1-03 Využívá-jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	Na základě svých hudebních schopností používá hudební nástroje Doprovodí písni na dostupném elektronickém nástroji, například hraním prodlevy či basových tónů označených učitelem na klaviatuře elektronického nástroje, nebo pomocí rytmického vzorku (patternu) připraveného učitelem ve zvolené aplikaci Z dostupných zdrojů vybere vhodnou aplikaci pro vlastní hudební pokusy a navrhne, jak by šlo aplikaci využít například pro vlastní tvorbu, a případně zrealizuje svůj hudební nápad	Rytmické a melodické doprovody písní Hra na keyboard, případně MIDI klávesy propojené s vhodným počítačem – prodleva, basové tóny, doprovody z rytmické databanky, tvorba či přiřazení vhodného patternu k písni (aplikace WebAudio Drum Machine, Chrome Music Lab aj.)	HV-5-1-03p doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje

<p>HV-5-1-04 rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby</p>	<p>Pozná refrén a sloku</p> <p>Snaží se odlišit jednotlivé části skladby či písně</p> <p>Ve skladbě prezentované prostřednictvím digitálního zobrazení (na interaktivní tabuli nebo počítači) seřadí části hrané skladby do správného celku</p>	<p>Malá písňová forma (a, a b)</p> <p>Rondo</p> <p>Hudební hry pomocí aplikace, např. Sluchohry, nebo hry vytvořené ve vhodné aplikaci (Audacity aj.)</p>	
<p>HV-5-1-05 vytváří jednoduché přehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace</p>	<p>Hraje na Orffovy nástroje podle svých schopností nebo podle instrukcí učitele</p>	<p>Jednoduché přehry, mezihry a dohry</p> <p>Hudební improvizace</p>	
<p>HV-5-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků</p>	<p>Snaží se poznat některé z užitých hudebních výrazových prostředků</p> <p>Poslouchá skladby českých a světových skladatelů</p>	<p>Ukázky skladeb českých a světových skladatelů</p> <p>Poslechové činnosti</p> <p>Rytmus, tempo</p> <p>Hudební nástroje</p>	<p>HV-5-1-06p odliší tóny podle výšky, síly a barvy</p> <p>- pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb</p> <p>- správně hospodaří s dechem při interpretaci písní – frázování</p>
<p>HV-5-1-07 ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace</p>	<p>Na základě svých schopností a dovedností ztvárňuje hudbu pohybem</p>	<p>Hudebně pohybové činnosti</p>	<p>HV-5-1-07p propojí vlastní pohyb s hudbou</p>
<p>Mezipředmětové vztahy: Čj, Aj, M, Tv, Vv</p>			

Hudební výchova 6. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Očekávané výstupy školy	Učivo	Minimální výstupy z RVP
HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	<p>Pohybem vyjádří pochod, polku</p> <p>Správně rytmicky doprovází jednoduchou píseň na Orffovy nástroje</p> <p>Rozlišuje zvuk vybraných hudebních nástrojů symf. orchestru a pojmenuje je</p> <p>Zaznamená hudební aktivitu spolužáků (zpěv, hra, pohybový doprovod, tanec) na mobilní zařízení či na dostupné zařízení ve třídě a uloží ji ve vhodném formátu (např. WAW, MP3, FLAC)</p>	<p>Hudebně-pohybové činnosti – pochod, polka</p> <p>Poznávání hudebních nástrojů</p> <p>Hra na tělo a na Orffovy nástroje</p> <p>Píseň</p> <p>Záznam hudebních aktivit prostřednictvím dostupných analogových i digitálních prostředků (mobilní telefon, nahrávací zařízení, nástroje s MIDI připojením, dostupné hudební aplikace)</p>	HV-9-1-01p doprovází píseň pomocí ostinata
HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase	<p>Podle svých možností zpívá intonačně čistě a rytmicky</p> <p>Poslouchá zpěv druhých, kladně hodnotí projev ostatních</p>	<p>Intonační a dechová cvičení</p> <p>Práce s říkadlem a písní</p> <p>Zpěv lidových písní</p>	HV-9-1-02p interpretuje vybrané lidové a umělé písně
HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché	<p>Pohybem vyjádří obsah písně</p> <p>Pracuje s notovou osnovou, zná základní stupnici</p> <p>Poznává pojem akord</p>	<p>Rozlišování melodií, rytmů</p> <p>Dramatizace písně</p> <p>Zápis not, vytleskávání délky</p> <p>Hra na Orf. nástroje</p>	HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písně

doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	Vytvoří vlastní rytmické motivy, předehtu, mezihru, dohru		
HV-9-1-04 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	Pohybem vyjádří poslouchanou píseň Rozpoznává tance různých období Vytváří vlastní rytmické motivy Poznává znaky písně lidové a umělé, muzikálu, opery	Taneční improvizace na poslouchanou skladbu Dramatizace písní Poslech různých druhů tance, rozlišení	- pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu - rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru - uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl
HV-9-1-05 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	Rozlišuje zvuk jednotlivých hudebních nástrojů, snaží se je pojmenovat Seznamuje se s vážnou hudbou a jejími skladateli	Poznávání hudebních nástrojů sluchem i podle obrázků B. Smetana, A. Dvořák – poslech, seznámení s dílem	
HV-9-1-06 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	Poslouchá hudbu různých období	Poslech skladby většího rozsahu	
HV-9-1-07 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění		Národní divadlo	
Mezipředmětové vztahy: Vv, Pv, Inf			

Hudební výchova 7. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Očekávané výstupy školy	Učivo	Minimální výstupy z RVP
----------------------------	-------------------------	-------	-------------------------

<p>HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách</p>	<p>Pohybem vyjádří pochod, polku (polkový krok)</p> <p>Správně rytmicky doprovází jednoduchou píseň na Orffovy nástroje</p> <p>Rozlišuje zvuk vybraných hudebních nástrojů symfonického orchestru a pojmenuje je</p>	<p>Dramatizace písní</p> <p>Hudebně-pohybové činnosti – pochod, polka</p> <p>Poslech zvuků jednotlivých nástrojů – hra „Poznej hudební nástroj“</p> <p>Rytmické a melodické hádanky</p>	<p>HV-9-1-01p doprovází písně pomocí ostinata</p> <p>- rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru</p>
<p>HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase</p>	<p>Při zpěvu využívá správné pěvecké návyky, snaží se zpívat intonačně čistě a rytmicky přesně</p> <p>Umí ocenit zpěv druhých</p> <p>Pracuje s notami, zná pojem akord, poznává 2/4, 3/4 a 4/4 rytmus</p>	<p>Hlasová hygiena</p> <p>Intonační cvičení</p> <p>Lidové a umělé písně</p> <p>Výběr skladeb s výrazně odlišným tempem a rytmem</p>	<p>HV-9-1-02p interpretuje vybrané lidové a umělé písně</p>
<p>HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace</p>	<p>Spojuje poslech s instrumentální a pohybovou činností</p> <p>Snaží se spojovat poslech hudby s vědomostmi z teorie hudby a dějin hudby</p> <p>Seznamuje se s melodií, rytmem, taktem, tempem skladby</p> <p>Žáci mají možnost vyhledávat a sdílet inspirační zdroje uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům</p> <p>Zaznamená realizovanou hudební aktivitu prostřednictvím dostupných</p>	<p>Hudební formy vážné hudby (koncert, symfonie)</p> <p>Základy choreografie</p> <p>Česká hudba 19. a 20. století (Dvořák, Smetana, Suk, Janáček)</p> <p>Rytmická říkadla, hra na tělo</p> <p>Záznam hudebních aktivit prostřednictvím dostupných analogových i digitálních prostředků (mobilní telefon, nahrávací zařízení, nástroje s MIDI připojením, dostupné hudební aplikace),</p> <p>Prezentace individuální či skupinové</p>	<p>HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písně</p>

	digitálních technologií (mobilní telefon, záznamové zařízení propojené s počítačem apod.), zaznamenanou aktivitu použije, např. jako součást prezentace skupinové práce v projektu	aktivity	
HV-9-1-04 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	Zařazuje určité skladby k autorovi a období Spojuje poslech s instrumentální a pohybovou činností	Písně různých období Folk, country, rock	
HV-9-1-05 orientuje se v proudu znějící hudby přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	Vnímá sociální problémy v kontextu hudební tvorby (lidové písně, muzikál, folk) Snaží se vytvořit hudebně dramatické vystoupení	Pokusy o hudební dramaturgii poslouchaného žánru Taneční improvizace a pantomima Hra a doprovod jednoduchých písní na Orffovy nástroje	
HV-9-1-06 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	Poslouchá hudbu určitého období Poznává a zařazuje díla do daného období a k autorovi Pohybově vyjadřuje charakter hudby	Hudba baroka a klasicismu (Bach, Mozart, Beethoven) Poslech a vyjádření rozdílů – píseň, muzikál	- uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl - pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu
HV-9-1-07 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	Spojuje různé žánry hudby s jinými druhy umění Rozvíjí si hudební paměť a fantazii	Obrazy, sochy, ilustrace – vnímání a přiřazování k různým druhům hudby Relaxační techniky, muzikoterapie	
Mezipředmětové vztahy: Vv, Pv, Inf			

Hudební výchova 8. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Očekávané výstupy školy	Učivo	Minimální výstupy z RVP
<p>HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách</p>	<p>Podle svých schopností vytleskává obtížnější rytmus</p> <p>Rozeznává různé hudební nástroje sluchově i vizuálně</p> <p>Zná noty, základní durovou stupnici žáci mají možnost vyhledávat a sdílet inspirační zdroje uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům</p> <p>Při vlastních či společných hudebních aktivitách (hra, zpěv, tvorba doprovodů aj.) využívá elektronické hudební nástroje a dostupné elektronické nástroje i digitální technologie a tyto aktivity následně zaznamená prostřednictvím dostupných digitálních technologií (mobilní telefon, záznamové zařízení propojené s počítačem apod.)</p>	<p>Hlasová a rytmická cvičení</p> <p>Zpěv písní s doprovodem hudebních nástrojů</p> <p>Taktování</p> <p>Hry s notami, vytleskávání délky noty</p> <p>Spojení hudby a slova</p> <p>Poslech různých žánrů hudby</p> <p>Výběr či tvorba doprovodu, vlastní zvukové experimenty v dostupné aplikaci (WebAudio Drum Machine, Chrome Music Lab aj.)</p> <p>Volba vhodného hudebního nástroje (Orffův instrumentář, boomwackers, kytara, keyboard, MIDI klávesy aj.) či dostupné aplikace nebo hudebního programu a pořízení záznamu na dostupné médium prostřednictvím nahrávacího zařízení, mobilního telefonu či vhodné aplikace nebo hudebního programu</p>	<p>HV-9-1-01p doprovází písně pomocí ostinata</p>
<p>HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při</p>	<p>Správně využívá pěvecké návyky</p> <p>Dokáže podle svých individuálních</p>	<p>Hlasová a rytmická cvičení s oporou o hudební nástroj</p>	<p>HV-9-1-02p interpretuje vybrané lidové a umělé písně</p>

zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase	dispozic intonačně čistě, rytmicky a dynamicky správně zpívat jednohlasně, popř. dvojhlasně	Kánon Písň všech druhů a žánrů dle výběru učitele Zpěv ve skupinách nebo celé třídy	
HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	Upevňuje dynamiku a tempo písň Snaží se udržet stejnoměrné tempo skladby, písň Doprovází písň na různé hudební nástroje Jednoduše improvizuje Ovládá obtížnější rytmy	Hudební rytmus - odhalování vzájemných souvislostí rytmu řeči a hudby Využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu Orientace v notovém záznamu vokální skladby Rozvoj hudebního sluchu a hudební představitosti - reprodukce tónů	HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písň
HV-9-1-04 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	Zpívá intonačně čistě v rámci svých možností Taktování Pohybově vyjádří poslouchanou hudbu a reaguje na změny v proudu znějící hudby	Reflexe vokálního projevu - vlastní hudební projev a vokální projev ostatních Hledání možnosti nápravy hlasové nedostatečnosti – transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti Taneční hry se zpěvem Pantomima, pohybová improvizace	
HV-9-1-05 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	Pozná např. menuet, country, hiphop, džes	Taktování Pohybový doprovod skladby v 2/4, 3/4, 4/4 taktu Taneční hry se zpěvem Jednoduchý lidový tanec	

		Pohybové hry	
HV-9-1-06 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	Orientuje se v hudební časové ose světových dějin Seznamuje se s autorem hudebního díla, jeho životem	Ukázky hudby z různých historických období Poznat skladatele českých nejznámějších skladeb Určování hudebních nástrojů při poslechu skladeb	- pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu - rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestra - uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl
HV-9-1-07 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	Slovně charakterizuje hudební díla Orientuje se v divadelních kruzích Pantomimicky vyjádří své pocity z hudby	Činohra, zpěvohra, balet, loutkové divadlo Vybrané historické a moderní tance	
Mezipředmětové vztahy: Vv, Pv, Inf			

Hudební výchova 9. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Očekávané výstupy školy	Učivo	Minimální výstupy z RVP
<p>HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách</p>	<p>Dokáže podle svých individuálních dispozic intonačně čistě, rytmicky a dynamicky správně zpívat jednohlasně</p> <p>Žáci mají možnost vyhledávat a sdílet inspirační zdroje uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům</p> <p>Vyhledává v digitálním prostředí originální díla, která se citují nebo byla východiskem pro multimediální projekty (např. divadelní hra, literární či výtvarné dílo), zachovává bezpečnost a ochranu osobních údajů a soukromí včetně respektování autorských práv</p>	<p>Hlasová a rytmická cvičení</p> <p>Zpěv písní s doprovodem hudebních nástrojů</p> <p>Hlasová a rytmická cvičení s oporou o hudební nástroj</p> <p>Legální a nelegální stahování hudby – ochrana autorských práv – copyright,</p> <p>Vhodné a nevhodné využití hudby – hudba v reklamě, využití hudby v počítačových hrách (hudba původní a převzatá)</p>	<p>HV-9-1-01p doprovází písně pomocí ostinata</p>
<p>HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase,</p>	<p>Má správné pěvecké dovednosti, výslovnost</p> <p>Umí se pěvecky a mluvně projevat v rámci svých možností</p> <p>Dodržuje dynamiku a tempo písně</p> <p>Dodržuje hlasovou hygienu a pěvecké návyky</p>	<p>České a moravské lidové písně – folklór</p> <p>Rozšiřování hlasového rozsahu</p> <p>Jednohlasý a vícehlasý zpěv</p>	<p>HV-9-1-02p interpretuje vybrané lidové a umělé písně</p>
<p>HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché</p>	<p>Zpívá podle not jednoduché písně</p> <p>Zpívá podle sluchu složitější intonační cvičení</p> <p>Spojuje poslech s instrumentální činností</p>	<p>Zpěv písní lidových a umělých s důrazem na rytmus, intonaci, tempo, dynamiku</p> <p>Hudební nástroje historické a současné a jejich rozdělení</p>	<p>HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písně</p> <p>- rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestra</p>

doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace			
HV-9-1-04 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	Tvoří jednoduché doprovody Podle svých možností umí vytleskat obtížnější rytmus Pozná celkem bezpečně 2/4, 3/4, 4/4 takt Spojuje slova s rytmem a hudbou	Doprovod k písním Výběr skladeb s výrazně odlišným tempem a rytmem Taktování Spojení hudby a slova	
HV-9-1-05 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	Postihuje rytmické, dynamické a výrazové změny v hudebním proudu Při poslechu využívá získaných zkušeností Rozpozná hudební nástroje podle vzhledu i podle sluchu	Poslech skladeb a různých stylů Srovnávání a postihování charakteristických rozdílů Poznávání hudebních nástrojů	- pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu
HV-9-1-06 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	Umí hudbu zařadit podle výrazových prostředků do různých období Vytváření vlastních soudů a preferencí	Baroko Klasicismus Romantismus Hudba 20. Století Jazz Rock and roll Country Elektronická hudba	
HV-9-1-07 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	Pozorně poslouchá skladby českých skladatelů Umí vyjádřit své pocity ze slyšeného výtvarně či dramatizací	Slovní charakterizování hudebního díla Nejznámější čeští skladatelé a jejich díla Tleskání, dupání, pohyby těla Pantomima, dramatizace	- uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl
Mezipředmětové vztahy: Vv, Pv, Inf			

5. 7. 2. Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět výtvarná výchova se vyučuje jako samostatný předmět v 1. až 9. ročníku následovně:

1. ročník – 2 hodiny týdně
2. – 5. ročník – 1 hodina týdně
6. ročník – 2 hodiny týdně
7. – 9. Ročník – 1 hodina týdně

Vyučovací předmět Výtvarná výchova vychází ze vzdělávací oblasti Umění a kultura a umožňuje žákům poznávání okolního i svého vnitřního světa prostřednictvím výtvarných činností.

Charakteristika předmětu Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky. Výtvarná výchova přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření (a to jak samostatně vytvořenému, tak přejatému) nikoliv jako k pouhému přenosu reality, ale jako k prostředku, který se podílí na způsobu jejího přijímání a zapojování do procesu komunikace. V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech - tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, citění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii a intuici.

Výuka u žáků má zpočátku především kompenzační a rehabilitační charakter, neboť různými průpravnými činnostmi napomáhá rozvíjet jemnou motoriku, koordinaci a smyslové vnímání. Žáci se také učí zvládat základní dovednosti spojené s výtvarnými činnostmi, důraz je kladen na dodržování hygieny a bezpečnosti při práci.

Cílem předmětu je rozvoj výtvarného myšlení, vidění představivosti a fantazie estetické osvojování přírody, světa věcí a světa člověka prostřednictvím výtvarných prací žáků a prostřednictvím výtvarného umění. Žáci se učí vyjadřovat vlastní postoj k lidem a věcem. V jejich výtvarném vyjádření by se měla projevit jejich osobnost, citění a chápání životní reality. Ve výuce 1. až 3. ročníku převládají hravé činnosti a experimentování, ve 4. a 5. ročníku přecházejí žáci již k uvědomělejší práci. V 6. až 9. ročníku se obsah předmětu zaměřuje na posilování sebevědomí žáků a podněcování jejich zájmu o výtvarnou práci.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu výtvarná výchova směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o výtvarné umění, vede k porozumění základním pojmům ve výtvarné výchově, seznamuje se základními zákonitostmi při používání různých výtvarných technik, učí chápat umělecký proces jako způsob poznání a komunikace, učí užívat různorodé umělecké vyjadřovací prostředky pro vyjádření svého vnímání, citění, poznávání.

Vzdělávací obsah předmětu je rozpracován pro jednotlivá období do konkrétních ročníků, samotné činnosti však volí učitel sám podle svého uvážení s ohledem na podmínky výuky, schopnosti a zkušenosti žáků.

Vyučovací předmět výtvarná výchova je úzce spjat s ostatními předměty všech vzdělávacích oblastí. V předmětu se realizují tato průřezová témata: Mediální výchova.

Výchovně vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- při práci se žákem uplatňujeme individuální přístup zohledňující úroveň jeho schopností
- umožňujeme žákovi prezentaci výsledků vlastní práce
- žáky vedeme k samostatnému pozorování a vnímání reality a řešení výtvarných problémů
- vhodnou motivací vedeme žáky k aktivnímu vizuálně obraznému vyjádření
- žáci využívají svých poznatků k dalším výtvarným činnostem

Kompetence k řešení problémů

- učitel vede žáky k tvořivému přístupu při řešení výtvarných úkolů, podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- žáci využívají získaná poznání při vlastní tvorbě
- žák při zadání úkolu hledá nejvhodnější způsob řešení
- úkoly zadáváme žákům způsobem, který umožňuje volbu různých postupů, technik, materiálů a pomůcek

Kompetence komunikativní

- žáci se zapojují do diskuse a snaží se respektovat názory jiných
- učitel vede žáky k obohacování slovní zásoby, osvojení si terminologie výtvarného jazyka

Kompetence sociální a personální

- učitel dodává žákům sebedůvěru a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- učitel svým kladným hodnocením dílčích úspěchů umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- učitel vede žáky k práci ve skupině
- učitel vede žáky k respektování práce druhých

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky ke správnému způsobu užití materiálu, nástrojů a vybavení
- učitel vede žáky ke správnému dodržování hygienických návyků
- žáci jsou vedeni k dodržování dohodnuté kvality a postupu
- učitel dbá na dokončení práce

Kompetence občanské

- učitel pomáhá žákům vytvořit si postoj k výtvarným dílům
- vedeme žáky k sebeúctě a úctě k druhým lidem a toleranci jejich výtvarných projevů
- vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a k ochraně životního prostředí

Kompetence digitální

- učíme žáky používat digitální technologie k uměleckým záměrům
- vedeme žáky k dovednosti pořídit snímek daného objektu pro následné výtvarné ztvárnění
- učíme je vyhledávat a prohlížet obrazový materiál a umělecká díla (např. online sbírky Národní galerie apod.)

Výtvarná výchova 1. - 3.roč.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Očekávané výstupy školy	Učivo	Minimální výstupy RVP
VV-3-1-01 rozpoznává (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ	Sleduje linie tvar předmětů, objektů Poznává vlastnosti barev, seznamuje se s malbou, kresbou Využívá hry s barvou Probouzí smysl pro výtvarný rytmus vytváří na základě vlastní zkušenosti – citového prožitku, vnímání okolního světa pomocí sluchových, hmatových a zrakových vjemů	Prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvar, rytmus Kresba pastelkami, malba vod. barvami, temperami (věci kolem nás, stromy, květiny, zvířata a lidé)	VV-3-1-01 až VV-5-1-05p zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu VV-3-1-01p rozpoznává, a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)
VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje přitom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	Používá praktické poznatky v malbě, kresbě, při modelování a při práci s různými materiály Vyjadřuje a realizuje výtvarné představy na základě citového prožitku, hledání a vnímání krásy a estetické hodnoty v přírodě Vytváří jednoduché plošné kompozice z geometrických tvarů Učí se poznávat a chápat principy dekorativní tvorby, rytmu prvku a harmoničnosti barev	Rozvoj dovedností při práci s různými výtvarnými materiály Vyjadřování se na základě představ a vlastního prožitku Poznávání a zobrazování tvarů a funkcí věcí (lidských výtvorů) Uspořádání objektů do celků Výtvarné zpracování přírodního materiálu – pozorování, rozlišování a hodnocení tvarů, barvy, struktury přírodních útvarů	

<p>VV-3-1-03 vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje</p>	<p>Používá různé výtvarné prostředky a materiály při ztvárnění události, kterou vnímá různými smysly</p> <p>Ve svých výtvarných pracích osobitě vyjadřuje nálady, pocity</p> <p>Volně pracuje s vizuálně obraznými elementy, učí se je kombinovat, rozlišovat pozadí a popředí</p> <p>Experimentuje s běžnými i netradičními nástroji i materiály</p>	<p>Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly</p> <p>Výtvarné vyjadřování na základě individuálních pocitů, nálad a představ</p>	<p>VV-3-1-02p, VV-3-1-04p uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům</p>
<p>VV-3-1-04 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností</p>	<p>Seznamuje se s významnými osobnostmi výt. umění (např. s ilustrátory dětských knih)</p> <p>Učí se rozlišovat mezi jednotlivými vizuálními obsahy a objevuje, k čemu jsou určeny (například kresba v knize, animace v reklamě / v animovaném filmu pro děti)</p> <p>Při vlastní tvorbě objevuje možnosti různých prostředků (digitální fotografie, nástrojů vybraných programů pro kreslení)</p> <p>Seznamuje se s jednoduchými postupy a prostředky animace s využitím digitálních technologií</p>	<p>Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření</p> <p>Individuální postoj a názor</p> <p>Návštěva knihovny, galerie, výstavy (hrdinové dětských knih, známí ilustrátoři Lada, Pilař, Sekora, Čapek, Zmatlíková...)</p> <p>Smyslové podněty a jejich vyjádření; kombinace vybraných prostředků – například kresba a otisk, malba a frotáž; jednoduchá úprava digitální fotografie – změna barevnosti, velikosti apod.; animace podle zájmu, a to samostatně i jako společný výstup</p> <p>Různorodá vizuální díla umělecké i</p>	

		běžné produkce; výběr díla a jeho vnímání – sdělení pocitu, důvodu výběru; reprodukce a originál; edukativní programy v dostupných galeriích; vybrané online sbírky a díla	
VV-3-1-05 na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálněobrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	Hodnotí a porovnává svou práci s pracemi jiných Prezentuje výsledky své tvorby podle svých schopností Vytváří si základní kulturní návyky	Osobní postoj v komunikaci Komunikační obsah vizuálněobrazných vyjádření	
Mezipředmětové vztahy – Pr, Pv			

Výtvarná výchova 4.- 5. ročník

Očekávání výstupy z RVP ZV	Očekávané výstupy školy	Učivo	Minimální výstupy z RVP ZV
<p>VV-5-1-01 Při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů</p>	<p>uplatňuje ve vlastní tvorbě barevné a světlostní kontrasty, zaznamenává jejich proměny (světlo, stín)</p> <p>Experimentuje s výtvarnými prostředky</p> <p>Ovládá základní technické dovednosti Všímá si velikosti a výraznosti prvků</p> <p>Uplatňuje výrazové vlastnosti linie</p> <p>Vystihuje vztahy zobrazených prvků Objevuje a sleduje tvar objektů, předmětů</p> <p>Experimentuje s výtvarnými prostředky</p> <p>Kombinuje barvy</p> <p>Vytváří objem modelováním</p> <p>Kombinuje výtvarné techniky</p> <p>Řeší přiměřené úkoly v ploše i v prostoru</p> <p>Poznává a chápe smysl dekorativní</p>	<p>ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI: Prvky vizuálně obrazného vyjádření, jejich vztahy, světlostnía barevné kvality</p> <p>Barevnost, světlo a stín</p> <p>Kresba tužkou, pastelkami, tuší, uhlem Uspořádání objektů do celků v ploše, prostoru a časovém průběhu</p> <p>Poučení o teorii barev (barvy teplé, studené; základní, podvojně, doplňkové) – užití, kombinace</p> <p>Řešení úkolů dekorativního charakteru v ploše, prostoru</p> <p>Seznámení s výtvarnou funkcí písma</p> <p>Uplatnění výtvarného výrazu linie</p> <p>Rozvíjení citlivého vztahu k materiálu a k jeho zpracování</p>	<p>VV-5-1-01p až VV-5-1-06p uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr</p> <p>VV-5-1-01p, rozlišuje, porovnává, třídí a linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)</p>

	<p>tvorby</p> <p>Vyjadřuje přesněji proporce lidské postavy a hlavy konfrontací představy se skutečností</p>		
<p>VV-5-1-02 při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností</p>	<p>Vyjadřuje své pocity a nálady</p> <p>Čerpá ze svých životních zkušeností</p> <p>Vyjadřuje vztah k rodině, společnosti, životnímu prostředí</p> <p>Prohlubuje smysl pro krásu - zamýšlí se nad estetickou úrovní kultury bydlení a odívání</p>	<p>Vyjádření pocitů a nálad, představ a osobních zkušeností</p> <p>Kresba, malba, kombinovaná technika</p>	<p>VV-5-1-02p, VV-5-1-03p při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie</p>
<p>VV-5-1-03 nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly, uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě</p>	<p>Vybírá vhodné prostředky pro svá vyjádření na základě smyslového vnímání, které uplatňuje pro vyjádření nových prožitků</p> <p>Seznamuje se i s jednoduchými nástroji digitálních technologií pro animaci a podle zájmu je užívá</p> <p>Užívá při tvorbě různé prostředky včetně digitálních technologií (například nástrojů a programů pro kresbu, funkce přiblížení obrazu pro zaměření na detail apod.)</p> <p>Pracuje s vybranými zdroji v digitálním prostředí – ukládá si například vybraná umělecká díla,</p>	<p>Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly</p> <p>Vizuální prostředky – vlastnosti, rozdíly, vlastní preference; různost výsledků tvorby v závislosti na užití prostředků, variantní řešení, kombinace</p> <p>Zdroje jako inspirace – výběr, třídění (společná i osobní kritéria), ukládání, využití (např. při reflexi vlastní tvorby)</p>	

	zaznamenává si důvod, proč si je vybral		
VV-5-1-04 osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření, pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy	Pozoruje různá vizuálně obrazná vyjádření Vyhledává nové inspirace Prohlubuje zájem o výtvarné umění Získává nové poznatky Se záměrem si prohlíží vybraná umělecká díla z online sbírek jemu nejbližší dostupných galerií; díla, která ho zaujala, představí svým spolužákům a zajímá se o postřehy ostatních	Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením Ilustrace ,film, divadlo (hledání inspirace) Aktuální výstavy, historické památky města	
VV-5-1-05 porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace VV-5-1-06 nalézá a do komunikace-zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upavil	Porovnává a hodnotí svou práci Vyjadřuje pocity z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla Zajímá se a vyslechne názory jiných Obhajuje svůj výtvarný projev Respektuje názory jiných Pěstuje v sobě úctu k práci	Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření Interpretace vizuálně obrazného vyjádření-zdroj inspirace	VV-5-1-05p vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla
Mezipředmětové vztahy – Př, V1, P1			

Výtvarná výchova 6. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Očekávané výstupy školy	Učivo	Minimální výstupy z RVP
<p>VV-9-1-01 vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků</p>	<p>Vybírá, vytváří a pojmenovává škálu prvků výtvarného projevu, jejich vztah, vědomě volí vhodný podklad</p> <p>Užívá metod uplatňovaných v současném výtvarném umění</p> <p>Zvládá řešení výtvarného projevu dekorativního charakteru v ploše</p> <p>Učí se rozlišovat konkrétní vjemy od fantazijních představ</p>	<p>Podklad: savost, struktura, barva – zapouštění barev do mokrého podkladu</p> <p>Rozvíjení smyslové citlivosti</p> <p>Prvky vizuálně obrazného vyjádření, linie, tvary, uspořádání v ploše, prostoru, objemu a časovém průběhu</p> <p>Originalita projekce vlastních prožitků se zaměřením na volbu nebo kombinaci výtvarných technik</p> <p>Nauka o barvách (jas, tón, lomená barva, pestré a nepestré barvy, míchání barev)</p> <p>Kontrast, struktura, ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření</p>	<p>VV-9-1-01p až VV-9-1-07p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru</p> <p>VV-9-1-01p uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci</p>
<p>VV-9-1-02 zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie</p>	<p>Zvládá a používá vybrané techniky pro vyjádření svých myšlenek a představ, hledá jejich neobvyklé kombinace</p> <p>Ověřuje a využívá kompoziční principy, a to jak při vlastním tvoření, tak při interpretaci děl</p>	<p>Malba temperou, suchým pastelem, kresba tužkou, perem, uhlem, fixem</p> <p>Prostorové vytváření (hlína, sádra, dřevo, kamínky, plasty, textil, vlna, koudel,...)</p> <p>Uspořádání objektů do celků</p>	<p>VV-9-1-02 p při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních</p>

	<p>vlastních a uměleckých</p> <p>Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností. Pohyb těla a jeho umístění, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, vyjádření proměn.</p>	<p>v ploše, objemu, plošné a prostorové vyjadřování</p>	<p>VV-9-1-02p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru</p>
<p>VV-9-1-03 zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace</p>	<p>Užívá metod uplatňovaných v současném výtvarném umění</p> <p>Vytváří si sestavy prvků v grafickém editoru a různě je variuje změnou jejich vzájemných velikostních poměrů, změnou jejich barevných kvalit a změnou jejich umístění ve vrstvách</p>	<p>Typy vizuálně obrazných vyjádření - hračky, objekty, ilustrace textu, volná malba, sochařství, plastika, comics, fotografie, reklama, počítačová grafika</p> <p>vizualizované dramatické akce</p>	<p>VV-9-1-03p uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci</p> <p>VV-9-1-03p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru</p>
<p>VV-9-1-04 vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření</p>	<p>Zvládá řešení výtvarného projevu dekorativního charakteru v ploše</p> <p>Rozpozná přínos aplikace pro tvorbu svého vlastního díla</p>	<p>Originalita projekce vlastních prožitků se zaměřením na volbu nebo kombinaci výtvarných technik</p> <p>Nauka o barvách (jas, tón, lomená barva, pestré a nepestré barvy, míchání barev)</p> <p>Nová média (digitální fotografie, animace, video); vyjádření pohybu – souvislý pohyb – přeskok; rytmus pohybu a jeho změna; animace</p>	<p>VV-9-1-04p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru</p>

		(práce s věcmi a materiály, storyboard)	
VV-9-1-05 rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku	Experimentuje s různorodými materiály, vytváří v ploše i v prostoru jejich neobvyklé kombinace Seznamuje se s historickými výtvarnými díly, technikami	Kombinace neobvyklých materiálů Kombinace neobvyklých technik (koláž, aplikované grafické techniky, textilní techniky, modelování) Malba temperou, suchým pastelem, kresba tužkou, perem, uhlem, fixem	VV-9-1-05p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru
VV-9-1-06 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znaností historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	Porovnává vybrané projevy kultury tzv. přírodních národů a projevy průmyslových civilizací Zařadí do historických souvislostí různé typy zobrazení, snaží se odhalit jejich kulturní a historické kontexty Práce s uměleckými díly Pracuje s online sbírkami a vizuálními a multimediálními výstupy dostupnými v online prostředí	Rozdílná interpretace v různých historických obdobích Rozdíl v interpretaci evropské a mimoevropské kultury Soutěže a výstavy Online sbírky regionálních, národních a světových galerií a muzeí výtvarného umění – výběr informací podle zájmu, prezentace informací a sdílení s ostatními	VV-9-1-06p vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity
Mezipředmětové vztahy: D, Pv, Inf			

Výtvarná výchova 7. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Očekávané výstupy školy	Učivo	Minimální výstupy z RVP
<p>VV-9-1-01 vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků</p>	<p>Vybírá, vytváří a pojmenovává škálu prvků výtvarného projevu, jejich vztah, vědomě volí vhodný podklad</p> <p>Užívá metod uplatňovaných v současném výtvarném umění</p> <p>Zvládá řešení výtvarného projevu dekorativního charakteru v ploše</p> <p>Rozliší konkrétní vjemy od fantazijních představ</p>	<p>Podklad: savost, struktura, barva – zapouštění barev do mokrého podkladu</p> <p>Typy vizuálně obrazných vyjádření, jejich rozlišení, hledisko vnímání Rozvíjení smyslové citlivosti</p> <p>Prvky vizuálně obrazného vyjádření, linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury, uspořádání v ploše, prostoru, objemu a časovém průběhu</p> <p>Originalita projekce vlastních prožitků se zaměřením na volbu nebo kombinaci výtvarných technik Nauka o barvách (jas, tón, lomená barva, pestré a nepestré barvy, míchání barev)</p> <p>Kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura, ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření.</p>	<p>VV-9-1-01p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru</p> <p>VV-9-1-01p uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci</p>
<p>VV-9-1-02 zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie</p>	<p>Zvládá a používá vybrané techniky pro vyjádření svých myšlenek a představ, hledá jejich neobvyklé kombinace</p> <p>Ověřuje a využívá kompoziční principy, a to jak při vlastním tvoření, tak při interpretaci děl vlastních a uměleckých</p>	<p>Malba temperou, suchým pastelem, kresba tužkou, perem, uhlem, fixem Prostorové vytváření (hlína, sádra, dřevo, kamínky, plasty, textil, vlna, koudel,...)</p> <p>Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, plošné a prostorové vyjadřování</p>	<p>VV-9-1-02 p při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních</p>

	Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností. Pohyb těla a jeho umístění, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, vyjádření proměn		VV-9-1-02p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru
VV-9-1-03 zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	Užívá metod uplatňovaných v současném výtvarném umění Záměrně vyhledává a zachycuje objekty, které jsou podnětné pro různé smysly; využívá grafický editor pro práci s obrazem a jeho záměrnou proměnu	Typy vizuálně obrazných vyjádření, jejich rozlišení, hledisko vnímání Typy vizuálně obrazných vyjádření - hračky, objekty, ilustrace textu, volná malba, sochařství, plastika, comics, fotografie, reklama, vizualizované dramatické akce Vizuální prostředky – jejich potenciál, kombinace, experiment; tvůrčí záměr, metody, postupy, prostředky; východiska pro tvorbu – smyslové vjemy, pocity, zkušenosti, představy	VV-9-1-03p uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci VV-9-1-03p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru
VV-9-1-04 vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření	Zvládá řešení výtvarného projevu dekorativního charakteru v ploše Záměrně užívá aplikace při tvorbě svého vlastního díla	Originalita projekce vlastních prožitků se zaměřením na volbu nebo kombinaci výtvarných technik Nauka o barvách (jas, tón, lomená barva, pestré a nepestré barvy, míchání barev) Nová média (digitální fotografie, animace, video); vektorová a bitmapová grafika; animace, práce s věcmi a materiály;	VV-9-1-04p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru

		transformace objektů; vztahy mezi objekty v obraze – zvětšování jednoho vůči druhému/ostatním, vzdalování, přibližování, překrývání, „zjevení“ nového objektu	
VV-9-1-05 rozlíší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku	Experimentuje s různorodými materiály, vytváří v ploše i v prostoru jejich neobvyklé kombinace Seznamuje se s historickými výtvarnými díly, technikami	Kombinace neobvyklých materiálů Kombinace neobvyklých technik (koláž, aplikované grafické techniky, textilní techniky, modelování, kašírování) Malba temperou, suchým pastelem, kresba tužkou, perem, uhlem, fixem	VV-9-1-05p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru
VV-9-1-06 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	Porovnává vybrané projevy kultury tzv. přírodních národů a projevy průmyslových civilizací Zařadí do historických souvislostí různé typy zobrazení, snaží se odhalit jejich kulturní a historické kontexty Práce s uměleckými díly Pracuje s online sbírkami a vizuálními a multimediálními výstupy dostupnými v online prostředí	Rozdílná interpretace v různých historických obdobích Rozdíl v interpretaci evropské a mimoevropské kultury Soutěže a výstavy Alternativní řešení vyjádření osobního prožitku Online sbírky regionálních, národních a světových galerií a muzeí výtvarného umění – výběr informací podle zájmu, prezentace informací a sdílení s ostatními	VV-9-1-06p vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity
Mezipředmětové vztahy: D, Pv, Inf			
Průřezová témata: MD - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení			

Výtvarná výchova 8. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Očekávané výstupy školy	Učivo	Minimální výstupy z RVP
<p>VV-9-1-01 vybírání, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků</p>	<p>Využívá písmo jako dekorativní prvek ve své tvorbě</p> <p>Zkoumá vztah vlastního těla a pohybu v prostoru, estetiku pohybu a pohyb v umění, využívat sluchové a hmatové podněty</p> <p>Rozlišuje konkrétní vjemy od fantazijních představ</p> <p>Zvládá řešení výtvarného projevu dekorativního charakteru v ploše</p>	<p>Reklamní a propagační prostředky – obaly, letáčky, plakáty</p> <p>Tělo ve výtvarném umění (portrét, figurální kompozice), pohyb těla v prostoru</p> <p>Vytváření obrazových znaků na základě fantazie, kombinací představ a znalostí</p> <p>Rozvíjení smyslové citlivosti</p> <p>Prvky vizuálně obrazného vyjádření, linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury, uspořádání v ploše, prostoru, objemu a časovém průběhu</p>	<p>VV-9-1-01p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru</p> <p>VV-9-1-01p uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci</p>
<p>VV-9-1-02 zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie</p>	<p>Zvládá a používá vybrané techniky pro vyjádření svých myšlenek a představ, hledá jejich neobvyklé kombinace</p>	<p>Kresba, malba, tradiční a netradiční výtvarné prostředky a jejich kombinace</p> <p>Prostorové vytváření (hlína, sádra, dřevo, kamínky, plasty, textil, vlna, koudel,...)</p> <p>Vytváření obrazových znaků na základě fantazie, kombinací představ a znalostí</p>	<p>VV-9-1-02 p při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních</p> <p>VV-9-1-02p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci</p>

			vlastního tvůrčího záměru
VV-9-1-03 zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	Vybírá si elementy pro vlastní tvorbu z metod současného výtvarného umění a digitálních médií Vytváří si sestavy prvků v grafickém editoru a různě je variuje podle svého záměru, experimentuje s jejich změnou a proměnou; komunikuje svůj tvůrčí záměr s ostatními	Typy vizuálně obrazných vyjádření - hračky, objekty, ilustrace textu, volná malba, sochařství, plastika, comics, fotografie, reklama, vizualizované dramatické akce Video, počítačová grafika, animace	VV-9-1-03p uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci VV-9-1-03p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru
VV-9-1-04 vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření	Srovnává způsoby uměleckého vyjádření, objektivně hodnotit obrazná zpracování vhodnými výrazovými prostředky vyjadřuje své pocity nálady a emoce Volí odpovídající nástroje k tvorbě a proměně digitálního vizuálního obsahu Experimentuje s propojením zvuku, obrazu a textu podle vlastního záměru Experimentuje s postprodukcí vlastních tvůrčích počinů; postupuje podle pravidel v oblasti autorských práv a licencí	Fotografie, grafický editor Pohlednice, obraz Nová média (digitální fotografie, animace, video); vektorová a bitmapová grafika; klip	VV-9-1-04p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru
VV-9-1-05 rozdělí působení vizuálně obrazného vyjádření	Zkoumá historická výtvarná díla, techniky Experimentuje s různorodými materiály,	Umělecká díla Malba temperou, suchým pastelem,	VV-9-1-05p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci

v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku	vytváří v ploše i v prostoru jejich neobvyklé kombinace	kresba tužkou, perem, uhlem	vlastního tvůrčího záměru
VV-9-1-06 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	Porovnává minulost a současnost Práce s uměleckými díly Rozšiřuje a třídí podle osobně vytvořených kritérií digitální databanku uměleckých děl pro další využití; postupuje podle pravidel v oblasti autorských práv a licencí	Encyklopedie, internet, obrazy Zařazování výtvarných prací, děl do daného časového období Online sbírky regionálních, národních a světových galerií a muzeí výtvarného umění – výběr informací podle zájmu, prezentace informací a sdílení s ostatními; umělecké školy a ateliéry – výběr informací podle zájmu; významné výstavy a události, domácí i zahraniční kulturní události (např. Pražské Quadriennale, Bienále v Benátkách, Cena Jindřicha Chalupického, Design blok)	VV-9-1-06p vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity
VV-9-1-07 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	Používá variace při vytváření k získání osobitých výsledků Prezentuje se v rodině, ve veřejném prostředí (škola, město)	Reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech Sebereflexe, zdůvodnění konkrétního vizuálně obrazného vyjádření Prosociální aspekt iniciativy a tvořivosti ve školním prostředí a v rodině, psychická a fyzická pomoc, ochota ke spolupráci, přátelství	
Mezipředmětové vztahy: D, Pv, Inf			

Výtvarná výchova 9. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Očekávané výstupy školy	Učivo	Minimální výstupy z RVP
<p>VV-9-1-01 vybírání, vytváření a pojmenovávání prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků</p>	<p>Určí na příkladech výtvarných uměleckých děl obrazové prvky, které jsou pro ně charakteristické (linie, barevné plochy, kontrasty, světlo, stín, tvary)</p> <p>Určí na příkladech plošných i prostorových uměleckých výtvarných děl vztahy mezi prvky (podobnost, kontrast, rytmus, hierarchii důležitosti), které jsou pro dílo charakteristické</p> <p>Zvolí si samostatně námět na zadané téma a podle své představivosti jej vizuálně vyjádří volitelnými prostředky</p> <p>U svého díla zdůvodní volbu obrazových prvků a způsob (techniku) zpracování</p>	<p>Prohlížení reprodukcí výtvarných uměleckých děl - přiřazování prvků (linie, barevné plochy, kontrasty, světlo, tvar), které jsou pro dané umělecké dílo nejcharakterističtější</p> <p>Rozvíjení smyslové citlivosti</p> <p>Prvky vizuálně obrazného vyjádření, linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury, uspořádání v ploše, prostoru, objemu a časovém průběhu</p>	<p>VV-9-1-01p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru</p> <p>VV-9-1-01p uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci</p>
<p>VV-9-1-02 zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie</p>	<p>Sdělí (ústně či písemně) vlastní zkušenost, ze které při tvorbě vycházel</p> <p>Sdělí (ústně či písemně), jaké podněty (zrakové, hmatové, čichové, sluchové) jsou zdrojem jeho zkušenosti, ze které při tvorbě vycházel</p> <p>Vyjádří, které části výsledku jeho práce (malby, kresby, grafiky, prostorového uspořádání, animace) vycházejí z reálné zkušenosti a které z fantazie</p>	<p>Kresba, malba, tradiční a netradiční výtvarné prostředky a jejich kombinace</p> <p>Prostorové vytváření (hlína, sádra, dřevo, kamínky, plasty, textil, vlna, koudel,...)</p> <p>Vytváření obrazových znaků na základě fantazie, kombinací představ a znalostí</p>	<p>VV-9-1-02 p při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních</p> <p>VV-9-1-02p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci</p>

			vlastního tvůrčího záměru
<p>VV-9-1-03 zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace</p>	<p>Vybírá si elementy pro vlastní tvorbu z metod současného výtvarného umění a digitálních médií</p>	<p>Typy vizuálně obrazných vyjádření - hračky, objekty, ilustrace textu, volná malba, sochařství, plastika, comics, fotografie, reklama, vizualizované dramatické akce</p> <p>Video, počítačová grafika, animace</p>	<p>VV-9-1-03p uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci</p> <p>VV-9-1-03p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru</p>
<p>VV-9-1-04 vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření</p>	<p>Srovnává způsoby uměleckého vyjádření, objektivně hodnotit obrazná zpracování vhodnými výrazovými prostředky vyjadřuje své pocity, nálady a emoce</p> <p>Volí odpovídající nástroje k tvorbě a proměně digitálního vizuálního obsahu</p> <p>Při tvorbě a postprodukcí vizuálního obsahu a jeho sdílení postupuje podle pravidel v oblasti autorských práv a licencí</p> <p>Experimentuje s postprodukcí vlastních tvůrčích počinů</p>	<p>Fotografie, grafický editor, vektorová a bitmapová grafika; klip</p> <p>Pohlednice, obraz</p> <p>Výtvarná umělecká díla současných českých i světových autorů</p> <p>Obrazová a zvuková složka klipu – variování (vlastní zvuková stopa a přejatá skladba); obraz – zvuk – text (zvuk a proměna obrazu; variace obrazů a jejich proměn v důsledku zvuku a textu)</p>	<p>VV-9-1-04p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru</p>

		Proměna komunikačního obsahu – projevy komercializace – reklama	
VV-9-1-05 roliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku	Zkoumá historická výtvarná díla, techniky Experimentuje s různorodými materiály, vytváří v ploše i v prostoru jejich neobvyklé kombinace	Umělecká díla Malba temperou, suchým pastelem, kresba tužkou, perem, uhlím	VV-9-1-05p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru
VV-9-1-06 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	Porovnává minulost a současnost Rozpozná charakteristické prvky uměleckého díla a architektury a utřídí je do skupin podle uměleckého směru a historické epochy	Encyklopedie, internet, obrazy Zařazování výtvarných prací, děl do daného časového období	VV-9-1-06p vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity
VV-9-1-07 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	Rozlišuje a pojmenuje typy vizuálních vyjádření Určí, co je pro daný typ vizuálního vyjádření charakteristické Představí výsledky své práce v různých situacích a za různých podmínek; zjišťuje, jak jeho dílo působí na ostatní, a diskutuje o tom Zjišťuje, jak probíhá komunikace v prostoru prostřednictvím zde umístěných objektů a jejich hmotných i symbolických účinků Ověřuje si účinky své tvorby, s využitím digitálních technologií je sdílí s	Různé typy vizuálního vyjádření (ukázky architektury, výtvarných uměleckých děl, designu, grafického designu)-přiřazování správného pojmu, vysvětlení ostatním, co je pro daný typ charakteristické Výběr určitého veřejného prostoru (náměstí, prostranství před školou)- grafické zaznamenání, komu jednotlivé části slouží (dětem, pěším, cyklistům...), navrhnout změnu Sdílení a postprodukce – autorská práva a licence; formy prezentace	VV-9-1-07p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru

	<p>ostatními, a to v rámci školy i širšího okruhu lidí</p> <p>Při sdílení vizuálního a multimediálního obsahu dodržuje pravidla v oblasti autorských práv a licencí</p>		
Mezipředmětové vztahy: D, Pv, Inf			
Průřezová témata: MV- tvorba mediálního sdělení práce v realizačním týmu			

5.8. Člověk a zdraví

5.8.1. Výchova ke zdraví

Předmět výchova ke zdraví se vyučuje na druhém stupni základní školy, tedy v 7. a 8. ročníku. Časová dotace v každém ročníku je jedna vyučovací hodina týdně.

Ze samotného názvu předmětu vyplývá, že v něm výchovná složka převládá nad naučnou. Výchova ke zdraví navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Žáci si upevňují hygienické, stravovací a jiné návyky podporující zdraví, rozvíjejí dovednosti odmítat škodlivé látky, chránit zdraví v propojení všech jeho složek – sociální, psychické a fyzické. Výchova ke zdraví zaměřuje pozornost na schopnost žáků zaujímat kompetentní postoj vedoucí ke zdravému a plnohodnotnému životu, a to hned v mnoha různých složkách lidského konání, jako je zdravá výživa, zdravé bydlení, zdravý postoj k životu a jiné, výše uvedené.

Za centrální pojem tohoto předmětu považujeme odpovědnost žáka za zdraví své i lidí kolem sebe.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, smysl zdravotní prevence i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví, proto nejužší vazby má k předmětu etika. Další důležité vazby má tento předmět k historii – vývoj postojů člověka ke zdraví a ke vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních rizikových situacích i při mimořádných událostech.

Ve výuce předmětu výchova ke zdraví využíváme především těch vyučovacích metod a forem, které kladou důraz na interakce mezi žáky (práce ve skupinách, práce na projektu, diskuse, brainstorming) nebo orientují žákův aktivní zájem i mimo formální rámec školního vyučování (návštěva různých akcí, např. výstav, návštěva prodejny s bytovým zařízením, zdravou výživou...).

K dosažení požadovaných kompetencí u žáků využíváme následujících výchovných a vzdělávacích strategií:

Kompetence k učení

- Rozvíjíme u žáků schopnost pracovat jak s textem, tak i s audiovizuálními médii (videoprojekce tematikou vztahující se k učivu - např. dospívání; co se děje v mém těle; drogy; prevence obchodu se ženami apod., následná diskuse a rozbor shlednutého materiálu),
- k práci využíváme textů, které se svým obsahem souvisí s ostatními předměty (při tématu zdravé výživy používáme literaturu související mj. s předmětem biologie člověka),
- učíme žáky nejprve vědomostem základním, poté vědomostem rozvíjejícím (v části věnované pohlavní výchově nejprve vysvětlíme základní terminologii, poté přistoupíme k dalším souvisejícím projevům dospívání).

Kompetence k řešení problémů

- Učíme žáky najít východiska z modelové problémové situace (zásady správného rozhodování a jiné),
- vedeme žáky k nalézání různých cest a postupů při řešení již vzniklých problémových situací (desatero asertivity, jak řešit konflikty bez násilí),
- učíme žáky schopnosti pracovat soběstačně a nezávisle na druhých (jsem schopen se o sebe postarat),
- vedeme žáky k respektování postojů jiných osob, k dialogu s ostatními (vcítit se do postojů druhého, každý má právo mít svůj názor- jedno z pravidel asertivního chování)
- učíme žáky uvědomění si sebe sama a svého postoje (hledám sám sebe, své místo mezi druhými).

Kompetence komunikativní

- Učíme žáky pracovat ve skupinách (práce ve skupině vyžaduje spolupráci všech jedinců, zároveň však skupina vyžaduje po každém jedinci zvlášť maximální výkon, jakého je schopen),
- učíme žáky zásadám konstruktivní komunikace (konstruktivní komunikace je taková komunikace mezi dvěma jedinci, která vede k cíli, tj. k řešení problémové situace; takovouto komunikací rozumíme komunikaci bez chyb – žákům vysvětlíme chyby v komunikaci, kterých se jedinci často dopouštějí a jak těmto chybám předcházet),
- vedeme žáky ke schopnosti umět vyslechnout názor druhého, ale zároveň umět taktně sdělit své stanovisko (i druhá strana má právo na svůj názor, nicméně já mohu mít jiný názor, než druhá osoba aniž by toto muselo omezovat naši vzájemnou komunikaci nebo sympatie).

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky umět se postavit manipulativním technikám v komunikaci (např. při nabídnutí drogy - metoda zaseklé gramofonové desky, nabídnutí jiné zábavy apod.)
- vedeme žáky k adekvátnímu vyjádření svých pocitů (jak vyjádřit své pocity bez urážení druhého)

Kompetence občanské

- učíme žáky znalosti jejich práv i povinností (listina základních práv a svobod občana),
- vedeme žáky k uvědomění si naší národní historie, k bohatosti její kultury a k národnímu dědictví)
- učíme žáky respektovat příslušníky národnostních menšin, pomoci jim v začlenění se do naší společnosti (na příkladu rodiny, která se přistěhuje z jiné země, ukázat dětem, jak mohou poradit, pomoci, naučit je našim zvyklostem, zároveň i to, že my můžeme naučit se znát jejich kulturu).

Kompetence pracovní

- Učíme žáky pracovat v souladu s pravidly bezpečnosti práce,
- rozvíjíme u žáků schopnost ke kritickému zhodnocení vlastní činnosti,
- učíme žáky povinnosti plnit své závazky

Kompetence digitální

- učitelé podporují žáky ve využívání digitálních technologií pro tvorbu a úpravu digitálního obsahu vhodné pro výchovu ke zdraví
- žáci pomocí internetu vyhledávají, ověřují a analyzují informace, využívají různé aplikace týkající se zdravého životního stylu (krokoměr, menstruační kalendář, denní režim, aj.)
- vedeme žáky k bezpečné komunikaci prostřednictvím digitálních technologií a cílenému snižování rizik souvisejících se ztrátou soukromí a osobního bezpečí při nedodržení pravidel komunikace

Výchova ke zdraví 7. ročník

Očekávané výstup z RVP ZV	Očekávané výstupy školy	Učivo	Minimální výstupy z RVP ZV
Člověk a zdraví			
<p>VZ-9-1-01 respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě</p>	<p>Přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě</p> <p>Vysvětlí pojmy jedinec, skupina, komunita, společnost 2. žák odůvodní, proč je nutné stanovovat pravidla ve společnosti (ve třídě, komunitě), a vysvětlí rozdíl mezi právními normami a etickými pravidly (psanými a nepsanými pravidly) 3. žák se podílí se na tvorbě pravidel soužití ve třídě 4. žák vyjmenuje přijatá pravidla a vyhodnocuje dopad vlastního jednání a jednání spolužáků na utváření mezilidských vztahů v komunitě 5. žák rozlišuje na základě reálných situací ve třídě, škole nebo jiné komunitě, které způsoby jednání mají pozitivní a které negativní vliv na vztahy v komunitě</p>	<p>Vztahy ve dvojici kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství</p> <p>Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek</p> <p>Všichni jsme lidé - sebepoznání a sebepojetí</p> <p>- rodina, postavení a role ženy a muže, vliv rodiny na rozvoj osobnosti dítěte</p>	<p>VZ-9-1-01p chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny</p>
<p>VZ-9-1-02 vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví</p>	<p>Uvědomí si sebe sama ve vztahu k druhým lidem, vysvětlí roli muže a ženy v naší společnosti</p> <p>Uvědomí si sebe sama ve vztahu k různým sociálním rolím, umí vyjádřit své názory a pocity týkající se určitých zvyklostí rodiny, porozumí významu rodiny pro utváření osobnosti dítěte a jeho výchovu</p>		

<p>VZ-9-1-03 vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví</p>	<p>Interpretuje zdraví jako stav úplné tělesné, psychické, sociální, případně duchovní pohody a nejen jako nepřítomnost nemoci nebo úrazu</p> <p>Uvede faktory (determinanty), které ovlivňují lidské zdraví (životní styl, prostředí, zdravotnická péče, genetické faktory)</p> <p>Uvede možné klady a zápory jednotlivých oblastí životního stylu (výživa, pohybová aktivita, sexuální chování, režimová opatření, stres, duševní hygiena aj.)</p> <p>Vysvětlí význam základních (biologických) a tzv. vyšších lidských potřeb a uvede příklady jejich uspokojování</p> <p>Uvede příklady, jak mohou mít neuspokojené základní lidské potřeby vliv na zdraví člověka</p> <p>Odůvodňuje hygienicky vhodnou (doporučenou) délku práce s digitálními technologiemi, uvede příklady možného poškození zdraví</p> <p>Uvede příklady možných rizikových situací při komunikaci v digitálním prostředí</p>	<p>Rozvoj osobnosti - utváření vědomí vlastní identity, duševní a tělesné zdraví, stres a jeho vztah ke zdraví, duševní hygiena - zdraví životní styl, prevence</p> <p>Celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci – složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie</p> <p>Hygiena práce na počítači a s jinými digitálními technologiemi; dopady dlouhodobé jednostranné práce na zdraví</p> <p>Riziko používání digitálních technologií v silničním provozu (při přecházení, jízdě na kole apod.)</p>	<p>VZ-9-1-03p uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím</p>
<p>VZ-9-1-04 posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska</p>	<p>Vysvětlí pojem „rizikové chování“</p> <p>Určí, které způsoby chování mohou ohrozit</p>	<p>Ochrana před přenosnými chorobami – základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné</p>	<p>VZ-9-1-04p respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci</p>

<p>odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví</p>	<p>jeho zdraví i zdraví ostatních lidí (např. zneužívání alkoholu a jiných drog; rizikové sexuální chování, vč. možnosti neplánovaného těhotenství či nákazy pohlavně přenosnou chorobou; rizikové chování v dopravě, při sportu, při manipulaci s nebezpečnými látkami a materiály; chování při riziku infekčních onemocnění i při možnosti vzniku neinfekčních epidemií)</p> <p>Uvede příklady celospolečenské odpovědnosti za zdraví na úrovni státu, regionu, obce (např. ochrana kvality vody, ovzduší, optimální hlukové a světelné pohody, zdravotnický systém)</p>	<p>potravinou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty Ochrana před chronickými nepřenosiými chorobami; preventivní a léčebná péče Vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota</p>	<p>svých možnostech usiluje o aktivní podporu zdraví</p>
<p>VZ-9-1-05 usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví</p>	<p>Vysvětlí význam aktivního přístupu ke zdraví (vlastní péče o zdraví)</p> <p>Určí oblasti životního stylu, ve kterých může aktivně podporovat své zdraví</p> <p>Charakterizuje pojem prevence a uvede význam prevence (zejména primární) při posilování zdraví a při minimalizaci negativních vlivů na zdraví</p> <p>Uvede a zhodnotí zásady zdravého životního stylu a aktivní podpory zdraví, které aplikuje do svého běžného života</p>	<p>Podpora zdraví a její formy – prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví</p>	<p>VZ-9-1-05p projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy</p>

<p>VZ-9-1-06 vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí</p>	<p>Sestaví žebříček vlastních životních hodnot a zdůvodní jejich hierarchii</p> <p>Odůvodní, proč patří zdraví mezi důležité hodnoty lidského života</p> <p>Diskutuje se svými vrstevníky o žebříčku životních hodnot a vhodně argumentuje pro nutnost podpory zdraví a aktivního přístupu ke zdraví</p> <p>Uvede příklady konkrétního chování lidí ze svého nejbližšího okolí (rodina, kamarádi), kterým pozitivně či negativně ovlivňují své zdraví</p> <p>Podle zadání vyhledá v online dostupných zdrojích (webové stránky, aplikace) zaměřených na problematiku zdraví a bezpečí konkrétní informace, samostatně je zpracuje, analyzuje a připraví prezentaci</p>	<p>Celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci – složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie, mezilidské vztahy</p> <p>Komunikace a kooperace – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie; chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování</p> <p>Webové stránky a aplikace s problematikou zdraví a bezpečí v češtině i v cizím jazyce; vyhledávání informací o zdraví a bezpečí, posuzování pravdivosti informací, preferování oficiálních webových stránek institucí, ověřování zdrojů; zpracování dat do podoby grafických a statistických přehledů – týmové projekty zaměřené na problematiku zdraví a bezpečí</p>	
<p>VZ-9-1-07 dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky</p>	<p>Vysvětlí význam základních živin (bílkovin, tuků, sacharidů), vedlejších živin (vitaminů a minerálních látek) a vody pro organismus; uvede příklady zdrojů jednotlivých živin v potravě</p> <p>Rozpozná správný stravovací a pitný režim, který podporuje zdraví a minimalizuje jeho možné poškození; ve škole uplatňuje zásady správného stravování</p>	<p>Zásady zdravého stravování, pitný režim, výživová hodnota potravy, energetická potřeba organismu</p> <p>Způsoby technologie zpracování potravin ve vztahu ke zdravé výživě, sestavování jídelníčku</p> <p>Manipulativní reklama a informace – reklamní vlivy</p>	<p>VZ-9-1-07p dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování</p>

	<p>Vybere do (svého) jídelníčku potraviny a potravinové skupiny na základě aktuálních výživových doporučení (omezuje příjem jednoduchých cukrů, nevhodných a skrytých tuků, několikrát denně volí zeleninu a ovoce, cereálie apod.).</p> <p>Určí, které faktory ovlivňují jeho výživu (rodina, kultura, média, vč. reklamy, hlad, chuť, čas aj.), a z nich vyvozuje pozitivní a negativní vlivy na stravovací návyky</p> <p>Uvede vliv výživy jako jednoho z faktorů životního stylu na zdravotní stav a možný výskyt civilizačních, tj. chronických neinfekčních nemocí (cukrovka II. typu, obezita, zubní kaz, srdečně-cévní choroby, nádorová onemocnění aj.)</p> <p>Diskutuje o poruchách příjmu potravy (mentální anorexie a mentální bulimie) v souvislosti s jejich vznikem a příznaky</p>		
<p>VZ-9-1-08 uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc</p>	<p>Vysvětlí pojem nemoc a možné příčiny jejího vzniku (biologické, mechanické, chemické, fyzikální aj.)</p> <p>Uvede cesty přenosu infekčních chorob a preventivní opatření před jejich nákazou (respirační, alimentární, pohlavně přenosné nemoci a nemoci spojené s pobytem v přírodě);</p> <p>Uplatňuje základní hygienická opatření při</p>	<p>Ochrana před přenosnými chorobami – základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty psychohygiena v sociální dovednosti pro předcházení a zvládnání stresu, hledání pomoci při problémech</p>	<p>VZ-9-1-08p svěří se zdravotním problémem</p>

	<p>prevenci nákazy i šíření přenosných nemocí</p> <p>Dává do souvislosti jednotlivé faktory životního stylu se vznikem chronických neinfekčních onemocnění (civilizačních chorob)</p> <p>Objasní význam preventivních zdravotních prohlídek a povinného očkování</p> <p>Vysvětlí, proč je nutné v případě vzniku nemoci či jiné poruchy zdraví vyhledat zdravotnickou pomoc; uvede možná odborná zařízení ve svém okolí, která lze v případě potřeby kontaktovat</p>		
<p>Mezipředmětové vztahy: P, VO, TV</p>			

Výchova ke zdraví 8. ročník

Očekávané výstup z RVP ZV	Očekávané výstupy školy	Učivo	Minimální výstupy z RVP ZV
Člověk a zdraví			
<p>VZ-9-1-09 projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce</p>	<p>Formuluje hlavní důvody odpovědnosti každého jedince za své zdraví 2. žák vysvětlí, proč je období dospívání zásadní pro přijetí odpovědného vztahu k sobě samému, ke svému zdraví, k životnímu stylu a životním hodnotám; zhodnotí hlavní faktory ovlivňující jeho zdraví a zdravý vývoj</p> <p>Vyhledá a porovná nabídku programů podpory zdraví v rámci školy, určí, které jsou vhodné pro jeho vlastní zapojení, a podílí se na organizaci programů pro mladší spolužáky</p> <p>Navrhne (posoudí) denní rozvrh činností dospívajícího s ohledem na zásady zdravého životního stylu</p>	<p>Dětství, puberta, dospívání - tělesné, duševní a společenské změny</p> <p>Hodnota a podpora zdraví - celostní pojetí člověka ve zdraví i nemoci - podpora zdravého životního stylu - programy podpory zdraví</p>	<p>VZ-9-1-09p respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví</p>
<p>VZ-9-1-10 samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu,</p>	<p>Využívá kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti</p>	<p>Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence - stres a jeho vztah ke zdraví auto-destruktivní závislosti, - psychické onemocnění, rizikové</p>	

<p>překonávání únavy a předcházení stresovým situacím</p>	<p>Charakterizuje správné držení těla; uplatňuje zásady správného sezení při práci</p> <p>Jednoduchými pohybovými testy ohodnotí úroveň svých posturálních a fyzických svalů (svalů s tendencí ke zkracování a ochabování)</p> <p>Předvede jednoduchou sestavu cvičení, která obsahuje zahřátí, protahovací cviky, cviky pro posilování dolních a horních končetin, břicha a mezilopatkového svalstva, dýchací a relaxační cvičení</p>	<p>chování</p> <ul style="list-style-type: none"> - skryté formy a stupně individuální násilí a zneužívání - komunikace se službami odborné pomoci - kriminalita mládeže 	
<p>VZ-9-1-11 respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví</p>	<p>Zná vývoj dítěte</p> <p>Vysvětlí dospívání - tělesné, duševní i sociální změny</p>	<p>Sexuální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - dětství, puberta, dospívání - proměny člověka v období dospívání - vztahy mezi chlapci a děvčaty 	
<p>VZ-9-1-12 respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování</p>	<p>Chápe sexuální dospívání a reprodukční zdraví</p> <p>Diskutuje o zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost - promiskuita</p> <p>Rozumí problémům v těhotenství a rodičovství mladistvých</p>	<p>Změny v životě člověka a jejich reflexe</p> <ul style="list-style-type: none"> - sexuální dospívání a reprodukční zdraví - sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost předčasná sexuální zkušenost - problémy těhotenství a rodičovství mladistvých 	

	Charakterizuje poruchy pohlavní identity	- promiskuita, poruchy pohlavní identity	
VZ-9-1-13 uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	Charakterizuje fyzickou, psychickou a sociální závislost Uvede důvody, proč jsou některé návykové látky společností tolerovány a jiné zákonem zakázány; vysvětlí, proč zákon zakazuje prodej alkoholu a tabákových výrobků do 18 let věku Vyjmenuje základní legální a nelegální návykové látky; uvede zdravotní a jiná rizika jejich zneužívání V modelové situaci předvede vhodné způsoby odmítnutí nabízené návykové látky Diskutuje o nelátkových závislostech v souvislosti s jejich vlivem na zdraví a život jedince (o závislosti na práci, na osobě, na výherních automatech aj.). Vyhledá kontakty na specializovaná zařízení pro prevenci a léčbu závislostí ve svém regionu	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence - násilí mířené proti sobě samému - rizikové chování - alkohol, aktivní a pasivní kouření - zbraně, nebezpečné látky a předměty - nebezpečný internet	VZ-9-1-13p dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her VZ-9-1-13p uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy

<p>VZ-9-1-14 vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi</p>	<p>Vyjádří vlastními slovy, jak mohou některé sociální skupiny nebo jednotlivci manipulovat ostatními lidmi a uvede možná rizika manipulace</p> <p>Odůvodní potřebu kritického přístupu k mediálním informacím - vyhodnotí informace na obalech výrobků a dalších dostupných informačních materiálech; zhodnotí pravdivost tvrzení v konkrétních reklamách</p> <p>Uvede pravidla asertivní komunikace; asertivních a dalších komunikačních dovedností využije v modelových situacích na obranu proti manipulativním vlivům</p> <p>Diskutuje o manipulaci a agresivním chování; uvede příklady možného řešení pro oběť manipulace či agrese (např. kontakty na odbornou pomoc)</p> <p>Uvede pravidla bezpečného chování na internetu a sociálních sítích a ochrany osobních dat</p>	<p>Bezpečné chování a komunikace</p> <ul style="list-style-type: none"> - bezpečný pohyb v rizikovém prostředí - nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií - sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích - Manipulativní reklama a informace – reklamní vlivy, působení sekt <p>Sociální sítě – pravidla pro komunikaci na sítích, nebezpečí komunikace na sítích, nebezpečí zakrývání skutečné identity; co je a není vhodné, bezpečné, etické na sítích zveřejňovat a přeposílat</p>	<p>VZ-9-1-14p zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí</p>
<p>VZ-9-1-15 projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a</p>	<p>Ochrání člověka za mimořádných událostí</p> <ul style="list-style-type: none"> - živelní pohromy, terorismu 	<p>Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví,</p> <ul style="list-style-type: none"> - bezpečné prostředí ve škole 	<p>VZ-9-1-15p uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu</p>

<p>železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc</p>	<p>Analyzuje konkrétní situaci v silničním provozu nebo v železniční dopravě; uvede nebezpečí (pro sebe i druhé) plynoucí z nevhodného chování v roli chodce, cyklisty, cestujícího v dopravních prostředcích</p> <p>Vysvětlí na modelové situaci vztahy a etické chování jednotlivých účastníků silniční a železniční dopravy</p> <p>Popíše prvky výbavy cyklisty a použití zádržných systémů v dopravních prostředcích a vysvětlí jejich smysl</p> <p>Uvede příklady možných rizikových situací při komunikaci v digitálním prostředí</p> <p>Předvede, jak v případě ohrožení zdraví či života přivolá zdravotní a technickou pomoc</p> <p>V modelových situacích demonstruje postup poskytnutí první pomoci při úrazových stavech</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ochrana zdraví při různých činnostech - rizika silniční a železniční dopravy - dopravní nehoda <p>Riziko používání digitálních technologií v silničním provozu (při přecházení, jízdě na kole apod.)</p>	<p>s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc; ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla</p>
--	--	--	--

<p>VZ-9-1-16 uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí</p>	<p>Ochrání člověka za mimořádných situací</p> <p>Uvede příčiny jejich vzniku i možné dopady na zdraví, životy lidí, majetek a životní prostředí</p> <p>Pozná za mimořádných událostí varovné signály</p> <p>Orientuje se v základních úkolech ochrany obyvatel</p> <p>Vysvětlí význam Integrovaného záchranného systému a jeho složek při přípravě na mimořádné události a při záchranných a likvidačních pracích</p>	<p>Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ochrana člověka za mimořádných událostí - Živelní pohromy, charakter mimořádné situace - Tísňová volání, potenciální nebezpečí - Varovný signál a chování po jeho vyhlášení, evakuace - Improvizovaná ochrana - Havárie s únikem nebezpečné látky 	<p>VZ-9-1-16p chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel</p>
<p>Mezipředmětové vztahy: P, VO, TV</p>			

5.8.2. Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Časová dotace

1. – 5. ročník	2 hodiny týdně
6. – 9. ročník	2 hodiny týdně

Předmět tělesná výchova vychází ze vzdělávacího oboru Člověk a zdraví. Výuka je převážně organizována v relaxační místnosti školy, v tělocvičně ekonomické školy a na venkovním hřišti v areálu školy. V zimních měsících je využíván zimní stadion.

Tělesná výchova umožňuje žákům poznat vlastní pohybové možnosti a přednosti, i zdravotní a pohybová omezení, rozumět jim, respektovat je u sebe i jiných.

V úvodu hodiny všichni absolvují nástup, rozcvičku. Žáci cvičí ve vhodném sportovním oblečení a obuvi. Učitel v hodinách využívá různé metody a formy práce. Spolu s dětmi používá veškeré dostupné nářadí a náčiní.

Vzdělávací obsah zahrnuje:

a) činnosti ovlivňující zdraví – význam pohybu pro zdraví, zdravotně zaměřené činnosti, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu, hygienu při Tv, bezpečnost při pohybových činnostech

b) činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností – pohybové hry, základy gymnastiky, rytmické a kondiční formy cvičení, průpravné úpoly, základy atletiky, základy sportovních her, turistika a pobyt v přírodě, bruslení a další pohybové činnosti

c) činnosti podporující pohybové učení – komunikace v Tv, organizace při Tv, zásady jednání a chování, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností, měření a posuzování pohybových dovedností.

V předmětu se realizuje průřezové téma: Osobnostní a sociální výchova.

Výchovně vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- osvojování základního tělocvičného názvosloví
- uplatňování a dodržování pravidel her
- schopnosti pojmenovat tělocvičného nářadí a sportovních pomůcek.

Kompetence k řešení problémů

- řeší problémy v souvislosti s nesporným chováním
- dokáže přizpůsobit své chování situaci a prostředí, ve kterém se nachází
- pohotově reaguje při úrazu svém i spolužáka

Kompetence komunikativní

- podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd, ročníků, věkových kategorií
- netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků
- umí vysvětlit jednoduchá pravidla hry
- učí se reagovat na základní povely a pokyny a sami je i vydávají

Kompetence sociální a personální

- učitel zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat, umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- učíme žáky pracovat v týmech, zastávat v týmu různé role
- netolerujeme projevy rasismu a xenofobie
- učíme hrát žáky v duchu fair-play, dodržovat pravidla her

Kompetence občanské

- vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a k ochraně životního prostředí
- nabízíme žákům vhodné sportovní a pohybové aktivity jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům
- netolerujeme sociálně patologické projevy chování (drogy, šikana, kriminalita mládeže)

Kompetence pracovní

- žáci jsou vedeni k uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech
- učí se užívat tělocvičné náradí a náčiní
- pro pohybové činnosti volí vhodný oděv a obuv

Kompetence digitální

- seznamujeme žáky s různými možnostmi získávání poznatků (v digitálním i fyzickém prostředí) a s tím, jaký význam pro zdraví má intenzita pohybového zatížení a doba trvání pohybových aktivit (naplňování pyramidy pohybu)
- motivujeme žáky k aktivnímu rozvoji a zlepšování zdravotně orientované zdatnosti pomocí dlouhodobého sledování a zaznamenávání různými digitálními přístroji, k měření základních pohybových výkonů a porovnávání s předchozími výsledky
- motivujeme žáky k získávání informací v digitálním prostředí o pohybových aktivitách ve škole i v místě bydliště
- klademe důraz na provádění kompenzačních cvičení, která snižují zdravotní rizika spojená s používáním digitálních technologií

Charakteristika předmětu – 2. stupeň

Tělesná výchova na 2. stupni je pojata jako postupné zvyšování náročnosti ve všech oblastech, které tělesná výchova od 6. do 9. ročníku obsahuje.

Výuka probíhá v relaxační místnosti školy, dále pak na hřišti u školy a v tělocvičně SOŠ Nový Bydžov. Svým pojetím vychází z předpokladu, že zdraví a péče o něj je jednou z priorit základního vzdělávání. Tento vzdělávací obor směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu.

Vychází z nových trendů a snaží se u žáků vytvořit kladný vztah ke zdravotně orientované zdatnosti a celoživotní pohybové aktivitě. Zahrnuje část tematických okruhů průřezových témat- zejména osobnostní a sociální výchovy, výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech i mediální výchovy.

Hodnocení žáka sleduje jeho schopnost respektovat přijatá pravidla. Schopnost aplikovat dovednosti a vědomosti, samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti. Též uplatňování pravidel hygieny a bezpečného chování.

Výchovně vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatků z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti

Kompetence k řešení problémů

- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevnování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají na dělájí
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samotný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému a psychickému násilí
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- aktivně se zapojuje do sportovních aktivit

Kompetence pracovní

- dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky
- využívá znalost a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost

Kompetence digitální

- seznamujeme žáky s různými možnostmi získávání poznatků (v digitálním i fyzickém prostředí) a s tím, jaký význam pro zdraví má intenzita pohybového zatížení a doba trvání pohybových aktivit (naplňování pyramidy pohybu)
- motivujeme žáky k aktivnímu rozvoji a zlepšování zdravotně orientované zdatnosti pomocí dlouhodobého sledování a zaznamenávání různými digitálními přístroji, k měření základních pohybových výkonů a porovnávání s předchozími výsledky
- motivujeme žáky k získávání informací v digitálním prostředí o pohybových aktivitách ve škole i v místě bydliště
- klademe důraz na provádění kompenzačních cvičení, která snižují zdravotní rizika spojená s používáním digitálních technologií

Tělesná výchova 1. - 3. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Očekávané výstupy školy	Učivo	Minimální výstupy z RVP ZV
<p>TV – 3 - 1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti</p>	<p>Snaží se o správné držení těla při různých činnostech</p> <p>Dbá na správné dýchání</p> <p>Dodržuje pravidla bezpečnosti a hlavní zásady hygieny při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě</p> <p>Používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv</p> <p>Seznamuje se se základními pojmy souvisejícími s TV</p>	<p>Důležitost pohybu pro zdraví</p> <p>Správné držení těla, kompenzační cvičení</p> <p>Protahovací, relaxační cvičení</p> <p>Bezpečnost při pohybových činnostech, první pomoc</p> <p>Hygiena při TV</p>	<p>TV-3-1-01p zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost</p>
<p>TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení</p>	<p>Vyjadřuje melodii a rytmus pohybem</p> <p>Podle pokynu zaujme základní cvičební polohu a provede základní pohybové činnosti</p> <p>Zvládá gymnastický odraz z můstku Vyskočí na náradí odpovídající výšky</p> <p>Rozlišuje běh rychlý a vytrvalostní Hodí míčkem z místa</p> <p>Ujde trasu o délce 3-5 km</p> <p>Používá digitální technologie pro sledování základních kondičních činností</p>	<p>Různé pohybové hry</p> <p>Cvičení s hudbou</p> <p>Základy gymnastiky – -průpravná cvičení pro nácvik kotoulu vpřed a vzad -nácvik odrazu z můstku na nízkou švédskou bednu -kladina – chůze s dopomocí i bez dopomoci, obměny chůze -cvičení na žebřinách -šplh na tyči</p> <p>Základy atletiky -běh vytrvalostní a rychlý - skok daleký</p>	<p>- projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám</p> <p>- zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů</p>

		-hod míčkem Turistika a pobyt v přírodě Pomůcky pro měření výkonů (krokoměr...) Hry na sněhu Základy bruslení	
TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových činnostech a soutěžích	Seznámí se a naučí se různé druhy pohybových her, osvojí si základy vybíjené a kované Dodržuje základní pravidla her Jedná v duchu fair-play Dbá na bezpečnost Manipuluje s míčem odpovídající velikosti a hmotnosti Umí přihrát jednoruč a obouruč Zvládá chytnutí míče	Pohybové hry Bezpečnost při sportu Manipulace s míčem Sportovní hry (vybíjená,kovaná) - jejich pravidla	
TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	Seznámí se se základy hygieny při TV a při jiných pohybových činnostech	Hygiena při TV Vhodné oblečení a obuv	TV-3-1-04p dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách
TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	Vhodně reaguje na pokyny, signály a gesta Dodržuje základní pravidla bezpečného chování	Znalost smluvených gest a signálů při pohybových činnostech	TV-3-1-05p reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti
Mezipředmětové vztahy: Čj, M, Prv, Hv			

TĚLESNÁ VÝCHOVA 4 - 5. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Očekávané výstupy školy	Učivo	Minimální výstupy RVP ZV
TV-5-1-01 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	Uplatňuje jednoduchou přípravu organismu před pohybovou činností.	Cvičení – kondiční, rytmické, protahovací a relaxační	TV-5-1-01p chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu
TV-5-1-02 zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	Pod vedením učitele rozvíjí svou pohybovou zdatnost Provádí kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení vycházející ze zásad správného držení těla	Správné držení těla Správné zvedání zátěže Průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení	TV-5-1-02p zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením
TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her	Ovládá techniku základních gymnastických cvičení Zvládá základy atletiky Hraje různé pohybové hry, aktivně se zapojuje do pohybu Učí se chápat turistiku jako vhodnou mimoškolní činnost Osvojuje si základy bruslení	<u>Gymnastika</u> - prostná – kotoul vzad, stoj na rukou přeskok – roznožka, skrčka šplh na tyči <u>Atletika</u> - běh, skok, hod Sportovní hry Turistika a pobyt v přírodě Bruslení	TV-5-1-03p zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla - zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy
TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a	Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování při hodinách	Hygiena při Tv	TV-5-1-04p uplatňuje hygienické a

bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	tělesné výchovy Seznamuje se se základy první pomoci	Vhodné oblečení, obutí pro pohybové aktivity Bezpečnost při pohybových činnostech	bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti
TV-5-1-05 jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	Učí se vhodným způsobem hodnotit výkony spolužáků Snaží se o sebehodnocení vlastních výkonů	Hodnocení spolužáků Sebehodnocení	TV-5-1-05p reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti
TV-5-1-06 jedná v duchu fair play, dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	Uplatňuje zásady fair play hry Respektuje rozhodnutí rozhodčího Respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	Jednání v duchu fair play, dodržování pravidel her a soutěží	TV-5-1-06p dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play
TV-5-1-07 Užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví, cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	Učí se rozumět a používat základní tělocvičné pojmy. Reaguje na smluvené povely a signály.	Základní tělocvičné pojmy Správné reakce na povely a signály.	
TV-5-1-08 Zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěž na úrovni třídy	Pokouší se organizovat nenáročnou pohybovou činnost a soutěž.	Netradiční pohybové hry a aktivity	
TV-5-1-09 Změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	Měří výkony své a ostatních a porovnává je s předchozími výsledky Používá digitální technologie pro sledování základních kondičních	Měření výkonů Základní pohybové testy Sledování úrovně tělesné zdatnosti pomocí	

	<p>činností</p> <p>Měří a zaznamenává pohybové výkony moderními technologiemi</p> <p>Sleduje informace o akcích zaměřených na pohybové aktivity ve škole i v místě bydliště a diskutuje o nich</p> <p>Měří pohybové výkony moderními technologiemi a zaznamenává je do tabulky a navzájem je porovnává</p> <p>Sbírá a (s pomocí učitele) vyhodnocuje data týkající se kondičně zaměřených pohybových aktivit získaných pomocí digitálních technologií</p>	<p>digitálních technologií</p> <p>Vyhodnocování tělesné zdatnosti a osobního zlepšení</p> <p>Využití digitálních technologií ke sledování pohybových aktivit (množství, intenzity)</p> <p>Měření výkonů (délka, čas, počet opakování apod.)</p> <p>Pomůcky pro měření výkonů (krokoměr...)</p> <p>Zaznamenávání výkonů (tabulkové procesory)</p> <p>Hodnocení a porovnávání výkonů (tabulkové procesory)</p> <p>Testy tělesné zdatnosti pro danou věkovou skupinu</p>	
<p>TV-5-1-10</p> <p>Orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště, samostatně získá potřebné informace</p>	<p>Získává informace o probíhajících pohybových aktivitách v okolí školy a v místě školy</p>	<p>Zdroje informací o pohybových činnostech</p> <p>Informační zdroje o pohybových aktivitách v místě bydliště (webové stránky obce, místních organizací)</p> <p>Informační zdroje o pohybových aktivitách v České republice (noviny, časopisy, webové stránky)</p>	
<p>Mezipředmětové vztahy: M, Čj, Př, V1, Hv</p>			

Tělesná výchova 6. a 7. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Očekávané výstupy školy	Učivo	Minimální výstupy RVP ZV
Činnosti ovlivňující zdraví			
TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	<p>Dokáže aktivně hrát drobné hry a organizovat je i v době mimo vyučování Při hře vhodně využívá náčiní</p> <p>Respektuje pravidla her, zná roli rozhodčího Spolupracuje s ostatními členy družstva Chápe svoji roli v družstvu</p> <p>Osvojené pohybové dovednosti využívá při pravidelné pohybové činnosti</p>	<p>Základních pravidla vybraných sportovních her, herní role a funkce, herní činnost jednotlivce</p> <p>Chování fair play</p>	
TV-9-1-02 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	<p>Měří svou tělesnou zdatnost pomocí testů, naměřená data zaznamenává s využitím digitálních technologií</p> <p>Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti</p> <p>Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, je schopen odstranit případné nedostatky</p>	<p>Rozvoj zdravotně orientované zdatnosti</p> <p>Manipulace se zatížením</p>	TV-9-1-02p usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí
TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	<p>Pod vedením učitele připraví výstroj a výzbroj pro danou činnost</p> <p>Provádí vhodné cviky k zahřátí svalstva před pohybovou činností</p> <p>Po předchozí zátěži provádí vhodná relaxační</p>	<p>Vhodná cvičení pro osvojované pohybové činnosti</p> <p>Relaxační cvičení po zátěži</p>	TV-9-1-03p cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení - chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy,

	cvičení		změří úroveň své tělesné zdatnosti
TV-9-1-05 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	Zná základní pravidla bezpečného chování na sportovištích, v přírodě a v silničním provozu Chrání přírodu, orientuje se v terénu Zná nejčastější příčiny úrazů	Pobyt v přírodě Dopravní výchova Pobyt na hřišti	TV-9-1-05p uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného TV-9-1-05p uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	Zvládá osvojované pohybové dovednosti (definované v ŠVP jako základní učivo) v rámci svých možností, aplikuje je i při činnostech mimo hodiny tělesné výchovy Rozumí základní sportovní terminologii osvojovaných činností, uplatňuje pravidla her a sportů a správně reaguje na osvojovaná gesta rozhodčího Uvede a vysvětlí různé role ve sportovním družstvu Zvolí taktiku hry a dodržuje ji (jednotlivec, družstvo)	Základní terminologie Pohybové hry: - s různým zaměřením - netradiční pohybové hry a aktivity Sportovní hry - herní činnosti jednotlivce - herní kombinace - herní systémy Míčové hry - utkání podle pravidel Gymnastika - přeskoky - kotouly - cvičení s náčiním a na náradí - Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem	TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
---	--	---	---

		<ul style="list-style-type: none"> - základy rytmické gymnastiky <p>Atletika:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rychlý běh - vytrvalý běh na dráze a v terénu - základy překážkového běhu - skok do dálky, do výšky - hod míčkem nebo granátem <p>Chování v duchu fair play</p> <p>Turistika a pobyt v přírodě:</p> <ul style="list-style-type: none"> - příprava turistické akce - přesun do terénu a uplatňování pravidel - bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu - táboření - ochrana přírody - dokumentace z turistické akce <p>Bruslení</p>	
<p>TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny</p>	<p>Pozoruje přímo nebo ze záznamu pohybovou činnost, pozná chybu postavení či provedení pohybové činnosti – uvede, jak má vypadat správné postavení (provedení)</p> <p>Zhodnotí pohybovou činnost spolužáka i svou vlastní</p>		<p>TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků</p>

Činnosti podporující pohybové učení

<p>TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu</p>	<p>Správně demonstruje a aplikuje dříve osvojované tělovýchovné činnosti na základě pokynů učitele, textového nebo grafického podkladu</p> <p>Vhodně reaguje na pokyny, povely i nonverbální signály rozhodčího v rámci sportovních aktivit a jejich pravidel</p>	<p>Komunikace v TV– základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály</p>	<p>TV-9-3-01p užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka</p>
<p>TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu</p>	<p>Uvědoměle jedná podle principů fair play při pohybových aktivitách, rozpozná negativní projevy a na tyto situace adekvátně reaguje</p> <p>Prokazuje pozitivní, empatický přístup k handicapovaným, méně zdatným spolužákům nebo osobám opačného pohlaví</p> <p>Rozpozná při pohybových aktivitách jednání poškozující nejbližší prostředí či majetek a svým chováním směřuje k jeho eliminaci</p>		<p>TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu</p>
<p>TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji</p>	<p>Aktivně koordinuje činnosti se členy družstva před pohybovou aktivitou i v jejím průběhu</p> <p>Provádí v průběhu týmové pohybové aktivity korekce svého jednání vzhledem ke společnému cíli</p> <p>Vyjádří osobní názor na průběh pohybové aktivity a zhodnotí průběh či výsledek své činnosti i činnosti družstva</p>	<p>Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží</p>	<p>TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji</p>

<p>TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora</p>	<p>Rozlišuje mezi právy a povinnostmi hráče, rozhodčího, organizátora a diváka během pohybových aktivit</p> <p>Naplňuje pravidla her, respektuje pokyny rozhodčího, patřičně na ně reaguje a podřizuje se jim, zároveň aktivně využívá možnosti vyplývající z role hráče</p> <p>Respektuje probíhající sportovní zápolení a v roli diváka do něj nezasahuje</p> <p>Dodržuje podmínky dané organizátorem činností, chápe jejich význam a své jednání podřizuje určeným organizačním pravidlům</p>	<p>Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží</p>	<p>TV-9-3-04p rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka</p>
<p>TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí</p>	<p>Změří určené pohybové činnosti nebo sportovní výkony prováděné ve shodě s pravidly</p> <p>Zaznamenává sledované údaje vlastních nebo cizích pohybových aktivit</p> <p>Vyhodnocuje zaznamenané údaje o pohybových činnostech, popisuje jejich změny, vývoj, kvalitu nebo je vzájemně porovnává i s pomocí digitálních technologií</p>	<p>Měření a posuzování pohybových dovedností – měření výkonů, základní pohybové testy</p>	<p>TV-9-3-05p sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je</p>
<p>TV-9-3-06 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže</p>	<p>Zapojuje se do přípravy a realizace třídní nebo školní pohybové aktivity</p> <p>Zorganizuje soutěž pro žáky nižších ročníků</p> <p>Spolurozhoduje sportovní zápolení a nese tak dílčí odpovědnost za úspěšnou realizaci</p>	<p>Organizace při TV – základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí</p>	<p>TV-9-3-06p spolurozhoduje osvojované hry a soutěže</p>

	sportovní akce		
TV-9-3-07 zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	Zpracovává hodnoty dosažených výsledků spolužáků v rámci školních pohybových aktivit	Evidence naměřených výkonů	
Mezipředmětové vztahy : M, PV, F, VO			

Tělesná výchova 8. a 9. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Očekávané výstupy školy	Učivo	Minimální výstupy RVP ZV
Činnosti ovlivňující zdraví			
TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	Pravidelně sleduje své denní pohybové aktivity Pravidelně zařazuje cvičení kompenzující jeho jednostrannou zátěž	Význam pohybu pro zdraví Rekreační a výkonnostní sport Sport dívek a chlapců	
TV-9-1-02 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	Pravidelně zařazuje do svého pohybového režimu aerobní pohybové činnosti Měří pomocí testů tělesné zdatnosti svou zdatnost i zdatnost jiných, naměřená data zaznamenává s využitím digitálních technologií Pravidelně sleduje výsledky své tělesné zdatnosti v kondičních testech a usiluje o zvýšení její úrovně	Kondiční programy Manipulace se zatížením Testy tělesné zdatnosti pro danou věkovou skupinu, rozvojové pohybové programy; pomůcky pro měření výkonů (krokoměr, chytré hodinky); měření a sledování pohybových aktivit a tělesné zdatnosti v průběhu dne a týdne; hodnocení a porovnávání naměřených výkonů (tabulkové procesory, grafy)	TV-9-1-02p usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí
TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	Zvolí vhodnou výstroj a výzbroj pro danou pohybovou činnost a zdůvodní její použití z hlediska bezpečnosti Vybere a použije vhodné cviky k zahřátí svalů nutných pro uvedenou (danou) pohybovou aktivitu Ukončí pohybovou aktivitu protažením a kompenzačním cvičením zatížených	Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí Průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení	TV-9-1-03p cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení

	svalových skupin		
TV-9-1-04 odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	Vysvětlí vliv užívání podpůrných látek a jiných škodlivin na zdraví a pohybový výkon Z ověřených zdrojů vyhledá údaje o znečištění ovzduší a určí, zda je nutné omezit pohybové aktivity Přizpůsobí své venkovní pohybové aktivity vzhledem k aktuálním povětrnostním podmínkám a stavu znečištění ovzduší	Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech První pomoc při sportu v různém prostředí Improvizované ošetření poranění a odsun raněného	TV-9-1-04p odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem TV-9-1-04p vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity
TV-9-1-05 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	Vyhodnotí pohybové aktivity vzhledem k aktuálním podmínkám a aplikuje na dané podmínky obecné zásady bezpečnosti Přizpůsobí pohybové aktivity svým schopnostem a možnostem (volí obtížnost cvičení, velikost zátěže atd.) Vybere a použije výstroj a výzbroj odpovídající danému sportu a konkrétním podmínkám		TV-9-1-05p uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného TV-9-1-05p uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy, změří úroveň své tělesné zdatnosti
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností			
TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady	Zvládá osvojované pohybové dovednosti (definované v ŠVP jako základní učivo) v rámci svých možností,	Základní terminologie	TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové

<p>osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</p>	<p>aplikuje je i při činnostech mimo hodiny tělesné výchovy</p> <p>Rozumí základní sportovní terminologii osvojovaných činností, uplatňuje pravidla her a sportů a správně reaguje na osvojovaná gesta rozhodčího</p> <p>Uvede a vysvětlí různé role ve sportovním družstvu</p> <p>Zvolí taktiku hry a dodržuje ji (jednotlivec, družstvo)</p>	<p>Pohybové hry s různým zaměřením</p> <p>Netradiční pohybové hry a aktivity</p> <p>Sportovní hry</p> <p>Herní činnosti jednotlivce</p> <p>Herní kombinace</p> <p>Herní systémy</p> <p>Míčové hry</p> <p>Utkání podle pravidel</p> <p>Gymnastika:</p> <ul style="list-style-type: none"> - přeskoky - kotouly - cvičení s náčiním a na - nářadí <p>Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem:</p> <ul style="list-style-type: none"> - základy rytmické gymnastiky <p>Atletika:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rychlý běh - vytrvalý běh na dráze a v terénu - základy překážkového běhu 	<p>dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</p>
---	--	---	---

		<ul style="list-style-type: none"> - skok do dálky, do výšky <p>Chování v duchu fair play</p> <p>Hod míčkem nebo granátem</p> <p>Turistika a pobyt v přírodě:</p> <ul style="list-style-type: none"> - příprava turistické akce - přesun do terénu a - uplatňování pravidel - bezpečnosti silničního - provozu v roli chodce a - cyklisty, chůze se zátěží i - v mírně náročném terénu - táboření - ochrana přírody - dokumentace z turistické - akce 	
<p>TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny</p>	<p>Pozoruje přímo nebo ze záznamu pohybovou činnost</p> <p>Zhodnotí pohybovou činnost spolužáka i svou vlastní, pozná chybu postavení či provedení pohybové činnosti – uvede, jak má vypadat správné postavení (provedení))</p>	<p>Záznam pohybu – různé způsoby sledování pohybových činností z hlediska kvantity a kvality pomocí digitálních technologií (mobilní telefon, tablet, fotoaparát, kamera); korekce pohybu na základě digitálního záznamu (mobilní telefon, tablet, fotoaparát, kamera)</p>	<p>TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků</p>
Činnosti podporující pohybové učení			
<p>TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu</p>	<p>Správně demonstruje a aplikuje dříve osvojované tělovýchovné činnosti na základě pokynů učitele, textového nebo grafického podkladu</p>	<p>Komunikace v TV– základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály</p>	<p>TV-9-3-01p užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka</p>

	<p>Vhodně reaguje na pokyny, povely i nonverbální signály rozhodčího v rámci sportovních aktivit a jejich pravidel</p> <p>Sleduje a interpretuje informace o pohybových aktivitách uváděné v médiích a se znalostí problému o nich diskutuje</p>		
<p>TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu</p>	<p>Uvědoměle jedná podle principů fair play při pohybových aktivitách, rozpozná negativní projevy a na tyto situace adekvátně reaguje</p> <p>Prokazuje pozitivní, empatický přístup k handicapovaným, méně zdatným spolužákům nebo osobám opačného pohlaví</p> <p>Rozpozná při pohybových aktivitách jednání poškozující nejbližší prostředí či majetek a svým chováním směřuje k jeho eliminaci</p>	<p>Zásady jednání a chování – fair play, olympijské ideály a symboly</p>	<p>TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu</p>
<p>TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji</p>	<p>Aktivně koordinuje činnosti se členy družstva před pohybovou aktivitou i v jejím průběhu</p> <p>Provádí v průběhu týmové pohybové aktivity korekce svého jednání vzhledem ke společnému cíli</p> <p>Vyjádří osobní názor na průběh pohybové aktivity a zhodnotí průběh či výsledek své činnosti i činnosti</p>	<p>Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží</p>	<p>TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji</p>

	družstva		
TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	<p>Rozlišuje mezi právy a povinnostmi hráče, rozhodčího, organizátora a diváka během pohybových aktivit</p> <p>Naplnuje pravidla her, respektuje pokyny rozhodčího, patřičně na ně reaguje a podřizuje se jim, zároveň aktivně využívá možnosti vyplývající z role hráče</p> <p>Respektuje probíhající sportovní zápolení a v roli diváka do něj nezasahuje</p> <p>Dodržuje podmínky dané organizátorem činností, chápe jejich význam a své jednání podřizuje určeným organizačním pravidlům</p>	Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží	TV-9-3-04p rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka
TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	<p>Změří nebo jinak kvantifikuje určené pohybové činnosti nebo sportovní výkony prováděné ve shodě s pravidly</p> <p>Zaznamenává sledované údaje vlastních nebo cizích pohybových aktivit I s pomocí digitálních technologií</p> <p>Vyhodnocuje zaznamenané údaje o pohybových činnostech, popisuje jejich změny, vývoj, kvalitu nebo je</p>	<p>Měření a posuzování pohybových dovedností – měření výkonů I základní pohybové testy</p> <p>Evidence dat a informací o pohybových aktivitách, činnostech a výkonech pomocí digitálních technologií (např. tabulkový procesor, speciální online aplikace); různé způsoby vyhodnocování a prezentace dat pomocí digitálních technologií (např. prezentační software, tabulková procesor)</p>	TV-9-3-05p sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je

	vzájemně porovnává		
TV-9-3-06 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	Zapojuje se do přípravy a realizace třídní nebo školní pohybové aktivity Zorganizuje se spolužáky turistickou akci nebo dlouhodobou soutěž pro žáky nižších ročníků Spolurozhoduje sportovní zápolení a nese tak dílčí odpovědnost za úspěšnou realizaci sportovní akce	Organizace při TV – základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí	TV-9-3-06p spolurozhoduje osvojované hry a soutěže
TV-9-3-07 zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	Zpracovává hodnoty dosažených výsledků spolužáků v rámci školních pohybových aktivit a zpracovaná data následně prezentuje Srozumitelně a dostatečně názorně prezentuje naměřené výkony své pohybové aktivity (které vybral k prezentaci), diskutuje o jejich kvalitě a vývoji	Zaznamenání výkonů Interpretace a hodnocení výkonů	
Mezipředmětové vztahy : M, PV, F, VO			

5.9. Člověk a svět práce

5.9.1. Pracovní vyučování

Charakteristika předmětu – 1.stupeň

Vyučovací předmět Pracovní vyučování vychází ze vzdělávacího oboru Člověk a svět práce. V souladu s RVP je obor rozdělen na čtyři tematické okruhy:

Práce s drobným materiálem

Konstrukční činnosti

Pěstitelské práce

Příprava pokrmů

Výuka probíhá na I. stupni s časovou dotací:

1. až 5. ročník – 3 hodiny týdně

V 1. až 5. ročníku je tento předmět posílen o dvě hodiny týdně z disponibilní časové dotace pro důkladné procvičení pracovních činností.

Výuka probíhá zpravidla v budově školy v kmenových třídách, v pracovních dílnách, v cvičné kuchyňce a na pozemku školy.

Vzdělávací obsah předmětu vychází z konkrétních životních situací, s nimiž žáci přicházejí do přímého kontaktu. Ve všech vyučovacích hodinách jsou soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. Prostřednictvím vyučovacího předmětu žáci získávají nejen základní pracovní návyky a dovednosti, ale také důležité informace z různých sfér pracovních činností dospělých. To pro ně může být velkou pomocí při jejich rozhodování o jejich dalším studijním a profesním zaměření. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Důraz je také kladen na ochranu životního prostředí (třídění odpadu, šetření materiálem, úklid okolí školy, kompostování atd.)

V předmětu se realizují tematické okruhy těchto průřezových témat: Enviromentální výchova – téma Základní podmínky života. Celým vyučovacím procesem prolíná průřezové téma Osobnostní a sociální výchova, proto není blíže specifikováno.

Výchovně vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- žáci si osvojují základní pracovní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí, učí se používat vhodné nástroje, náradí a pomůcky při práci i v běžném životě
- učitel umožňuje žákům používat různé materiály, vhodné nástroje a náradí
- umožňujeme žákům poznávat vlastností materiálů a surovin a jejich použitelnost
- u žáků podporujeme samostatnost a tvořivost
- učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti
- seznamujeme žáky s historií řemeslné výroby
- žáci si osvojují různé řemeslné techniky

Kompetence k řešení problémů

- učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- učitel se snaží rozvíjet u žáků tvořivost, samostatnost, vede je k uplatňování vlastních nápadů
- učíme žáky používat různé postupy při plnění zadaných úkolů

Kompetence komunikativní

- žáci si rozšiřují slovní zásobu v oblasti názvosloví pracovních nástrojů, náradí a pomůcek
- učí se popsat postup práce
- učitel vede žáky k aktivnímu užívání správné terminologie

- vyžadujeme dodržování pravidel stanovených v řádech odborných pracoven

Kompetence sociální a personální

- učitel vede žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci
- žáci pracují ve skupině, vytvářejí společné práce, při kterých se učí spolupracovat a respektovat nápady druhých, společně se snaží o dosažení kvalitního výsledku
- učíme žáky respektovat výsledky práce druhých na základě jejich individuálních schopností a možností

Kompetence občanské

- učitel vytváří u žáků pozitivní vztah k práci a vede je k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- netolerujeme nekamarádké chování a odmítnutí požadované pomoci
- vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a k ochraně životního prostředí

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti a hygieny, včetně používání ochranných pracovních prostředků
- učitel vede žáky ke správným způsobům užití materiálu a pracovních nástrojů
- učitel zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- žáci správně a zodpovědně zachází s pracovními pomůckami
- žáky vedeme k potřebě rozdělanou práci dokončit
- žáci pracovními činnostmi rozvíjí své zkušenosti, myšlení, seberealizují

Kompetence digitální

- učitel seznamuje žáky s výhodami využívání videonávodů při tvorbě vlastních výrobků
- učitel podporuje žáky pro vytvoření videonávodu vlastního výrobku

Charakteristika předmětu pro 2. stupeň

Časová dotace:

6. – 9. ročník - 3 hodin týdně

Výuka je v 6. – 8. ročníku posílena o 2 hodiny z disponibilní časové dotace a v 9. ročníku o 3 hodiny z disponibilní časové dotace.

Výuka na 2.stupni je zpravidla rozdělena na dívčí a chlapecké skupiny podle aktuálního počtu žáků ve školním roce. Dále jsou pak žáci rozděleni do skupin podle počtu žáků ve třídách.

V 6. a 7. ročníku jsou realizovány tyto okruhy :

- 1) Pěstitelské práce a chovatelství
- 2) Práce s technickými materiály
- 3) Příprava pokrmů

V 8.až 9. ročníku jsou realizovány okruhy:

- 1) Práce s technickými materiály
- 2) Provoz a údržba domácnosti
- 3) Pěstitelské práce a chovatelství
- 4) Svět práce

5) Příprava pokrmů

Pracovní vyučování probíhá ve školní dílně, na pozemku, ve cvičné kuchyňce, či v jednotlivých třídách. Součástí výuky je používání pomůcek a nářadí, které jsou dostupné na jednotlivých pracovištích.

Cílem pracovního vyučování na 2. stupni je získání pracovních dovedností a návyků a rozvoj motoriky. Dále slouží k orientaci na trhu práce a ke správné volbě povolání a k plnému společenskému uplatnění. Žáci získávají základní vědomosti o materiálu, nástrojích a pracovních postupech. Učí se práci správně organizovat, udržovat pořádek na pracovišti, spolupracovat v rámci pracovní skupiny, dbát hygienických a bezpečnostních pravidel. Práce s nástroji a technickými přístroji umožní žákům s mentálním postižením snazší zapojení do běžného života. Žáky systematicky vedeme k nutnosti vyučení v některém z odborných učilišť a pochopení práce jako zdroje budoucí obživy. V předmětu se realizují průřezová témata: Environmentální výchova (EV).

Výchovně vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- vedeme žáka k vytváření svého nejvhodnějšího učebního stylu, učíme jej se dovednosti, zručnosti a samostatnosti při řešení úkolů
- přiměřeně věku a obsahu učiva jej učíme používat nové termíny

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k samostatnosti, rozvoji vlastního úsudku o způsobu vykonání dané práce
- učíme žáky používat různé druhy nářadí

Kompetence komunikativní

- podněcujeme žáky k vyjadřování svých myšlenek a samostatnému vyjadřování na dané téma

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke spolupráci ve skupině, učíme je přijímat zodpovědnost za práci svou i ostatních členů skupiny

Kompetence občanské

- seznamujeme žáky s reáliemi ve světě a vedeme je k zájmu o zajímavé věci a vynálezy
- učíme je porovnávat různé způsoby vykonání dané práce
- vyžadujeme od žáků dodržovat předem stanovená pravidla

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k pochopení skutečnosti, že znalosti a dovednosti z pracovního vyučování jsou vhodným předpokladem pro získání osobního i profesního uplatnění

Kompetence digitální

- učitel vede žáky k tomu, aby vyhledávali pracovní postupy a návody (příprava pokrmů, péče o rostliny, konstrukční činnosti, práce s drobným materiálem) v doporučených online zdrojích
- učitel vede žáky k efektivnímu využívání digitální technologie v souvislosti se světem práce a výběrem budoucího povolání
- učitel motivuje žáky k využívání digitální technologie a digitálních zdrojů k učení a osobnostnímu rozvoji
- motivujeme žáky k zaznamenávání výsledků pozorování přírody a pěstitelských pokusů s využitím digitálních technologií

Pracovní vyučování 1. - 3. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Očekávané výstupy školy	Učivo	Minimální výstupy z RVP ZV
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM			
<p>ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů</p>	<p>Mačká, trhá, lepí, polepuje, stříhá, vystřihuje, obkresluje dle šablony, překládá a skládá papír, odměřuje</p> <p>Vytváří jednoduché plošné i prostorové útvary</p> <p>Stříhá, lepí textile</p> <p>Zkouší navlékat jehlu, udělat uzel, přišít knoflík</p> <p>Seznamuje se zadním stehem</p> <p>Hněte, válí, dělí na části modelovací hmotu</p> <p>K práci používá tužku, pravítko, nůžky, lepidlo a jehlu</p> <p>Seznamuje se s lidovými tradicemi, zvyky a materiály při nich užitými</p> <p>Nasbírané přírodní materiály třídí, navléká a dotváří je</p> <p>Vytvoří zvolený výrobek podle videonávodu</p>	<p>Vlastnosti materiálů</p> <p>Papír, karton</p> <p>Textil</p> <p>Modelovací hmota</p> <p>Pracovní pomůcky a nástroje</p> <p>Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce</p> <p>Lidové zvyky, tradice, řemesla</p> <p>Přírodniny</p> <p>Tvorba výrobku podle videonávodu</p>	<p>ČSP-3-1-01p zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů</p>

ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy	Pracuje podle slovního návodu a předlohy	Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce	ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI			
ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	Sestavuje stavebnicové prvky dle vlastní fantazie nebo jednoduché předlohy	Sestavování modelů (stavebnice dle možností školy) Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem	ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi
PĚSTITELSKÉ PRÁCE			
ČSP-3-3-01 ČSP-3-3-02 Pečují o nenáročné rostliny Provádí pozorování přírody a zaznamenává výsledky pozorování	Pečuje o pokojové rostliny – otírání listů, zalévání, kypření, přesazování Zasévá semínka rostlin Pěstuje nenáročné druhy rostlin	Pěstování pokojových rostlin Základní podmínky pro pěstování rostlin, výživa rostlin, půda, osivo Pěstování rostlin	ČSP-3-3-01p provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny
PŘÍPRAVA POKRMŮ			
ČSP-3-4-01 Připraví tabuli pro jednoduché stolování	Vyjmenuje z čeho se skládá příbor Správně na stůl rozmístí příbor, talíř a skleničku, ubrousek	Jednoduchá úprava stolu	ČSP-3-4-01p upraví stůl pro jednoduché stolování
ČSP-3-4-02 Chová se vhodně při stolování	Orientuje se v základních pravidlech správného společenského chování a stolování	Pravidla správného stolování	ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování
Mezipředmětové vztahy: M, Čj, Pr			

Pracovní vyučování 4. - 5. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Očekávané výstupy školy	Učivo	Minimální výstupy z RVP ZV
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM			
ČSP-5-1-01 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	Při práci využívá různé pracovní materiály vzhledem k zamýšlenému výrobku Využívá vlastní představivost při obměně vzorového výrobku Vytváří plošné i prostorové prvky Volí a dodržuje vhodný pracovní postup	Vlastnosti materiálů - papír, karton, přírodniny, textil, modelovací hmota...	ČSP-5-1-01p vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu
ČSP-5-1-02 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	Poznává lidové tradice, zvyky a materiály při nich použité Seznámí se s technikou uplatňovanou v lidové tvorbě a použije ji ve své práci Zhotoví jednoduchý výrobek vztahující se k lidové tradici Uvede příklady lidových řemesel	Lidové zvyky, tradice, řemesla	ČSP-5-1-02p využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii
ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	Popíše účel běžně používaných pomůcek a nástrojů Z nabídky vybere vhodnou pomůcku a nástroj vzhledem k materiálu, se kterým pracuje Zvolí si výrobek, samostatně vyhledá	Pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití Tvorba výrobku podle videonávodu – vyhledání videonávodu, volba vhodného materiálu a pomůcek	ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu

	vhodný videonávod, výrobek vytvoří		
ČSP-5-1-04 Udrží pořádek na pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	Udrží pořádek na svém místě, dodržuje hygienické normy a bezpečnost při práci Na příkladech popíše, jak by postupoval v případě úrazu při práci s drobným materiálem V modelové situaci ošetří drobné poranění	Bezpečnost a ochrana zdraví při práci První pomoc	ČSP-5-1-04p udrží pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a práce; poskytne první pomoc při drobném poranění
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI			
ČSP-5-2-01 Provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	Podle návodu provede montáž a demontáž jednoduchého objektu Použije různé díly stavebnice tak, aby byl výsledný objekt kompaktní Využije vlastní představivost při práci se stavebnicí Zorganizuje si a časově rozvrhne práci	Sestavování modelů (stavebnice dle možností školy)	ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž
ČSP-5-2-02 Pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	Rozumí pojmům, poznámkám na odkazové čáře, značkám a symbolům používaným v jednoduchých pracovních návodech a postupech Dodrží zadaný pracovní postup dle slovního návodu, předlohy, náčrtu Zorganizuje si a časově rozvrhne práci	Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem	ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu
ČSP-5-2-03 Dodržuje zásady hygieny a	Udrží přehledný a uspořádaný pracovní prostor	Bezpečnost a hygiena při práci	ČSP-5-2-03p udrží pořádek na svém

bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	<p>Dodrží zásady hygieny a bezpečnosti</p> <p>Na příkladech popíše, jak by postupoval v případě úrazu při konstrukčních činnostech</p> <p>V modelové situaci ošetří drobné poranění</p>		<p>pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu</p> <p>- užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky</p>
PĚSTITELSKÉ PRÁCE			
<p>ČSP-5-3 -01 provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování</p>	<p>Vypěstuje rostlinu ze semene nebo ze sazenice</p> <p>Založí jednoduchý pokus, na základě pozorování provede záznam růstu a vývoje rostliny</p> <p>Z výsledků pokusů a pozorování vysvětlí správný postup při pěstování rostliny</p> <p>Pozoruje a zaznamená vývoj rostlin při pěstitelských pokusech s využitím digitálních technologií</p>	<p>Základní podmínky pro pěstování rostlin, výživa rostlin, půda, osiv</p> <p>Pozorování rozmnožování rostlin a jeho záznam s využitím digitálních technologií</p>	<p>ČSP-5-3-01p dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin</p>
<p>ČSP-5-3 -02 Ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny</p>	<p>Upevňuje si rozdíl mezi setím a sázením</p> <p>Vypěstuje vybranou rostlinu podle zadaných pokynů a pečuje o ni</p> <p>Rozmnoží pokojové rostliny dělením trsů či řízkováním</p>	<p>Pěstování rostlin ze semen</p> <p>Množení rostlin</p>	<p>ČSP-5-3-02p ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování</p>
<p>ČSP-5-3 -03 Volí podle druhu pěstitelských</p>	<p>Popíše účel běžně používaných pracovních pomůcek a nástrojů určených k pěstitelským</p>	<p>Zahradnické pomůcky, nářadí a nástroje</p>	<p>ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských</p>

činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	pracím Vybere z nabídky nářadí, nádoby a další pomůcky potřebné pro zadanou činnost Správně používá vybrané nářadí		činností správné pomůcky, nástroje a náčiní
ČSP-5-3 -04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	Udrží přehledný a uspořádaný pracovní proctor Dodrží zásady hygieny a bezpečnosti práce Na příkladech popíše, jak by postupoval v případě úrazu při pěstitelských činnostech V modelové situaci ošetří drobné poranění	Bezpečnost práce Hygienická pravidla První pomoc	ČSP-5-3-04p dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě
PŘÍPRAVA POKRMŮ			
ČSP-5-4-01 orientuje se v základním vybavení kuchyně	Zvolí vhodné kuchyňské nádobí a další potřebné prostředky Popíše základní vybavení kuchyně Popíše účel kuchyňského vybavení	Vybavení kuchyně Technika v kuchyni –historie a význam	ČSP-5-4-01p uvede základní vybavení kuchyně
ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm	Podle receptu dodrží postup práce časově si ho rozvrhne Podle seznamu vybere potraviny Zhodnotí připravený pokrm	Příprava pokrmů	ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm - uplatňuje zásady správné výživy
ČSP-5-4-03	Prostře stůl k jednoduchému obědu	Jednoduchá úprava stolu	ČSP-5-4-03p

Dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	Popíše nebo prakticky předvede vhodné stolování a společenské chování Zhlédne modelovou situaci, upozorní na nevhodné společenské chování a doporučí vhodný způsob chování a jednání	Pravidla správného stolování	dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování
ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	Udrží pořádek pracovního místa i nástrojů Na příkladech popíše, jak by postupoval v případě úrazu při přípravě pokrmů V modelové situaci ošetří drobné poranění	Bezpečnost a ochrana zdraví při práci	ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni
Mezipředmětové vztahy: M, Čj, V1, P			
Průřezová témata 4. ročník – EV - Základní podmínky života			

Pracovní vyučování 6. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Očekávané výstupy školy	Učivo	Minimální výstupy z RVP ZV
Práce s technickými materiály			
ČSP-9-1-01 provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	Osvojí si základní dovednosti související s pracemi s technickými materiály	Jednoduché pracovní operace a postupy	ČSP-9-1-01p získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň
ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	Orientuje se v základních vlastnostech materiálů Vybere z nabídky vhodné nástroje, nářadí vzhledem k použitému materiálu a činnosti	Vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, karton) Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování	ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí - rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti - správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky
ČSP-9-1-03 organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost Dodržuje technologickou kázeň Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí a správným zacházením s nimi	Organizace práce, důležité technologické postupy Digitální technika – využití v různých pracovních činnostech a zaměstnáních	ČSP-9-1-03p organizuje svoji pracovní činnost - zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu - dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku

	Zhotoví výrobek podle vybraného video návodu či návodu v digitální podobě		
ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu	Při práci dodržuje stanovená pravidla a zásady práce ve školní dílně V modelové situaci poskytne první pomoc, zná postup při zavolání pomoci při závažnějších úrazech	Bezpečnost a hygiena práce, první pomoc při úrazu, úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí	ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu - dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu
Pěstitelské práce, chovatelství			
ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin	Uvede a charakterizuje hlavní podmínky, které potřebují rostliny pro svůj růst Zvládá jednoduché pracovní postupy na zahradě Vyjmenuje základní druhy zeleniny a uvede jejich příklady Rozlišuje osivo a sadbu Pěstuje vybrané druhy zeleniny na školním pozemku Uvede základní druhy ovocných rostlin a popíše způsob jejich pěstování	Základní podmínky pro pěstování rostlin - půda a její zpracování - výživa a ochrana rostlin Zelenina - druhy zeleniny - osivo a sadba - pěstování vybraných druhů zeleniny Ovocné rostliny - druhy ovocných rostlin - zásady pěstování ovocných rostlin	ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin

<p>ČSP-9-3-02 pěstuje a využívá květiny pro výzdobu</p>	<p>Zvládne pracovní postupy při pěstování vybraných pokojových květin (zalévání, přesazování, rozmnožování)</p> <p>Podílí se na pěstování vybraných letniček a trvalek na školním pozemku</p> <p>Zvládne jednoduché aranžování rostlin</p>	<p>Základy ošetřování pokojových květin</p> <p>Jednoduchá vazba, úprava květin</p>	<p>ČSP-9-3-02p pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě</p>
<p>ČSP-9-3-03 používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu</p>	<p>Vybere a používá pro danou činnost vhodné nástroje a nářadí a provede jejich údržbu</p>	<p>Druhy nářadí, způsob práce s ním a údržba</p>	<p>ČSP-9-3-03 používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu</p>
<p>ČSP-9-3-05 dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty</p>	<p>Dodržuje určené postupy</p> <p>Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce</p> <p>Vysvětlí, jak postupovat při ošetření drobného úrazu</p>	<p>Technologické postupy</p> <p>Hygiena a bezpečnost práce, předcházení úrazům</p> <p>První pomoc</p>	<p>ČSP-9-3-05p dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu způsobeném zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami</p>
Příprava pokrmů			
<p>ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče</p>	<p>Uvede a charakterizuje základní vybavení kuchyně</p> <p>Bezpečně obsluhuje kuchyňské spotřebiče v žákovské kuchyni</p>	<p>Základní vybavení kuchyně</p> <p>Bezpečnost provozu</p>	<p>ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče</p>
<p>ČSP-9-5-02 připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy</p>	<p>Připraví jednoduché pokrmy</p> <p>Rozlišuje zdravé a nezdravé potraviny</p> <p>Dokáže správně vybrat potraviny podle předloženého receptu</p>	<p>Výběr, skladování, skupiny potravin</p> <p>Příprava pokrmů</p> <p>Základní způsoby tepelné úpravy</p>	<p>ČSP-9-5-02p připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu</p>

	<p>Kontroluje datum výroby a datum doporučené spotřeby</p> <p>Orientuje se v zásadách správného skladování jednotlivých skupin potravin</p> <p>Vyjmenuje a charakterizuje základní tepelné úpravy</p> <p>Při praktické přípravě jídla se vždy seznámí s postupem a dodržuje ho</p>	<p>Základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů</p>	<p>se zásadami zdravé výživy</p>
<p>ČSP-9-5-03 dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti</p>	<p>Dodržuje základní principy stolování a společenského chování při stravování</p> <p>Prostře pro jednoduchou snídani a oběd</p> <p>Obsluhuje při podávání jídla</p> <p>Seznámí se s úpravou stolu při slavnostních příležitostech (rodinná oslava, vánoce...)</p>	<p>Jednoduché prostírání</p> <p>Obsluha a chování u stolu</p> <p>Slavnostní stolování v rodině</p>	<p>ČSP-9-5-03p dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu</p>
<p>ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni</p>	<p>Užívá při i po práci vhodné čisticí prostředky</p> <p>Dbá na pořádek a čistotu při práci v kuchyni</p> <p>Dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny a dbá pokynů učitele</p>	<p>Udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu</p> <p>První pomoc</p>	<p>ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni</p>

	V modelové situaci předvede poskytnutí první pomoci při úrazech vzniklých v kuchyni		
Mezipředmětové vztahy: M, TV, F, VO			

Pracovní vyučování 7. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Očekávané výstupy školy	Učivo	Minimální výstupy z RVP ZV
Práce s technickými materiály			
ČSP-9-1-01 provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	Osvojí si základní dovednosti související s pracemi s technickými materiály	Jednoduché pracovní operace a postupy	ČSP-9-1-01p získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň
ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	Orientuje se v základních vlastnostech materiálů Vybere z nabídky vhodné nástroje, nářadí vzhledem k použitému materiálu a činnosti	Vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity) Vlastnosti materiálu, užití v praxi (textil, karton) Pracovní pomůcky	ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí - rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti - správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky
ČSP-9-1-03 organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost Dodržuje technologickou kázeň Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních	Organizace práce, důležité technologické postupy Digitální technika – využití v různých pracovních činnostech a zaměstnáních	ČSP-9-1-03p organizuje svoji pracovní činnost - zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu

	nástrojů a nářadí a správným zacházením s nimi Vytvoří s pomocí digitálních technologií návod k vybranému výrobku (videonávod, prezentace, fotografie...)	spolupráce v týmu (při realizaci projektů): sdílený prostor pro spolupráci, komunikační nástroje, sdílené dokumenty, tabulky	- dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku
ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu	Při práci dodržuje stanovená pravidla a zásady práce ve školní dílně V modelové situaci poskytne první pomoc, zná postup při zavolání pomoci při závažnějších úrazech	Bezpečnost a hygiena práce První pomoc při úrazu, Úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky Technika a životní prostředí	ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu - dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu
Pěstitelské práce, chovatelství			
ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin	Uvede a charakterizuje hlavní podmínky, které potřebují rostliny pro svůj růst Zvládá jednoduché pracovní postupy na zahradě Rozlišuje osivo a sadbu Pěstuje vybrané druhy zeleniny na školním pozemku	Základní podmínky pro pěstování rostlin - půda a její zpracování - výživa a ochrana rostlin a půdy Osivo a sadba	ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin
ČSP-9-3-02 pěstuje a využívá květiny pro výzdobu	Uvede příklady pokojových květin Zvládne pracovní postupy při pěstování	Základy ošetřování pokojových květin	ČSP-9-3-02p pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě

	<p>vybraných pokojových květin (zalévání, přesazování, rozmnožování)</p> <p>Orientuje se v druzích okrasných květin pěstovaných na zahradě</p> <p>Podílí se na pěstování vybraných letniček a trvalek na školním pozemku</p> <p>Zvládne jednoduché aranžování rostlin</p>	<p>Květina v exteriéru a interiéru</p> <p>Jednoduchá vazba, úprava květin</p>	
<p>ČSP-9-3-03 používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu</p>	<p>Vybere a požívá pro danou činnost vhodné nástroje a nářadí a provede jejich údržbu</p>	<p>Druhy nářadí, způsob práce s ním a údržba</p>	<p>ČSP-9-3-03 používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu</p>
<p>ČSP-9-3-05 dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty</p>	<p>Dodržuje určené postupy</p> <p>Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce</p> <p>Ošetří drobný úraz</p>	<p>Technologické postupy</p> <p>Hygiena a bezpečnost práce, předcházení úrazům</p> <p>První pomoc</p>	<p>ČSP-9-3-05p dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu způsobeném zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami</p>
Příprava pokrmů			
<p>ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče</p>	<p>Uvede a charakterizuje základní vybavení kuchyně</p> <p>Bezpečně obsluhuje kuchyňské spotřebiče v žákovské kuchyni</p>	<p>Základní vybavení kuchyně</p> <p>Bezpečnost provozu</p>	<p>ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče</p>
<p>ČSP-9-5-02 připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy</p>	<p>Připraví jednoduché pokrmy</p> <p>Dokáže ve skupině naplánovat pokrm a správně vybrat potřebné potraviny</p> <p>Kontroluje datum výroby a datum doporučené spotřeby</p>	<p>Výběr potravin, sestavování jídelníčku, základní způsoby tepelné úpravy</p> <p>Základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů</p>	<p>ČSP-9-5-02p připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy</p>

	<p>Zjistí možnost zdravotní závadnosti – např. porušení obalu</p> <p>Orientuje se v zásadách správného skladování jednotlivých skupin potravin</p> <p>Pokusí se sestavit jídelníček podle zásad zdravé výživy</p> <p>Vyjmenuje a charakterizuje základní tepelné úpravy</p> <p>Při přípravě jídla dodržuje pracovní postup</p> <p>Zhotoví pokrm podle videonávodu, který si sám vyhledá</p>	<p>Digitální technika – využití v různých pracovních činnostech a zaměstnáních</p> <p>Spolupráce v týmu (při realizaci projektů)</p>	
<p>ČSP-9-5-03 dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti</p>	<p>Dodržuje základní principy stolování a společenského chování při stravování</p> <p>Prostře pro jednoduchou snídani a oběd</p> <p>Orientuje se v zásadách správného chování při stolování a dodržuje ho</p> <p>Seznámí se s úpravou stolu při slavnostních příležitostech (rodinná oslava, vánoce...)</p>	<p>Jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole</p>	<p>ČSP-9-5-03p dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu</p>

<p>ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni</p>	<p>Užívá při i po práci vhodné čisticí prostředky</p> <p>Dbá na pořádek a čistotu při praktických činnostech</p> <p>Dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny a dbá pokynů učitele</p> <p>V modelové situaci předvede poskytnutí první pomoci při úrazech vzniklých v kuchyni</p>	<p>Udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu</p> <p>První pomoc</p>	<p>ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni</p>
<p>Mezipředmětové vztahy: M, TV, F, VO</p>			
<p>Průřezová témata – EV – Základní podmínky života</p>			

Pracovní vyučování 8. a 9. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Očekávané výstupy školy	Učivo	Minimální výstupy z RVP ZV
Pěstitelské práce, chovatelství			
ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin	Použije pro přípravu práce dokumentaci, návod pro pěstování vybraných rostlin (zálivka, půda, světlo, teplo) Popíše a vysvětlí jednotlivé kroky důležité při procesu pěstování rostlin Připraví pracovní prostor, prostředí pro pěstování vybraných rostlin (květináč, záhonek...) Udržuje pracovní prostor pro pěstování rostlin (odstraňuje plevel...) Vyjmenuje základní druhy léčivých a jedovatých rostlin Seznámí se s jejich účinky na zdraví člověka Pojmenuje koření Vytvoří ve vhodně vybraném program, aplikaci prezentaci k vybranému tématu Svoji práci sdílí s ostatními spolužáky	Základní podmínky pro pěstování rostlin - půda a její zpracování - výživa a ochrana rostlin Léčivé rostliny, koření - rostliny a zdraví člověka, léčivé účinky rostlin, rostliny jedovaté, rostliny jako drogy a jejich zneužívání, alergie Digitální technika – využití v různých pracovních činnostech a zaměstnáních Spolupráce v týmu (při realizaci projektů): sdílený prostor pro spolupráci, komunikační nástroje, sdílené dokumenty, tabulky	ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin
ČSP-9-3-02 pěstuje a využívá květiny pro	Z nabídky vybere vhodné rostliny pro výzdobu interiéru, exteriéru podle daných podmínek, podle dané příležitosti	Základy a zásady ošetřování rostlin	ČSP-9-3-02p pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k

výzdobu	<p>Použije vhodné nástroje, nářadí při pěstování a aranžování květin</p> <p>Volí vhodný postup pěstování vybrané rostliny, zajistí průběžnou péči (zalít, přesadit, sestříhat...), rostlinu pozoruje a plánovaný postup podle potřeby upraví</p> <p>Využije květiny při výzdobě interiéru, upraví květiny do vázy nebo jiné nádoby</p>	<p>Okrasné rostliny</p> <p>Jednoduchá vazba a úprava květin</p>	výzdobě
<p>ČSP – 9-3-03 Používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu</p>	<p>Z nabídky vybere vhodné pracovní pomůcky, nástroje, nářadí pro pěstování vybraných druhů rostlin</p> <p>Provádí údržbu použitého nářadí</p>	Pracovní pomůcky, nástroje	
<p>ČSP-9-3-04 Prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásady bezpečného kontaktu se zvířaty</p>	<p>Pozná a pojmenuje domácí zvířata</p> <p>Seznámí se s jejich chovem, hygienou a bezpečností chovu</p>	<p>Chov domácích zvířat</p> <p>Hygiena a bezpečnost chovu</p>	<p>ČSP-9-3—04 prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty</p>
<p>ČSP – 9-3-05 Dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu včetně úrazu způsobeného zvířaty</p>	<p>Dodržuje určené postupy, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce</p> <p>Popíše první pomoc při úrazu</p>	První pomoc při úrazu způsobeném zvířaty a styku s jedovatými rostlinami	<p>ČSP – 9-3-05p dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu způsobeného zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami</p>
Provoz a údržba domácnosti			
<p>ČSP-9-4-01 provádí jednoduché operace</p>	<p>Používá peníze jako platidlo (používá bankovky a mince, ověří si vrácené</p>	<p>Rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory; hotovostní a bezhotovostní</p>	

platebního styku a domácího účetnictví	peníze, identifikuje bezhotovostní styk) a rozliší základní operace s penězi (platby, bezhotovostní styk) Posoudí hodnotu peněz (porovná levný a drahý výrobek, kategorizuje produkty) a aplikuje to při nákupu i hospodaření s vlastními financemi (kapesné) Rozpozná hlavní příjmy a výdaje domácnosti (mzda, platby za teplo, vodu, nájem, platby za telefon, internet...)	platební styk, ekonomika domácnosti	ČSP-9-4-01p provádí jednoduché operace platebního styku
ČSP-9-4-02 ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů	Vyjmenuje a stručně popíše obvyklé práce spojené s úklidem a běžným provozem domácnosti v kuchyni, obývacím pokoji, koupelně a vlastním pokoji Předvede či popíše základní práce v domácnosti i s využitím domácích spotřebičů, uvede příklady, jak šetřit energií v domácnosti Využije pro bezpečné a účelné zacházení s domácími spotřebiči návod nebo doporučení pro práci se spotřebičem	Úklid domácnosti, postupy, prostředky a jejich dopad na životní prostředí, odpad a jeho ekologická likvidace; spotřebiče v domácnosti	ČSP-9-4-02 ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů
ČSP-9-4-03 správně zachází s pomůckami, nástroji, náradím a zařízením včetně	Zvládá správnou obsluhu nástrojů a zařízení, které jsou potřebné pro údržbu domácnosti	Elektrické spotřebiče, elektronika, funkce, ovládání a užití, ochrana, údržba	ČSP-9-4-03p správně zachází s pomůckami, nástroji, náradím a zařízením, provádí drobnou domácí údržbu,

údržby; provádí drobnou domácí údržbu	Vybere správnou pomůcku, nástroj, nářadí při péči o domácnost Dodrží zadaný postup při údržbě oděvů (praní, zašití oděvu, žehlení, ukládání šatů)	Údržba oděvů a textilií	používá vhodné prostředky při práci v domácnosti
ČSP-9-4-04 dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem	Pracuje ohleduplně a bezpečně a při úrazu dokáže poskytnout první pomoc Rozpozná a popíše nebezpečí spojená s elektrickými spotřebiči v domácnosti	Bezpečnost a ekonomika provozu, nebezpečí úrazu elektrickým proudem	ČSP-9-4-04p dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu elektrickým proudem nebo chemikálií
Svět práce			
ČSP-9-8-01 orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	Popíše základní profese a jejich požadavky z hlediska vzdělání a profesních dovedností Vysvětlí možný vliv školy (výběr školy, zaměření, podmínky pro přijetí) na pracovní zařazení Popíše pracovní prostředí vybraných profesí Vyhledává na specializovaných portálech informace o vybraných profesích/povoláních a profesních dovednostech, interaktivně se seznamuje s pracovními činnostmi, nástroji a prostředím vybraných profesí	Povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce, druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání Digitální zdroje o trhu práce a povolbu povolání: portály o profesích a profesní přípravě, portály určené k hledání práce, s informacemi o trhu práce, náplň oborů SŠ, informace a poradenské služby; aplikace a videa o profesích, povoláních, podnikání;	ČSP-9-8-01p orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách

	<p>Využívá testy, hry a speciální aplikace k sebepoznávání a k hodnocení svých schopností a dovedností</p> <p>Vyhledává informace o tom, jaká kvalifikace (a další vzdělávání) je předpokladem pro vybranou profesi/povolání, orientuje se v online databázích středních a vysokých škol (a kurzů celoživotního učení)</p> <p>Sestavuje své osobní portfolio dovedností (kompetencí), zkušeností a úspěchů</p> <p>Využívá digitální nástroje k prezentaci své osoby, svých dovedností a zkušeností v modelových situacích ze světa práce</p>	<p>práce s profesními informacemi, využívání poradenských služeb</p> <p>Digitální nástroje (sebe)hodnocení (testy, hry apod.)</p> <p>Sebeprezentace – digitální nástroje (např. aplikace pro prezentaci, video, osobní portfolio)</p>	
<p>ČSP-9-8-02 posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy</p>	<p>Porovná své předpoklady a možnosti s požadavky konkrétního povolání</p> <p>Navrhne v modelových situacích řešení volby vhodného povolání, profesní přípravy a objasní nutnost celoživotního vzdělávání ve vybraných profesích</p>	<p>Sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení</p>	<p>ČSP-9-8-02p posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlédnutím k potřebám běžného života</p>
<p>ČSP-9-8-03 využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání</p>	<p>Popíše příslušné poradenské služby pro výběr povolání a jejich funkce</p> <p>Použije vybrané webové stránky a portály pro získání a zpracování informací týkajících se poradenských služeb, pracovních pozic a dalších profesních</p>	<p>Vlivy na volbu profesní orientace; informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb, náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby</p>	<p>ČSP-9-8-03p využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání</p>

	informací souvisejících se získáním zaměstnání; popřípadě využije jiné možnosti k získání těchto informací		
ČSP-9-8-04 prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	Aplikuje pravidla slušného chování při prezentaci své osoby v modelových situacích při vstupu na trh práce Popíše a předvede v modelových situacích žádost o pracovní pozici Využije v modelových situacích materiály, které jsou důležité pro přijímací pohovor (motivační dopis, životopis...) na konkrétní pracovní pozici	Pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce; práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů	ČSP-9-8-04p prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání - byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů - byl seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání
Příprava pokrmů			
ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče	Rozpozná a popíše základní vybavení kuchyně, pojmenuje jeho vlastnosti a funkce Popíše základní pravidla pro práci s inventářem kuchyně a se spotřebiči, své znalosti a dovednosti využije při přípravě pokrmů Účelně a bezpečně zachází s vybavením kuchyně Vybere vhodné nástroje a	Základní vybavení kuchyně Bezpečnost provozu	ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče

	spotřebiče pro přípravu jednoduchého pokrmu		
ČSP-9-5-02 připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy	Zvládne připravit jednoduché pokrmy podle receptu Dokáže ve skupině naplánovat pokrm a správně vybrat a nakoupit potřebné potraviny Rozpozná zdravé a nezdravé pokrmy, zná rizika spojená s konzumací nezdravých jídel	Výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku, úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy Základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů	ČSP-9-5-02p připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy
ČSP-9-5-03 dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti	Zná a používá při jídle základní přístroje, vyjmenuje základní chody, orientuje se v základních potravinách a pochutinách, kterými se jídlo ochucuje (sůl, cukr, pepř, olej, ocet...) Chová společensky přijatelně doma, v jídelně, v restauraci nebo na jiném veřejném místě, kde konzumuje jídlo Využije své znalosti o stolování s kamarády, známými i rodiči doma, v jídelně, restauraci nebo na jiném veřejném místě Provede základní obsluhu kamarádů, známých a rodičů u stolu	Jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole	ČSP-9-5-03p dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu

<p>ČSP-9-5-04</p> <p>dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni</p>	<p>Při práci dodržuje stanovená pravidla a zásady práce ve školní žákovské kuchyni</p> <p>Popíše a vysvětlí, jakým způsobem ochrání vybavení kuchyně před poškozením</p> <p>Dodrží zásady bezpečnosti při práci s kuchyňským nádobím a dalšími prostředky v kuchyni</p> <p>Poskytne první pomoc (ošetří drobná zranění, přivolá pomoc při závažnějších poraněních)</p> <p>Dodrží hygienu práce, udržuje kuchyni čistou a bezpečnou (umývání nádobí, vypínání elektrických přístrojů, třídění odpadu...)</p>	<p>Udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu</p> <p>První pomoc</p>	<p>ČSP-9-5-04</p> <p>dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni</p>
<p>Mezipředmětové vztahy: M, TV, F, VO</p>			

6. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpurných opatření¹). Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpurných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpurná opatření realizuje škola a školské zařízení.

Začlenění podpurných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole vřazeni do systému speciálního školství (speciální škola, rehabilitační třída speciální). Jedná se o žáky s různým stupněm mentálního postižení, ve výjimečných případech o žáky s kombinovaným mentálním a jiným zdravotním postižením. Žáci s lehkým mentálním postižením jsou vřazeni do třídy základní školy se vzdělávacím programem základní školy.

Do skupiny žáků se sociálním znevýhodněním patří žáci, kteří pocházejí z prostředí sociálně nebo kulturně a jazykově odlišného od prostředí, v němž vyrůstají žáci pocházející z majoritní populace. Pro úspěšné vzdělávání žáků z kulturně odlišného a či sociálně znevýhodňujícího prostředí je nejdůležitějším činitelem především učitel, který své žáky i jejich rodinné prostředí dobře zná, dovede volit vhodné přístupy a vytvářet ve třídě i ve škole příznivé společenské klima.

Ve všech těchto organizačních formách vzdělávání je nutné vytvářet žákům podmínky pro jejich úspěšné vzdělávání a uspokojování jejich speciálních vzdělávacích potřeb. Z důvodu zdravotního postižení nebo zdravotního znevýhodnění žáků je třeba uplatňovat při jejich vzdělávání kombinace speciálně pedagogických postupů a alternativních metod s modifikovanými metodami používanými ve vzdělávání běžné populace. Tyto metody nacházejí uplatnění zejména při rozvíjení rozumových schopností, orientačních dovedností, zlepšování sociální komunikace a dalších specifických dovedností žáků. Základní vzdělávání žáků se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním vyžaduje odbornou připravenost pedagogických pracovníků. V systému speciálního školství všichni učitelé mají odborné vzdělání v oblasti speciální pedagogiky. Ostatní učitelé, kteří pracují se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, se průběžně vzdělávají v této oblasti v odborných kurzech a seminářích. Na úrovni školního vzdělávacího programu je možné přizpůsobit a upravit vzdělávací obsah základního vzdělávání pro tyto žáky tak, aby bylo dosaženo souladu mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi těchto žáků. Ze stejného důvodu je možno stanovit i odlišnou délku vyučovací hodiny. Do školního vzdělávacího programu se zařazují speciální vyučovací předměty a předměty speciálně pedagogické péče odpovídající speciálním vzdělávacím potřebám žáků podle druhu zdravotního postižení nebo zdravotního znevýhodnění. Jde zejména o logopedickou péči, zdravotní tělesnou výchovu, komunikační a sociální dovednosti apod.

6.1. Plán pedagogické podpory (PLPP) a Individuální vzdělávací plán (IVP)

Tvorba plánu pedagogické podpory a individuálního vzdělávacího plánu vychází z Vyhlášky ze dne 21. ledna 2016 o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.

Plán pedagogické podpory (PLPP)

- tvoří zpravidla třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu ve spolupráci s výchovným poradcem a ostatními vyučujícími po zjištění speciálních vzdělávacích potřeb žáka; v případě, kdy podpurná opatření realizovaná školou nejsou účinná, je žák doporučen k vyšetření v PPP
- obsahuje metody, formy, pomůcky, opatření potřebné při vzdělávání žáka
- je projednán a schválen rodiči za přítomnosti žáka
- může být doplňován v průběhu školního roku podle potřeby

- je 2x ročně vyhodnocován a v případě potřeby upravován
- má vždy písemnou podobu

Individuální vzdělávací plán (IVP)

- tvoří na základě doporučení školského poradenského zařízení zpravidla třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu ve spolupráci s výchovným poradcem, ostatními vyučujícími a školským poradenským zařízením
- je vypracován nejpozději 1 měsíc po nástupu žáka do školy
- za zpracování odpovídá ředitel školy
- obsahuje metody, formy, pomůcky, opatření potřebné při vzdělávání žáka
- je projednán a schválen rodiči zpravidla za přítomnosti žáka
- může být doplňován v průběhu školního roku podle potřeby
- má vždy písemnou podobu

6.2. Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory:

Nadaným žákem se rozumí žák, který vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň předpokladů pro určitou vzdělávací oblast. Nadaného žáka identifikuje zejména učitel daného předmětu, který zodpovídá za přípravu žáků na soutěže v dané vzdělávací oblasti. Zpravidla ve spolupráci s výchovným poradcem připraví PLPP v písemné podobě, který na konci školního roku vyhodnotí.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu: Mimořádně nadaným žákem se rozumí žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností nebo v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Zjišťování mimořádného nadání včetně vzdělávacích potřeb žáka provádí školské poradenské zařízení ve spolupráci se školou, která žáka vzdělává. Pokud se nadání žáka projevuje v oblastech pohybových, manuálních nebo uměleckých dovedností, vyjadřuje se školské poradenské zařízení zejména ke specifikům žákovy osobnosti, které mohou mít vliv na průběh jeho vzdělávání, a míru žákova nadání zhodnotí odborník v příslušném oboru, jehož odborný posudek žák nebo zákonný zástupce žáka školskému poradenskému zařízení poskytne.

Pravidla pro zapojení dalších subjektů: nadaný žák - identifikace zájmu a nadání žáka v jednotlivých oblastech, individuální práce zejména v přípravách, předpoklady k dalšímu růstu se projeví na soutěžích, garant vyučující konkrétního předmětu.

7. Hodnocení žáků

7.1. Hodnocení žáků

Pravidla pro hodnocení prospěchu a chování žáků vycházejí z platných školských zákonů a jsou podrobně rozpracovaná ve školním řádu. Platí zásadní pravidlo, že při hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se přihlíží k povaze postižení nebo znevýhodnění. Hodnocení je vyjádřeno klasifikačním stupněm (známkou), slovním hodnocením nebo kombinací obou způsobů.

Na naší škole se využívá klasifikace formou známek 1-5, a to především u žáků s lehkým mentálním postižením. U žáků se středně těžkým mentálním postižením či s kombinovanými vadami využíváme slovního hodnocení.

7.1.1. Kritéria klasifikace prospěchu

(platí pro známkování i jako podklad pro slovní hodnocení)

1 – Žák dosahuje konkretizovaných výstupů, očekávaných kompetencí, klíčových kompetencí a cílů základního vzdělání (dále jen stanovených výstupů) rychle, v určeném čase, s výrazným podílem samostatné práce a jen s menší pomocí učitele. Projevuje výrazný zájem o výuku a o pozitivní rozvíjení své osobnosti. Řádně se na výuku připravuje a vzorně plní zadané úkoly. Při výuce plně využívá svých schopností, možností a rezerv.

2- Žák dosahuje stanovených výstupů v určeném čase, jen s menší pomocí učitele. Je schopen samostatně pracovat. Projevuje zřetelný zájem o výuku a o rozvíjení své osobnosti. Jeho příprava na výuku a plnění zadaných úkolů vykazují drobné nedostatky. Při výuce se snaží plně využívat svých schopností, možností a rezerv.

3 – Žák dosahuje stanovených výstupů, ale v delším čase než určeném a s výraznou pomocí učitele. Samostatné práce je schopen jen částečně. Projevuje částečný zájem o výuku a rozvíjení své osobnosti. Jeho příprava na výuku a plnění zadaných úkolů často vykazují výraznější nedostatky. Svých schopností, možností a rezerv využívá při výuce jen částečně a vykazuje jen malou snahu o zlepšení tohoto stavu.

4- Žák dosahuje i přes výraznou pomoc učitele, a za mnohem delší než určený čas, jen některých stanovených výstupů. Samostatné práce je téměř neschopen. Projevuje malý zájem o výuku a rozvíjení své osobnosti. Jeho příprava na výuku trvale vykazuje výrazné nedostatky. Svých schopností, možností a rezerv využívá při výuce jen málo, spíše ojediněle, a nejeví téměř žádnou snahu tento stav zlepšit.

5- Žák nedosahuje prakticky žádných stanovených výstupů, ani ve výrazně delším, než určeném čase, a to i přes maximální pomoc a snahu učitele. Samostatné práce není schopen. O výuku a rozvíjení své osobnosti neprojevuje zájem. Na výuku se nepřipravuje. Své schopnosti, možnosti a rezervy při výuce nevyužívá. Neprojevuje snahu tento stav zlepšit.

7.1.2. Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

1. Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků.
2. Sebehodnocením se posiluje sebeúcta a sebevědomí žáků.
3. Chybu je potřeba chápat jako přirozenou věc v procesu učení. Učitelé se žáky o chybě hovoří, žáci mohou některé práce sami opravovat.
4. Při sebehodnocení se žák snaží popsat co se mu daří, co mu ještě nejde a jak bude pokračovat.
5. Při školní práci je žák veden k tomu, aby komentoval svoje výkony a výsledky.
6. Znamky nejsou hlavním zdrojem motivace

7.1.3. Pravidla pro hodnocení chování žáků

Pochvaly

- Běžná pochvala do žákovské knížky – kterýkoliv učitel
- Pochvala třídního učitele – třídní učitel i na návrh jiného učitele
- Pochvala ředitele školy – na návrh třídního učitele
- Pochvala na vysvědčení – uděluje ředitel školy na základě projednání v pedagogické radě za mimořádný čin, práci nebo mimořádné umístění v soutěži

Kázeňská opatření

- **Zápis do žákovské knížky**
- **Napomenutí třídního učitele** – třídní učitel bezprostředně po přestupku
- **Důtka třídního učitele** – za opakované přestupky po udělení NTU, uděluje třídní učitel před kolektivem třídy
- **Důtka ředitele školy** – ukládá ředitel školy na návrh třídního učitele nebo člena pedagogické rady a po schválení pedagogickou radou
- **2. a 3. stupeň z chování** se uděluje v pololetí a na konci školního roku a není nutně vázáno na předcházející kázeňská opatření

Udělování kázeňských opatření

A) Napomenutí třídního učitele

- Zapomínání pomůcek, sešitů, učebnic, DÚ, ŽK, cvičebních úborů
- Hrubé chování ke spolužákovi a dospělým osobám, používání vulgárních výrazů
- Pozdní nástupy do hodin (kdykoliv: ráno, během dne, odpolední výuka) – za 3 pozdní příchody je žákovi udělena 1 neomluvená hodina
- Časté nepřezouvání
- Porušování školního řádu, řádu učeben a jídelny
- Zapomínání, zapírání a ztráta žákovské knížky
- Nepracování v hodině
- Nedovolená manipulace s cizí věcí
- Ničení školního majetku
- Používání mobilů bez svolení vyučujícího
- Neomluvená absence – 1-5 hodin

/za neomluvenou absenci je pokládána nepřítomnost žáka, která nebyla omluvena zákonným zástupcem od počátku nepřítomnosti žáka a doložena řádnou písemnou omluvou (omluvenka od rodičů max. 5 dní za pololetí a ostatní omluvenky od lékaře) do 3 dnů po nástupu do školy/

B) **Důtka třídního učitele**

- Časté opakování přestupků z odstavce A)
- Opakované porušování školního řádu
- Agresivní chování vůči spolužákům a dospělým
- Drobné krádeže
- Svévolné opuštění školy
- Nošení zdraví ohrožujících věcí (cigarety, alkohol, drogy, zbraně...)
- Falšování úředních záznamů (přepisy ŽK, falšování podpisů rodičů, falšování omluvenek)
- Opakovaná prokázaná šikana verbální aktivní přímá (nadávání, zesměšňování, urážky)
- Opakované porušení zákazu používání mobilních telefonů a přehrávačů v průběhu vyučování
- Neomluvená absence – 6 – 10 hodin
- /za neomluvenou absenci je pokládána nepřítomnost žáka, která nebyla omluvena zákonným zástupcem od počátku nepřítomnosti žáka a doložena řádnou písemnou omluvou (omluvenka od rodičů max. 5 dní za pololetí a ostatní omluvenky od lékaře) do 3 dnů po nástupu do školy/

C) **Důtka ředitele školy**

- Časté opakování přestupků z odstavce B)
- Ublížení spolužákům, dospělým či jejich ohrožení, šikana a kybersikana
- Hrubé slovní útoky vůči dospělým
- Záměrné ničení zařízení školy
- Opakované zneužití návykových látek a pyrotechniky v prostorách školy, na akcích školy
- Opakované drobné krádeže
- Neomluvená absence – do 20 hodin

D) **2.stupeň z chování**

- Časté opakování přestupků odstavce A, B
- Byly uděleny NTU, DTU, DRŠ a nedošlo ke zlepšení
- Neomluvená absence - 21 - 30 hodin
- Hrubé slovní a fyzické útoky vůči pracovníkům školy
- Držení, užívání a distribuce návykových látek v areálu školy či během školních akcí
- Pořízení zvukového či obrazového záznamu a zveřejnění na sociálních sítích...

E) **3.stupeň z chování –**

- Žák se opakovaně dopouští závažných porušení školního řádu přes opakovaná písemně doložená upozornění, přetrvávají výchovné problémy po udělení předchozích kázeňských postihů
- Za závažné se vždy považuje zvláště hrubé slovní a úmyslné fyzické útoky žáka vůči pracovníkům školy
- Neomluvená absence – nad 30 hodin
- Pořízení zvukového či obrazového záznamu poškozujícího jméno školy a zveřejnění na sociálních sítích...

V případě závažného přestupku, který odpovídá příslušnému stupni hodnocení chování nemusí být dodržena posloupnost stupňů hodnocení, je svolána mimořádná pedagogická rada. Problém je řešen se zákonnými zástupci, je pořízen zápis, který je vložen v dokumentaci žáka.

O hodnocení chování, zvláště o důvodech udělení sníženého stupně z chování informuje zákonné zástupce prokazatelným způsobem třídní učitel.

V případě závažného porušení pravidel chování nebo dlouhodobého, opakovaného porušování pravidel spolupracuje škola s odbornými institucemi, úřady, které pomáhají v řešení v této oblasti.

8. Autoevaluace školy

Autoevaluaci provádíme v souladu s platnými právními předpisy, zejména podle Vyhlášky č. 15/2005 Sb. §8 a §9, odst.2 a-f., ve znění pozdějších novelizací. Vzhledem k velikosti naší školy provádíme vlastní hodnocení jednou za tři roky, jak umožňuje novelizovaný §9 odst. 1 zmíněné vyhlášky.

Cílem autoevaluace je zjišťovat kladné a záporné stránky školy, posilovat a upevňovat ty kladné a zmírňovat či odstraňovat ty záporné. Autoevaluace má sloužit k tomu, aby škola plnila co nejlépe svůj základní úkol vzdělávat a vychovávat žáky a umožňovat jim co nejlepší rozvoj.

Oblasti autoevaluace a nástroje (evaluační metody):

1. Kurikulum – cílem je vytvoření ŠVP, který je v souladu s RVP, a tak jeho stálé dotváření dle měnících se podmínek. Dále vytvoření tématických plánů, které budou v souladu s ŠVP. Kritériem je zhodnocení těchto dokumentů ČŠI nebo naše porovnání s jinými ŠVP. Nástrojem je zevrubná analýza dokumentů, popřípadě komparace.

2. Výsledky vzdělávání – jejich pravidelné sledování má za cíl zjišťovat u žáků především poznatky a dovednosti žáků v českém jazyce a matematice. Dále pak náročnost jednotlivých vyučujících a pokrok žáků v jednotlivých ročnících. Kritéria jsou dána v hodnocení testů. Důležitým kritériem je počet absolventů, kteří přejdou do SOU či OU a kteří získají výuční list. Jako nástroj slouží již zmíněné testy, které jsou zadávány 2x ročně v 6. – 9. ročníku.

3. Učení a vzdělávání – důležitým cílem je vytvořit a udržet plně kvalifikovaný učitelství sbor, ve kterém si učitelé průběžně rozšiřují a doplňují své vzdělání. Kritériem je dokumentace aprobovanosti, evidence DVPP a v neposlední řadě spokojenost rodičů a žáků s výukou. Nástrojem jsou hospitace a pohospitační pohovory, analýza dokladů – např. o DVPP, vyhledávání informací o možnostech dalšího vzdělávání pedagogů.

4. Podpora žáků a spolupráce s rodiči – cílem je, aby co nejvíce žáků dosáhlo očekávaných výstupů ze ŠVP a bylo motivováno k dalšímu vzdělávání na OU či SOU. Dále také zapojení rodičů do života škol. Jako kritérium se uplatňuje počet žáků, kteří nastoupili do učilišť a získali výuční list. Dalším kritériem je četnost návštěv rodičů ve škole a spolupráce při domácí přípravě žáků. Za nástroje složí např. organizace doučování slabších žáků, rozhovory se žáky i rodiči, akce školy pro rodiče s dětmi, předprofesní příprava – exkurze do různých firem či učilišť.

5. Klima školy – konečným cílem je vytvoření příjemného a bezpečného prostředí ve škole, a to jak pro žáky, tak i pro učitele. Kritériem a indikátorem jsou v tomto případě především vztahy: žáci – žáci, žáci – učitelé, učitelé – učitelé, učitelé – rodiče. Potřebnými nástroji jsou rozhovory se žáky, schránka důvěry, pohovory s učiteli, neformální setkávání, analýza dokumentů – např. minimální preventivní program, záznamy z výchovných komisí, přehledy žáků ohrožených sociálně patologickými jevy.

6. Podmínky a ekonomické zdroje vzdělávání – naším cílem je udržet velmi dobrý standart vybavení školy učebními pomůckami a didaktickou technikou. Kritériem jsou připomínky učitelů k vybavení školy, dodržování kolektivní smlouvy, připomínky či přání žáků. Jako nástroj slouží SWOT analýza, analýza různých dokumentů – kolektivní smlouva, rozpočet školy – jeho čerpání nebo čerpání různých dotací.

7. Řízení a vedení školy – cílem je vytváření optimálních podmínek pro práci učitelů a zajištění vysoké kvality vzdělávání. Důležitým kritériem je míra dodržování zavedených školních pravidel, a zejména míra ztotožnění se s nimi. Dále pak důvěra ve vztazích mezi učiteli a mezi učiteli a vedením školy. Nástrojem je např. dotazník pro pedagogické pracovníky, rozhovory, analýza dokumentů – záznamy z pedagogických rad, organizační a pracovní řád školy, pracovní náplně.

Časové rozvržení evaluačních činností:

Dotazníky pro pedagogy s následným pracovním pohovorem – jednou za rok

Žákovské testy – jednou za každé pololetí

Hospitace – průběžně, nejméně jednou za šk. rok

Analýza dokumentů – průběžně, dle potřeby

SWOT analýza - jednou za 2 roky

Pozorování a rozhovory – průběžně dle potřeby

příloha
přechodné ustanovení